

Pane! zůstaň s námi; neb se připozdívá.

Přeložil

Jan Marchal,

duchovní právníce w Římově, budišovicke diéceji.

Díl druhý.

(NÁKLADEM DĚDICTVJ SWATOJANSKEHO. ČÍSLO IX.)

Prodává se w tuhé obálce za 20 fr. št.

W Praze, 1840.

W knizec arcibiskupské knihtiskárně, u Wáclawa Špinky.

1. Nemoc a pokání.

Zdraví jest drahocenný dar nebes, nicméně možné jsou případy, v kterýchžto nemoci před zdravím přednost přináleží. — Nemůžeme-liž lidé, kteří toho velikého štěstí, zdraví totiž, způsobem neuhanebnějším zle užívají, a kterým zdraví těla k tomu jen se hodí, by duši svou v nemoc aneb dokonce v záhubu uvedli? — Na lůžko nemocné uvrženu, a přitom ještě nepravostí oděná býti, gedma mohliti se dá; zdraví však, dobré bytlo a hřích obyčejně pohromadě nalezáme. Odtud hříšnější, gemuž štěstí bývalo příjímé, strach před smrtí.

A však netoliko hříšný, nýbrž každý člověk měl by to za milost Boží uznávati, když došel vysokého stáří, ne náhle, nýbrž nemocí, a jen zponenáhla umírá. Nebo zralé ovoce musí se mocně ke stromu sčesati; zralé však samo spadne. — Besměš lehčeji se umírá v stáří, ana všechna moc životní již strávena bývá. Však ani stáří, ani nemoc nezámíjí od vůle naší, nýbrž proti vůli k nám se vtírají; a kdo se, když náš gednau již byly namoštěny, s nimi poraditi umí, a poraditi chce, tomu zgemí tajemství z věčnosti, a poví mu věci, o kterých by mu žádný nebyl mohl, aneb směl se zmíniti. Nemocí povolují vážby těla tak, že se to gedma

Pane zůstaň s námi. II.

poznává, čímž se prudkost smrti mírjí. Ba, kdo nemoci své dle aumyslu Božího užívá, tomu ona i tu nejtěžší závadu odstraní, kteráž mu překáží, bezprostředně a tudíž po tomto životě do radosti věčné vejíti. Mnozí však bolestnou svou a dlouhou nemoc považují za znamení, v němž veliké nemilosti u Boha stoji, an by raději Pánu Bohu díky vzdáti měli; neboť právě ta nemoc, kterážto Bůh člověka třešce, jest důkazem otčomské lásky.

Ba přáteli nemočny! své mnohonásobné bolesti a trápení jsou posličekové, jimžto na čele stojí psáno: Přicházíme od Pána, kterýž jest blíž tebe, a chce, bysi pozdvihl oči svých k němu, a jako Pavel se ho otázel: Pane! co chceš, bych učinil? — Svědomí své bez prodlení odpoj: Zatluč na srdce, ať se otevře, abyš viděl, jak v něm panuje hřích, a jak zoufalivě se stítí pokání. — Aneb se snad domníváš, že nepotřebuješ pokání, gelikož Sezíš Kristus za hříchů naše zemřel?

Uch! toť by bylo neynestřastněgší sebe samého klamání, kdy byš rukama tak poskvrněnými zásluh Kristových se chopiti, jimi jako pláštěm hříchů své přikrýti, a toto opovážlivé zahalení — pokáním chtěl nazvati.

Pravda jest, že Kristus Pán za všecky lidi zádošť učinil, tak že všickni, kteří se v milosti na křtu svatém obdrženi až do smrti své udrží, přímo do nebe půjdou. — Luto však milost na křtu svatém obdrženu, bohužel! jsme

opět ztratili; neboť kdo z nás může říci: Čiště jsem před Bohem? — Činme milosrdenství Božímu poklonu nehybnější, že nám ginou gestě cestu do nebe otevřelo — pokáním. Pokání činiti, neb hříchů svých se káti, znamená: hřích spáchaný sám na sobě trestati; a není hřichu, kterýž by nemusel býti trestán, buď již zde námi, aneb tam Bohem. — Kněz sice hříšníka ve gmeně Páně od trestů pekelných osvobozuje; a Bůh milosrdně s námi nakládá, postupuje spravedlnost svou nám, aby gedenkáždý z nás chyby své sám na sobě trestal. Menšíž toho Božské s námi naložení to nehměťší milosrdenství? zvolášť proto, že všedka trápení života vezdegšního k trestům onoho světa ani k přirovnání nespau? —

Deyme tomu, že gš paděšáte — šeděšáte let v hříšších strávil, a k večeru života přicházelo by ti to za těžko, že hospodář s tebou aučty dělá, a nic wíce než trpělivé snášení tvých trápení na odrážku od tvých přemeliých dluhů nežádá? — Anebo chceš netrpělivostí tresty rozhog-niti, místo co byš ge mohl sobě odbýwati? — Nebyla-liž by to ta nehměťší nemděčnost k Spasiteli, když bychom my rozkoš hřichu požjwati chtěli, geho ale tresty za ně snášeti nechťeli?

Byš pať poznal auplně ohavnost a trestatelnost hřichu, čti, co se v této knize, pod nadepsáním „Sežjš wzal winu nassi na sebe“ čte, a pocťjš, že by hříšníku ničehož nezbywalo kromě zausání, kdy by Bůh pokáním nebyl k udobření.

Spasitel náš přikazoval nám mrtvení a křivení těla, apoštolové totéž přikázání opětovali, a ewangelium podnes náš učí, že kdo chce Kristu přináležeti, tělo své musí mrtviti. — Hřích musí býti zahuben, neboť království nebeské trpí násilí, a genom ti, kteří se ho zmocňují, uchvátí se. Čím více tělo umrtvíme, a ztrháme, tím čilejší a silnější bude duch náš.

Může opravdově pohledni na život předešlý, a taž sebe sám: Bať pak jsem po celý života čas se zapíral, a tělo své mrtvil a křivoval? — Bať kacířství skutky jsem provozoval, a baťau uzmu činil jsem smyslnosti své? — Která přikázání postu jsem zachovával, aneb bať jsem sobě sám ukládal? — Obmezovával-li jsem náchyllost svou k smyslnosti mrtvením těla? a snášel-li jsem také sebe nepatrnější churavosti, které každého člověka potkávají, s trpělivostí?

Uch! negsi-liž nucen přiznati se, že gsi byl otrokem smyslů, světa a těla; a že gsi toho nepřitele v sobě negenom neshladil, nýbrž i také od něho se křivovati, a na smrt vléci dal? — Můžeš-li sobě stěžovati, že Dtec, znage, co by ti prospělo, nemoci tě křivuge, a nepřitele v tobě potírá? — Uch! měř, že nemoci wedau k poňání; neboť polepsšený hříšník považuge trápení své za metlu uraženého Dte, nikoliv však neuznává vzlykání a slzy své za postačitelné, by gimi Bohu učiněnou urážku odprosiť mohl; nýbrž s krausšeným srdcem lůžko své, na němž nemocen leží, považuge za křídlo, na němž v kacířnosti zemřítí chce.

Zadosťčinění tvé mělo by nyméně tak dlouho trvati, gať dlouho gš w hřššich wězel; běda wšak! kterak za ššera žiwota tu spravedliwau mjr-
 ru naplnjš? — Dělug Bohu, že gest ti gestě tu-
 to s milošrdenštwjm geho činiti, a že metlu, kterau
 na tebe swázal, tobě samému dáwá do ruky. Du
 widěti, gať dobrotiwě Bůh s tebau smyššl, an tě
 trápenjm těla mršká. —

Pokánj duchem činěné u tebe nepoštačuje k
 otrestánj chyb těla twého; ani sama smrt ne; ne-
 boť i newinné dítě musj umřjti; pročez nemůžes se
 Bohu dosti wynaděkowati, že ti gestě na konci dá-
 wá přjležitost k zaslauženj sobě koruny mučednické
 a palmy. — Wolně tedy nemoc a trápenj při-
 gmi, a netaž se, proč tě Bůh práwě tau cestau we-
 de? — Wždyť se lékaři odemzdáwáš, by řezal a
 připalował, kde toho tělu twému zapotřebj: a Bo-
 hu byš snad chtěl předpisowati, gaťm způsobem by
 dussj nemocnau měl z nebezpečenštwj wytrhnauti?

Duchem kagjcjm se i neytěžšj trápenj lehce
 snášj; a pomnj-li hřššijš na swé hřjchy: polep-
 šsenj netoliko šlibuge, nýbrž tjm samým giž polep-
 šsen gest, a šrdce geho, které prwé žiwot wezdegššj
 nade wššedko milowalo, chce na pokánj umřjti, kdy-
 kolí se bude Pánu ljbiti. Ruce geho, kteréž prw
 po cizjm štatku sáhaly, negenom ho nawracugj,
 nýbrž i almužnu hognau udělugj. Gazyň, který
 na cti utrhánjm, nestřjdmostj, a giným pohorššenjm
 se prohřeššil, chce hořkostj léku winu swau na sobě
 trestati.

Nemoci gsau tedy a zůstanau třemi nehyplejšími prostředky k dosažení ctnosti, a negsau nikdy důkazem nenávisti, nýbrž lásky Boží. — Moha se w nemocích tělesných i k tomu nehybolestnějšímu lékařskému řezání odhodlati, bys sobě život o něco málo prodlaužil, proč bys nesnášel trpělivě nemoc, moha sřze ni věčný, ba, věčně šťastný život zjistiti? — Š zagisté! gsau lidé, kteří nemocí smrtími gsau; wšak i takowj, kteří zdrawjm bezbožněj nehyničemnějšími se stali.

Učkolí nemoc twá mučjrna gest, předce také gest předrahý prostředek k twému posvěcenj. Drápenjm toliko lze tobě, za poklésky a trestu hodné skutky twé zadošť učiniti, a budeš-li trpělivě pro Ježíše snášeti, staneš se geho učedníkem i následovníkem. — Čtyřidcet, — padesát roků gsi zahodil pro nic a za nic, a těchto několik traplivých neděl dělá wlasně auhrnek dnů života twého, kteréž gsi pro věčnost a pro spasení duše žiw byl. Zač čítati učj tě wjra, a blahoslawená bude smrt twá, budeš-li na konci života moci říci: Trpěl gsem co křesťan, s odewzdánjm-se do nehyswětější wůle Boží, a splatil gsem, co gsem mohl. Máš wšak také hotow býti, zachowá-li tě Bůh gestě déle na žiwě, desetkrát wjce gemu slaužiti, nežli gsi pro swětu, tělu a hřjchu slaužil.

Zač odhodlán wezmi swůg k umjránj přichylný kříž do ruky, a posilni se k bogi poslednjmu, rozzjmánjm o Spasiteli umjragjcjm, a geho konečném na kříži zápasení.

„Dokonáno!“ po přestálé
 Říže muce, trním korunován,
 Po celém svém těle brozně zedraný
 A Dci, v něhož dával stále,
 Sežijš v době této strašné
 Volal s říže — Slovo šťastné :
 „Dokonáno!“ dřív neb později
 Zvolám též, ač newjm kdy.
 Půgdu tam, kdež wíce nic nesažij,
 Můbrž wšsecko k radosti gen slaužij,
 Srdce wjry, lásky plné wj,
 Dausati co může, a co smj.

2. Uč se, sebe samého znáti.

Říkáwá se: Wýborný to muž, přestřoda gen, že té neb oné náruživosti gest podoben; a hle! ten samý muž, ačkoli zná slabau stranu swau, předce padesáte a wíce let trwá we své nazwané wýbornosti, a ani nepomnij, že k večeru bude museti hospodáři počet wndati, gať dalece swými zlými skutky winnici geho usškodil.

Gsi-li gedem z těch, o nichž se prawj: „přestřoda, že tu, neb ginau auhonu magj,“ neměg za to, že bnsi se té gediné auhonné náruživosti málo, neb zhola nic neměl co báti. Ach! i gedna gediná náruživost celé srdce pořazj, a kdo gest zlý po gediné straně, bude lehce zlý po wšech stranách. Kdo wšak wšech náruživostí sprostiti

se dce, zkoušij sebe sám, zpytug srdce své, kam se ono nejvíce naklone, o čem nejraději mluvíš, neb mluvití slyšíš. K večeru vsať životu zlé návyky ztěžka se napravují, a na zpo-
nenáhle odvrhání nedá se ani pomyslití, nýbrž u letitých lidí musí se prostředku v evangelium předepsaného okamžitě použiti, totiž: pohoršuje-li tě oko tvé, vyvrz ge a t. d.

Kratší gestě cestu k poznání náruživosti svých přigdeš, polčijš-li skutky své na ráhu tu, na kteréž činy bližního svého odmažugeš. — Si-
nému okamžitě a na vlas budeš moci říci, gaťá gím náklonnost zrláště vládně, dobrá-li či zlá.

Si-li vzhledem poznávání sebe samého ne-
vědom, giž bohužel nebezpečnější ti nastává, a nebude-li odňat aud pagebj ožraný, nebude ti k
sposobenj. — Dobře víme, gať nerády se hogj
staré rány, a gať těžko bývá, náruživost gména
gaťéhofolivěš překonati. — Náruživost oslepuge
otroka svého tať, že ošern, kteráž vleče, za ga-
léši vznesené významenánj drží. — Kdo pautu
svá poražuge za pautu, hledj se gich sprosliti;
kdo vsať ge drží za značky cti, ten v nich s po-
těstěnjm chodj, a vleče se v nich až na frag hro-
bu. — Slepci takowému očitě se stává milost
od Boha, vkročj-li v to nemoc, neb giná přjho-
ta, kteráž mu do hluboké propasti nahljdnauti
dá, gižto až dosavade newiděl, a do které by tjm
gislěgi byl upadl, čím schwalněgi oči zamíral.
Djky Bohu, odemjrá-li nám oči, brchom slepě do
odemřeného záhuby požeradla neupadli.

Gelikož čas života tvého gest již na náklonku, a k poznání sebe samého gedwa postačí, vezmi autočistě své k Pánu Ježíši, prostředníku našemu. Dbegni svůj umrlčí kříž, a pevně věř, že smilování Boží na žádný čas nevázáno, a že s Bohem, pokud gen upřímně budeš chtítí swaté žití býti, všedko k spasení tvému potřebné budeš moci wypůsobiti.

Nesmíme však očekávati, že náš Bůh bez našeho přičinění swatými učiní. A tomu dílu bere si nás gafo za pomocníky; my musíme milosti jeho srdce otevřítí, a nechati jí w něm aučinkowati; spolu však s ní musíme se přičiniti. — Stáří a churawost swau považug za napomenutí Bohem k srdci tvému mluvené; dobře ho užijwey, by nebylo zmařeno. Modli se s důvěroustí dětinnau; a Bůh naplní srdce litoostí, ústa wyznáním, a oči slzami. Zkousseg se před Bohem, gať dalece náklonnosti své nebezpečný, žádosti své hříchů, a hříchů své trestu hodný gsau. — Ach! odpovědi budau zníti strassné, budeš-li se tázati: „Srdce moje, wyden počet, negsi-li oddáno chlipnosti? — Negsi-li nawyké hanebností? — Negsi-li nelaskawé, — lašomé, — pokrystswj milowné? — Milugeš-li, či nenáwidjš bližního svého?“ — Na tyto otázky ať vši srdce upřímnau odpowěd, a nenech se od něho poruštiti; neboť dlahý gestí čas žiwobytí tvého, z něhož nynj, ano gest na náklonku, počet máš wydati. — Poohledni se zpět na své činy, poblé těch se musjš poznáwati, tať gafo se po owoci dobrém

neb zlém poznává strom. Nečekej však, až se ti na smrtelné posteli oči otevrou, a při šerém světle lampičky noční náramnou svou bídu, své slabosti, své nepravosti, a sebe samého bez pomoci ztracena zřijš. — Ach! gaž bys neměl se wrnasmažiti, posledních žiwota dní k spasení dusse své použiti, an gš polowici století swěta a štěstí rodiny své obětowal? Dobře wjš, že žádný dušši twau zachowati nemůže, nepřičinjš-li se také sám. Pročež buď pečliv, neb Pán, chtě wegiti, neklepává wšdy, a přicházíwá také w hodinu, w kteréž se toho člověk nejméně naděje, a kdo mu neotewře, an přichází gažo přítel, tomu bude přicházeti hrozný gažožto saudce.

Ach! w letech twých nedá se prodlaužení žiwota očekáwati, nýbrž bez odkladu na polepsšení geho musí býti pracowáno: sic bysi se k newětšší bídě své teprw w den saudný musel poznati, kdežto poznání sebe samého bude muřau nehrozněgšší. — Předegdi tu nebezpečnou dobu, a uť se nyní sebe samého znáti, a neshetr žádného audu; odwrhni ho, pohorššuge-li tě.

Snad si za žiwobytí swého mnoho se nastaral a napracowal? — Snad z prožřetelnosti, bys sebe pozděgi dobrých dní učiniti mohl? — Snad z lafomstwj, bys zbohatl? Snad z pých, bys se powyššil? — Snad ale také z nauze, bys své obžiwil? — Toto posledněgšší gest sice powinnost, a velmi lehce staráwá se člověk o wěci časné přjliš mnoho, a o dušši přjliš málo; nečinilš podobně? — Už dosawad gš pracowal, bys ořolič-

nosti své zlepšil; nyní však srovnaný čas
 gest pracovati, byš sebe samého polepšil. —
 Když ti stárj a churavost nedovoluj rukama
 pracovati, pracuj duchem a přeměněním, kam
 se léta tvá poděla, a coš sobě za tak dlouhý čas
 pro věčnost uložil. Seber, co sebrati ještě mož-
 ná; neboť není možná dosti nahrnauti a s se-
 bau vzíti tam, kdežto bude přebývánj věčné. —
 Nechť srdce tvé také pracuje; ať osvěcen hříchu
 nerád vymrhyne, by ctnosti, mra a láska, lito-
 st a důvěra do něho vejti, a v něm se umístiti
 mohly. — Nechť také ústa tvá pracuj, mžná-
 magje se z hříchů svých a mžmagje nábožně
 Ducha Svatého, kterýž by ti pomohl šťastně do-
 ťonati, coš s ním k posvěcení svému započal. —
 Neproblémen; neboť dnes lze ještě Boha upro-
 siti: zítra nastane snad, mimo smrt, desatero pře-
 kážek. Nebudeš-li zde s Bohem, gafo s otcem
 mluvit, tak gafo soudce toliko k tobě mluvit
 bude. — Měj toliko vůli chyb svých napravit,
 a Bůh ti bude napomáhati, by vůle tvá skut-
 kem se stala. Modli se, a metej loš, to gest v
 moci tvé; to však, co ti losem býti má a bude,
 gest u Boha. — Šťastj dosti pro tebe, že gš se
 před obitím hodiny z dřimoty své probudil. Za
 to však neděkuj sobě, nýbrž Bohu, který z ne-
 smjrné dobroty své tak dlouho tě zachoval, a ne-
 duživostmi a churavostmi z dřimoty probudil,
 byš byl hotov, až přigde ženich. Nemoc tvá tě
 však níkterak nezachránj od každého do namyšlé
 dřimoty svědomj tvého se nawrácení, pročž bdi,
 a předjřámen sobě často:

Srdce mé
 Nestálé
 Brzo wolj daufat,
 Brzo si chce zaufat ;
 Schopno páchat bezbožnost,
 Schopno nenávidět samu ctnost,
 Snadno můž být podvedeno,
 Kulisností náklonností své,
 Wlastním klamem zaslepeno,
 Příliš spoléhat se na sebe.
 Pročež Stče ! mblému mně
 Popřeg pravé statečnosti,
 Abych ani malomyslnosti —
 (Že gsem na Boha kdy zapomněl)
 Ani opowážliwosti —
 (Že gsem angelem se býti mněl)
 Ně kdy učelet.

3. Na swětě gest samá marnost.

Na lůžku nemocném, když stáří a bezsilí wssedko snažení člowěka o prodlaužení života marné činí, tu teprw nahližj, gať marné [gest wssedko zbožj swěta, za kterěž sobě nyní ani zdřjmnutí nemůže zakaupiti. — A přede za zdrowí swého swětem tať býwáme omámeni, že za geho požíwání ctnost, swědomí, dusši i wěčnost dáwáme. — Co by asi z nás bylo, ba co by bylo z celého

světa, kdy bychom zbožj geho blé žádosti, mždy=
čy bez nemoci, bez bolesti, beze strachu smr=
ti požíwati mohli? — Kdybychom statky we=
zdegšj nemuseli opustiti? — Š gať by se gedem=
každý snažil zbohatnauti! Giž nynj, ačkolim po=
drženi statků krátke gest, obiragi a oblupugi e
lidé obapolně, magi na sebe záššj, a gedemkaždý
chce co newyjce zjššati. —

Uch! neumjli člowěť lařotu swau na uzdě
držeti, štane se gegim otrokem. Pozorugme toli=
ko peněz chtimého; i w newětšjím stáři gešštē
šhromažduge pořlady gaťo laupežnjť, řterý po
wnřčeném giž odsauzenj gešštē něco peněz ukrádá,
by tu radost mjtí mohl, že alespoň přeš gednu
noc gešštē penjze měl. Pročež snadno se mysliti
dá, gať mnoho welikoduššj ř tomu zapotřebj gest,
aby ránu dwognášobně nepocjtíl člowěť w do=
brém bydle, w důřtognosti a oplřwánj postawený,
ana řmrt wšřečo toto ř njm gednau ranau za=
bjgi. —

Š! statkům by se nemělo dáwati to pěkné
gméno — dobré; neboť řdo statků má, proto ge=
šštē nenj dobrý, ano raděgi by dokládati se mohlo,
že bohatý žřjďka gen dobrý býwá, řjdčegi wšřať
gešštē řšťastný. — Máme přjřladů na lidech, řterj
bohatj a řdrowj, bolesti a nešřtěstj prosti řřau, a
předc se za řšťastné nepokřládagi. Menaplněné, a
žřlamané žádosti, blauhá chwjle, nedůřstateť wese=
lostj a radowaněť činj ge při wšřem wšřudy oplř=
wánj gegich tať nespokogennjmi a nešřšťastnými,
gať ginj řhudobau a bjďau býwagi. — Š! gať

brzy nestřídmost uvaluge na hltoně přehcenj a nechut. Gať mocně tresce milnost otroky swé, a gať nestřastnými musěj se bjdáci takowj cítiti w nebezpečné nemoci, kteráž ge gaťo prowazy k loži přebolestnému uwazuje. —

Nicméně wjdáme začasté hříšnjky nehopowážliwěgšj, kterj nehyněššjho stárj dosahugi, negsaue ani wysilenjm, ani nemocj aneb něgafau ginau nehodau z prostopášnostj swých wytrhowáni aneb trestáni. — Mnohý zlosyn w počegi až do swého skonánj požjwá nespravedliwého gměnj, co zatjm ctnostný chudobau a bjdau mře.

Tato wšak newinně trpjciho newodiž w malomyslnost. — Dúměřug se w Boha, a obdivug se smrchowané dobrotě Otce wšemohaucjho, genž ruky, chytjci trestati, tať dlouho napřaženau držj, by i nebezbožněgšjmu dítěti k dobrowolnému nawrácenj-se času se dostávalo.

Šli-li ctnostný, a předc w chudobě, opowržen, a ze swěta téměř wywržen; swjgíš-li se na loži swém snad giž po mnohá léta gaťo čermjě, mořj-li tě bjda, proto předce gestě nemysli, žeš od Boha opustěn. Bůh tě má na paměti, a bude wěděti, kterať ti zpomoci. Brzy ti přigde čas, w kterémž, gať Pán Ježíš dj: „žármuteť přátel geho obrátj se w radost.“ — Obrat gen srdce newinně trpjci k Bohu; pozdwihi oko plačjci k Pánu Ježíši na kříži: a hnedle po prwnjm wzezřenj útěchau naplněn budeš.

Uch! ačkoliv nám kříž welikau potěchau býti může, geliť. ž gest podnětem k ctnosti pobjzegjcm, a

neybezpečnějši hrázi proti přijímání hanebných naružimostí: nicméně spasitelné toto o křži učení ulidí tak sešlo s myslí, a nejmějši lidstva část tak do mětru živa gest, gaťoby po smrti ničehož k daufání, a ničehož k obávání nebylo. A proto utrpení býwagj tak těžká, že nářku nasseho nebywá ani konce. Pláćme bez útěchy, nepomnjce, že netrpělimostí trápení sobě gen přidáváme. Mělitbychom se k trápení raděgi weseliti: geliťož bi-da, kterauž předce sněsti musjme, pramenem požehnáni se nám stane, snášjme-li gi trpěliwě. Tjm způsobem můžeme také saužení swá proměnití w skutky kagicné, Bohu milé. — Bez pokání hřjšnjš spasejí nedogde. Zať gať gsme byli oddáni nesprawedlnosti, tak gať se srdce nasse w surowých rozkošech kochalo: tak musjme také smysly swé mrtwiti, tělo křžowati, mohutnosti swých k prospěchu ctnosti užjwati, a náchylnosti swých k něčemu wyššjmu potřebowati. — Wšecko giné snažení marné gest. — Kuce-li nasse až dosawad statek cizj přijimaly, negenom ho nawrátiti, nýbrž i almužnau od swazku hřjchu se magj oswoboditi. — Ušfodil-li gazyň náš bližnjmu utrhaním, pohoršil-li newinnoš řečmi drzjmi a oplzlými: čiňme žadost netoliťo wzlyčánjm, nýbrž i odwoleyme utrhaní, a wzbužugme bližnjho rozmlawánjm ctnostným. — Mestřjdmě-li gsme požíwali nápojů a pokrmů, nynj tělo postům podobme, a hladowého chudého pokrmem nasycugme a nápojem občerstwugme. — Slowem, po-

řánj své dle hříchův svých měřme, by od Boha za hodné uznáno bylo, a dobrého ovoce přineslo.

Ač se již připozdívá, a byť i také již poslední hodina dne byla, nicméně s důvěrností na vinici k práci pospěšme, neboť hledj hospodář více na dobráu vůli, než na dílo samé.

Snad již žil již drahý čas ve své zplodsti a pitomosti, a vše se ti dle žádosti dařilo, až do nynějška, ano se připozdívá, a Pán, chtě nemoci navštívití tebe, na dvěře tvé tluče. Nebylo-ližby k neodpuštění, kdybys ho přede dvěrami nechal státí, jako onoho člověka v evangeliu, jenž noční doby u sauseba svého o chléb se ucházege, tlauci musel, a opět tlauci, až byl vstal sauseb? — Mchtěl bys dříve na Pána života pomíniti, leč až by byla nemoc tvá nebezpečná, a až by ti řekl lékař: že musíš umřítí? — Nena-
hlídl bys dříve do svědomí svého, nepomněl bys dříve na polepšení života, leč až by se ti dalo k srozumění, že gest v nebezpečství, a že bys snad v nemoci té mohl zemřítí? — Budeš-liž potom o zemření smyšletí poškogněgi nežli nyní, moha gestě ruce k nebi pozdvihnauti, a řádně k Bohu volati? — S! nečekej, až nebudeš nikde nic giného, kromě smrti, viděti; dnes gestě raděgi k Bohu se obrať, a použi milosti, kterau ti Bůh v nemoci podává. — A budau-li ti, an se nawracovati budeš k Bohu, hříchové twogi naháněti strachy, neklesni srdcem, a nepodden se bážni, neboť otec dobrotivý většj gestě chyb nežli tvé gsau prominul, a Pán Ježíš řekl, že angelé nad hříšníkem

počánj činjcjm wíce se radugi než nad dewadesáti dewjti sprawedliwými, kterj počánj nepotřebugi. — Gestě žiw gš, a nužješ počánj se chopiti, a za hřichy swé zadosť činiti; nečekej, až bysi se nemohl káti, a až by tě Bůh gačožto soudce trestal.

Gestli si za mladosti swé swatému náboženstwj se posmjáwal, budiž alespoň nyní za stárj swého geho silným zastawatelem, a dokaž úctu swau k němu zvláště tjm, že se w přítomné nemoci, a to síce dříve gestě než se nebezpečnau stane, wšemi swátostmi umjragjcjch pro spasenj swé, a pro powzbuzenj jiných pobožně zaopatřiti dáš. Ach! neďa se nic hroznějšjho mysliti nad křestany, kterj z wjry, onoho neysmětějšjho daru Božjho, posměch sobě dělaji, a kterj až k neodpuštěnj opowázliwě tagemstwimi nasseho swatého náboženstwj opowrhugi. Ba protiwno gest widěti křestany w náboženstwj swatém zrozené a wychované, genž i pohanstwa se přidržugi, a gestě we wysokém stárj, k večeru žiwota, ba i w samé hodině smrti w bludu swém trwagjce, gačo protivnjci swého mateřského náboženstwj umjragi.

Ó! hroznotě státi u hrobu takowého protivnjka náboženstwj, an býwá nawrácen zemi k zpráchniwěnj. — Chtěli-li bychom žiwotopiš geho w kámen náhrobuj wdlabati, museli bychom řici: W tomto hrobě práchnij protivnjk a hance náboženstwj prawého, kterémuž Pán Sežjš, gačo druhdy Čawlowi, byl by mohl stokráte řici: „Proč pronásleduješ mne, mé náboženstwj, má tagemstw, mé učenj, a mé kněze?“

Uch zhuſta nalezalo by ſe tať hrůzoplobných nápiſů, kdy by činy gednoho každého na náhrobky ſe pſaly. Odmraťme tedy oči ſvých od těchto zawrženců, kteří ſami ſe zatracuji, a oplačáweme toliko to, že gſme i my teprw s večerem počali na nebe myſliti, a marnost ſwěta poznáwati. Za to wiſſať nyní žádné jiné známoſti nehleďme a žádného jiného obcowání, leč ſe ſmrti; předeſtlemež skutky ſwé na wěčnoſt; a ſrdce naſſe buď diž tam, kde počlad náš. — Odraťme ſe přímo k ſmrti, upřímnátě a bezelſtná. Medagje ſe poruſſiti, předſtawuge nám wěci tať, gať gſau, a prawj gednomu každému z náš: Wiſſečſo na ſwětě geſť marnost.

4. Stáří geſť pozwání k ſmrti.

Den po dni wždy bližſe k hrobu přikročuge-
me, tať že život náš i za zdrawých dnů neuſtá-
lé geſť k ſmrti pokračowání. Roznemůže-li ſe ko-
nečně ſtárec, zbystřeným krokem poſpichá na wěč-
noſt. Nemoc zagistě wždy geſť pozwání k ſmrti.
— Doſáhl-li tedy člowěk kmetſtwj, měl by ſe ča-
ſtěji tjm zabýwati, co ſe ho nehyjce týče, totiž
ſmrti. Připozdilo-li ſe nám konečně, ſmrt ſtogi
za dwěrmí naſſimi, potlauſagje na ně rozličnými
churawoſtimi. Člowěk, genž ſe po tať mnohá lé-
ta byl nenaučil, co geſť umřiti, a genž ſobě tať
počjná, gať by ſmrt za poruſſjmnutj neſtála, geſť

velmi k politování. Každý křesťan ví, a musí vědět, že náš smrt uvede do stavu neznámého, a věčně trvajícího; buď šťastného, buď nešťastného. — Jeden neb druhý gest nemohutelný, pročť štog za práci, domědět se, který z obou nám bude za podíl. Žádný snad nebude tak zpozdlý, by se domníval, že beze vsí pochybnosti stárí dogde; a budiž on sebe mladší. V mladých letech gest více nebezpečnější smrti než v stárí. — Vidě mladý gsau mnohonásobným nemozem podrobeni, a neduh, gimiž býwagi obkljčení, býwagi wždy prudčí, a k léčení obtížnější, nežli u lidí zletilejších; pročť málo kdo melkého stárí dochází. — Smrt wztahuje ruku swau na každého, a gestť patrno, že mladý v ohledu tom žádné přednosti před stárím nemá. — Mladý sice daufá, což stařec nesmí, — že totiž dlouho žiw bude: naděge wssak není gistota, kterauž má stařec; neboť tento giž dosáhl, co onen daufá. — V tom ohledu tedy stařec má přednost, že giž dosšel toho, co mladý daufá. — Stařec dlouho žil, ačkoli se mu zdá, že to genom w snách bylo; a nyní, an počíná žiwota sobě wssimati, bere žiwot konec. — A tak gest se wssim; z minulosti nepozůstana u než aučinky a následky činů.

Uch, sen žiwota našeho příliš gest krátký, a není možná dosti opatrně a šetrně s tím krátkým žiwota mezdegssího časem hospodařiti; neboť odplynul-li, nenawrátí se více. — Aniž máme na wůli žiwu býti, gať dlouho by se líbilo, ný-

brž herci podobni jsme, gemuž není dovoleno na gewissti dliti, až by opona spadla. Úlohu toliko swau má dobře prowésti, a pak musí odstoupiti, w kterémkoli gednání úloha geho se skončí. — Tak by ani křesťan neměl chtít, žiwobytí své prodlaužiti, nýbrž s diwadla ustoupiti, ať byla úloha geho dlouhá nebo krátká.

Dokonal-li gsi svědomitě gažžto křesťan wšse, kteréž ti bylo uloženo, nemůže se ti nic žádaněgssího státi, než byš, stárjm a nemocí sešlý gsa, zponenáhla žiw býti přestával. Takové žiwota skončení gest neyšťastněgssí, gelikož přirozenost djlo, kteréž byla sama složila, tím způsobem také sama opět rozebírá zponenáhla. — Šťastný gsi tedy nemocí swau, gelikož tentýž stawitel tělo tvé baurá, který ge wystawěl. — Stamenj, kteréž gestě není wetché, násilně toliko zbořeno býwá, pobaurané wšsať wětšjm djlem samo od sebe w žřiceniny léhá. Slowem, křesťan wykonaw powinnost swau, a gsa giž stár, ten drobet času, který gestě snad popřán bude, nezahodí lhostegně; také se wšsať na žiwot pomjgegici nebude aužkostně wěšseti, gažobn chtěl běh geho udržeti. Menjť ho tagno, že místo, na němž stoji, Bch:m mu bylo wykážáno, a že stanowisstě své opět opustiti musí, gať mile hodina k střídání strážce odbige; a že po něm opět giný na místo geho nastoupj.

Gestíť to tedy w každém ohledu špatná známka, nechce-li nemocný o uinření ani slyšseti, a denně, byť se i rozmáhala nemoc geho, o zhogenj

se a uzdravenj mluwj. Takowj nemocnj dwog-
násobně bjdnj gest, an wssemu nebezpečenswj na
wzdor přede uzdravenj tjm téměř wynutiti chce,
že oči před smrtj blížkau zawjrá, umřiti zhle-
nechce, a od lidj pomoc očekává. Než, gaťa pať
gest takowého nemocného wjra a důwěra? Gať
mu asi musj býti u srdce, kdž kněž magicj ho
těšiti, obšjrnými úwody most sobě stawěti musj,
po němž by se k srdci nemocného dostal? — Ach!
žádnj by neměl čekat, až kněž přinucen bhwá
gemu řici: „Pán gest na cestě, naplň lampu
swau, hotug se!“ Slowem, letitj člověk každj
wečer měl by za poslednj považowati, a tať žiw
býti, gaťo by každíčj den byl geho dnem po-
slednjm.

Dal-li nám Bůh tu milost, že ať stárj,
přede gestě žiwí gsme, následugme auplně učenj
apostola Páně. Pawel totiž Titowi swému na-
řizuge, napomenauti starců, by strjzlivě a počest-
ně žiwí, a we wjře stálj gsauce, w lásce a trpě-
liwosti se cwičili.

Ach! toto učenj sw. Pawla nám wěkem se-
stlým denně se může na srdce klásti; neb wěť
náš gest gestě poslednj čas k poťanj, a musj gjm
býti. Starj člověk bez toho zemnitě gjž wy-
hljžj gaťo kagicj; hlawa se třese, oči se zatem-
ňujj, nohy klesajj pod břemenem swým, geť těž-
ce nesau; ruce gsau swablé a hubené a tělo celé
zchrtlé. Meduhowé tito, gaťož i wsecko ostatnj,
co stárj k sebau přinášj, gsau samá powzbuzowanj
k poťanj. — Žaludeť nemohaucj bez obtjžnosti

počrnu stráviti připomíná předešlou nestřídmost, a napomíná k pokání. — Ušši nahluchlé upamatuj na pokání nad tím, co druhdy hříšného rázdy slychaly. Dci hasnaucej činí radost za to, co někdy hříšného s rozkošjí ohledávaly. — Také se zdá, jako by Bůh za pokání to dopaustěl, že se šedivci pro zesláblé smysly své od gíných zámrhování býti domnívají, a proto nedověrně mezi lidmi se plazejí. — Tento cit vlastnj poukazuje nám, bychom my staří, za winné se uznali, obtížnost neduživosti své za trest zaslaužený považovali, a pokáránj takové, u přirovnánj k chybám svým hrubým toliko malé, trpělivě snášeli. A tímto trpělivým neduživostí svých snášenjm trápenj musené v skutky spasitelné kagicnosti proměnjme. Neučinjmeli tak, gména bláznů, a opovrženj maudrých, gať se čte v knize Eklestiasstikus, zaslaužjme.

Nebyla-liž to zpozdilost, že gšme tolik let žimobytj svého zahodili, a dlouhý padesáti neb šedesátiletý čas žnj uplynauti nechali, a nynj s prázdnýma rukama u brány věčnosti stojjme? Gať mnozj — ach! gať mnozj nemocnj pro náramné bolesti autrpnost naši wzbudili po celý běh žiwota našeho; gať mnoho gšme gich widěli umjratí; gať mnoho gšme gich doprovodili k hrobu, a nepomyslili gšme, že i na náš řád dogde! — Nynj sami nemocj obkljčeni gsauce, gšme tu, kdež býwali oni, gichžto smrt by nám byla maudrost kážati měla; my wšak dosa-

wade zpozdilj za to máme, že ten neb onen schopný lékař, ten neb onen hohitelnostj wýtečný léf náš z nemoci wýtrhne. — Gafo by, byť byhom se i pouzdrawili z nemoci nyněgšj, žádně smrti wjce nebylo se co báti!

Uch! zanechmež uzdrawenj swé Bohu, a ostatně ať s námi naložj gať se mu ljbj; nebo kdo wj, nebyloli by druhé glé horšj prwnjho? — My štařj, bohužel! zkušsenost toho máme, že náš prwnj hřjch k druhému, druhý k třetjmu, a tať pořád až k nescjšluému množštwj hřjchů přivedl; a že nynj k večeru žiwota, kdežto hospodář od náš počet žádá, tať zadlužení gsme, že sobě pomoci giné newjme, než za odpusštěnj dluhů swých prositi. Nynj gest nám z celého srdce k Bohu wolati: Stče! odpusť nám naše winy, gafož i my odpausštjme našsim winujkům! — Modleme se, a wonnaložme zbýwagjci nám gestě čas na pokánj, a budeme-li opravdu chtjti, budeme s to, nemocj a smrtj, odewzdáwagjce se do wůle Božj, w krátčém čase toliť dluhu zaprawiti, že dobrotiwý Stec upšánj naše křwj Syna swého wymaže a zahladj.

5. Š ř j š n j k.

Celý osud hřjšnjša w následugjcih čtyrech sadách gest obšažen: Žiwobntj geho wezme konec; činy geho se položj na wáhu sprawedliwau; hřjchy geho potrestány, a trápenj geho wěčná budou.

— Hříšnýj gest nečistý , a protiwj se swaté vůli božské, kterážby ho ráda očistila ; Bůh následowně nemůže míti nad ním zalíbenj. Ba, hříšnýj milosti, wšudy ho hledající, schwálně se vyhýbá, a tak sám sobě nepřitelem gsa, strogi sobě peklo, tak gačo ctnostný sám sobě nebe tworj. — Do nebe nemůže megiti nic nečistého a nedobrého, tak gačo do pekla glé toliko přicházi. U věčnosti tedy se dokonává, co sobě člověk zde přivlastnil, a tam s sebou wzal. Gačý tedy člověk na věčnost odegde, taký ošane, a nebude wjce žádné doby, w kteréž by ginačým státi se mohl. — Za posledním žiwota okamženjm nepřigde žádné giné, a to proto samé, že gest poslední. —

Tyto prawdy strašné muségi srdcem každého hříšnýka pohnauti, není-li newěrau wšemu, což swatého gest, zamčeno. — Wšak, bohužel ! newěra stala se hříchem, móda uведенým, a wetřela se w místa prawé, křesťanské wjry ; a tento hrozný hřích gest miláčfem obecnstwa, gelikož žádné nárůživosti w cestě nestoji.

Uni k pochopenj není, že newěra mezi námi, kterjžto smutné následky gegi tak bolestně pocítujeme, tolik předc milownjků nalezá. Wy letiti žmláště, bohužel ! hořkého ovoce newěry se wžlyfánjm a slzami gsme zakusili. Newěra ono hrozné zbauřenj we Francouzjch porodila, a tisjceronásobnau bjdu, kteraž dosamad snášjme, na nás uwalila. Ach ! bez konce gest nešťastných pozůstatků oné newěry ; a běda každému, kdokoliwěf na oheň ten wšedko sžiragjci polénko přiložil. — S newěry

nehodanějšší zpausty pocházejí; ona působí manželstva nespočtená; činí špatné rodiče a vychovatele mládeže, nezvedené děti, newěrnou čeleď, křivopřísežné přátely, a tisícero potvor bídny.

Ach! kdož sečte domy všecky nešťastné, které následkem newěry v přibytí zarmutku byly proměněny, a kolik pokogných rolí stalo se bogištěmi. S! gať mnoho kmetaucích lící widěli jsme v zběhu wálečném zblednauti, a gať mnoho do křwe uplaťaných očí k nebi pohlížeti, a gať mnozí bídne po swětě se potulugjce došli wyswobození z aužkošti swé teprw w hrobě.

Ach! můg Bože, to wsecko uwešla na náš newěra, a národowé hluboce raněny celá století budau míti co dělati, by se rány gegich, nelidských gim zasazené, opět zahogily. — Denně gestě wjdáme takowé wjry tupitele, genž spisy newbezbožnějšší zhotowugj, a rozšširugj, gimíž netoliko smyslnosti lehkomázně mládeže lahodj, a tak oleg do ohně ligj, nýbrž i u dospělého lidu škodu tropj, nepravosti wymlawugjce, hanebnosti zaobalugjce, náružiwosti zbožňugjce, a sw. ewanĝelium w posměch nwozugjce.

S! gaťá to až k užasnutí hrozná wenčítka, mušj-li se nemocnému říci: Těto ohawnosti zpustění newěrau swau gšj napomáhal! Ba, takowý nešťastný sám si to bude museti předhazowati, neboť w smrti gest prawda. Budeť nucen přiznati se, že neštěstí bezbožnými spisy geho zplozená negsau k ščítánj. S! až mráz kosti probíhá, kdož se musí wyznati: mládež, dušje křwí Kristowau wnkaupené

wraždil jsem; na místo ctnosti wstúpil jsem mra-
wí rozpustilost; prostopášnostem, nepravostem
nendrzegšim bránu jsem odemřel. Wychowal jsem
lidi bez wjry, beze studu, slowem lidi bez nábo-
ženstwí.

O Bože můj! gať musí býti člověku, který
gaťožto protivník wjry snad třidceti, čtyřidceti, a
padesáte let duffe vraždil, a nyní konečně na
loží smrtelném se nachází, mage zbýrati owoce
swé gedowaté setby. — Tu leží rauhač, trápen
zimnicí pálcíwau, na kobercích hedbáwných gaťo
na uhli řezawém, a všickni přátelé geho a nále-
downjci negfau s to rozlícené pulsowánj žily geho
ochladiti.*) — Chudší než mnohý žebrák, který za
dweřmi geho stáwal, štogj nyní sám u brány wěč-
nosti.

W pravdě, kdyby s tautéz horlímostí pro
ctnost a wěčnost byl pracowal, s gaťau roztru-
šowal zlé, zagisté by do králowstwí a sláwy
swatých wessel. Neměra wšak zřídka na gediné
nepravosti přestává, nýbrž mohloby se štoro řjci,
že neměřjci wšech nepravosti miluge. — Nyní
mage na wěčnost odegjti, owšem si snad pomyslí,
co gest mi platna má důstognost, kterauž musím
opustiti? — Co mi platno mé bohatstwí, kteréž
nyní do cizjch rukau přigde? — Co mám z obě-
ti swětu wěnowaných, swětu, z něhož nyní mám
wýkročiti?

*) Potíte je nepravostmi, řekl lékař hubiteli lidstwa
Gossotowi d'Herbois, an si na pálcíwý pot střowal.

Tať ležj a těžce oddychuje opovrženec na své posteli smrtelné, až smrt kosau máchne.

P o ť r a č o w á n j.

Gať mile gest se hřjch zahořenil w srdci člowěka, rozmáhá se co gedowatá zrostlina, a býwá onim nečistým duchem, o němž ewangelium prawj, že, nawracuje se do člowěka, sedm duchů gi-ných s sebau pogjmá horšsich, nežli gest sám. Ntenhoršsi a neynebezpečněgšsi z nich gest newěra; kde se tato usadj, srdce hrázi ohradj, o kterauž se i nengádrněgšsi prawdy odrážegj. Nteměra pů-sobj neustupnost myšli, kterěz zároveň s nj se ro-dj. — Nepospíššj-li lékař božšj ku pomoci, zruš-tá z neustupnosti této smrt, a ze smrti peklo. Pročež, gať gsem řekl, neyhoršsi z oněch sedmi glých duchů gest newěra. —

Newěra zápasj i s Wššewědaucjm, a tepe i swaté slovo Božj. Wyhledáwajic w zákoně ney-swětěgšim mjsťa, co do smyslu sobě odporujicj, držj učenj spasitelné za nešmyšl. Ano, rauhagič-nost newěry hledj zgemenj Božj s rozumem roz-wěšti a rozdmogiti, a srdce wššeho swědomj hry-zenj sprostiti.

Politowánj hodněgšsi gessťe gest wššak to, že i stařj lidé, které smrt na řetězu nepřetržitelném giž držj, churawostj swých ani sobě nepowššimnauce, mjsťo, coby na brzké zemřenj pomněti a na cestu tať důležitau s třešenjm se hotowiti měli, omrzelým čtenjm zpuštělých románů se wyrážegj,

a knihy, kterézby k spasení jim napomáhaly, sňatně a zaumyslně od sebe odklízují, ba i se stoují knihu obsahu nábožného v domě svém trpěti. —

Tak jediný lék, jenžby se ještě uzdraviti a zachovati mohl, od sebe odvrhují, sahajíce dychtivě po sladkém gedu, kteráž ge v dřimotu a opojení uvádí. A tak sobě v podlosti své horejce a oblibující, v kalisti duši gegich záhubným dobře se vynacházejí.

Uch! bídíci tito wadnutí svému na vzdor, a na vzdor svém šedinám a svému bezsílí, chtějí bez přítrže se radovati, a požívati tak blažho, gať gen možná; budiž napotom procitnutí gafěfali.

Takový člověk požívá gaťo horeado z horenosti tvorstva, ani neznage Stvořitele všemohecjho. Ba, takový zhoradilý člověk duchem zemřel, a odešel všemu, co se netýče těla a potřeb geho. Pořmny drahé za stolem svým hltagé ani gedinau, byť i gen rychlau myšlénkau, nezpomene na toho, jenž mu tak drahý a štkwostný stůl oštaral. — Takovému však hltari v neštěstí gest pramen potěchy zavřen, aneb raděgi rceme, že sám před sebou ho zavírá; potácce se, a k stáří kráčege, na nic nepomní, až, což ani nepozoruge, štogí na krági hrobu. — Předchůdcové smrti, mdloba, churavost, holdá lebka a šedinny se vysřntují, den žně mryne, a vlázen nezasel krom hřichu ničehož.

W podobné-li lehkomájnosti gšj zššedivěl, a ljbila-li se ti pjsěň epikuregššá : „Sezme a pjme ; neboť zjtra zemřeme !“ den sobě tedy nynj to posledněgššj ljbiti, totiž : zjtra zemřeme. — Gafož-to křesťan wššak měl byš raděgi řjci : Prosme a modleme se, neb zjtra umieme. — Nemůžes-li wššak wjee posťy wdržeti, nasycug chudé, by nasycenj gegich za odpusttěnj hřjchů ti šlaužilo. — Gššili na loži churamě, za ššťastného se můžeš pochládati, že se tě Pán gšště dřjwe uchopil, nežli tě praud zahynutj pohltil.

Metřeba důkazů, a poslední hodina každého o tom přewědčj, že ten, kdo pro nasycenj žádosti šwé glé žiwota duchownjho a přesného se odřekl, za okamžité požjwánj dal blahoslavenštwj šwé wěčné. — Žiwot náš, byť sebe déle trwal, předce gššgen okamženj. — Kdo tedy ničeměnjm, pomjgegicjm statkěm pro Krista opowrhne, ač w chudobě žiw gššt, a druhdy nic wjee nemjwá, než drobty, kterěž mu lašcmošť boháčů hody, na konci, když byl wššedko přetrpěl, také genom okamženj žiw byl, zrnkěm pjšštu opowrhl, ale tjm žiwot wěčně blaženě zjšštal. — Nebogj se smrti, nhybř š křjžem w rukau předštwj se před Boha wěčného ; nebe se mu otewře ; angelé, šwati, ano i Bůh sám uzná ho za wykaupeného na křjži ; za přináležegicnost Špašitelowu, křwj beránka znamenana.

Nechť newěřjci křjžem opowrhugj, nechť se na rány toho, genž se za nás na křjži obětowal, chladně dřjwagj, a w narowných šwých prostopáššnostech žiwj gšsau, nechť i pemnau wjru našši w Še-

žijte tupi, tím stáleji křijž ctíme, tím častěji dra-
hau a bolestnau onu oběť sobě připomínáme, kte-
ráž za nás na křijži krmácela. Spogme se zauplna
s ranami svého Spasitele, a radugme se, že se
nám někdy křijž postaví na hrob jakožto čestné
znamení.

Protož, hříšníci! gestli tě milost Boží z ne-
věry tvé vytrhla, tak že nyní ono zlé nahlížíš, a
chyb svých srdčně lituješ, nekleseš srdcem. Čim
větší byla nevěra tvá, tím větší budiž nyní wj-
ra w smilování Boží; a s tou silnau věrau we-
zmi častěji k umírání odhodlaný křijž do ruky, a
rozgímen sobě lásku Sežijšowu na křijži. Před-
staw sobě, jako bys skutečně widěl Spasitele, an na
křijži wiš. Předstaw sobě, jako by krew a rány
geho wzhůru wolaly: Stče! odpust' jim. — S za
ty tedy přimlaual se Sežijš, kterj ho o život při-
pravili, a měl by méně pro tebe ljtosti plného, na-
vráceného, a kagjcjho učiniti? — Ach! Bůh-člo-
wěš umjrage na křijži neřekl toliko: „Stče! gať
ty chceš,“ nýbrž určitě, bez wýminky prosil, aby
opravdowá žádost geho naplněna byla, a prawił:
„Odpust' jim Stče! neboť newědj, co činj.“ —
S wrahy své wmlauwá Pán Sežijš — a domjwáš
se snad, že tebe méně bude wmlauwati, an se ga-
ťo onen setnjš při ukřižování w prsy bíti, Ukřižo-
waného za Syna Božjho wznáwati, a za odpu-
stění provinění svých skrausseně geg profiti budeš?

Ach tak welice taužil Pán Sežijš po wůkaupení
nassem, že hlasem giž mraucim s křijže wzhůru k

Otcí volal, by tresty zasloužené od hříšníků odvrátiti ráčil. —

Ó! přemilý Ježíš hřích toliko nenávidí; hříšníka pať miluje, a chce, by se obrátil, by ho do království svého uvéstí, a věčně spasiti mohl.

Žalomal-liš na sebe srausseně, vynáwage se Bohu a knězi z hříchů svých, představil-liš se očím Páně gakožto kagjci; složil- gš se sebe, což nenáwisti hodno bylo, a stal gš se přítelem a vynáwáčem Boha živého, a božskou křoví wykaupe- ným dědicem království Božího.

Nechat také gště powážení hodná slova ewangelická, kteráž Ježíš k cizoložnici, by gi potěšil, promluwil, hluboko srdce twé proniknu; wi- da totiž ženu, ana zahanbena a lítosti plna tu sto- gj, řekl: „Žadný tě neodsauidil? Aniž gá tě od- sauidjm: odegdi, a nehřeš wíce.“ Ježíš do srdce twého widí, gačo widěl do srdce cizoložnice, a srdce twého wěrnosti a bolesti hnut, i tobě řekne, co oné ženě řekl; a k potěše twé gště přiloží: „Zabladil gsem, což zlého učinil; ostrjhevy přiká- zani má, a dešálněš koruny, kteraž gsem sljbit těm, genž až do konce wěrní mi setrwagj.“

6. W ě č n o s t.

Smrt, saud a wěčnost gsau gména, kteráž za časů nassich před nemocnými nejmj býti wy- sloweua, sic přítomnj w tomže okamžení po kra- du znamení dáwagj člowěku, by nemocného těmi

stránnými slovy neděsil. Gafoby nemocný sám již brzy toho nezkusil, že v krátkém čase do nového, neznámého světa vkročiti musí; aneb gafoby ho věčnost méně překvapila, kdyby [vcházecijmu do ní někdo oči zastřel. — Tak se děje; ne zřídka se umírajícímu gestě stírává pot s těla, a pulsování žily se ohledává, anť duše geho daleko již od nás bývá vzdálena, a na věčnost se již odebrala, kterauž jsme dějme tak snázně tagili. — Ach! tam, kde nyní gest, na věky ostane. — Tazení smrti blízké umírajícímu nic neprospěje; a věčnost zapíráním života věčného nepřestane. —

O! gestit věčnost, o tom ani pochybnosti není, tomu učí výra, a téměř každá stránka písma svatého věčnost nám před oči klade. Rozum nám ji hlásá, a cit vnitřní dávnou ji do srdce našeho vnáší. Bezbožní nikdy nebudou moci toto své svědectví v sobě utušiti; všecko jejich žití, rozumování a hádání gest marné; neboť i proti vůli vždy se jim gistý hlas vnitřní bude ozývati, genuž odeprauli výru, tagným donucení budou citem, báti se věčnosti. — Ať si takový drží duchové o Bohu a věčnosti pochybnosti: umírající jim někdy dosti hlasně zvěstuje, že na ně čeká soud a věčnost.

Kdy byš snad tak pozdějším býti, a o nesmrtnosti své pochybovati mohl, rozvaž sobě přece, gať k úžasu odvážíš gest taková pochybnost, a o gať mnoho, což bez pochyby ztraceno bude, se zakládáš. — Pamatě sám na sebe, gať gsi již

stár, a po tolika strávených letech stojiš již blíž brány věčnosti, a snad bezsnadu brzy v ni vstoupíš. Co naplat zde ničemné hlaubání? — Rozjmej raději, gať věčnost pro tebe wypadne: šťastně-li, či nešťastně. — Stneš se mezi vyvolenými, aneb mezi zatracenými? — Budeš na Boha tvář v tvář patřiti, či na věky zblámen budeš jeho společnosti? — S té hrozně nejistoty osudu přistěho! an se vznáším takorůzka mezi nebem a zemí, mezi peklem a rájem, kam se skloní má váha? —

Tak se můžeš, a máš co živ budeš tázati, nikdež však odpovědi se nedopíšeš, leč na božském srdci otcomském. Na ně zatluč, na ně zavolej pln víry: Otče, slyš mne; a odpověz bážlivému dítěti svému! — Otec dobrotivý zagiš ti odpověď. Tavným, ale srozumitelným hlasem promluví k tobě: „Smrtelníče! žádáge býti věčně šťastným, předc blaženost svou hledáš ve věcech pozemských, nemagických stálosti. Šťastí své měl bys zakládati na svatosti, na bázni Boží a nábožnosti; ty pať hájíš toliko po pomíjivosti, po cti, bohatství, a požívání smyslném; objímaš dobro hynající, což reží a molové šjragí.“ Tak bude hlas Boží mluvit k tobě; a Kristus Pán již v evangelium učil: „Kdo věcmi pomíjivými neumí opovrhnutí, a více gich žádá, nežli k zachování sebe potřebuge, ten že buď nezná svého vyššího povolání, buďže ho sobě nerošímá.“

Deyme tomu, že šťastným osudem na vyšším stupni hodnosti stoge a v sijných zlatem se stěvicích přebývage, krágin rozléhlé svými bys

nazýval, a fmentem a zlatohlavcem se odýmal, předce přigde den, w kterýžto wšlecko budeš museti opustiti. Z husta se přihází, že člověk, an se právě neylépe má, do nebezpečnější smrti upadává; a tať k strasslivé wěčnosti každým okamžením wíce se blíží! Den, gehož se to vlastně týka, neyméně na nebezpečnější pomyslly; aužkostný wšak příbuzných pohled starostlivě ho pozorujících, snažení gich, w čerstvosti lékaře povolati, tiché přísluhujících nedosllapávání, by nemocný nebyl znepokogowán; wšlecko to dáwa mu na wyrozuměnanu, že gest život geho w nebezpečnější, a i proti wůli smrt mu připomíná. — Nynj nagednau wrznau brány wěčnosti, a on na samém kragi hrobu teprw procituge, a poznává, že až dosawade žiw byl bez wjry, a že ničehož, ach! z hola ničehož nemá, což by mu podporau bylo; nynj, anoť se chatrč boří, a mrazení smrtné kosti geho probíhá, a aužkosti a strachem ho naplňuje. — Zuto stogi nejšťastnjš opustěn, a sám samotinký u meznjka dnů swých, wida se donucena cestu na prosto ginau nastaupiti, než byla ona, po kteréz byl dosawad krácel. Dhlédne-li se k minulosti, newidj ničeho krom klamu a ztráty. — Wšak, ach! neopomažuge se do budoucnosti nahljdnauti; neboť třese se před wěčností, na kterauž snad w hodinu neyblížšší bude museti se odebrati. — S hrůzau pozoruge, že toliko gafo na krátkau náwšstěwu přišel, a že na důležité wysllání, s njmž gest od Baha na swět wysll, docela zapomněl. Mjsto co měl ducha swého pro wěčnost

wzdělati, zahálel, pohrámal si s prachem, a nnni
citi ač bolestně, že wyšší moc tu bjdnau hříčku
mu odegme.

Tak mnohý člověk pln zdraví, a w štěstí se-
dē, oplývá bohatstvím, přetrhne-li se wšak gediná
těla geho číma, neb pučne-li žilka w mozku geho
— přestátný ten, genuž lidé záviděli, klesá k
zemi, a gest na věčnosti. — Nic pod nebem není
stáleho, tjm méně věčného, wše mizí a mizí. Ho-
ra skalnatá, o kteraužto mračna se obrážejí, zpo-
nenáhla wzduchem se drobí, a mizí gafo i živoči-
chové, po ní se plazí, a na ní přebývají. Tak gest i
še statky, gichž štěstím, neunawenau
pilností, z husta i lačomstvím a podwodem na hro-
madu bylo sneseno; dlouho-li trvají? — Necho-
da, mrhačný dědic zničuje tu mrtwau slávu. —
Ach wšlecko, wšlecko mizí, a tak i ty sám někdy po-
mineš. A bůť se i po letech teprw pomnutí twé
událo, předc konečně přigde smrt, kteréž se tak tuze
obáváš, že tě z počtu živých wymaže. —

Tento wšak den hrozný příkrade se na krále
gafo na žebráka; tomuto odnímá hůl, a onomu
korunu, a tak gedem i druhý swůg šťastný neb ne-
šťastný sen wysní. Blaze tomu, který dříwe nežli
hodina probuzení geho byla udeřila, na duši swau
se upamatoval, a připravil se. — Zcela gináf
budeme považowati věci, až do tagemné věčnosti
wřočíme. Brzy nahlídneme, že gsme nebyli pro
krátký sen života mezdegšího stwoření, a že gsme
tu neměli gen gisti, píti a spáti. — Blaze tobě
geřli že gš záhy posvětil se k megiti do swatyně

božské, a gestli ne teprw nynj s večerem života chceš počti po Bohu se ohlížeti.

W oné wjře, že máme w nebesích Otce, a že tento Otec gest Bůh, a že gest wssemohaucí, ó! w tom gest potěchy ě newypsání, a byla-by to nesmyslnost, zapuzewati tuto utěšenau myslénku, a báti se smrti, genž wěčnost odewjrá. Za bázeň byla by ničemná, neboť po smrti nastane wěčnost, a Bůh nebude člověka trestati, proto že umřel, nýbrž, proto že nanic žiw byl. Pročež bohabogně žiwi budme, a činme co Bůh welj, gsauce poslussni z lásky ě němu. — Dobře-li se swrawugeš Bohem, pať ať bauře života wezdegssjho sebe wjce na tebe dotjragj, ať tě nemoci stjagj, ať starosti twé a hoře na newyněssj stupeň wstaupj, a ať smrt sama se wssj hrůzau swau na tebe se uwalj, ty gen do wůle Boží se wždy odewzdáwen, bez gegjhožto wědomj ani wláseť s hlavy twé nespadne.

Welmi prožřetelně tedy gednáme, připomjname-li sobě denně smrt, nespauštěgje gi s očj; neboť čím déle gsme giž žiwi byli, tjm opravdowěgi musjme o cestě swé přemysletj, na ni se hotowiti, dussj swau sledytiti, a o to péči mjtj, bychom na zawolání Páně přichystáni byli. Gať mile zawznj hodina ě odchodu, nebude mjtj místa žádná wýmluwa, ať chceme neb nechceme.

Wbysj wšak ě odchodu brzkému se přihotowil, častěgi zpptug swědomj swé, a čím přjsněgi s njm naložjš, tjm mjrněgi na saudu štutečném bude s tebau nafládáno. Nenyphodlněssj čas ě

tomuto tagnému a přísnému sandu gest ten, když gdeš na odpočinutí. — Sen gest wyobrazení smrti a každodenní zesnutí, na krátce trvající smrt. Pomni tedy, kdykoliv k spaní se chystáš, že gest podobenstvím tvého budoucího skutečného v Pánu zesnutí; a představ sobě živě, že toto tvé spaní snad poslední gest, a že se až na věčnosti probudíš. — Toto každodenní v duchu umírání tak tě seznámí se smrtí, že i tvé skutečné zemření také nebude na srdce tvé více účinkovati, než to, což gsí v předesslých zkuškách pocítil. — Započni již dnes takowau nábožnou přípravu. Vezma kříž svůj, gjmž se každého večera že-
hnáváš, pomni, že smrt již brzy přigde, a ode-
wzdávage se do vůle Boží, takto přemysleg:

Z posledního až se spaní —
Smrti nazwaného — proberu.
Ve slavné až době — věčně ranní —
Nebe spatřím, gažž mám důvěru;
V překvapení přeradostném wstanu,
U plesání zwolám k Pánu:
Dobrý Bože! gažž gest to ráno!
Bez konce ti díky budiž wzdáno!

P o k r a č o w á n í.

Kdy bychom nebyli stvořeni pro věčnost, ne-
stálo by to za to, že gsme na světě býwali, byt
by byl také život náš i několik století trwal. Dey-
me tomu, že bychom neměťšjho věku lidského

byli dosáhli, přede se diviti budeme, že od nynjč=ka, až ke dni narození našeho zpět tak mnoho roků uplynulo, anoť se nám zdá, že jsme ledva několik dní žili a snili. — Čím více stárneme, tím kratší zdají se nám býti léta, a čím déle žigeme, tím rychleji nám mizí, a newíme ge kde ginde hledati a nagiti, leč na věčnosti.

Dočkam se věku padesáte neb šedesáte let, nesnaž se štěstí své wezdegši zlepšiti, a pro stá=ří své něco ustraniti, alebrž pomni, že šedesáte roků veliké gest stárí, a chceš-li okolnosti své zlepšiti, čiň to gediné pro věčnost. Pogmi tedy srdce své na žkassku, a uč se poznáwati, gaťé gest; chybí-li kde co, zlepši a napraw rychle, dřj=we nežli se přivalí noc, a nežli nucen budeš den=ni práce se zbawiti, a od autofu svého přestati.

Byl-li život twůg na světě šťastný, alespoň od giných za taťomý uznáný, nebudiž bez starosti, by byla také věčnost pro tebe tak šťastná; byl-li gš wšak zde nešťasten a politováný hoden, poslednj geště siju swau wynalož, byš také na věčnosti nešťasten a politováný hoden nebyl. — Zestárnul gš a zeshediwěl snažením se a pečmi o věci časné, o zemi: a měl byš se lišnowati odřici se pomigitelnosti této, a stawěti sobě stánek věč=ný, an nyněgši přibyteť swůg snad ani na roč celý, ach! snad ani gediný měsíc giž obýwati ne= budeš?

Dwssem, zarmautjť se srdce své nad pomysle=ním, že smrt giž tak blízko gest, an ty gaťo na=by a holý, a dobrých skutků prázdň před Bo=

hem se wynacházjě. — Tak-li tomu, a litugeš-li, žeš Boha dříme nemiloval, budiž dobré naděje; neboť tentýž Bůh, genž tě po celý čas žiwobytj twého wedl, neodepře ti pomoci swé, budeš-li ho wraucně za ni prositi. Důwěrug se cele w něho; a pak nechť se bauře pokussenj strhne nad hlavau twau, ať se wšsecky wětwe, na nichž gfi dytěl zadržeti se, polámau, předc neutoneš; kdo se pewně w Boha důwěruga, tomu nelze gest zahynauti. Předstaw sobě, že tě Bůh, gačo dítě swé na rukau nosj; pozdwični k němu ruce swé, a on nejkratšj a nejbezpečněšj cestau domede dušj twau do domu swého otcowšského. Už konečně nēgaťá nemoc přigde, anebo-li giž skutečně gfi nemocen, nēpředněšj práce twá budiž, opravdomě o žiwobytj minulém přemysšleti, a ač zraku mdlého gfi, předce wšsecko uzřjě gasněgi nežli za zdrawj swého, když se wšse wůkol tebe na tě usmíwalo.

Tázáwal-li gfi se sám sebe privé, když gfi gestě po rozkossjch chodjwal: Demoleno-li, co činjm? — Ach, nikolim! o to raděgi staráwal gfi se, zdaž kořist, po kterēs taužil, luzná byla, a zist, bohatšwj, aneb nēgaťé požiwánj připowjdala. — Ach! pak ale žádosti rozljčené se wyřjtily, a obořiwšse se na hrabby náboženštwj a mramnosti, ge zbořily. Nadarmo křičelo swědomj; neslyšel gfi, nechťe slyšseti. —

Snad ti wyčjtá swědomj, že gfi časté dal pohorssenj, wjru giných zwíklal, stydlivost gegich udušil, a taužebnost po rozkossjch nedowolených w nich wzbudil? S! pak litug bez prodlenj, a po-

horšsenj dané všemožně napravu. Chop se všech prostředků, kterýmiž byš v království Boží opět uvedl všecky ty, kteří od tebe svedeni od něho odpadli. Měj-li pak možná, všecko od tebe dané pohoršsenj napravit, pros Boha na kolenau za odpustění, a splácej trpělivým snášením bolesti svých a nemoci pokud možná dluh svůj u Boha. Š! nikdy se hříšník nedokazuje kagicnějším, gaťo v čas trápení a bolestných nemocí. — S tichau odhodlaností zruky Stce nebeského kalich hořkých bolesti plný volně přijímej, vypij ho do poslední křípce, gelikož Bůh mu ho naplnil. — Bůh, otec laškový, spasení člověka žádostiv, sesílává i velmi násilných prostředků, kterýmiž by ho uvedl v slušné meze, z kterýchž geť lehkotázně vykročil. — Mysli sobě: Tito zchromlí audiové, tyto bédavé bolesti, tato bolná nemoc gsau lékem duši mé, kteráž nebezpečněji stíně než tělo. — Užijvej toho léku tať, gať ho Bůh seslal, a nařídil, byš nemusel od hospodáře k večeru slyšet vícejtku: „Rozsud mezi mnau, a vinicí mau, což gsam mohl učiniti více nad to, což gsam gi učinil? — A přede mjíto ovoce očekávaného hloží toliko vydala.“

Ach! gať mnozí z nás nechávají hloží v srdci svém bugně růsti, a léto života svého uplynauti, vinici svou ani nestěpujíce, ani nezalévajícíce. — Ach! giž o mládí své se strogíme, aniž toho pozorujeme, a ustaupivše do věku dospělého, nemějme své chování v ničem, leč že lewnějším hříčkami dětinskými pohodivše za veystupky

dražšíj ge wyměňugeme, a mařime čas i žiwotnj moc wěku dospělého, wraždjce gi sice nožem zlatým, ale wražda ostává wraždau, ač nástrogi drahocenným spáchána byla.

Neoželel-liš a neoplakal-liš geště dosti zpoz-
diloš a chyby mladého wěku, alespoň stáří své na
to wynalož. — Wěre w Boha, wěr také we wěc-
nost, odměnu a trest. — We wěku twém, stoge u
samé brány wěčnosti, nezachránjš se před zahynu-
tjm žádným giným způsobem, leč nawrácenjm se
k Bohu; ljtostí, pokánjm a modlitbau. — Wěřiti
w Boha, gest prwnj krok k blahoslawenstwji. —
Gemu se klaněti, gest k němu se blížiti a wjru swau
skutkem dokazowati. — Z celého srdce ho milowati
gest blaženost nevyšší na swětě, a tato gest při-
prawa k blahoslawenstwji budoucího žiwota. —

S bázeň Boží gest spasitelná a wychowává
nábožné dítky Boží; spasitelnější wšak geště gest
dětinná k Bohu důvěrnost; neboť pro naše pro-
winění té nevyšší důvěry gest nám zapotřebj,
poněwadž gimi gsme zeslábli, a poněwadž djetě chy-
biwši chybu swau snáze wyznává magjc důvěrnost
w dobrotiwost otce swého, nežli obáwajc se geho
přisnosti. —

Bůh gest neyněžnější, nelepší Stec wšech
lidj, a považuge to za úctu, a má zalibenj své w
tom, kdž člověk s upřímnau dětinnau důvěrností
k němu přichází, a za odpustění hříchů swých ho
prošj. — Nedomysleggmež se, že by Bůh blažo-
čekánj a smilovánj se nawolil. — Bůh také do-
konce nechce, by ljtostí naši důvěry se nedostá-

wale, gináť bychom gaťo Židáš litowali. Š on litoť měl; litoť wšať geho newnmazala lřich, geliťoť neměl důwěry w milosřdenstwř mřtra swěho. Nemilowal ho, a nepřipustiw naděgi ř řřci řwěmu, raděgi ři žaufal.

Užney a pociť gať náležř žiwě welikoť a tž ři hřichůw řwých; užney wšať taťé nesmřrnoť božřřěho řlitowánř, řterěť mocněgřřř gest pomoci ti ř powřtánř, nežli hřich, tebe potlačiti. Nicméně hřichu, gestě se ho nedopustiw, tať tuze se obáwen, gaťo byř odpustěň niřdy nemohl dořáhnauti; byl-liř wšať tať neřřřastný, řeř se ho dopustil, gdi ř řřci, ře řahanbenim řic a řřraussenau řřřce lřitořř, bez malomysřnoť wšať a pochybnosti. Pořřř se wřřhledem řwých řhyb, měg wšať aupřnau důwěrnost ř Bohu, řterňť ti, byť byř byl i tisřceřrate řřřř, tisřceřrate ruřu ř powřtánř podá; gen ať negřau pořřřřř twě řaumysřné a dobrowolně uřiněné. — Řřřřum brzy powřřaň, a ani se neohlřžeg na mřřřto, řterěť tě ř pádu přřřwedlo, a řřř Bohu od nynřřřa řřřřřřř horřřřwěgi a wřce, než gať gřř mu přřřě řlaužil. řřřřto řpřřřřřem ř vlastnřřho poraněň se naučřř, nepřřřře řřěho geho vlastnř řžbranř přřřmáhati. — Pořřřřey se ře řatanášřem wřdy tať řřřřge řřřně a opatřně, a buřau autofy geho tobě wřdy přřřřřřřř. — Dořřřř-li na tebe pořřřřřřř, ať gřřau ti ořřřem ř Bohu tě popoháněgřřř, cwič se w modlitbě a lásce ř Bohu; a řřř řpřřřřřem netoliťo bez pořřřřřř wřřwáźněř, nřřřř i pořřřřř na wřřřřř řřřřř dořřřřřřřř powřřřřřřřř. — Ne-

připust' si tedy níkdý žádnau zaufanlívau nínšlén-
ku. — Chybuget i spravedlivý; a toliko w nebi
bude Bůh od nás lidj beze nasseho hřjchu ctěn.

Život náš gest bog, a podobá se plavbě po
moři; newěge-li wjtr, musj se užiti wsel. Nelze-
li ti nebezpečnstwjm života tohoto s plachtami
rozwinutými se proplawiti, chop se wsel; a wi-
da škaliny dussi twé nebezpečné, neplaw se schwal-
ně k nim. A byt' bylo nebezpečnstwjom twé sebe wět-
šj, gestit' Bůh w Israeli, k němuž lze ti wolati.
Wolej toliko a křič, on lodj twé bude řjdití a
nedá ti utonauti. — Wěz wšak také: že zkausse-
nj, w nichžto tje gest k obstánj, i také wětšj od-
měny bogdau.

Dobře-li se dle panugicjho obyčege děge, že
se nemocnému nebezpečnstwjom, w němž gest posta-
wen, tak blaugo tagjwá, až se o skutečnosti té
sám smrtj wlastnj přeswědčj, ať každý sám po-
saudj; mám wšak za to, že prawý katolický kře-
štan raděgi dle býwalého obyčege je swěta wy-
kročj. — Gindy mage umjragcej swátostmi zao-
patřen býti, dostáwal na znamenj swé žircé wjry
w Sežisse Krista rozžatau swjci do ruky, a swa-
tý křjž, čímž wzgnánj wjry swé gestě gednau
stlábal. A tak stoge s křjžem w ruce u brány nebe-
ské wzdychal:

Spasiteli ukřižewaný

Od Otce nám s neke seslaný!

Na twé zamolánj

W počore se flanj

Hluboké, ti dusše má;
 Wiž, gať křiž twůg objímá,
 Aniž se ho spustí,
 Dokawaď gi nepropustí
 Dčistěnu,
 Poswěcenu
 Božská milost twá!

7. Nemoc pomáhá nám swatě zemřítí.

Říkáwáme: opět týden, opět měsíc, opět roč
 minul, a nepomníme, že čím wíce let ubýwá,
 tím méně nám gich k dalššimu žiwobytí zbýwá.
 Daufáme w přiwětivé garo, chytíce se zimny zbyti,
 wišak ledwa že gsme přigemných geho dnj zažili,
 giž gest tu léto, gehožto náramné wedro wzdechů
 po podzimku nám wyluzuge, a za ním w zápětí
 býwá tu zima. Zať roč po roce sobě žádáme,
 až konečně čtyřidceti a wíce roků gsme promždy-
 chali; tu magjce polowici století na žádech ani
 nepozorugeme, že se smrt mnohá giž léta mezi
 námi plazí: že brzy tu brzy tam některého bere,
 a že konečně i na náš dogde. — Smrt se nedrží
 pořádku, aniž se wáže na čas, a snad gsem gá
 giž nyní ten, na něhož kofu swau napráhá.

Nestará-liž se právě otcomššy Bůh, an ne-
 moc před smrtí předsílá, a náš střeže, by náš bez
 příprawy neodšlidila? — A nežádáli to opatr-
 nost, bychom z toho, co máme, sobě něco odstra-

nili; to gest: chudým darowati, bychom to na onom swětě šauroky desatero=, ba šteronásobnými zpět obdrželi? — Smrt nám z bohatstwj nasše ho nedá ničehož s sebau na wěčnost wzjti.

Nemocen gsa považug nemoc swau za poslednj. Meden si myslénku tuto býti obtjžnau, neboť dj žalmista Páně: „Kde gest člowěf, kterýž žiw gest, a smrti neužrj?“ — Gať se tobě šlane, tať se stává wššem. Wššať gednau toliko zemřeš; pročesť pomni: že gednau neshťastně umřjti, gest na wěky neshťastně umřjti.

Děfug Bohu, že tě nepowolal náhle ze swěta, nýbrž bolestmi nemoci twau dušš gaťo swadebnjm rauchem ozdobuge, by směla do wečeřadla králowšského wegjti. Budiž nemoc twá sebe bolestněgšj, a žimnice twá gestě palčiwěgšj, duššnost twá šebe wětšj, pomysli sobě gen, že to nebude mřti giž blauhé štálosti. Co gšš přetrpěl, necjtjš wjce, a co gestě budeš trpěti, není š přirównánj š tomu, co byš trpěti musel, šdy by tě Bůh bez nemoci, a bez twého nyněgššjho dostičiněnj byl nechal zemřjti. — A špasenj twému děge se nynj to, o čemž pšsmo dj: „Gednohotě potřebj!“ Dušš gest očišťenj potřebj, ať se děge zde nebo tam. — Šnad byš někdy nebyl chtěl umřjti, šdyby twé pozemské nebe, twé dobré bydlo, tauto nemocj bylo přetrženo nebylo. Dwo-gjho wššať nebe není, a prawé a gediné nebe musš býti zašaupeno a wydobyto.

Šbirug se tedy neshmřné dobrotě Božské, nebo trápenjm pomjgitelnjm téměř nucen gšš šša-

sten býti. — Šádáš býti osvobozen od bolestí tělesných; než toť se stává toliko smrtí. — Čím dále tedy trvá tvé ležení na lůžku nemocném, tím lépe ti možná přihotoviti se k odchodu, k cestě ze všech nedůležitější, z lůžka svého do krájin, v nichž věčně budeš přebývati; do země, do kteréž toliko svatí ucházejí, a kdežto Bůh co nejvyšší mocnár přebývá a králuje.

Gestli gš paděšáte neb více roků byl v hříšných živ, nedosáhneš svatosti, leč pokáním a trápením; protož bey sobě raditi: Považugeš-li lůžko své bolestné za mučírnu, a trpíš-li všecko, co se ti bolestného nastýtne, z lásky k Bohu, a tím aumněm, bysi činil žádost za hříchy své, a obětugeš-li z toho ohledu Bohu rád i život svůj: umřeš svatě jako mučedník, a poputugeš z lůžka svého přímo do města Božího, kdežto šťastí tvé ho bez konce, a blahoslavenství bude bez mýru. — Všechy důkazy lásky, kterých gš za živobytí svého mohl dáti, negsai k přimování k zemření z lásky. — Umřeš-li kdy z lásky, věčně budeš šťastný, a smýrage budeš moci zvolati: Bože můj! miluji tebe, a milování mé gest silnější nad smrt! —

Má-li tě smrt tvá posvětit, sám k tomu přivoliti, a říci musíš: Otče! gať ty chceš; tvá vůle staň se! — Tak i Šejš do vůle Otcovy se c'ewzdávage padl na kolena svá a modlil se.

Dle příkladu Spasitelova odemžden se i ty do vůle Otcovy, a buď ubezpečen, rozhogni-li Bůh trápení tvé, stanau-li se hořčegší a trpčegší, že gest to dobré znamení, totiž, že gš gedno z ge-

ho milovaných dětí, čímž odnjímá sladké mléko potěhy, krmí je drsným chlebem pláče, čímž zrůstají k svatosti, ku které je ráčil vyvoliti.

Přijmeme tedy z ruky otce nezlaskavějšího vssedko, co a gať ti to prozřetelnost Božská sesílá, a považ, kterať Bůh vssedko činí, by nás hříšné posvětil. — Čti v písmě svatém, čti, gať sobě stěžuge Pán, řka: „Co bych vinici své byl mohl učiniti geště prospěšnějšího?“ Ach! gať často volává Bůh na nás hříšné: „Pogďte ke mně vssični!“ —

Blaze tobě tedy, blížjš-li se s důvěrností či-
stau k Bohu! — Ač gšl nemocj na postel
svau umázan, přede srdce tvé, mysl tvá, duch
tvůg k trůnu milosti Božské se může blížiti —
můžeš se modliti. — Dčisti vssak dřme rty své
nábožným řjže svatého políbením. — Vymyg
oči své slzami řagjcjmi, a rozewři náruč svau
k laskavému obgetj Wykupitele a Spasitele svého.
Padni také co neyuctiwěgi na kolena swá, a čiň
mu poklonu gaťožto Bohu. — Ač nečistý gšl, a
posřworněuh: nezaufey, neboť Sežjš, milosrdný sa-
maritán wj, kterať tě očistiti, rány tvé uléčiti, a
vssedko, což gest na tobě hříšného zničiti. —

Modli se tedy s celau důvěrností, gsa hotow
trpěti, coťoli-by Bůh chtěl ti geště uložiti. —
Modli se; modle se vssak netrap si nemjrně hla-
wu. Namáhánj řřodj hlavě i modlitbě. Mo-
dlitba tvá budiž řečj srdce tvého, bětinná a co
možná tichá. Rozléwánj vssak srdce svého neko-
ney gaťo něgaťau práci, by gjm tělo tvé nemoc-

né nebylo unaveno, gelífož i tělo na modlení po-
díl bére.

Modle se, nenech srdce své neustále ga-
fo na stráži státi, a při každé roztržitosti „Kdo
tu?“ volati, neboť to by mysl twau činilo ještě
roztržitější. Aniž gest ti zapotřebí z lože se po-
zdvihnutí neb na kolena padnutí, nýbrž w sprost-
nosti srdce zůstaň ležeti w posteli; neboť tak, prá-
vě tak, a w té poloze nejlépe se Bohu líbíš.

Večerní gsau zvláště pohodlný čas, kdežto
nemocný nepořádně o svém velikém díle pře-
mýšleti může. Bylo-li mu we dne s utrpením
svým zápasiti, bude mu to potěchou, nahlídne-li
před zesnutím ještě gednau do srdce svého, a
pomyslí-li sobě:

Den se opět w saumrač měnì,
Uplýnulo s ním mé utrpení;
Na vysokém blanětě
Stkwi se gasně zvířetnice;
Nemím, užřím-li jí více!
Mocný Bože! chválim tě.

Duša twá, gať w každém křjži,
Tak i dnes pomohla tíži
Memoci mé jnásťci;
Pouspiš též trudné péce,
A bolestí ostré meče
W noci dáš přetrpěti.

Swrchowané tobě wděky!
 Genžto nebeskými léky,
 Sežissi mŭg! siliš mne;
 Z milosti twé praudŭ
 Do mdlých wléwáš audŭ
 Posily a počoge.

Dussi hřichem poraněnou
 Milostně gi udělenau
 Potěhan gŭi uzdrawil;
 Angela mi sesleš také,
 Genžby po strasti zde wššaké
 Dussi těla pozbawil.

Bidný z bolestného lože
 Wolám ť tobě, milý Bože! —
 Erdce mého počlade!
 Už gest mi i wššedko wzato,
 Dpykám rád stříbro, zlato,
 Gediné Tyš dobro mé!

Odpušť, že gsem často klesl,
 Dodeyž sily, abych snešl
 Zrápenj mých hořkosti;
 Už mě za křijž děkowati,
 Wjře nebey umdlěwati,
 Popřeg gi wždy statnosti.

Chceš-li mě dyl žiwa mŭti,
 Zdrawj mi zas nawrátiti,

Slibem zamazugi se :
 Tobě srdce mé ať bige,
 Po tobě ať dusse nyge ;
 Nechci žim býť bez tebe.

Pakli chceš, bych odšel k tobě,
 A podpočinul w hrobě ;
 Nuže, tedy přísáhám :
 Ať se še mnau gať chce děge,
 Težjš bude má naděge,
 Gemu umřít newáhám.

P o f r a č o w á n j .

Dělug božské prozřetelnosti, že staragjc se o
 twé spašcuj na lůžko nemocné tě položila, abyš,
 rošeho se sprostim, sám do sebe šel, a srdce sm
 rožnal. Chowen se gen pořogně na lůžku, a proš
 Ducha Swatého za oswojceni k poznání sebe sa-
 mého potřebné. — Prošil-li gšj za oswojceni srd-
 ce smého, ohleden léta swá minulá, a buď ubez-
 pečen, že ti nebude zapotřebj přeš moře se pla-
 witi, a zlatých dolů tam hledati, gimiž byš
 se obohatil, an gich w sobě samém nalezneš. Ne-
 toliko sebe obohatiš, nýbrž i s giným swůg na-
 ležený pořlad sděliti lze ti bude, řdyž gim totiž
 cřážeš, gať bychom se k smrti měli náležitě přihc-
 tomiti, a swatě umřiti. —

Ačkoli gšj gešstě mladý, neslibug sobě blau-
 hého žimobytj, neboť to, co rychle může býti w

konci, gest wždy dosti krátký. Pomni, že jen z ošamženi sestává chwile, kterau gestě žiw býti máš, a odemžden Bohu wšedko, co ti gestě na sudi leží. Ontě Pánem žiwota i smrti, a učinj, co ti prospěšno. Neštaren je o wíce, nýbrž pomni ne tať na to, gať byš chtěl žiw býti, gaťo raděgi na to, gaťbyš chtěl umřiti. Tam na wěčnosti, gest vlastně místo nám určené, a wšedky věci, kteréž w životě tomto zbožim, statky a bohatstwim nazýváme, gsau chudiny, kteréž ducha našeho nesmrtelného nemohau ani obohatiti, ani spasiti.

Nebezpečná-li gest nemoc twá, nemeškej, a dle rady swatého apostola, pomolen kněze, nechť tě nemoc gestě k wětšij důwěrnosti wzbudj, než gsi gi posawad měl, a ubezpečen buď, že se nesluší na křesťana, a že se to Bohu nemůže líbiti, trápi-li se křesťan neustále tau bjdnau myšlénkau: kdo wj, wpočten-li gsem mezi ony hříšniky, kterýmž Bůh hříchů odpausťj. — Toť gsau pauhé nápadny samolásky; neboť milosrdenstw Boží gest tať weliké, a žadosti učinění, kteréž uřizovaný Pán Ježíš za nás wykoná, gsau tať hogná, že hříšník, by mu dobrodinj to pochopiti možná bylo, wíce by se z nich, než z odpustění hříchů swých radowal.

Podobně a welmi lehce poblaudy nemocný, nechťe proto pauze umřiti, geliťoť se obává, že při wšij srdce swého bolesti a slzách, přede gestě hříchů swých dosti neoželel a neoplakal. — Domníwáš se snad, že Bohu neznámo, co se w útro-

bí tvé děje, a co srdce, zpomenaue na hříchů, cjtí? — Kdyby Bůh hogněstších šlž od tebe žádal, zajiště bylbŷ ti dalššjho žiwobytí popřál. — Gelikož pať žiwot twůž za oběť žádá, známka gest, že žádného giného pokání od tebe nechce, leč odemzdání se do vůle geho.

Což gestli uznáváš, a přede srdce twé nechce se wazeť zbawiti, gimiž ť žiwobytí uwázáno gest, pláč twůg ne tať gest lŷtost nad spáchaným zhlŷm, gaťo taužebnost po dalššjm žiwobytí; a tato žádost není dosti čistá, byš gi mohl Bohu za oběť přiněsti.

Uť gest žiwota twého giž gen na frátce, přede se ti dostane času ť náležitému hříchů twých ozelení. — Pláčij nynj tĵm wraucněgi, a pláčij ne tať očima gaťo srdcem. — Pláčij gaťo Pán Sežijš řekl ť ženám nad nĵm plačjcĵm, an řĵjž wlekl; totiž, pláčij nad sebau a nad swými hříchů, řterěz gŷi gaťo wodn do sebe lil. — Pláčij z lásky ť Bohu, a dokaž tu lásku dobrowolným ť smrti se odhodlánĵm, řterauž místo šlž od tebe žádá. —

Meľze-li ti žiwau a citelnau bolest nad hříchů swými wzbuditi, litug, že bolesti taťowé pocĵtiti nemůžeš, a proš Boha za odpusttění; obětug mu wšak šlž a řrew Pána Sežijše na zadořtucĵnĵnj. Utec se ť swému řřjži, ť umĵránĵ odhodlanému, a polib ho s tĵm řilným řředsewzetĵm, že chceš raděgi zemřĵti, nežli žiw býti, a ť hříchům swým se nawrátiti. Wedno gesttĵ ť paratug. Uťkolim lŷtosti a bolesti nad spáchanými hříchů

hříšníkfu neymenš zapotřebí gest, a w očích Páně veliké ceny gsau, předce pocit bolesti, tak-li nemírně velký gest, že duchu potěchy a milosti nedá přístupu do srdce hříšníka, bývá velmi nebezpečný, a uvoď druhdy člověka i w zaslání.

Koho se byl zmocnil přílišný zármutek, u toho má satanáš vyhranau; pročť warug se malomyslnosti, neboť ta samogedina giž hřích gest. — Zachraň mysl svou od všeliké tesknoti, a napadnau-li tě pochybnosti, chop se svého kříže s dětinnou důvěrností, lžben ho, a představ sobě Pána Ježíše, an stoji žiw před tebou. Mluv k němu gafo dítě k otci, a wylig srdce své před ním. Mecht mluvj dusse tvá, a řekne:

Uy! s Marij Magdalenau
Na twář hořce posazenau
Padám pokorně;
Bože! wzhlédni na pokání,
Na litostné lkání,
Buď mi Dtcem, odpusť mně!

Další pokračování.

Doněwadž gfi blaahým stonáním k smrti tak přiblížil, že málo gest giž naděge déle žiwu býti, snad gfi postawen u veliké starosti o své pokremenstwo a přibuzenstwo, a přicházíš za příčinau těla a krve příliš do aužka; a snad tě to bolestněgi trápí než nemoc. — Nemysli mnoho na to, co po smrti tvé s twými se diti bude,

Modli se, a důvěřuj se v Boha. Bolev i St-
ci nebeskému; neboť neustále se modliti, ne pať
modlitbami se unavití gest nám uloženo. Bolev
tedy s důvěrností i Bohu, a, an gestě molati
budeš, odpowj ti: „An! tuť gsem.“ A Bohu
tedy se utjkejme, by prošby naše dle své vůle
vysllyšel, a nepřitele, budiž on který koliv, genž
se o náš pokaušij, zahnal.

Uč šár, předce wšak w zápasení se smyslno-
stj nezkušen gsa, budeš mti co činiti, byš w bo-
gi tom obstal; spoléhej se toliko na Pána, genž
slabost twau zná, když tě umdlévati uwidj, i
pomoci ti pospíšj, a zachowá tě gafo Petra, kte-
rý kráčege po moři domnjwal se, že utone. —
Horliwost twá pro Pána našeho Ježíše Krista
gestiť zagistě tať čilá gafo Petrowa, a uťalbyš
tať gafo Petr ucho pacholka kněze nenwyššjho
pro mistra milého. — Nicméně modli se a bdi,
byš neměl totěž nestěstj gafo Petr, a že slabo-
sti ho nezapřel; kdo wj, zbýwalo-li by ti času,
byš chybů oželel a gafo Petr pro mistra svého
milého uťřizowati se dal.

Dstatně nebuď bázkliwý a truchliwý, newede-
li se ti dle žádosti. Zkušenost giž mnohonásobně
to dokázala, že by Bůh člověka bolestněgi nemo-
hl potrestati, gafo když by mu wšse i vůli učin-
nil. Poslussen buď vůle geho.

Umři rád, neboť dáwage žimotu před smrti
twrbosjgně přednost, a wáže sobě swěta tohoto
wice než domowa wěčného, kdežto tě požiwání
wšech radostj očekává, podobal byš se pautnjku,

řterý by w hostinci z lářtí k hospodřřému řlužbu mařřtaljře přigal, by w chlěwě řivot řwůg dořonal.

Rozmáhá-li ře nemoc twá a boleřti ři řpůřobené, přiroženátě to wěc, ře nalézáš ulewenj auřřkosti a trápenj, možná-li řiným ři pořřtěřowařti; neboť řnáře ře neře, řdnř takě cizj ramena neřřti napomáhagj. — Přegmeř tedn řrpjřimu tu řdánliwau potěchu, a to řjm wjce, an ře řdá za řtěřowánj na přjtomné trápenj alespoň na ořamřenj řapomjnatj, a myřřlěnkami méně řrapliwýmj ře bawiti. Dopřegmeř tedn řařřděmu řrpjřimu takowé potěchy, řiř mu tak řnadno dáti můřřeme.

Rařřim ti wřřař, byř gařřožto řřeřřan nemoc řwau nepowařřowal za pauhau nářodu, nřbrř byř pomněl, ře bez wůle Otce nebeřřěho ani wlař neřřpadne ř hlawn řłowěka, a ře hogjwá řeho dobrotiwá prawice, coř byla poranila řeho lewice. — Řetrpěliwost a newřřlost w nemoci, w řtářj, buř ono patrné neb tagné, wřřdn řeřř řnamenj bářně přeb řmrtj, řteráž by u řřeřřana řetitého neměla býti k naleženj.

Řebyla-liř by to řpozřřilost od tebe, řeňř řři řobě dořawad řal na práci, byř řřeřřanřřým a ctnořřným řiwobytjím nabyl uměnj pořřogně řemřřiti, řdnř byř nynj na řonci řmautiti ře měl nad řjm, řeř řmrtelný? — Aneb řdn byř ře řrářřti měl, aneb auřřkosti pln býti, ře ti řmrt řyne? Řemohlo-liř by ře to wňřládati za řnamenj neomylné, řeř niřdn Řoha upřjmně nemilowal, a po nebi niřdn

opravdu netaužil; nýbrž že tělo, bohatství, čest, slouem svět více miluješ, než všecko jiné, což věčného gest! —

Ginák se má hříšník, který na Boha zapomenul; o tom lehce se dá mysliti, gaťá těsná aužkost umjragicjho obkličuge, kterýž se na tomto světě možn dobře měl, a který i pěkné sny své w skutečnost a žiwau gsaucnost uvéstí mohl. Ach! gaťá bjda, když všecka sláva tato nagebnau smrti se má skončiti. — Pomyslenj, že všecko štěstj geho má býti w nic uvedeno, powstává w něm gaťo něgaťe hrozně strassidlo, a proměňuje nervnější štěstj geho w zaufánj.

O milý Bože! uenj-liž dosti gediného ořamženj k tomu, by takový člověk do věčné bjdy umřžen byl? — Běh krwe w žilách geho uřtaw zbamuge geg všeho geho štěstj. — Bez naděge šťastného žiwobntj po wezdegssj smrti gest člověk ze všech živočichů ten nejbjdněgssj; neboť k nestěstj swému má mocnost, o swém se wynacházenj přemyslet, smrti se báti, a sobě zaufati. — Křesťan naproti tomu měřicj w šlechtu dusse své nesmrtelné, raduge se, že se žiwot wezdegssj ke konci schyluge. Očekávánj odměnn na onom světě, žiwot wezdegssj, ba i trápenj a strařti činj mu ctihodnými, an wídj, že všecka wezdegssj bjda radostmi věčnými hogně odměněna bude. Maage utěšenau wrbľjďku do věčnosti odemždáwá se do wůle Božj, a trpělivě očekává ránu smrti. A tak chwálj Boha w bolestech a trápenjch, řka w srdci swém:

Chwála tobě, Nefkončený !
 Staň se vůle tvá !
 Má-li do hrobu mě svrhnut
 Tato nemoc přítomná,
 Nade temným řekne hrobem
 Od těla duch odloučený :
 Vše gi dobře učinil,
 Chwála tobě, Nefkončený !

S. Předchůdce smrti.

Nemoci obvyčgně předcházejí smrt, a mnohdy nepatrně toliko se zdají, předeť mohlye naši kamenj snášegj, a hrob nám chystagj. W nemoci wšak teprw velikau cenu zdrowj poznáwáme, a učjme se, wážiti ho sobě; tenkrát teprw, když se slunce životať západu blonj, pozorujeme stránku života nebezpečnau. — Neměli-liž bychom se zhroziti, když se nemoc u nás ohlásj, an gedinť toliko krot, gedině toliko ošamženj život náš dělj od smrti? — Skoro měli bychom se nemocj obáwati; — vlastně se wšak nemocj bogjme pro zemřenj, a proto že bývagj poselkyněmi, kterěz smrt zvěstugj. — Tjm wšak se lišj křesťan Boha milugj od člověka obvyčgného, který bez rozwáženj tak dlouho žige, až konečně některť předchůdce smrti ho pogme a stácj.

Kdo Boha miluge, nebogj se ani nemoci, ani smrti; obává se wšak umřiti bez příprawy, a Bohu díky wzdává, že ho tělesným utrpenjm

na smrt pamatuge. S zagisté! ovoce požehnaní, které nemoc na větším díle člověku přináší, není k zapření.

Nesmíme však nemoc považdé, a vsud, kde se uhostí, za trest Boží považovati, neboť učí zkušenost, že Bůh i své miláčky, kteří život svatý vedou, ba i newinné děti nemocmi navštěvuje. —

Při tom mívá Bůh rozličné maudré ohledy. Děti chce v gegich newinnosti těch newětších odměn hodny učiniti, bohabogné starce a starice, zatvrzelé hříšníky a hříšnice na konec života upamatovati, a ge utrpením k. svatému skonán připraviti.

Musíš-li však nemoc svou uznáwati za trest zasloužený za provinění swá, a gsí-li nemoci své winen, předce, budeš-li nábožně o ni smenšleti, a gi k dobrému užívati, stane se tobě pramenem požehnaní. — Budiž nemoc twá sebe bolestněgší, předce budeš míti některá bolesti prázdna očištění, byš sobě oddechnauti, a o svém brzkém odchodu na věčnost přemysleti mohl. — Slowem, ať upadneš do nemoci jakékoli, silněgší neb slabší, nebezpečné nebo nic, zagisté křesťanskau, tichau trpělivostí větším dílem bolesti gegi přemůžeš, aumyslu prožřetelnosti Božské dosáhneš, v duchovním zdočonalení prospěch, a sebe k oné slávě, a k věčné blaženosti schopným učiníš.

Abyškoli křesťan na swá mnohá, ba začasté i nesčíslná provinění pomní, děkuje Bohu giž rečgně, giž saukromě, že mu nemocí poslytl pro-

středek, jimž by v krátkém čase ctosti největších nabyl, a trpělivým nemnohých trápení snášením sobě dobnl požehnání kagickým slíbeného. Na toho však strach smrti tak mocně a škodlivě aučinkuje, že se v nemoci své stává nemrlým, a všecky, kteří s ním obcují, aužkostj, strachem a hrůzau naplňuje, ten odcházi ze světa bez křesťanské potěchy, a opauští děgissťe trápení svého na způsob, který ho zneuctívá. Protivuge se řízení Božímu, nechce to na Boha vzdáti, kterau cestau by ho k spasení věčnému vésti ráčil.

Tak ale gať velké prospěchy pro člověka křesťanský trpícího vyplývají, tak lehce nemocný netrpělivostí sivau ty zásluhy mařívá. Nemocný, genž Boha miluge, cítj v srdci svém gístau taužebnost, spatřiti tvát Páně, gehož tak welice miluge; a proto, že se proměnilo zdravj v nemoc, nedomnívá se býti nešťastným, a ani smrti same přjliissně nehrozi se. Pořogně se chová na svém lůžku, nerepce, nenj nemrlý, nýbrž prosj Boha za sílu k zmužilému trápení svých snášenj potřebnau, a myslj sobě:

Muže! ve gménu tvém Pane!

Tělo mé si poodpočine;

Sežijši můg! Už se stane!

Kád zavjráu oči své.

Den, kdo odpočívá v chladném hrobě,

Na lože v něm tvrdé — nestěžuge sobě,

Zoho neděsj wjc žádný sen,

S njmťe každý smutek upohřben.

Dneš-li odtud mám giž giti,
 A weš mě smrt k zatracení,
 Mě brž ku spasení,
 A Bohu, gehož twář si žádám žíti.
 A pať we gměnu twém, Pane!
 Tělo mé si podpočine;
 Sežijši můg! Ať se stane!
 „Sežijš“ poslednj buď slovo mé.

Vidě pať smyslnosti opanowanj, gať zkusse-
 nost učj, práwě naopať pohodlnému životu na
 zemi dáwagj přednost před životem wěčným a
 blahoslaveným w nebi, pročej i před nejmenšjim
 neduhem giž se třesau domnjwagjce se, že giž
 wšsecko ztraceno. Takowým lidem působj pomys-
 llenj na wečer života, na nemoc a umření hroz-
 ný pocit. Chtjce se z této myšlénky wyraziti, sna-
 ži se, gať sobě tať giným welké své stáří ukrýti.
 Snažně wšsecko umění na to wyňakládagj, by
 se mladšjmi zdáli, nežli gsau. Ba, časem sami
 sebe šálj, přemlawagjce se, že mladj gsau, až ko-
 nečně nemoc smrtelná, uchwatíwšši ge, ljcibla gegich
 zmaří.

Tak bláznowsky sobě mnohý až do nejwš-
 šjho stáří svého počínáwá. A předc nic není
 přirozeněgsšjho nad to, že muselj stáří lidé pře-
 stati živi býti. A gať žádaucj to smrt, w stáří
 umřjti, kdnž polowice téměř člowěka zponenáhla
 giž byla odumřela! — Umjránj we wěku mla-
 dém težšj gest, a podobá se uhašenj plamene
 woda u násilně wnpůsobenému; umjránj w stáří

naproti tomu gest hasnutj ohně, kterýž sám od sebe bez zewnitrního násilj vyhášná. — Ach! člověktě smrtelný, a nelze mu ani Boha, ani přirozenost přelstjti.

Nakew zůstane rákvoj, byť gi i ašsamitowé pokrýwadlo halilo. Dnowé nassj sečtení gsau, a konečně z hluboka a hrozně zněgjčj umíráček zwěstuge sausedstwu, že gsme skonali, a že i na ně drjwe neb pozděgi podobný osud čeká. — Co pak bychom ale také žjstali, kdybychom se na negafný čas od smrti vykaupti mohli? — Co naplat prodlauženj gednoho dne, neb měsíce, neb dalšjho gestě času, ano nám předce nelze na wždy od smrti se oswoboditi? — Nezapomeň toliko, že gš smrtelný, a že tě nemoc, náhle-li neumřeš, smrti podá, a wěčnosti odewzdá.

Takowé smrtelné nemoci přichážegj obyčegně s průwodčjmi swými mučjcjmi, s mdlobau a newládau wšlech audů, s pálcimostí a mrazenjm, s bolenjm hlavu, s žjzuj a giným nesčjstným trápenjm. Přjsslo-li pak na to, že se lékař powolati musj, tuť on gestě opatrnosti užjwá, že třetjho, pátého, neb sedmého dne očekáwá, by mohl dáti nemoci gméno; a nemocnému něco naděge. — Gš-li mohowitý a wznessený, bude lékař wědět, gať s tebau naložitj, a pozadržj úsuděk swůg o nemoci, by tě nezarmautil, aby uleknutjm nebezpečenskwj twé se nezwětšjlo.

Snad gš sám ten nemocný; odewzden sice tělo swé péči lékařowě, nerozhogňug wšak neduh swůg nemjrnau-báznj před smrtj. Gj-jš-li, že se

nemoc twá zmáhá, a bolesti se množí, a život
 krokem velikým gde se konci, choven se trpělivě,
 a pomni, že Bůh tvé vzlykání a nářekání slyší.
 Stráž se, by trestatelná netrpělivost nezbarvila tě
 zásluh, kterých tobě utrpením získati lze. — Š!
 za šťastného raděgi pokláden se, že přišel čas, v
 kterémžto s Kristem ukřižován býti za hodna u-
 znán gfi. Tentě čas nepřijležitější, v kterém
 se sám Bohu můžeš obětovati, a takového štěstí
 nebudeš míti na věky. — Nebuď tedy malé my-
 sli, a netrap se úzkostí nad tím, což přigiti má.
 Wezma kříž svůj oblíbený s křesťanskou srdnatostí
 a odhodlaností, rci s Kristem Pánem: Dče nebeský!
 ne má, nýbrž tvá vůle staň se! — Bude-li vůle
 Dtcova, bys s Pánem Ježíšem byl mrštěn a ukřižo-
 wán, zagisté i z mrtvých vstání a na nebe wstau-
 pení s ním slawiti budeš. — Trápením se nyní
 wjra twá zkauffi; a sv. Pawel dj, že se ctnost
 nemocí čistí a zdořonaluge.

Prodlauffi-li se twá nemoc, nebudeš moci ani
 s gínými do chrámu choditi, ani se mnoho mo-
 dliti. — Nezávidiž proto zdravým, neboť nyní
 na loži nemocen leže můžeš sobě za hodinu u
 Boha wjce zašlaužiti, nežli gindy za zdraví své-
 ho za mnoho trýchdnů. Nemocný, genž by rád se
 modlil, giž se modlí; a snáuffi-li dle vůle Boží
 trpělivě, Bohu lžbezněgi se modlí, než kdy by
 dle vlastnj lžbosti v pobožnost pohřžen gafo
 Serafin zářil.

Příteli nemocný! lásku svou co nevyučinli-
měgi dokážeš, když gaŕo mučedlník pro Boha tr-
pěti budeš, a bude-li vůle jeho svatá, i také o-
chotně zemřeš. — Považuješ-li lůžko své bolest-
né za svou mučírnu, a trpíš-li z lásky k Bohu,
můžeš se státi podobným Kristu Pánu. — Po-
tíš-li se anzkostí, pomni na Ježíšův krvavý pot
na hoře Olivetské; proležená záda ať ti připome-
nou jeho bolestné zbičování; tvé hlavy bolení,
jeho bolestné korunování, a tvé umírání jeho
smrt na kříži. .

Budeš-li trápení svou tímto způsobem pova-
žovati, den smrti tvé bude velikým pátkem, a
smrt tvá smrtí svatých. Uposlechněš-li této ra-
dy, dni nemoci tvé promění se v samé prosební
dni, a pocítíš potěchu nevyřaditelně sladkou,
když pozdvihneš srdce své k nebi, a pomyslíš:

Otče lidstva, Pane, Bože náš!

Kdo jsem já, já čerwjf, země lůnu
Patřici, že smjím na kříždu modlitby
Bližiti se, kdy chci, k tvému trůnu?
Bože! před kterýmž se světy křij,
Gemuz Seraf činj poklonu,
Paprslek kdy slávy angelskému
Dku jeho činj záclonu;
Odpustiž mi — smjím se opovážit
Sebe na modlitbách vzývati?
Gá, genž jsem se často opovážil
Velebnost tvau hříchem hněvati?

Odpusť mi, ach! odpusť, Emiloronjče!
 Neměgž slabost za prowiněni;
 Bože! Stče! prošim wraucně,
 Kač mjiť s dítětem swým strpenj.
 Stče swatý! ó gať slawná gest mi doba,
 W kterau duch můg k tobě wstoupuge,
 A synowsky před twým trůnem
 Bol a žel twůg tobě žaluge.
 S, by s to byl člowěk nepostihlau
 Milost dofonale powážiti,
 Že smi k lásce twé se utjkatí,
 A swůg žřetel k nebi obrátiti.
 Smjmeť, Stče! srdce swého přánj
 Tobě na modlitbách přednášeti,
 Hlasj swými, kterěz wjm že slyššiš,
 Nebe, sídlo twoge, prorážeti.
 Ba i máme, — Sežjš tomu dyce —
 Modliti se neustále,
 Ať se máme dobře, nebo zle,
 Zwláště na věčnosť se odebjragice,
 Kdežto dusse potěšeni
 Wěčné bude mjiťi,
 Že ná kožškau twář welebnau
 Bude smjti žjti.
 Kterýmž štěstím
 Neslýchaně oblažena —
 U wytrženi —

A gšauc umedena

W plné nebe

Kürü chwalopěrných —

Chwálit bude Tebe

W plesu věčném, Otče, Pane, Bože !

9. S t r a ch s m r t i.

Bezbožný a bláznivý člověk považuje smrt za největší zlé na světě; dusse rozhodnj podrobuje se jí gažto vůli Boží; křesťan pak w pravdě Boha milující, těší se na smrt; dusse nábožné po ní i touží, gažto po cíli svého putování, gažto po šťastném přístavu po dlouhé nebezpečné plavbě.

Wy pak bezbožníci, gšauce Boha prázdni, třeste se před smrtí; s třesením a trnutím zhrozte se starou svého, nebo meč pomsty Boží skutečně nad hlavami vašimi visí, a zastihne vás. Ba, bohaprázdni! pod nohama vašima odemírá se hrob, a nešťastná věčnost se všemi hrůzami svými hrozí vám w každém okamžení. — Ach, k vám nešťastníci nemluvim, neboť se sami na věčné zatracení odsuzujete.

A vám ale, Božiu oddané nábožné dusse, mluvím, a pravím s apóstolem ve gménu Páně: mějte vždy gažasi bázeň před smrtí, s tím rozsťaumyslem, byste se zbavily světa, oplakaly předešlé chyby své, a tak po smrti hebně před Boha předstoupily. Taková bázeň gest spasitelná,

a měl by gi každý křesťan mti. — Zhusta wšak duše bogácné tak tuze se obáwagi smrti, že upadagi w zmatky, kteréž ge k přeměnění a hodnému k smrti se připraveni neschopny činj. — Takowým dušim bážlivým pravj všickni bohoslowci: „Nikdy sobě nepřipauštějte takowá hrozná smrti wyobrazowánj, spasení našemu škodná, pro náboženstwj potupná, a pro milosrdenstwj Boží urážlivá.“ — Pamatugme sobě tedy toto potěšitelné učení, a wyhlížj-li smrt strážně po gedné straně, wyhlížj za to po druhé tak wľdně že náš pohled na ni potěchau naplňuje. — Pomněni na smrt, gelikož na myšli nábožné častěji přemýtláno býwá, gest nejlepší přípravau k blahoslawené smrti.

Wostává-li bázeň před smrtj z aužlosti swědomj, a činj-li ti swědomj menčjtky powážení hodné, žpytug ge, a snaž se pokoge mu obgednati. — Máš-li pochybnosti, wygem ge lékaři swému duchownjmu. — Dstatně oplakáwem poblauzení swá w hořkosti srdce, a neodřláden tyto věci důležité na poslednj okamžení. Přihotow se k umření, a očekáwem denně poslednj hodinu swau; to žádá náboženstwj twé, kteréž wšecko činj, by ti pokogné a blahoslawené skončení wywůsobilo. —

Nalezne-li tě konečně smrt tak sporádaného na lůžku twém, podrob se gi pokorně, a sám se Bohu obětug. Meden se déle děsiti myšlénkami o přjnosti spravedlnosti Božské, nýbrž důwěrně se utjken w lůno milosrdenstwj Božjho. Obrat se k Bohu s auplnau wěrau, a rci s myšlj dětinnau:

Bože! Bože! gehož wyznávám,
 Tyš mi nade wšse, co znám a mám!
 Wjra, láska, naděge,
 - Dary gsau milosti twé.
 Gako Dtec o mne wždy se starey,
 Hroz mi, těš mě, střez i přísně kárey, —
 Přidržť Šežijšowu praporci,
 Pod njmž bogowať i zemřijť chci,
 Bych we wjře denně zruštal,
 A gi do skonání wěrným zůstal.
 Neboť klesl bych — gsa wjry zbawen —
 Šijši indloby wlastní pounawen,
 Potěchy bych neokusil sladkošti,
 Ghodil bych co w noční temnošti.
 Protož Bože! wyslyšť lkání mé,
 Wěrau se mi zgemug zde,
 Tam pať twář swau ukaž milenau
 A dey sláwu wěrným slibenau.

Tak smenšleže, a do wůle nesywětěgšij Dtece
 nebeského se odevzdávage, zbawjš se wšij bázně, a
 naklonjš sobě srdce Božské. — Ze zkusenosti se
 wj, že dusse, které se smrti nemjrně báwaly, wšse-
 čku bázeň pozbyly, gať mile umírání častěji a ži-
 wě sobě představowaly, a za zdrawého gestě těla
 k smrti se hotowily. • Kdo denně w duchu umjrá,
 ten až smrt skutečně přigde, pozná w sobě gegj zná-
 mau sausedku, a bude gi následowati, kamkoli ho
 powede.

Pročez dušše nábožné, ale aužkošné, kteráž
 gsauce duchem wjry obohaceny a nadššeny, život
 swůg weleduššně chcete obětowati, pro pokoru wšsať
 srdce swého za nehodny se powažujete zatlauci na
 nebeskau bránu, wám prawjm we gménu Páně:
 nebe gest wlast naše, tam gsau nám mjsta připra-
 wena, a wykázána mezi slawnými zástupy wywo-
 lených. Dpusťme tedy rádi toto slzawé audolj, by-
 chom se k společnosti wšsedy swatých připogili, a
 wěčně w Bohu se radowali. Tam spatřjme Bo-
 ha bez záclony, budeme ho milowati bez přestánj,
 a požíwati ho bez konce a beže strachu, že bychom
 ho kdy mohli ztratiti.

En, křesťane báglivý, bez pochyby budeš mi
 namítati: „Milerád dal bych se těmi utěššenými
 myšlénkami upokogiti, kdy bych gen gíst byl, že w
 milosti Boží zemru? Ach! wjnt, že gsem zhřessil;
 gsau-li mi wšsať odpustění hřichowé, to newjm.
 Neměl bych za přjčinau této negistoty se báti?“

Nterekl gsem, že byš naprosto wšsecku bázeň
 měl zapuditi. — Bog se, bázeň twá wšsať kře-
 šťanská budiž, bázeň totiž ducha pokorugjci, a srdce
 powzbuzugjci. Ach! od pohanské toliko bázně ne-
 dey se pogmauti, kterážto ducha w zmatky uwésti,
 a tebe w zaufánj umrhnauti by mohla. Powož,
 možná-li připrawiti se k smrti w zásnutj aužkoš-
 ném a zarmauceném? — Mohau-liž tať zřformu-
 cugjci citowé tebe náležitě ozdobiti k oné poslednj
 oběti, kterauž Bohu, podáwage mu život swůg,
 hodláš přinést? — Může-liž takowá podlá bázeň
 bytnosti nehywěššj, smilowánj plnému Bohu k cti

sloužiti? — Ach nezapomeňmež nikdy, že odemždá-
nj sebe, plné důvěry v zásluhy Pána Ježíše u Bo-
ha většij cenu má, než bázeň sebe většij, ale zby-
tečná, nežli hrození-se, byť bylo sebe neobvyčejněg-
šij, kteréz ale dětinnau důvěru twau zneuctjwá. —

Milug Boha, a tať bude smrt twá pauhé
překročení do pravého života. — Ježíš Kristus
za náš zemřel, daufeymež tedy, že s ním věčně
žiti budeme; neboť sám řekl: „Chci, Otče! aby
ty, kteréz gš mi dal, tam byli, kde gá gsem!“ —

Duše, kteráž toho opravdu želj, že Boha
urazila, aneb, ždagj-li se gj citowé gegj žalostí
mdlj býti, toho toliko lituge, že gj lítosti své
náležitě pocjtiti, a slovy před Bohem wyžádřiti
nelze; takowá duše může si gjž na žalibenj Bo-
žj počet dělati, a takowá lítost, ač čitelná není,
předc k dosažení odpuštění postačuje. Bůh pa-
trj na vůli člověka, a chytjti, seč člověka není,
přijobj zármutek srdce, — a srdce lítostj zarmou-
cené ljbj se Bohu. — Nessálij wšak sebe sám v
této případnosti, neboť lítost twá musj se na wše-
dky twé hřichy wztahowati; na žádném, ani na
gedinkém nesmíš wíce žalibenj mjtj, a žádný so-
bě prominenti.

Byl-li byš wšak tať nešťastný, že byš po
tať silném předsewzetj opět klesl, powstaň opět, a
obnow předsewzetj své. Klesneš-li po třetj, po-
wstaň; po čtwrte, po páte, po šeste, ba, byť byš
i sedmdesát = sedmkrát klesl, též tolikrát k Bo-
hu se obrať. — Žádný hřich nadrž za tať weli-
ký, že by naděge nebylo, rozmázanj od něho do-

sáhnauti. Budiž počet hříchův tvých gakkoli meliký; přede nebude takový, by převyšil milosrdenství Boží.

Giz dřívě se w knize této pravilo, že to Bohu gedno, osmobožuge-li náš od mnoha neb mála hříchů. Milosrdenství geho není k wyvrážení, gestit ho přehognost, a pro všecky. Čím wětší gsau nepravosti hříšnější oprawdowě a upřímně hříchův litugjicjho, a pokání činjicjho, tím slawněgi stkwj se a září milosrdenství Boží nad hříšníkem na milost přigatým. — Štědrým-tě wždycky Bůh k upřímným Syna swého wyznawačům, a přigimá na milost každého, genž ho srdcem skrausšeným o ni prosí. Bůh widí na každém k polepsšení odhodlaném hříšníku kríž Sežisšůw, znamení lidského wykaupení a milosti, kteráž Bůhcłowěf wykaupencům swým wtisfl. —

Posloli předsawzeti twé, polepsšiti se, z útroby srdce twého, odkudž i ljtosť twá pocházeti musí, warug se gen nowého swolení k hřichu, a ubezpečen buď, že byt tě ďábel i tělo pokušfeli, wždy nad nimi swjtězjš; neboť k hřichu swobodné wůle gest zapotřebí, co se tedy bez swolení twého stane, nebude ti za hřích počítáno, a nemůže ti škoditi. — Kdy by ti satanáš i to na mysl uwedl, byš se Bohu rauhal, genom nedy srdci swému přiswědčowati, a neposlauchen na to, co ti satanáš do ucha šepce. — Kdy by ti chtěl namluwiti, žeš od Boha opusštěn, a že tě w bídě twé nechá hynauti bez ulewění, že žádný gesttě tolik netrpěl, co ty; prawjm ti: nikoliw, neopu-

stíl tě Bůh, an gest tobě bližě nežli se domníváš; na očích svých má tebe, a často, an se nemůže od tebe vzdálen býti zdá, právě ti nejbližě bývá. Ačkoli tě vede cestau trnau, bolestmi a bídau, přede cesta tato nepřijměšší gest k nebi. — Neboť geho milému gednorozenému Synu nedlo se lépe, alebrž mnohem hůře; tyť umíráš na peřinách, w posteli; on pať na kříži, na dřevě hanby byl umučen. — Setrwen toliko, Bůh s tebau dobře smyššl. Setrwen, až bude po bauři, uleweno bude dusši twé. Tentýž Bůh, genž wyswobodil Jonásse z břicha welryby, i tebe wyswobodí.

Až ti konečně poslednj hodinka bude zvěstována, pomni, že gest to hodina milosti, w kterážto nebe, twá prawá otčina, se ti otevírá. — Gednau musíme smrti se podrobiti; bogowal — a setrowal-li gšl we wjře až do skonání, powznes se duch twój k nebi a k Bohu, ať bylo tělo twé způsobem jakýmkoli zahynulo. Budiž dobré nádege, a

Wynes se k nebi, k Hospodinu;
 Dobu tuto za hodinu
 Nemyššastněgšši sobě pokládey;
 Staň se hodným blaženosti,
 Kterau Težíš tobě na věčnosti
 Připrawil, a za to měg,
 Život minulý že gen
 Wýwal pauhy sen.

P o f r a č o w á n í .

Bych umjránj srdcem přeauzkořlivým wše-
možně usnadnil, musjm, co dříme již bylo dotče-
no, tuto ještě opakovati: totiž, že jest jedna
bázeň smrti slušná, rozumná, a křesťanská; dru-
há pak přepjatá, nerozumná, a skoro pohanská.
První nalezá se u nejwětší části lidstva, ba i
ne zřídka u nábožných; druhá pak jest neslušná,
a zhanobuge wjru naši. — Smrti se báti, poně-
wadž jsme zhřešili — smrti se báti, poněwadž
saudové Boží nezpýtatelnj gsau — smrti se báti,
poněwadž rozhodne osud náš na věky, totě roz-
umná, spravedlivá a spasitelná bázeň. Pročež
také napomíná swatý Apoštol Pavel, bychom s
báznj a třesenjm spasenj swého wyhledávali.
Báti se tedy smrti, bychom se k ní záhy připa-
rili, a bolesti gegj posvětili, a ge s bolestmi a
utrpenjm Wykupitele swého spozili, netoliko kře-
šťanská, nýbrž i swatá, a newyhnutelně potřebná
bázeň jest. — Kdoby tjm způsobem smrti se ne-
bál, byby slepec, a zapomjnalby na swé neohlav-
nější powinnosti.

Báti se wšak smrti z nesmjrné lásky k ži-
votu, kteréhož jest nám na čas toliko zapůgče-
no; báti se smrti z hrůsného na stacích a radostech
swětských lpění, bychom gich déle ještě požíwati,
aneb, abych se ještě lépe wygádřil, zle užjwati
mohli; smrti tak se báti, že bychom i upamato-
wati se na ni, se štítili, ach! tak tuze smrti se
báti, že bychom překročili meze odemždání-se do

múle Boží; to vše hříšná gest, škodlivá, rozumu i myšle protivná bázeň, kteráž gest s to smyšlený věrný v nás udusiti, milost a pomoc Boží od nás odvrátiti.

Tauto hříšnou bázeň před smrtí stává se, že neustále kratochvíli hledíce spasení své zanedbáváme, a vše, co by nás k Bohu vésti mohlo, od sebe zapuzujeme, konečně příjímáním smrti se strachováním k blahoslavenému skonání neschopný sebe činíme.

Uch! nemohlo-liž by se státi, že by za příčinou tvé náramné bázně, kteráž gfi v nemoci své progemil, nebezpečný stav tvůj před tebou se tagil, a čas pravý tobě neoznámil? Pak byš bez pomoci duchovní, a bez svěatých svěatostí, aneb snad nehodně gich přigam zemřel. — Uch zachovej Bůh mne i tebe, by nás smrt bez připravení nepřepadla! — Ale gať gsem řekl, bogme se smrti, bogme se gi všať gaťožto křesťané, gaťožto skraussení a kagící křesťané.

Snad skutečně giž ležíš nemocen, a přeměnyš-li, tať leže, gaťž na křesťana sluší sám o sobě, nebude ti možná otcovskou Boží lásku neuznávat. Věr, že gest to Boží péče o tebe, byš rozmáhající se mdlobou těla gsa upamatován spasitelně k odchodu se připravil. — Kdy byš byl zdáv o-
stal, tisícero příkladů umírajících nebylo by tě tomu naučilo, čemu se nyní v nemoci vlastně naučiti můžeš. — Čím podivněgi a rychlegi sija tvá mizí, tím žvetečněgi tať předzvídáš konec

svůg, můžeš se připraviti, a řižem, měrau, a důvěrností na cestu do vlasti věčné se ozbrojiti.

Netag tedy sám sobě nebezpečí, kteráž ti Bůh tak zregně poznámati dáwa, a představ sobě raděgi, že gest smrt na blízku, než we vzdálj. — Promluw častěgi sám k sobě: Gať bych se měl dalššjho gestě žiwobytj nadjti, an se mi smrt se wšech stran zgewuge? — Rozhognj-li se mdloba má o něco málo gen, přetrhne se nitka žiwota mého, a srdce rychle a wolně tlučaucj wjce sebau ani nehne. Stoge giž na žebříku, proč bych obáwal se powyléztí až k oněm wýsostem, kdežto se bez toho brzy, a snad dnes giž octnu?

Ach! příteli nemocný, neboť se; kdo za žiwobytj swého wšeccko skládal na Boha, ten může utěšeně zemřiti. Mage raucha swadebnj, budeš tak do wečeřadla připuštěn. — Gdi tedy s radostí, ženich tě očekáwa.

Bychom wšak smrti se strachovánj poswětíli, a gjm sobě něčeho zaslaužili, musjme Boha o pomoc wžjwati. — Powožme, že lidé gsauce, zemřiti musjme, a křesťané gsauce swatě zemřiti máme. — Častěgšjím tedy na swau smrteínešť se upamatowánjm smrti přiwjkenme a gegj brzké přjstj od času sobě připomjnenme.

Učkolim mnohým upamatowánj se na smrt býwa trpké a smutné, nicméně nemáme ge opojgeti; neboť poznenáhla nám méně trpké a smutné, a konečně i utěšené bude se zdáti.

Ghceme-li tedy prostředku se chopiti, kterýby k zjstánj záluh byl neschopněgšj, a kterýby spo-

lu přirozený strach smrti v nás co nemocněgi přemáhal, a zmenšoval, giž nyní častěji smrt svou Bohu obětugme, a v trogi úctu Boží gi proměnití se snažme, ctíce Boha svým do jeho svéaté vůle se odemzdáním, kagicností, a spogejm smrti své se smrti Krista Pána. — Tjmtó aumyslem křjž odhodlaný ke skonánj vezmi do ruky, a pozdravim ho poljbenj srděčným, rci: Ó můg Ježíši! bogjm se sice smrti, neboť gsem hřjšnjš; gsemť ale také křesťan, a mám tobě život svůj obětovati, kdjkoli ho požádáš. Přigmi tedy, Otče nemilegšj! život můg gaťožto posleđnj dar můg, na wznánj mé oddanosti, mé poslušnosti, a dětinné lásky.

Popřege-li ti Bůh gestě něco žiwobytj, a prodlaužj-li žiwota twého večer, žůstaň smenšlenj svému wěrný, a děkug mu; neboť šťastný a přěšťastný gš, že tě bázeň smrti k lepšjmu smenšlenj přiwedla. Nežmař ani hodinky, neboť večer krátký gest, a

Co světla paprsek, neb hlas,
Tak rychle prchá čas.
Saud, věčnost máme před sebou,
Buď dobrau, nebo zlau;
A přede čas mařime
A na smrt nepomjme.
Kdo wjry nemá v Spasitele,
A lásky wraucj k němu,
Kdo žneuctjwá Stwořitele,

Ğest tvorŭm wzdáwá fluffnau Ğemu ;
 Z kaliffě píge s howady
 Se w blátě hřichů kálj,
 Kdo páchá zlého bromady,
 A cizj hřichy chwálj ;
 Kdo s lafotau, tau žrawau potworau,
 Se kažbau cestau k statkŭm bére,
 A před chudými dwěře
 Si uzwjrá sílnau záworau ;
 Kdo galkoli Ğest přjčinau,
 Že šrotkŭwé hladem mrau,
 Že wdowyn pláčj slzy wřelě,
 A newššjma šj gegich žele ;
 Kdo bez přjprawyn, bez starostj
 Zde kráčj ke wěčnošti :
 Ten wrah Ğest, wraždj čas,
 Genž nenawrátj mu se zaš ;
 Ten pekelnjškem Ğest gijž jde.
 Ó Pane! naprav ho, šic zahyne!
 Ach! celé nebe še mnau lká :
 „Ó Pane! naprav ho!“
 Krew Krištowa se přimlawá :
 „Ó Pane! nezachwacug ho.“
 Střeš se, bjdný hřjššnjče!
 Ať peklo nad tebau negášá,
 Neb každný ze dnŭ mlnulých ti hlášá:
 Ach! pomni na smrt, bjdnjče!
 Ó Bože! žgem swau na mŭě moc,
 Až cči moĝe zhasnau,

■ Až přigde hrozná smrti moc —
Zgem dussi twár swau gasnau.

11. Lůžko nemocné, stola pro člověka.

Z osfelikerého života mezdegssjho trápení nenobtižněgssj gest stonání. Nic není k přirou-
nání k bídě nemocného; den mu wsseho, a wsse-
cko dá za to, by zdrav byl. Polož ho do měkké
hedbávné postele, a vzdychati bude nad bolestmi
swými, an zatím žebráť nychudssj we zdraví na
holé zemi tisse spj. Snes mu na stůl gjdel nen-
chutněgssjch, a nebude se mu gich chtjti; oblož ho
sláwau králowskau: a na trůn i na žezlo lhosteg-
ně bude patřiti, a nebude giného přání mjtí, leč
by zdrav byl.

Snad i ty právě nyní na lůžku nemocen
vzdycháš, a znáš wssecky muky choroby? — Váž-
li dokonaleho zdraví požjwáš, předc ono na krát-
ce genom, gačo i ten nendělsj život, trwati bu-
de, a můžeš o ně i bez winy své přigjti, neboť
i nypewněgssj zdraví gest dobro porussitelné a
pomjgegjcj. Počjten gen léta, kteráž gš na tom-
to swětě gjž přečkal, a wyznaš, že se u te-
be gjž welmi sšerj, a že gest zapotřebj, o něgač
hostinec se postarati, an unněgssj přjbytel twůg
gest na zboření. — Wssecko ti připomjná welikau
změnu, která tě očekává. Twé sesslé, swadlé tě-
lo ti ukazuje, že twé životnj moci a sily gjž strá-
weny gsau, a běh swůg že dokonaly. Dělug tedy

Bohu nenlepššímu a lásky nehodněgšímu, že se před skonáním gestě nemocí téměř obesílá, a nabíjí, bys zaprawil bluh swůg. Bolestná a blauhotrwagicí nemoc přivedla již mnohého twrbosšig-ného hříššník a do nebe. — Nemoc gest škola, w kteréž i nezatwzrelegšší hříššník maudrosti nebeské naučiti se může.

Ach příteli nemocný, budiž ubezpečen, že gest nemoc hlas Boží, wolagicí na člověka: „Prožti ž opogení swého, a procitni že sna hříššného, ob-staren dům swůg, neboť musíš umřítí.“ — Ach! mnohočráte lomcuge nemoc hříššníkem celé týdný a měsíce, a on se neprobuzuge; neustále spí, gačo by toto spaní smrtelné nemělo žádného nebezpečnstwí do sebe. Nepochopitelná to ospalost, an wěčné tlahoslawenstwí stogí na wáhách. — Šreba-liž la-komce napomínati: probuď se, ochraň peníže swé, by ti nebyli ukradený; použij této příjznivé příleži-tošti k rozmnožení swého bohatstwí? — Šreba-li milnjku říci: probuď se, čekají na tě rozkoše no-wé, požijwey, dřijwe než mine čas kwětu? —

Ach! příteli nemocný, wšlechny twé žádosti a péče bdějí, taužení toliko po spasení spí, a nechce se probuditi. — Nemjš-liž, že nepřítel twůg ozbro-gen stogí proti tobě! Zdá se, gačo bys ho spaním swým chtěl wybijeti k bogi? A gač před ním ute-češ, přepadne-li tě, an spješ, bez štítu a zbraně? — Nebude-liž nepřítel wjtěžstwí swého užijwati? —

D tobě platí, co řekl Bůh k lidu swému štr-ze Seremiásse proroka: „Wyš slýšán byl od nich, nepožůstává mi žádného giného prostředku: i po-

šli na ně protivenství. Těchto pak použijí pro-
to, poněmáh mne k tomu gegich twrdá šije nutj.
K wyučování gich pak proroka giněho nepossli, leč
bjdu. Škodau vlastnj ať nabudau maudrosti."

Snad gšl byl dosawad tak šťastnj, žeš wždy
pemného zdrowj požíwal, a, bohužel! zkusil gšl,
že welikánský silák brzy také welikánským hříšni-
kem se stává; zwlastě má-li bohatstw, gimž je
každě nehodě ubrániti může. — Snad to i u tebe
bylo tak? — Pán tedj, by tě alespoň k večeru
žiwota gestě pro ctnost žiřkal, wymolil nemoc,
genžby tělo twé umrtwila, a k zdrženliwosti, a k
přeměnění o žiwobytj twém tě přidržela. —
Bůh dobře wj, že nemocný chowage se střidněgi
pro uzdrawenj, konečně i ctnosti k vůli střidněg-
šjim býwá. — Powážjš-li to tedj maudře, uznáš,
že zdrowj ti tolik neprospělo, co nynj nemoc, řdyž
pro Boha trpěti, a gemu konečně žiwot swůg obě-
towati budeš. Gačožto nemocný negšl toliko di-
wákem při té oběti, nýbrž ty sám gšl obětj, kte-
rauž Bůh za wýplatu od tebe žádá.

Nic náš tak pagednau neodlučuje od pezem-
řta, gačo nemoci. — Z ewangelium wyswítá, že
řkoro gen sami nemocnj, slepj, kulhawj, malomoc-
nj Ježíše za Syna Božího uznali, a za pomoc
ho žádali. — Nemoc obzwlastnj mocnost má, od
wěcj stwořených náš odlaučiti, a s Bohem slaučiti.
Nemoc, ge-li bolestná, nemocnému brzyččo k mo-
dlitě plně důwěry dopcmáhá: „Pane! chceš-li,
můžeš mne uzdrawiti."

Poznawage na sobě křesťan, že se nemoc geho

stává nebezpečnou, hnedle volá: Pane! zůstaň se mnou, neb se mi připozdívá! Aneb vezma říz svůj do ruky podtag vzdychá:

Bože! viz gať s srdcem obtíženým,
Bolestmi a strachem obklíčeným
Před tvým řízem stojím;
V hříších zemřítí se bogím!
Vyslyš němých slz mých lkání,
A gich tagné Tobě žalování.
Bože! Otče! slyš mé modlení,
Podey mi své mocné ruky,
Vytrhni mne z této mučy,
Z bolestného trápení;
Vysvoboď mau duši z bolných aužkostí,
Genž gi naplňugi smrti hořkostí.
Bože! dey ať smrt mne gesttě mine,
A má duše hříšná nezahyne.

Někdy nemoci ubývá, a předešlé zdramoj opět zponenáhla se navracuge; tentráte vsať nemocný bedlivě pozorug, by se i duševnj neduhové geho wynagjti nedali, a by opět lehkovážně nezapomenul, čemu ho nemoc wyučila, neboť byly by poslední věci horšíj prvňjch.

Deyme tedy tomu, že by we velkém stáří tvém gesttě několiť kapel olege na řaháneř života tvého bylo přilito, na konci přede vsse gedno; neboť gať velký gest rozděl, o několiť minut, o několiť dnj, o několiť let wjce, nebo mé-

ně? — Už pominau, bude to tak, gafo by byly nebyvaly. Tak gest to i se smrti; kdo gi přestál, ať byl mlad nebo stár, všegedno. Dítě nebo kmet, leži-li gednau w hrobě, gsau sobě rovný prach. — Menjť tedy toliko zpozdilost, nemyslit na smrt, nybrž i na nemyněš nebezpečno, nedbati o ni. Ba měli-bychom raděgi k onomu obáwanému okamženi moždy přihotomeni býti, a sami sebe častěgi tázati: Což kdyby přišti noci sen byl mým posledním? — Kdyby mě hospodár za několič hodin giž dal zawolati? — Mohli-bych hlavu swau položiti na podhlavník s tím wědomím, že umru-li, nižádného nebude, genž by se radoval, že gsam byl zawolán? — Menj nižádného, genž by upamatován gsa na mne, zarditi se musel? — Menj žádného, genž by mi řici směl, že gsam ho z aumyslu urazil, nebo mu ublížil? — Přiswědčuje-li ti swědomí twé, že Boha nadewšlecko, a také bližnjho gafo sebe milugeš, wjra twá ti ošáže smrt se strany přigemné; spatim gi nebudeš se hroziti, byt i dnes giž k loži twému přestaupila. — Genom aužkostné swědomí trne před smrti, poněwadž obyčegně záromeň se smrti wenyčtj swědomí prw ukrýwané k lůžku nemocného se dostawugi, a pozdnj lítost zausalstwí za rukou wodjwá. — Ach kdo tenkrát, když se blíži k smrti, nemůže s myslí dětinnau se modliti: Stče! do rukau twých poraučim ducha swého! — ten ať se owšem třese před smrti; on trne pro své podlosti, a pro své zawrženj; bogi se Boha, ale nemiluge ho.

Docela ginál smeyšší křesťan umíragij. Zná-
motě mu, že život, který dokonává, darem byl;
známo mu též, že život nový, nastávágij, také
gest dar od Otce nebeského, mnohem wšak krá-
sněgšší a půwabněgšší. — Přese-liž se dítě před
darem swých rodičů, byť i newědělo, co darem
obdrží?

Uč se, o smrti a budoucnosti křesťanský smey-
šleti. Uč se w Boha se důwěřowati. Wěr w
Boha, dausen od něho wšedko, a milug ho, pak
se budeš moci se swatým Pawlem modliti:

Gyhle, Otče! w prachu dítě twé,
Wysłýš prosby geho slzawé;
Deyž mi wjru, gařau Pawel měl,
Abych plésage s nim zwolat směl;
Za žiřt držim, swětu odemřiti,
S Kristem, životem mým, wěčně žiti.

P o ř a č o w á n í.

S přemeyšlenjím o smrti měl by se každý ne-
mocný seznámiti, aby se neleká takové myšlénky,
když mu bruhdy nenadále na mysl přigde. A
nepřicházj-li sama, má gi w sobě wzbuditi; a
má také wěděti, čeho se od nj může nadjeti, aneb
mnoho-li se gi má báti. Wesměš, myšlénka o
wěčnosti měla by náš wšudydoprowázeti, a náš ča-
stěgi na to pamatowati, co nás někdy newyhnou-

telně potká; na smrt totiž, k nížto každým kro-
kem, každou hodinou, o krok a o hodinu blíže máme.

Smrt nebudiž člověku neznámou a cizí, ne-
boť všichni se s ní seznámiti musíme, ať se zná-
mosti té obáváme, anebo nic. — Ani při všem
snažení není lze, tomu hroznému přeměnění u-
giti, gelikož se s ním neustále setkáváme. Hrob,
hřbitov, smadlý květeč, ochablé žilky naše, a u-
prchlá síla, ba i každodenní na odpočinutí lžhání
smrt nám na paměť uvádí. Dům, v němž by-
dlíme, a v němž mnozí již před námi zemřeli;
upamatování se na rodiče, manžela neb manžel-
ku, na děti, na bratry a sestry, přibuzné a přát-
elny, kteří všichni před námi již zemřeli, upa-
matují nás na smrt. Gelikož pak připomínání smrti
k ctnosti vede, hled jí na myslí podržeti; neboť
to připomínání smrti gest dobrý angel, který tě
po dobrých cestách, a k Bohu povede. —

Ach! což lepšího mohl by člověk letitý leže
nemocen, mysliti, gafo:

Stáří s nemocí mi praví,
Že již nenabudu zdrami.
Poslední gest tato nemoc má;
Bůh mě brzy k sobě povolá.
Brzy bude dostaráno,
A mé tělo zahrabáno.
Léta má gen obletěla,
Gafo sřvižným lukem
Prudce hnaná střela.

Wichřici co hnánj oblačowé
 Rychle prchli mogi dnowé.
 Gafo dítě, genuž třeba pomoci,
 Bežim beže wolády we své nemoci;
 A mé žbledlé lize
 Spadagi se den ode dne wice.
 Ach gať bjdně na poduffce
 Glawa sledimá
 Gafo na kameni spočimá.
 Slitowniče! uslyš mého hlasu.
 Ukrať utrpení času,
 Neboť s světem každé chwile.
 Rozlaučim se rád a mile.
 Žalář tento starý strofkoten,
 A mé duši wolný wýstup den

Budeš-li myslj nábožnau o svém brzkém
 Slonánj přemysšleti, zagisté prawý kljč k tagem-
 ťiwj wěčnosti gsi nalezl, a rozgjmánj twá o smr-
 ti powyšši tě nad každau bázeň. Poslednj žimo-
 ta hodinka bude ti žádaucjm zawzněním zvonu
 wolagjcjho na wěčné odpočinutí, a pozwánjm k
 oné společnosti s twými, giž blahoslawenými mi-
 láčny, kterj tě byli předešli, a gichžto odchod srd-
 ce twé tať poranil, že se snad dosawad nezota-
 wilo. — Ach gsauť rány, které se w životě tom-
 to nikdy nezacelí, leč že do nich Sežššowo swaté
 náboženstwj balsámu hogjcjho nalege. —
 Náboženstwj zamítá wšsecken strach smrti, a u-
 mřenj nazývá odchodem k Dci. — Dtec Pána

Sežijše gest i nášim Otce, a k němu půjdeme; a dusše nasse w čas smrti svolěká toliko nesusný odev, by se někdy w pěknější, a nezrusitelný opět oblékla. —

Představug si tedy smrt, domněle hroznau, raději jakožto přivětivé dítě, poslané k tobě od Otce, by ti vyřídilo, že gš giž dosti se nasharal a napracoval, aby si w překrásném nebe přibytku mzdu swau přigal. — Trásl byš se snad před dítětem takovým, zovaučim tě k odpočinutí? — Šfauce pro věčnost zrozeni, proč bychom se strachovali, wolá-li nás Bůh k témuž věčnému cíli? — Změna, která se s námi při odchodu z tohoto světa děje, náležitě-li gšme se připravili, nemůže pro nás ginat wypadnauti, leč prospěšně, gelikož se děje ble vůle stvorchované a věčné lásky. — Těla našeho w hrobě se wynacházení, není nasse wynacházení-se, nýbrž nášj toliko na čas poodložené schrány. — Když bogomně nohy w bitvě mu odstřelené wiďj do země zahrabáwati, drží-liž nohy své za sebe samého? — Dny w zemi práchniwěgj, a on ge necítj. Gestě žige, a cítj, že není audem sobě odňatým.

Gestit poněkud prawda, že se nám smrt tím býti zda, zač gi držíme. Zkusenost wj o lidech, kteří umírání swého zauplna sobě powědomj bywše, žněnu, kteráž se s nimi udávala, sami na sobě pozorowali, a i okamžení swého skonání škoru na wlas předpowěděli. —

Zanechme tedy wšeho hrozného smrti sobě wyobrazování, k čemuž nám na wětšim díle slau-

živá rauchó dusše, kteréz se svolěká, a w hrob k zprachniwěnj klade. — Že rauchó to negsme my, tomu náš učil Pán Ježíš, gehož poslal Dtec, a který nám roweň zemřel, a smrti nawrátíl se k Dci. — Ježíš nás ubezpečíl, že se tam na wěčnosti opět uwídíme, a nazwal smrt odchodem toliko k Dci; spogenjm se s Bohem, kteréz pochopiti nelze gest w tomto smrtelném těle.

Kdo gest přítelem Božjm, a Boha upřímně miluge, neleká se poslední své hodinky; s důwěrností Spasiteli w náručj se wrhne, a pokojně usne. — Neboť umjragjcj smrti newídj, žiwj toliko spatřugj změnu těla mraucjho, kteréz dusše zponehábla opausstj. — Staloli se konečně to mystěhowánj, dusše swobodně se wznássj k Bohu, a zasnubuge se tam w domě Dtece nebeského nowým spolkům; gegj překrásné powolánj gest blahoslawenstwj nebeské, na němž časem swým i tělo oslawené podjl wezme, blahoslawenstwj bez konce.

Wšlecko pak, čím my lidé smrtelnj blahoslawený staw dusšj sobě představugeme, gsau wěci, kteréz k tomu, což nenswětěgssjho gest, tak málo mohau býti přirownánj, gačo krúpěg rosy k moři. Gačo by swětu slepými od narození naplněnému nedostávalo se wýznamů pro barwy a způsoby, pro lesť slunečnj, a pro rozmanité pozemské krásy, tak se nám nedostává slow, gimíž bychom city dusše na twář Božj patřjcj wygádrili. Což wědauce neměli bychom srdečně se radowati, kdykoli někdo z nás se tam powolává? — a neměli bychom toho pokládati za šťastného, genuž se toho šťastné-

ho losu dříve náš dostane? — Š! již při prvním políbení, čímžto otec a matka nemluvnátko na svět roztají, měli by se za šťastný považovati, že angela zplodili, kterýchž jim snad na několik dní, měsíců, aneb na několik roků světen gest k opatrování, dokavadž by se Bohu nelíbilo povolati ho k věčným angelským křům.

Tak umí křesťan každou smutnou událost nábožným svým smyslením přivětivější barvou přizdobiti; a tak i ty mjrav swau ve světě i děj prozřetelnost Božskou nebezpečnostmi života vezdejšího šťastně se provineš, gsa vždy následujícího smyslení:

Kdo se, Bože! důvěruje v Tebe,
 Když pomoci chceš a můžeš, tomu blaze;
 Pročež po drsné až křácím dráze
 Těse trpě, Tebau těším sebe.
 V bouři pokogem se sladkým křím,
 Gako škála v moři pevně stogím.
 Tak gsem, Bože! k tobě plný důvěry,
 Gak bych na světě byl genom gá a Ty!

10. Zábava nemocného.

Zhusta se nachází nemocní, o nichžto s gistou se řici může: Nepřidá-li se k této nemoci neduh giný, celý gesté rok sobě na loži poleží, než umře. Takový nemocný, genž již celá léta na

smrt čeká, lehce může se s ní seznámiti, a ze známosti té mnohému se naučiti, což mu na cestu do věčnosti velmi dobře posloužilo. Zvláště v noci, když nemocný gafo opustěn od celého světa, sám gediny leží na loži, ano vše může něho, co gen živého gest, mlčí a spí. V takových hodinách snadno zapřádají se rozprávky se smrtí. — Má-li nemocný gen gíšku nábožného citu v srdci, rád se od smrti vyučovati dá, a tato tak obávaná společnice tím způsobem v neuvěřegšší přítelkyni a raditelkyni se promění. Ponaučí ho totiž, gať dobře Bůh k prospěchu hříšníkta to gřídil, že od nemoci spaní odlaučil, by nemocný času nabyt, na spasení duše své pamatovati, a posledný gestě srdce hříšného opravu šťastně uskutečniti. — Ano, hodiny spaní prázdne gsau právě aučinné hodiny nemocného, z nichž by však také ani gediné neměl zmařiti.

Milý příteli nemocný! přivedl-liš to tak daleko, že smrti se již nebogješ, ufrátj tobě dlahé a bezsenné noci, a bude tě zaměstnávat co neužitečnegi. Ano, zabavování se s ní bude ti tak užitečné, milé a drahé, že budeš taužiti po oné hodině, v kterauž domácí twogi zesnau a tobě cwičení vážné nastane. — Představug sobě tedy smrt gafožto přítelkyni u lože twého stogjci, a rukau swau twau hlavu přjmětimě podkládagjci. Slyš gi denně, a potěšj a upokogj tě, gafož již na tisjce lidj potěšila a upokogila. — Gafo upřjmná seštra bude ti přimlauvati: „Nebog se, neboť nefagjcmu toliko hříšníkta gsem hrůzau, tobě však poselkyni

Boží, vyslanau přihotovit tě k přechodu z mýru k patření; bys twáří v twář na Boha patřil. — Křesťan gfi, a věřš v Boha, a kdo věří neumře, pro toho není žádné smrti. — Kdo v Jezu Krista věří, má život věčný v sobě; známost totižto s Bohem a lásku Boží. A tato láska, Božský život tento věčný gest, a nemumře na věky. — Dobrý bog gfi bogomal, a mýru smau věrně zachoval, pročez obdržíš korunu. — Čas smrti giž blízký gest; tělo, kteréž po sobě zanecháš, gest poslední obět tvé věrnosti; bez tohoto mšak dobrovolného těla odemzdání nemůže dusse svého nebeského dědictví se ugmauti. Den tedy Bohu, co Božího gest, a hrobu, co gest k zpráchnivění: až traubý zvuť i tělo tvé opět vzbudí, a ty gažto člověk celý ve věčném dusse s tělem spojení, blaženosti budeš požívati.

Smrt, genž nemocného s očí nespauští, tebe po celý dlouhý čas stonání tvého neustále pozorovala, a mý, žeš poblauzení a prominění mládí svého s sebe složil a oželel, a že utrpením trpělivě snášeným denně zádošti činíš. Vidí tě, an cele do vůle Boží odemzdán prázdniš kalich bolestný, a z lůžka svého školu ctnosti pro sebe i své činíš. — S, gať často v trápení dodává ti srdce, přimlouvajíc tobě: „Dobré budiž myšli, příteli nemocný! brzy giž přestojíš!“ Zať balsámu nalévá do srdce tvého trápeného; a čím prudčegi nemoc zuří, tím hlasitěgi na tebe volá: „Potěš se, snášeg trpělivě; brzy bude dobogováno, a nebe wybogováno; giž gsau angelé

přihotoveni, dušši twau gafo Lazara odnésti; budoucně budeš w městě Božjim přebýwati, a bohatstwj twého nebude ť sčítánj, a radostj twých bude bez mjrny, a velikost blahoslavenstwj twého ť neoceněni."

Tať a tjm způsobem, milý příteli nemocný, zabavug a zaměstnámen se w dobách nočních se smrti, a zamilugeš gi gafo wyswoboditelkyni, kteráž tě konečně z dlouhotrwagicjch trápenj wytrhne. — Genom sobě také připomínej, že každau utrpenj hodinau ť vlasti nebeské se blížjš; a chutnagj-li léky tobě podávané horce, pomyslenj na krásné nebe ge osladj. — Ach totě blahoděgné pomyslenj: nebe gest mým domowem, w němž to brzy na wěky budu přebýwati. Š! budu Boha twáři w twář widěti, — s ním přebýwati, — geho milowati, a na wěky wěků milowati. — Zato myslénka twójtm posege lůžko twé bolestné, a občerstwj twé práhnaucj srdce. — Ach! za přessřastného budeš se pokládati, řdnž blíže cíle w nedalekau budoucnost hledě pomnjš:

Ach, můg Sežjší! až umru,
 A až ztuhne ořo mé,
 A až bude dobogowáno,
 Tělo mrtvé w hrob schowáno,
 Na přísti tu bude čekať twé; —
 Od těla duch oddělení,
 Až se bude w swětě Božském wznášet
 Na wěky gsa spořogenú;

Už můg angel, radostj se rdjci,
 „Totě Sežiš“ gme se, řici; —
 Nebe, zemi, duchové wy blažj,
 Š! gať pať mi bude?
 A až Sežiššowa bodenj
 W Božšém lesku budau t užřeni,
 Gať mi potom bude?
 A řdyž libým řekne Sežiš hlasem:
 „Wegdi dusse smrti odňatá
 Ne mně, neb gš má,
 S Dtcem tebe smiřil gá gsem.“
 Nohy geho budu ljubati
 A radostj wzlykati:
 Láško moge! Láško Božská!
 Šřišně přigimáš;
 Sežišš! můg smilownjče! —
 Š gať pať mi bude?
 Na kolena padnu před tebau,
 Ško moge třpytiti se bude
 Gasnau zářj twau.
 Š můg Sežišš! až umru,
 Šteraf pať mi bude?
 Chwalozpěwy s duchy nebeskými
 Špiwať budu, s blahoslawenými
 Wěčně blažen budu!

Milý příteli nemocný! mezi takovým rozji-
 máním bude ti gaťo řmetu Simeonowi, nebudeš
 chtjti, o čem giném promluwiti, leč o řlidném ře-

odebrání, o odchodu k Otci, o patření na Boha, o společnosti blahoslavené s vyzvolenými.

Těmi a podobnými myšlenkami byw zabáven, a gimi noc strávil, budoucího dne nedáše se sáliti nadějí blašího gestě žiwobytí, nýbrž milo ti bude, když hodina swatwečerní odbíge a věčný swátek nastane.

Tento věčný swátek u tebe již skutečně začal. Dtec hleď na twau odemždanost. Wj gať mnoho bolesti duchem kagjcnosti gsi již snesl, gať zrakem na Spasitele swého na kříži obráceným, léky neyprotiwěgší gsi bral, a z lásky k němu noci muť plně gsi proplakal. — O, rozmilý Dtec nebeský to dobře wí, gať dlouho již na kříži wišš, gať pražmo žizně, a aužkosti těla ochotně snášš, a gať po každém nowém trápení modlitbu swau obnowugeša woláš: „Otče! gať ty chceš.“

Dobře tať, milý, nemocný příteli! učin ze swátku nastawagjčho slawnost obětí, a přineš Bohu obět ze wšeho, co gsi bolesti od počátku nemoci swé přetrpěl, a co budeš gestě museti až do skonání trpěti. — A když konečně poslední twé kagjcné slzy se studeným a smrtelným potem w gedno se stekau, upři žřetel swůg na kříž k umírání swému od tebe zasvěcený, a uslyšš hořčinu, oznamugjčslawnost, a kříž místo palmy w rukau drže radostně zwoláš: Otče! dořonáno gest, w ruce twé poraučím ducha swého!

Milý příteli nemocný! wyprawjše-li se na cestu k věčnosti tím způsobem, přestěstným můžeš nazwán býti; zemřeš we gménu Páně, a staneš se saučastencem věčnosti. Ba

Umři gen, a pať gš bobogowal,
 Saudce twüg se ráči smilowati;
 An gš wjru perowau w Pána w srdci chowal,
 Smrti, hrobu, pekla nemáš se co báti.
 Ó! gen umři w gménu Páně,
 Genž gest člowěkem tě stwořil z prachu,
 Umři w gménu Sežissowě, hlasu geho
 Poslussen gsa pastýřského,
 Genom umři, beže strachu
 Záhni k nebeš bráně.
 We gménu tať Meywyššího
 Progdeš smrti tmawé audoš
 U swatosti ždroge neyčistšího, —
 Kde se wěčné Uleluja blaholi,
 Octneš se, a uzříš Krista Pána,
 An se béře k tobě, tobě klyne —
 Snijže pokoge, tě k swému bohu wine,
 Řka: „Tu do wěčného pokoge gest brána,
 Wegdi požehnaný do králowstwí mého,
 Wymoleným Božím slibeného.“
 Ó! gen umři, Kristuš gestíť žiwot twüg,
 On twau dussi wykaupenau miluge,
 Tělo, gež duch w prachu požústawuge,
 Wrátí oslawené ti w čas swüg.
 A tať wšicni mrauce w Pánu
 Na wěky přede budem žiwi,
 Tam w nebeském wěčném stanu
 Ehledáme se wšicni zas,

Tam kde žádný žalostivý
 Po věky se neozývá hlas,
 Dodej sobě srdce, neklesej,
 Tvé gest krásné Boží nebe!
 V smrti Kristu Pánu odemžďávej sebe,
 Gméno geho v srdci, v myšli, v ústech měj.

11. S m r t.

Všichni umřeme, a žádný newí ani dne ani
 hodiny smrti své. Tato negistota měla by náš v
 ustawičném přeměnění držeti, by náš smrt, genž
 se gafo zloděg do domu vkrádává, bez přihoto-
 wení nepřepadla, a newymlekla.

Pomněn j na smrtelnost naši nedá se také
 tak lehce z myšli vypuditi; neboť denně slychá-
 me, ten neb onen muž zemřel, ta neb ona silná
 gestě a zdravá žena dnes náhle umřela. Ten
 neb onen život svůj nestěstím skončil; ta neb
 ona konečně trápení své přestála. Jeden bývá
 zavražděn; druhý mrtvicí raněn, třetí utopen,
 aneb v žřceninách domu zbořivšího se pohřben.
 Takových příkladů podává nám každý den, a my
 gsauce giž staří a churaví, an se nám giž při-
 pozdvívá, brzy denní zprávy o aumrtí rozmnoží-
 me odchodem svým vlastním. Gestť to tedy
 lehkomyslnost ě nepochopení, že tak zhusta o au-
 mrtí slychajice na mysl si nepřipaušstíme: Snad
 gš ti nyní ten nejbližší hrobu. — Ach! konečně

předce zemře ten, za němž já se odeberu. — Zvolá-
ště šedivec, měl by kolikrát kolik hodina udeřít,
pomýšliti: Toté má poslední hodina! — Tento
zvoně gest hlas volající mě k saudu.

A věru, kdo ti za to ručí, že nejbližší ho-
dina nebude tvá poslední? — Smrt vládne
všemi stavy. Mládenec není před šípky gegi
gist. — Dítěti totéž okamžení, v kterémž živo-
tem obdařeno bylo, opět mu ho odnímá. I
před ložnicí boháčomau lžá smrt. — Wdívá se
do paláců vznesených tak jako do chatrčí chu-
bých; a mocného klade do rakve jako žebráka.
— Starý, sešlý člověk podobá se přichytnané
oběti, kteráž tu stojí, by snad v příštím oka-
mžení kosau smrti padla.

O Bože můj! v jaké zaslíbenosti bývají
lidé pádesáte i šedesáte let živi, aniž vidí smrt,
ana jim předce hrozí v každém okamžení? —
Wědauce, že v neustálém smrti nebezpečností wě-
žíme, předce v jakési tiché bezpečnosti život trá-
víme, jako by nám nebylo nikdy umřítí. — U-
mře-li kdo, vždy nalzáme důvodů šibugjích
nám bezpečnost: Umřel ovšem, říkáme, ale nikdy
nebyval zdrav jak náleží; dlouho postonával,
a nešetřil se; často stranu toho býval napomí-
nán, neboť ho často nemoc jeho napadávala;
bylotě předzvídati, že to s ním jinak nebude.

Tak mnohý důvodů hledá a nalzá, pro kte-
ré se před smrtí ještě bezpečným býti domnívá,
a dělává přípravy k dlouhému ještě, a rozkoš-
nému žitobytí; staví domy, zakládá zahrady,

ale dějme nežli se dům dostaví, nežli květiny zahradní zakvetou, poneše se mrtvola jeho k hrobu.

Upamatoval-li se smrtelník tento mezi stávením domu svého častěji na domov svůj věčný, a zámobil-li se prozíratelně vším tím, cožby ho do oněch věčných přibytků uvéstí, a po vstupu do věčnosti šťastným učiniti mohlo, rád dům pozemský dá za věčnost; a tak gafo on z domu svého vynesen a pohřben bude, i po něm na stamagitelů téhož domu bude z něho vyneseno a pohřbeno.

Mnohý však nemocný dlouho bývá na rozpacích, a množstvím a tíží hříchů svých tak sčlícen, že se bogi umíjti a před upamatováním se na smrt gafo před zmysl utíká! — Uši-li podobné nemoci dussemuji podroben, ó! deň sobě raditi a pomoci. — Apostol Páně dává nám v mém listu prostředek žádným jiným gestě nepřevýšený: „*Pomolente sobě kněze!*“ praví. — Ujmě-li tak, budeme moci anžkost svědomí gafo oděm negafy še sebe svoléci. — Pošlechťni gen razdy apostolské, a až náměstek Boží bauri svědomí tvého uloží, s útechau měroč do lodičky plavci k nebi. Místo kompasu vezmi kříž do ruky, a plav se utěšeně k onomu šťastnému pobřeží. A plavě se, podtag rozmlaumen še Spasitelem svým, a uslyššš ho, an přimětimě k tobě promluví. „Synu můj! Ejto-li tobě, že gfi mě urazil, dlíwen u mého kříže, kdežto nalezneš důkaz mé lásky. Pozdvihni oči svých, viz nune ob

hlavně až do paty zraněného z lásky k člověku, hříšník, by k lítosti a kajícnosti byl wzbuzen a zhogen." Tak volá Ježíš bez přestání ke všem hříšníkům, by se vyvedl z propasti hříchů. Pročež hříšníče! nechť jest stav, do něhož tě hříchové twogi přivedli, sebe hodnější politování; nechť gsau nepravosti, gež gsí spáchal, sebe větší; milosti, gichž gsí zle použil, sebe čtenější; utíkej se jen k Ježíši na kříži. — Přigdiž gačo onen marnotratný syn, wrhni se k nohaum neylastavějším- ho Otce, gež hotov jest srdce své tobě otevřiti, a lastavě tě do něho přiginauti. Nawrácení twé mu nyní právě tolik zalíbení způsobí, gač mnoho zármutku twé od něho se vzdálení mu způsobilo.

Spácham hříchů veliké, máš také velikého smilování zapotřebí. Pospěš tedy k Ježíši ukřižovanému s důvěrností nejvraucnější; a duše twá pod jeho křížem dogde potěchy a smilování. Hříchů svých zneuctil gsí křesťan Ježíšovu, a předrahé ceny gegi nehodna gsí se učinil; wrhni se tedy u kříže na kolena swá, a nechať lítost srdce twého k Bohu volá, a on ti odpoví. Slaš smilování jeho uslyšíš. Uděl ti, kajícně-li před něho předstaupíš, políbení na znamení smíření, a v srdci twém lítost zmírní sladkostí milosti své. Pod jeho křížem lastavě se obegmau milosrdenství se spravedlností, a Bůh veliké dílo, na milost přigeti hříšníka, na tobě mysloná.

„Swatí buďte," řekl Pán Ježíš „swatí, gačo Otec můj v nebi swatý jest!" Nemuseli-

liž bychom zaufati, kdy bychom se vlastní mocí měli posvětit? — Pročež o ducha síly prosíme, kterýž by z nás jiné, nové stvoření utvořil, a žádost hříchu v nás umořil. — Tímto duchem nadšeni promlouvá kagici z důvěrností synovskou k Bohu svému: Milý, nebeský Otče! — Tímto duchem vyručen poznává, že trápení časná nic nejsou proti slávě budoucí, která se žije v nás. — Tento duch jest mu spomocníkem ve všech mýšlích ho zastupujícím a podporujícím. — Tento duch vzbuzuje v něm lásku k Bohu, kteráž jest mu nejbezpečnějším rukojmím jeho spasení.

Měla-li by však velikost hříchů tvých všem těmto potěchám na vzdor bázeň smrti v tobě množiti, v malomyslnost neb dokonce v zaufání urádeti; poslyš přetěhu neuhodinnějšího vzatai z ewangelium, kterau ti Svatý František Saleský podává řka, největší že jest radost nad hříšnějším obrácením; neboť bědau hříšníka, prý, milosrdenství Božské nejvíce bývá oslaveno. Ba, právě mluví tento svatý biskup, neboť modlitbou svou na kříži vykonanau Bůhčlověk vyrozumění nám dal, žeby nám odpustil, byť bychom ho byli i uřizovali. — Bůh žádá od nás, bychom se od hříchů odvrátili. Vyznání se z hříchů, oželení sich, zahladí v hříšníku každau gegich stopu, gafo by nikdy byly spáchány nebyly.

Strach smrti není sice hřích, a jest citelností lidské přirozen, genom neznepokožen tato přirozená smrti bázeň srdce své přílišně, a nestanež

se náruživostí. Seznam se s oním překrásným příkladem, který nám zanechal Kristus Pán. — Pán Ježíš se také smrti strachoval, a v zahradě Getsemanské tak se rozžaložil, že se pro úzkost krev potil; modlil se však, a opakoval modlitbu svou do třetice, a konečně posílněn, povstal se země. — Od Otce, do gehořto vůle se odemýdal, posílněn, statečně snášel hořkost umírání. Pohřben byl, ale opět z mrtvých vstal, a neumře více. Genom se též modlí, a sneseš hořkost umření volně, a pohřben, ale i také někdy vzkrýšsen budeš, a potom více neumřeš.

Stepečug o to, které, aneb také bude tvé poslední okamžení; nůbrž nábožně k smrti se připrav a s důvěrností v Ježíše, Spasitele našeho zemři.

Pohledni častěji, lástave a milně na Krjá, gež gš sobě vymolil za potěchu v hodince smrti, a ubezpečen buď, že pauhé umírajícího na Krjá Ježíšům žení tak lžbeznav Bohu gest modlitba, že i nebesa prorážj, a do hlubiny věčnosti blahoslavené člověku nahlídnauti dáva. — Tak duch tvůg mezi zde a tam se snásege pronikne swatými swatých, a užrj angely, trůny, panstwj a mocnosti; uslyšj ono tisícekráte tisícero hlasů rozpěwugjčch chwalu Boží. — Ba, na milost přigat, uslyšjš přeradosné pozvánj: „Pogď wykaupeň, wegdi w přibytek krásný, kterýž ti Ježíš připravil!“

Už gen si sám netweř smrt tak hroznau, a gačo angel z tichaunka přiblížj se k tobě, a gmně,

tať že ani nezpozoruješ, přeržne nit života tvého.

Kdybychom věděli, gať welice náš Bůh miluje, zagisté bychom po každé hotowi byli, slasti i trplosti, nemoci, i smrt samu z ruky geho přigmanti. Dyt Wžgest to zhola nepravé a bludné představenj, kteréz sobě o smrti působjme, sic bychom se gj tať neděsili. — Gať mile nebudeš nesmyslně smrti se báti, budeš sobě žádati, by tě žimobntj wezdegssjho zhawila, a zwoláš k Bohu: Stče! ach! trápenj má se množj, wezmi ducha mého k sobě. Dosti giž!

Dosti gestit! Dussi wezmi k sobě,
Wezmi gj, giž celau strápenau.
Wjě, gať taužim po poslednj době,
Znáš mau mysl bolem ztiženau,
A mé srdce, hogné na aužkosti;
Ach! giž dosti!

Chwála Bohu! newábj mě wjee
Sláva zemská; zlato za prach mám,
Drzé wilnosti pať swidné lje,
Léž i pýchj zpupnost dobře znám;
Nenáwidim kwasj, plné gedu
W každém wzhledu.

Bůh wj, blaubo=li mi gestě dliti
Bude w audolj tom slzawém,

Dlaugo-li, tať prahna, budu žiti

Na zemi té přeplněné glem.

Než, gať Bůh chce! Wim, že bjdně hynu

Za swau winu.

Metlu na mne spletly zlopášnosti

Wlastni; nereptám wšak, úpim gen :

Otče ! Brzy rci, že giž gest došti,

Možsuděť wšak twůg buď welectěn.

Dey mi kalich, gaťo swému Synu,

A smaž winu.

Wim, že i wěčnosti gsem zpložen,

Na zemi pať genom pautníkem;

Z milosti wšak pro nebe gsa zrožen,

Žádostiw podílu toho gsem.

Taužimť z této strašné počasnosti,

Do wěčnosti.

Než, giž brzy bude wytrpeno ;

Brzy rukau žbledlau, wychřadlau

Kříž swůg obcam, swaté „Sejšš“ gméno

Wyřknu, a dokončim bídu swau.

Sejšš s kříže zwolá na mně : Došti !

Giž gest došti !

Smrt. Pořadowání.

Život gest zapůgčené dobro, a musí, gať mile ge Pán zpět požádá, nawráceno býti. Co

tedy gednomu každému se stává, tomu by neměl žádný se protiviti. A co také naplat zpěčovati se, když smrt od Boha poslaná dobré zapůgčené zpět žádá? — Wyhýbenme se gj, a bogme se gj gať chceme, přede náš gistotně nagde, a sebere nás, ač bážlivé, tať gať náš nalezne.

Gať pať by se ale člověk nábožný, starec sesslý w mdlobě své ke konci své cesty drkotagij, genž w žiwobytj tomto každému přál, powinnostem swým, co mu gen možná bylo, zadošť činil, a wěcmost niťdy s očí nespustil, gať a proč by se takowý smrti strachoval? — Člověk sice dlahým žiwobytjm žiwotu přirvněne, a konečné se mu zdá, gať by niťdy neměl zemřiti, a žige takorča z pauhého žwyku. — Konečné wssať smyslowé geho ztupěgi, a bytj geho podobá se bytj starého stromu owocného, gehožto žiwotnj moc gestě pozůstává, kwěty wssať a listy wadnau, a konečné wywjgeti se přestanau. —

Gsi-li též takowý, wěkem sesslý strom, ó tať zagisté mnoho známých a přibuzných tě giž předešlo, a ty samotinký tu stojš, přečkaw wsecký, kterj s tebau rostli. — Bude, a musj tě to někdý newýslowně blažiti, až své milé, z nichžto wssični drazi ti byli, tam na onom swětě w blažoslaweném spogenj nalezneš.

Ať gsme mladj nebo stařj, wždy bychom měli býti hotowi, směniti počasnost s wěcmostí. Člověk letitý, gehož z těžka gen k spřádání wěcj swých přiwěsti lze, a který sám na rozlaučení-se ke swětem nepomnj, gestit k politowání. — Wy-

má sice stáří prozřetelno; ó budiž i v této pří-
padnosti opatrný a pořádek dům svůj; pořá-
dek ho však s povážením, by příbuzní twogi,
tebe ztratili, ztrátu dvonásobně netrpěli. Pře-
menšleg, gsau-li záležitosti rodiny své tak uspo-
řádány, by nepomstalo púteř mezi twými. — Ne-
daufen, že snad v nemoci své ještě tolik času
míti budeš, něco zříditi, neb wyrownati, neboť
byš velmi zmenšen býti mohl. — Stáří své má-
lo žimobyti již slibuje, a nepřičině-li se k před-
seřzatému dílu, strávej se ten drobet žimotný si-
ly, a zemřeš.

Nepředslá smrt vždy blahtomagicj nemoc
před sebou, by se dala ohlásiti; na sta má po-
dobizen a twárnostj, gimiž se zgewuge; než v
gaťe pak se má tobě zgewiti, by tě nepřekwapila
neb nepolekala? — Ach! ať wyhlíží gaťoli,
obyčejně býwá obáwána. — Člowěk by i wlasj
geho šedivé, a gaťo mléko byly bílé, byť se u
něho již wálně bylo připozdilo, přede by se ne-
rád ještě do hrobu na odpočinutj položil, ačko-
liw to přirozený následek stáří gest, a nemynnu-
telný.

Na velmi letitých, a churawých lidech patr-
no býwá, gať velmi blahtým žimobytim na ži-
wot si nawyfli, a gať u sešlých starců magicjch
konečně do žiwota giného přefročiti, žimobyti ge-
gich v netrpěliwost, nespořogenost a newrlost se
zwrháwá, tak sice, že i lidé myslí nengemnégssj
takowého newrlého nemocného gen s aužkostj a
báznj obšlughj, při čemž pozorowání hodno bý-

vá, že omrzelec takový nemoc z newrolosti své winjvá.

D, protivno gest viděti takového zchváceneho, polomrtvého člověka, an se svými, sobě podobnými, tak nelidsky a ukrutně nakládá, a mdlobau toliko svou od tělesného gich trýznění zdržen bývá: psa vsať, v tomže samém zuřivosti své okamžení, v posteli podlé sebe ležícího bořá, a gemu lahodí.

Tak gaťo chwalitebno a slusno gest, howá-deť bez potreby nemučiti a neteyrati, tak hany zasluhye, ba snížuge člověka, lépe nakládati s howadem nežli s člověkem. — Nemusí se mnoho fráte nechati chudý s drobtem suchého chleba obbyti, aneb nemusívá s prázdnem ode dveří boháče odegiti, a viděti psíka obliženého, an lahůdky — aneb ohře, an kusy masa požirá, gi-miž by se celá chudá rodina nasytiti mohla? — Ach! wěz to, že Boha i lidi urážíš, když stůl svůj se psy sdílíš, chudého vsať přede dveřmi sobě newssímáš. — Zkussenostj vsať negednau do-řázáno gest, že kvasownjci pro peřlo náramně mnoho pěněz wyhody, gestu by sobě polowicj gich nebe byli zakaupiti mohli.

En sám snad giž paděšáte neb ředěšáte let, a snad gestě wjce staral gi se o své tělo a o svět: postarey se také nynj o dusi svou. Pečug oprambu o hostinec, neboť se připozdjvá, a pŭgdeš, a musíš giti na odpocínutj, a snad dřjwe gestě nežli se setmj.

Nebo se domníváš, že tě Bůh vždy živu býti nechá? — Sled toliko vůkol sebe; cokoliv se očím tvým naskytne, toho nebyvalo, a co gest, přestane býti, a nebude toho více. Na tisíce let před námi žili lidé, a náš tu gestě nebylo, všichni však pomřeli, a ani stopy tu po nich není. Denně rojíme lidi na svět se roditi, jiné ale bých smůg dokonávati; a tak to i s tebou bude. Chyť se gestě, a bude i tobě podrobiti se tomu nezměnitelnému zákonu, bude ti umříti.

Mage tolik zkusenosti a giřoty, že se giž připozdívá, přede ani nepomniš na konec. Nepozdvihneš očí svých wzhlůru k pravé otčině naší, nýbrž obracíš se toliko k zemi, k prachu, gsa podoběn zvířeti, zahýváš se do země, gafo by ona byla tvým pravým obydlím a určením.

Ach! na Boha, a na spogení se s ním ani nepomníce pohřžugí se mnozí v hlubinu bláznovství, na kterých srdce gegich lpi, a zapomínají při tom, že gsa Bohu přibuzní a nesmrtelní. — S, uvažugme pať přede šťastné přednosti a výhody určení svého. — Bytnost naše duševní k nesmrtelnosti zrozená nemůže nikdy pominauti, nikdy konec wzíti. „Kde gá sem,“ řekl Pán Sežjš, tam i vy máte býti; gá gdu, bych vám připravil přibytel.“ Poněmadž však v říši Nesvětégšjho swatj toliko bydleti mohau, máme se ctnostmi hodny učiniti, bychom někdy do počtu obyvatelů říše swatých přigati byli.

Ach! nedejmež kdy tomu krátkému času, po kterém nám aeště živu býti práno bude. bez vo-

užití ho, uplynanti. Dnowé gen prchaji, gafo
 střela lukem mrštěná. Žádný nepřekročj počet
 dnů sobě odměřených, a žádný hodinu marně zma-
 řenan k lepšímu gj použití zpět nepowolá. —
 Může-liž nám tedj býti co důležitějšjho nad to,
 gať bychom okamženi prchajících pro věčnost do-
 bre použili? — Vše giné, cožkoli ztratě podro-
 beno, dá se opět wynahraditi, ztracené všať ge-
 dnau hodiny, a dni života gsau na wždy a ne-
 nahraditelně ztraceny. Právě ti dnowé rychle
 minaucj gsau dnowé wšewku pro věčnost, a co
 zde rezséwáme, budeme tam žiti.

U přede gsau lidé každého stau, kteří ob-
 myšlým swým zpozdílostem až do hrobu býwagi
 oddáni. — Zwlastě pať se to šhledámá právě
 u těch, kteříby nejvíce dobrého působiti mohli a
 měli, gichžto všať žiwobytj býwá nepřetržené ča-
 su mrhání; u nichžto gedna wcntržnost druhé ru-
 ku pohámá, a gimž není nic důležitějšjho na prá-
 ci, leč denně na nowý a nowý způsob mysliti,
 gatby co nepřijemněgi času se zbawili, aneb ra-
 degi — gichžto gediným powoláním zdá se býti,
 pozůstawiti všecky po sobě památky swých hřj-
 chů, a stopy hřjšných swých fratochwjli.

Poněmadž ale člověk mimo nescjlné dyby,
 i tať tu a tam něco dobrého působiwá, a wšse-
 cko dobré od Boha milostiwě přigato a odměněno
 býwá, nechámá Bůh taťowého někdy pocjiti tre-
 stagjci swau ruku, by ho napravil, a k poznání
 dyb přiredl. — Bůh sešlá utrpenj tělesná a
 nemocmi a bolestmi rozličnými gafo něgakými

promazy hřijšnja perwně k lůžku uwazuje. —
 Nynj se nemocnému otewřagj oči; cjtj slabost
 swau, a widj, gaž nagednau stwořenjm bjdným
 a odwišlým se stal, kterěz gafo bjte cizjma ruka=
 ma držáno, krmeno a chowáno býti musj. — Čjm
 wjce hřijšnje trestagici ruky Páně pocituge, tym
 wjce přjležitoši má sám s sebau w saud wegiti,
 a bjdu poznati, do kterěz ho hřich unrh. —

Wedwa gest co giného nad nemoc, co by člo=
 věka wjce pofořilo; neboť tato dáwa mu geho
 ničemnost pocititi wýborně a co nenhlauběgi. Pře=
 menšlji-li gen poněkud, cjtj swau nemohaucnost,
 a widj, že není dneš ten, genž wčera byl, a trne
 před tjn, kým se snad zjtra státi může. —

Nemocj tedy a slabostmi těla nawštjwen
 gsa děfug Bohu, že tě tym způsobem upamatuge
 na to, co tě očekává, na twau bržkau smrt.

Rozmohau-li se pozděgi utrpenj twá, rozhog=
 nji a žwětjji-li se bolesti twé, a přibude-li ti
 každého rána mučy nowé, pomni, žeť to předc
 negsau mučy pešelné, kterých gš tšjceronášobně
 zašlaužil. Utrpenjm žplácjš dluhy swé sprawedl=
 nosti Božské, a wyměňugeš mučy wěčné za trápe=
 nj časná. — Aneb žádáš snad do čista wšech
 trápenj prost býti? — Negji-li hřijšnje, a neod=
 saudil Bůh pro hřich naše prwnj rodiče s celým
 gegich potomstwem k práci w potu twáče, k bo=
 lestem a k trápenj? Co gest země od času ráze
 ztraceného, leč místo bjdn, audolj šžawž, a přj=
 byteš žármutku, kdežto náš smrt očekává, by se
 nášlebkomé hřichu na náš žgewili? —

Trpělivostj w trápenjch podoben budeš Kristu Pánu, rány snásege, pocítjš rány geho, a trpě, byš trpěl s ním, lásku odměnjš láskou. — Tím způsobem můžeš se najít, že ti Bůh hříchů odpustj, slzy tvé otře, a trápenj w radovánj nepomjegjci se proměnj. — Netrpělivostj sobě pohoršjš, a musjš, byt byš se newrolostj gen zmjtal, přede trpěti, a strojš na sebe geště wětšj tresty na wěčnosti.

Snášenj nemoci spogené s oddanostj do ne-swětěgšj wůle Božj, očistuge duši a zplácj dluhy Božskému šhowjwánj; a považuge-li nemocný utrpenj swá za prostředky léčivé, z nebe mu poslané, tato ho s Bohem tať seznámj, a toliť důwěrnosti w Boha mu dodaj, že po zemřenj wjce taužj, nežli se ho obáwá. — Ba, pokogně na chatř duchem obýwanau patřj, ana se bořj, a z bytu swého swatého w nebi se raduge.

Neměl by wšak člowěk až na poslednj žiwota swého dny čekati, by takowého šťastného stawu myšli swé nabył; měl by giž za zdramých let na smrt pamatowati, a w saukromj sám k sobě častěgi řjci :

Smrti, hrůzo přirozenostě!

Kosa ostrá w ruce tvé

Hřijšnikům toliko aužkosti

Působj, genž brže činj zlé.

Wiž mě šagjciho, an se nebogim,

Gelikož, že Šejjš žige, wjm.

Zpráchnivěni, čerwi, rašew, hrob,
 Volekávagj u wjře slabého ;
 Zbožný paš, genž wšech gest prázdnen glob,
 Do požeradla mu otewřeného
 Bez užasu, beze strachu žři,
 Neboť on, že Sežiš žige, wi.

13. Mluwnau zaprawugj se bluhy.

Křesťan pokogného ze swěta wykročení žá-
 dostiwý, nečeká, až ho nemoc k přeměnění při-
 wede, aneb až ho šediny na smrtelnost upamatu-
 gj, nýbrž drjme giž o prostředky se stará, kte-
 rýmiž by umírání sobě usnadnil. — Nutkáli té
 wšak slabost, w stáří obyčegná, do žiwota minu-
 lého opravdu nahljdnauti, neprodléwen; a na-
 hlydnuto do něho opravdu, a uedaw se sebau sa-
 mým klamati, nalezneš ledacoš, co byš měl zlep-
 šiti, a naprawiti. — W slawu tonito, w němž
 se wynacházjš, nahraditi wšeccko, w čemkoli, a
 kdýkoli byš byl giným ubljžil a uškodil, gestli
 gš u příkladu bližnjmu swému do geho práwa
 sáhal, aneb sobě, co gemu přináleželo, přiwlast-
 ňowal, aneb ugmu na geho cti způsobem gakým-
 koliw gemu učinil. — Budiž, že až dosawad w
 okolnostech takowých gš byl, které ti překážely
 gmenowané bezprávj opět naprawiti, aneb že ně-
 které z nich za tak důležité, gačož skutečně gest,
 gš nadržel; předc nynj swrchowaný čas gest, ge

wyrownati. Brzy nastanau poslednj života twé-
ho dni, a nebudeš snad také potom dytiti se wy-
mlawati, aneb se wykrautiti? — Kdy bys tak
měl obmýšleti, ach! pak by litość twá w kaž-
dém ohledu nedostatečná a nedokonalá byla, ge-
liž by se jí nedostávalo, což hlavního gest
a podstatného. Litość, dosti činění, a pokání ne-
magj býti od sebe děleny; kdežto se však toto tré
pospolu w srdci nalézá, tuž nic škrovně-
nenj nad slzy, které pokání a oči wyluzuge. —
Aneb bys snad, člověče letitý! nyní gestě hodlal
wyhnauti se tomu, abyš nespravedlivého statku
zbawiti se nemusel? — Newjš-liž, že meč smrti
na vláfnu newiditelném, a přeslabém, kteréž i
ta u neyemensší náhodau přetrženo býti může, nad
hlawau twau wišj? — Každého okamžení gest s
to meč ten vláfna se zbawiti, a tebe usmr-
titi. —

Možná, že toho samého, genuž gšj usškodil,
nelze ti wíce se dopřditi, že buď aumrtjm, aneb
oškoťmi do ginýdy se odebral kragů, a že ani
geho, ani dědiců doptati se, a jim škodu nahra-
diti možná nenj; proto ale dostičinění se ti přede
nepromiňuje; a penjž nespravedlivě nabytý nenj
proto gměnjm twým, a na žádný způsob nemůže se
gjm státi. Megsa s to, dluh swůg tomu, komu
wlastně přináležj, oplatiti, bey almužnu, tjm au-
myslem, byš tak u soudce swého se wykaupil.
Modli se také za toho, genuž gšj usškodil, a o-
bětug za něho Bohu milému nyněgšj dobré štut-
ky. Zdůatá však čest musj na každý pád na-
wráćena býti.

A byt' byš i statku nespravedlivého neměl, přede nenj Bohu ljezněgšj oběti nad milosrdenstwj. — Milosrdnj milosrdenstwj dogdau! — A poněwadž se přede, a sice giž brzy statků swých časných musjš zbawiti, můžeš wětšjnu gich sobě pozjistiti, an gi chudým odemzdaš. Tito přenesau dary twé na onen swět dřjwe, než ty se tam dostaneš; neboť řekl Syn Boží: „Co gste chudým učinili, mně gste učinili.“ — Bůh také tisceronásob odměňuje dary takowé.

Křesťan gšj, ctjš Boha, a děfugeš mu za dary wezdegšj, kterých ti uštědřil, a následowně dobře činjš. Ale snad ž bohatstwj swého neuděluješ chudým, a proto se tě táži: Zdali Bůh gest méně Bohem nynj, an w osobě chudého žádá tě o almužnu, nežli byl tenkrát, an ti twau welikau mohowitost dal? — Málo tě snad práce stogj, Boha swého w chrámu nawštjwiti; přemáhánj wšak náramného tě stogj, Boha w chatrčjch chudých hledati, a w osobě bratra nuzugjcjho se, almužnu mu podati? —

Tak-li tomu, a bjš-li, že Boha miluješ, miluješ ho gako Petr, pokawad ho na hoře Tábor widjš oslawena; chudého wšak Sežjše w předšjní wladařowě nechceš znáti. — Kolikrátkoli nechceš nuzného znáti, tolikrát Boha zapjraš. Ach! denž Bohu, co Božjho, a alespoň něco ž bohatstwj swého, umjrage, gemu uděl. Pokladowé twogj bez toho ž rukau Páně pocházi, a bez toho se budeš museti s nimi brzy rozlauciti. — Po-
maž, že almužna gest wonné řadidlo wštupugjcj ž

trůnu Božímu, a přijemné Bohu. Nasypme tedy tohoto dobrolibezného kadidla hogně. Přidáme Pána v osobě chudého, nasyceme a napájemme ho, a budme tak dobrodinci dobrodince svého největšího, kterýž nám i nebe slíbil! Ach! potom se lehaunce umírá, když jsme si tím způsobem byli saudce naklonili; pak se přísného saudu není co obáhati.

O, zagisté, kdybychom věřili, že Ježíš Kristus sám jest ten, jenž v osobě chudého rukou k nám zdvihá, o dárek a o pomoc prose, zagisté snažili bychom se Spasitele svého i hledati, když by se k nám sám neblížil. Ba, za největší čest bychom pokládali sově, nauzi trpícím k pomoci přispěti, a tak Bohu samému v osobě gegich posloužiti. S radostí bychom nasýtili lačného, pohostili bychom v domě svém nemagického bytu, přioděli bychom staheho, a neodvrátili bychom očí svých od toho, jenž představuje Krista Pána. — Snažili bychom se o tuto čest s bohatými o závod, a namstjwili bychom vždy raději chatrě chudého, než příbytek boháče wznesšeného! — „Cožolivo chudým činíte, mně činíte.“ Wjceliž nám zapotřebí, než tohoto pogistění Božího, bychom se chudého ugali, a chléb svůj s lačným zdjeli? —

O wyboháčové! wěztež pak slovům Spasitele svého, a buďte ugistěni, že Ježíš netoliko skrývá jest v lidech chudých, nýbrž že u nich i nejbohatší skladu milosti uschowává. — Ba, Ježíš boháčům na chudé téměř poukazuje, by u nich za-

šaupili sobě blaženost věčnou. Zřeměl řekl Pán Ježíš: „Blahoslavení chudí, neboť jejich jest království nebeské.“

Považme jen, — nebyl-liž by to osud nehroznější, zrození býti v chudobě, kdyby nehrozil Bůh boháčům věčným zatracením, nechaliž by chudého zde zahynauti. — Gafž by bohatý krasomně odpovídal se z toho před Bohem, že odešel před chudému zdobiti, kteráž padávala se stolu jeho, an, by lahodil hubě své, pamlsky z gíných světa djiů přináseti si dával? — Ach! takové hříchů volagi do nebe; a hněw Boží konečně wztahuge rámě své, uchvacuge zatvrdelce, a wrhne ho gafo dobytce na lože bolestné, kdežto slyši saud strastlivý nad sebou: „Blázne! dnes gessťe zemřeš.“ —

Nemusíme-liž Boha welebiti, že takového nemilosrdného tepe, by duffi jeho od pekla oswobodil? — S, smilování božské gessťi nejmírné! — Z paubé lásky uchvacuge Bůh takového boháče škřovnostmi a penězi oplýwagjícího, by ho očistil, gelikož mu prospěge wíce, nemocí bolestnau býti wyswobozenu, nežli zahynauti bydlem.

D libech zamýragjících srdce své před nužným prawj prorok: „Domů nad domů stawěgi, a bohatství bohatstvím množgi; to ale wše gest gafo sen, z něhož w čas smrti procítauce odcházeggi s prázdnyma rukama na onen svět.“ Milosrdný pať člověk zdjli pokladů své s nužnými, a zdá se, že ničehož nenechává pro sebe: po smrti wssať almužnu tuto na věčnosti nalezá stonásobně nahrazenau.

Hřijšnjče ! chudý neb bohatý, udělug almužnu, dáwen giž málo, giž mnoho, dle možnosti. — Den wšak dar swůg duchem řagjcjm. Š haljt podaný duchem řagjcjm dobře se ljbj Bohu, geliž on wjce na srdce než na dar hledj. Dáwente a neunaweně almužnu swau rozhognugte. — Sprawedlnost Božská, magjc péči o chudé, almužnu žádá, chudj gi gažožto milost wyprostugj; náboženstwj ukládá gi za powinnost; a Bůh gi forunuge gažožto ctnost nebe k sobě přitahugjcj. —

Uch ! buďtež dobročinnj k chudým, a Bůh dobročinnostj wasšj nedá přewýššiti štědrotu swau. — Nežůstane-li napogenj wodau chudému podané bez odměny, gažé ceny u Boha musj mjtí teprw zlatý, twářj wljdnau poskynutý chudému ? Weseleho dárece, dj sw. Pawel, miluge Bůh.

D zagižté, a nemůž přjliš často opatowáno býti: Chudj gsau rozdawací rozličných milostj, kteréž od Boha žádáme. A tito ubožj sami k nám přicházegj; řudn chodjme tu sedáwagj, za nehodny se držjce příležitj k nohaum nassim, a sami newědauce, gaž mnoho u Boha platj, a co mohau. — Ačkoliw chudj opusttění býti se ždagj, ačkoliw gi mi lidé opewrhugj, předc w očjch Božjch wžácnj gsau. Na gegich modlitbu a wolánj, kteréž wždň býwá šysšáno, nebe se buď otemjrá, buď žanjrá, a hněw Páně buď býwá popuzen, buď ufogen. — D, udělugtéž tedn chudým, co můžete, nedbagjce na newděčnost některých; aniž tenkrátě čeho ztratjte, řdnž na štědrotu wasšj zapomjnagj. — Netřeba almužně trauby, řterážby gi nebi oznamowala, sa-

mať se wznášji k trůnu Páně, a berte wzdy zaslau-
ženau odměnu.

P o k r a č o w á n j.

Hříšník, genž mnohá léta, a snad celý život
w hříšjích se kochal, wida se konečně milostj a lá-
sťau Boží z propasti záhuby wyswobožena, zagisté
hluboce zahanben, nemděčnost swau uzná, kterau
tať blaubý čas w srdci swém ke swému božskému
dobrodinci přechowával. Ljtosťj bolestnau proni-
knut snažj se wymazati a wyhladiti slzami řagjce-
mi swé zlopášnosti, gimiž gest dusse celá posťkorně-
na, a raduge se, že mu lze trpěti nemoc a bolesti,
a že Bůh utrpenj geho widj. — Předc wšak cjtj,
že mu nelze milému Bohu za milost obrácenj něga-
tým způsobem hodných djků wzdati, a muselby zau-
fati, řdyby ho nedržela důwěrnost w milosrdenstwj
Boží. — W této aužkosti dusse swé modlj se,
wzlyká, a wzdyhá o sjl u a oswjcenj, by Bohu swé-
mu milému pouěkud aspoň dokázati mohl, gať mu
hříchů ljto, a gať rád by neměrnost swau napra-
wil, a za provinenj spáchaná zadošť učinil. — Ne-
nadále probleťne šťastná myslénka dusse geho:
Máť swěta Pán, Bůh a Stec dobrotiwý, máť chu-
dé djtky: a on sám rtoma wlastnjma řekl: „Co
učinjte gednomu z těchto mých neymenšjích, toť gste
mně učinili.“ —

Gať žádaucj přjležitost tato hříšníkfu obrá-
němu, na gehožto srdce ljtosť a řagjcnost, wděť a
lásťa autořem se hrnau. — D! ta radost, že mů-

že něco Bohu milého vykonati, puď ho, co nerychlegi po chudých se ohlížeti; a kdekoli takového nagde, hnedle w osobě jeho chudé dítě Boží spatruje, ba i bratra Ježíšova; zdíjí s ním co má, a bez čeho sám býti nemůže. — Mnoho a málo — pokrm, nápoj, potěchu, a lásku; a dává všeho dvognásob, poněvadž všechno srdečně rád dává. Ani té nejménší obtížnosti gemu nepůsobí, to neb ono sobě odepřítí, a tak něco uhošpodariti, což by chudému Ježíši do ruky wložil a daroval. —

Učkolim hříšník polepšený tuto swatau štědrost koná, předc ještě tíži spáchaných hříchů cítivá, břemeno však gegich netiště ho více k zemi. — Giž se osměluje, srdečně s nábožným a pokorným otcem k nebi pomožhlednauti, a spatruje w Ježíši Kristu onoho hladového, jehož nasýtil, žíznivého, jehož napogil, nauzi trpčivého, jehož z bíd wntchl. Šťastným a přestšťastným widí se býti, pomysle, že Bůh i tu nejménší almužnu milostiwě přijímá, a že se mu někdy toho štěstí dostane, stolowati s chudým o hodech Božích, a slyšeti z úst ženichových slova blahoděgná: „Příteli posedni všše, blíže ke mně, mně po boku!“

Gjili však, příteli nemocný! sám chudý, nebudeš owšem s to, nemocnice neb wnychowatelny zařládati, nahé objwati, gfa nedost. tečný ke všemu, co penjze stogj. Proto se ale nermuť, neboť, kdyby dobro gináť než penězi konáno býti nemohlo, málo dobrého by se za našich časů zdařilo. — Gsať pať ještě ginj dobrj skutkové, genž

rovně u Boha velké ceny mají, a kteréhožto geden každý, buď on chudý neb bohatý, wykonáwati může. Nemášli peněz, máš lásku; a láska vždy něco nagde k obdarování giného. Můžeš aspoň zarmaucené těšiti, a gim říci, že gfi sice sám nuzák, a že nemůžeš ničehož uděliti, ale že se w Boha důvěruješ, kteréhožto řekavce žijí, a lilia štátj. Můžeš se také za bratra chudého modliti, by mu Bůh w nauzi geho spomocnjkem býti ráčil, a když konečně přigde čas k umření, můžeš za důkaz slaužiti, gať se chudý Bohu odemždává, a gať pokogné umjrá.

Což bych ti měl gestě připomenauti, boháči! bych jistal srdce twé pro nuzné? — Utrpenj Spasitele swěta znáš, a giž paubé geho wyprawování tě pohne, a neměla by skutečnost toho wyprawování tě pohnauti? — Ach! Sežjš neměl na zemi ničehož, žádného gmění, w chudobě žil, a w chudobě umřel, a utrpenj Sežjšowo trwá bez přestánj w osobě chudých. W osobě gegich trpj nedůstatek, nauzi a bjdu. W osobě chudého prosi Pán Sežjš o chléb, o pomoc, o přioděnj a o přjbytek. — Ach! a ty zatvrzelče! opomažugeš se před tak mnohonásobnými prosbami zamknauti srdce i uši? — Běda každému, genuž w den soudný zawzuj onen hrozný hlas: „Odstup ode mne zlořečený! lačný gsem byl, a nenasytil gfi mne; nahý gsem byl, a nepřiodil gfi mne; nemocen a zarmaucen gsem byl, ale nenawštwil gfi mne.“

O, gať snadno může boháč tomu hroznému saudu ugiti, a strže almužnu apóstolem a kazate-

lem lágjcnosti se státi. Bohatému lze dusse ž nez-
 štěstí a že zahynutí nemynnutelného almužnau
 wytrhnauti, a k nebi přivéstí. — Ba bohatý
 může co nevyhlegi k pomoci přispěti, když ne-
 winnost se studem, s nedůstatky a bjdu zápasí,
 kterážto by sice dosti měla síly odolati půwabům
 nepravosti, gjžto se wšak nedostává statečnosti,
 utrpení a tjšotu chudoby dále snášeti. Ach! bo-
 háč okamžitě může pomoci, když matka opusťe-
 ná mezi bédowáním hladových dítek, a mezi ne-
 pravostí se wíklá, a zachowání swému a dítek
 swých ctnost obětowati má. — Tyť gsau ony du-
 šse, gjmžto bohatí mohau se státi apóstoly ctnosti,
 gegichy oswoboditely; a tototě oddělení winice,
 kteréž boháči od Duce, hospodáře nebeského k wzdě-
 láwání wyklázáno magj. — Pracowal-li wšak
 boháč na té winici, ušlyšší na konci žiwota od
 soudce ono blahé pozwání: „Pogď služebnjče wěr-
 ný, wládni králowstwím, kteréž ti připraweno.“
 — Tak sobě ž mamony naděláš přátel, a almuž-
 nau zakaupíš nebe. —

14. Břemeno stáří.

Obtížné břemeno stáří sobě o mnoho obleh-
 čtí, lze gest člowěku, když ge gen s řdnatau a od-
 hodlanau myslí přigjmá a nese. Statečnosti k sná-
 šsení nabývá křestan žwláště náboženstwím. Pro-
 čež prawá malichernost gest to, když sobě kmeto-
 wé na břemeno wěku swého stěžugj, kwljce, ga-
 by stáří bylo neywětší bjda lidstwa. — Wšickni

žádáme sobě velkého věku dožiti, a doseděše ho nemůžeme dosti se vynabědovati, žalujce na čas, že tak záhy na nás stárj uvalil. Ach! zhusta naříkajj lidé na břímě šedesáte neb sedmdesáte roků, nepomnjce, že jim živobytj rok stý geště obtjžněgšj bude — a při všem tom nářku ničehož sobě tak jnažně nežádáme, gačo dlahého živobytj.

Stegným bezprávím stěžuge sobě stařec na mdlobu a churavost, genž gešt dcera stárj, věkem zplozená. — Trpíme-li neduh, gehožto sami gsme přičinau, zhola žádnau bychom neměli sobě štjžnost věsti, gelikož vlastně vňčjtkaui gešt, srdce zhanobugjci, a snižením odnjmagjci nám právo k štjžnosti. Takový nemocný místo zbytečného bēdování měl by okem pátrajci do hlubiny srdce svého a obtud do tagemstwj plného temna věčnosti nahljdnauti; při kterémžto vyšetřování brzo by zpozorowal, duše-li či tělo u wětšjím gešt nebezpečenstwj. Gji-li sám takový, bez odkladu to vyšetřování podnikni. Wezmi však wjru na pomoc, gsa bedliv, byš, gač brzy tě mráz probjhati počne, opatrně ustaupnul, a dále se nezabjral, než gač daleko nyněgšj ducha twého sly tobe to dowolugj. Kdo chce přes meze wjry, snadno zablaudj, gelikož k odwážnosti takové satanáš se připoguge, hledage powzbuditi záhubných pochybnostj. Wezmi sobě w této případnosti lékaře duchownjho na pomoc, fie byš se geště wjce pořaziti, a lékaři uléčení i obtjžiti mohl.

Gestli gš hřjšně žil, utwořil gš sobě swau vlastní bjdu, swau nemoc, a hryzenj swědomj, kte-

rěč nyní srdce tvé žžrá. — Nelze ti zapřít, že
gš hrozně zablaučil; s pomocí wšak milosti Bo-
ží můžeš také gestě zlepšitelem swého žiwota, upo-
řogitelem swé myšli, a konečně způsobitelem swého
wěčného blaha se státi. Uprjmným nawrácením-se
k Bohu žištěš sobě ctnostnau mysl, kteráž ti wj-
těžstwí nad trápením, nemocí i smrtí wydobude.
Díjwe wšak wstupiž w srdce tvé mysl nábožná,
bez kteréžto tě s nic nebude.

Zasměť se tedy s uctiwostí wjře w Pána Sežjše.
Co Sežjš welel, to čin, a čím Sežjš byl, tím buď:
Posluschným, wěrným synem milého Otce nebeského.
— Nlawnyky sobě myšlénku, že ti že wšeho, což
máš, ničehož nezůstane, kromě nesmrtelného ducha
twého. Wšše ostatní tobě toliko zapůgčeno. S
to, co gší neywětšj pilností žištěl, pomjgegici
gest. Prawdu tuto do myšli swé wtisňni: Že
gší od Otce nebeského na tuto zem gen proto po-
slán byl, byš ipasení swého dobýwal, Bohu slau-
žil, až by tě opět ze swěta powolal, což se bez
toho brzy giž stane. Nlawnykni sobě považowati
tělo swé za zámog, za oděw, kterýžto zde přebý-
wage nosjš, a umjrage na tať dlouho se sebe
swléci myšš, dořawadž nepřigde den wzkrjšenj.
Dáš-li se tauto prawdiwau a wážnau myšlénkau
proniknauti, dořona giuáf bude se ti předstawo-
wati swět, než gať gší ho dořawade považowal.
Styďěti se budeš, že gší půwabům smyslnosti,
hřjšným žádostem ze srdce twého posslým podro-
ben býwal. Ba, hanbiti se budeš, že gší důle-
žité wyslanstwí, an tě Bůh poslal na tento swět,

bez pořizení nechámage gafo nerozumné děčko s prachem na cestě ležícím, a tobě, gelikož se třeptil, se ljbícím pohrával. Než běda, nyní k večeru dnů tvých, ano tobě bytu vezdegisjho na hodinu toliko odměřeno, gasně poznáš, že tě neposlal Bůh zlato zbírat, cestných míst hledat, aneb stkvostným oděvem se odívat, nýbrž spolupracovníkem v díle tvého spasení být. Ty pak tak málo gsi se k tomu měl, gafoby se tě slova Spasitelova významná nic netýkala: „Hleděte nejprvé království Božího, a ostatní věci vám bude přidáno.“

Ty však, Bohužel! dnům svým dal gsi uplynouti nepoužitvých ani za mák k ipasení svému věčnému, a nyní vidíš se od štěstí pozemského naprosto opuštěna. Nemychází-li to na konci na gedno, zdali mrtvola tvá hrubým suknem, aneb hebauněm afsamitem obalena gsauc, hniti bude? — Bůh nehledj na osobu lidskou na vznešenost neb sprostotu, nýbrž smrt, až zemřeš, představj tě Bohu tak, gať gsi. Kdybyš v tomto okamžení před soudnou stolicí Boží měl se postavit, kdo wj, zdali bysi s třesením a trnutím nemusel k horám volati: Zahrňte mě!

Ach nenech to přigjti až na ono hrozné okamžení, nýbrž dnes geště počni polepsšení své. K tomu však pomoci veliké a silné geť zapotřebj. Učiň gafo plavci, kdož se moře baurj zmjta, a v nebezpečnství gsau zahynauti, tenkrát wesel a wjeho nechawj na wjsechny strany kotwice metagj, by lodj zachowali. — Neogisťegj a neypew-

něgšj fotwice pro tebe gest perná důwěra w Boha. — Bůh ti zagistě nedá utonauti, neboť tě miluge, a chce, byš k němu se obrátil.

Rozuměg wšak dobře: Pán Sežjš gest sice hrjšnjšm přjtele, a miluge hrjšnjka; miluge ho ale tak, gačo milugeme nemocného, gehož obšlugheme, wyhledáwajce wšecčo k geho zachowánj, nemoc ale geho nenáwjdjce, a sobě ošškljwajce.

Kde bušse i tělo stůně, tu snad lékar tělesný bolešj tělesných zuřenj může ukrotiti, dušsi pak nemocnau musj widěti hynauti, nepřispěge-li gj lékar Božšj k pomoci, a neuzdrawj-li gj.

Uchwácena-li ge bušse twá praudem hrjchů, aneb bljžká-li snad utonutj, wolen o pomoc. — Gač blaugo lze wolati, tak blaugo netřeba utonauti. — Nemjš-liž, co řekl Pán: „Wolen ke mně, a wyslyšj mē!“ — Stějkeš wšak: Zjtra budu k Bohu wolati; nýbrž dnes, nynj hned poždwični hlas smůg, a modli se. — Přisljbil ti sice Pán, že tě wyslyšj; ne ale gináf, leč že pokynutj milošti geho následowati, a o pomoc geho Božštau wzhwati geg budeš.

N nebudiž sobě sám nepřjtele, neodkláden wolánj, a newndáwen se w nebezpečnstwj, nemocj wjce wolati. — Dowáž gen, kolik roků se Bůh na lehkomyslnost twau djwal, ani nemocj tě nenawšstjwim. — Nemusjš-li sám wyznati, že Bůh k tobě nad mjru miloštiw gest, an ti tolikerymi dobrodinjmi lahodil, by tě k sobě, k Dci twému, na něhož gš docela zapomenuł, zpět uwedl. — A nedytěl byš uznati, že nemoc twá gest hlas Božj,

oznamuji ti nebezpečnost, v němž vězíš, a ukazuji ti onen strašný mrak nad hlavou tvou, tobě hrozící?

Uposlechni tedy hlasu Páně, a rei s Sobem: Přijmal-li jsem dobré z rukou Páně, proč bych nepřigal také rovně nemoc, kterouž mi volně seřlal Pán? — Udržem život od Boha, proč bych nesmyslně bědował, a sobě nařikal, an ho Bůh opět žádá? Křesťan sobě tak nepočíná.

Pravý křesťan umřít si žádá,
Smrt gest witanau mu přítelkyni, v ni
S potěšením naběgi svou skládá,
Že ho marnosti a tíře wyprostí.
Geho duch již k milým Božím poletuge
Do otčiny, kteráž nebem sluge;
Z těch mu krájin září oslawení,
Tam naň za bog těžký čeká odměnění.
Osamělý, temný mrtvé tělo
Přigme hrob, co list se stromu sňozený,
By ble vůle Boží práchniwělo
Ke dni obecného lidstva wzkrýšení.
To wšak stane se gen těla schráně
Duchu zpráchniwění nenastane;
Dussi pastýř věčný powolává,
Wgiti do owčince sláwy vůle bává.
Wěčnosti! tyť mysl pozdwihugeš,
Až se srdce v těle třese radostí!
An nám sláwy věčné přislubugeš
Nežádáme wíce swěta sladkosti.

Tam ti věčnou vzdávat chválu, Pane!
 Žádosti již celé srdce plně.
 Tam mi věčnou bude blaženosti,
 Tvou být ozářenu velebnosti.
 Syn tvůj sám nám věčnost oznamoval,
 Když od věčnosti s Tebou, Otče! žil,
 Když byl sešlán, svět by spásau obdaroval, —
 Smrti kříže, kterauž volně podstoupil;
 On, když krev svou za náš obětoval,
 S věčností takto ugíšťoval:
 Tebe, Bože! a jehož si sešlal, poznáwati,
 Že se jedině smí blaženosti nazýwati.
 Už se že sna vezdejšího probereme,
 A až k zdroji blaha, kříži sežijšemu,
 K dřevu života se dostaneme,
 S pak díky, díky věčné jeho slovu!
 Pak jest dosažen cíl stálé myšl.,
 Blaha pak a štěstí bez konce a myšl.
 S kýmž dnes lze vyjít z těla churavého,
 By se vznesla duse do dědictví svého!

Břemeno stáří. Počítání.

Spogena-li s birmenem stárj i nemoc bo-
lestná, snášeš trpělivě, byš utrpením vezdegšjim
ukrátil sobě trápenj na věčnosti, aneb od něho
do čista osvobozen byl. Čehož byš také nemor-

lošti a netrpělivosti žil? — Gestě wice byš Boha gen urážel, a tať bysi se o wšecký zásluhý utrpenj přistrogil. — Mrzutost by dussi nad trápenjm gestě do wětšjho, než w gačém se nachází, nebezpečenstwj uwedla. Mjsto co zaljbenj Božjho dogiti, a giné s tebau přebýwagjci wzbuditi můžeš, dal byš pohoršsenj a přimolal byš na sebe hněw Božj. Pať, příteli nemocný! zlé poslednj by horšši a wětšši bylo prwnjho.

Snad ti přichází za těžko nemoc swau gačožto kříž s lástý k Bohu trpělivě nésti, poněmadž gš snad gačjw žádne sauženj neměl k snášsenj, a w samých dobrých časech, we zdrowj a štěstj gš zšsediměl? — Gestli že gš dobré s rukau Páně přigjmal, proč ne i zlé? Dno tě mnohem snáze do nebe dowede, nežli dni weselostj, w nichžto gš na Boha a wěčnost nepomněl. — Zagistě gš giž giné nemocné těšjwal, a napomjnáwal, by trpělivě bolesti swé snáššeli. Šlo-li ti to tenkrátě od srdce, wezmi i ty to sobě k srdci, a snáššeg i ty s odemzdánjm se do nenswětěgšj wůle Božj. Ba děkug raděgi Bohu, že se tebe ugjmá, a že tě bez poňanj nechce nechati umřjti.

Děkugice lékaři odňawšjmu aud od těla našeho, neměli bychom děkowati i Bohu, an náš na wěky uzdrawuge a léčí? Nemoc twá gest léč od lékaře nebeského ti přistrogený a nařizený, a nensmyslnostj by slaulo, toho Božského léku s protimnau myslj užjwati. — Kdyby nemoc twá mohla mluwiti, wnmadila a pořárala by tě, a reflaby tobě: Šlowěče proč gš mým protimnjkem? Co

hořkého nalezáš na mně, tož právě má moc hoi-
telnau, a může zachovati duši twau na smrt ne-
mocnau.

Přemyslel giš giž o tom, není-li nemoc twá
následek tvých hříchů? — Uznáváš-li se winna,
blaze ti! — Z bolesti trpěné posauditi tobě lze,
že byla duši zasazena rána, kteráž zhogena býti
má. — O, děkuj Bohu, že tě takovým, ač bolest
působícím náčinem obdaril, dřívě nežli se stala
rána smrtelnau, a nežli smrt dušeronj na věky od
nebe tě odlaučila. Poněwadž wšak pravých a k
ulěčenj ran, duše twé schopných prostředků neznáš,
budiž modlitba twá nejiná než: Pane! gaš ty
chceš!

Až srdce twé od časnosti odtrženo, k bláznow-
stojm světským neschopným učiněno, a nemoc
očistěno bude, pak bude taužiti po onom šťastně-
ším životě. — Nevrchlegi býwá zroštlina od pra-
chu očistěna wichřicí a ligawcem, a opět pocítuge
blahočinnost země i slunce k zrůstu gegjmu při-
spjwagjeho. A tak i ty po bauři trápenj budeš
požjmati dobrodinj slunce wěčného.

Byla-liby wšak nemoc twá tak nakažliwá,
nebezpečná, a strážliwá, žeby se tě lidé štítili a
hágili; máš předce Pána Ježíše, onoho dobrotivého
Samaritána, genž wždy u tebe zůstane, rány twé
olegem, a srdce potěchau naplnj, a občerstwj. U-
zney také toliko geho lásku, den se s nym častěji
do rozprávky, a nalezneš radost a potěšenj také
tu, kdežto se obnčegný člověk hrozjwá. Warug
se wšak nemjrného nářlu, a nedomjwey se, žeš

ten neynestřastněgšij nestřastnjě, gelikož se widjěš od lidj opuštěna. Nebylaťby žalost tato hřjssná toliko, alebrž i siju twau by zemdlila, a gačo gedowatá zimnice dussi twau by žžjrala. Hořekowánjm ždesateronásobnil bys bjdu swau, a tělo twé churawé, na kost wyschlé, gačo w palečnjku, a polomrtwé, až do auplného skonánj swého těžce by oddychowalo.

Utec se ě nassemu swatému náboženstwji, kterěž žhogi každau ránu, a umořj každau boiešť, do kterěž náš hřjch byl přivedl. Ušškodil-li gšj sobě žiwobytjm nepotřebným, an gšj gedowatim: hřjchu gačo wodu do sebe ljwal, snášjě trest žašlauženj, a mělbyš ljbatj ruku, která tě třešce, a metlu, gžžto tě mršřá. —

Náboženstwji tomu chce, by se hřjssnjě štrausšené w prsy byl, řka: Pane! připalug a řež tuto, zachowey mne toliko tam na wěčnosti. — Aneb měloby snad náboženstwji gačo matka rozmazleného djetě s hořekowánjm twým se spolčiti, a přirozenost ž ukrutenstwji winiti, že neučinila gednessšodným? — Rudeš-liž se s přirozenostj hádati, že w prostopášnostech twých obyčegných běh swůg nezastawila, aneb ošliku nezwolila, by dýřka, kterauž žapůgčuge hřjchu, tebe se netřla? — Ach! pozdě býwá žbuzen hřjssnjě že sna hřjssného, a dlauho bránjwá se žbranj dřewěnau domnjmage se, že zemj wládne, gelikož nohama swýma po nj šlape.

D! gač chudj gest člowěš, kterj šitěšť swé fromě Sežjše a samospasitelné wjry geho hledá!

Nezkušil-li gŝi to za padesáte neb šedesáte let, nyní ležícjmu w nemoci lze ti toho zkusiti, an tě opausštégj přátelé twogí neměrní a křiwopřjšežnj. Widauce tě w utrpenj postawena, a nemohauce ti pomoci, musj i proti vůli své moc wyššj uznati; což gim welmi nemilé gest, a překážj radosti gegich žiwobytj.

Co se třče trápenj spogených še stáťjm, ta se nedagj odstraniti; newyhnutelnáť gsau, by nás na požíwánj radostj wyššjch pozorna učinila, a k nastáwagjcej změně posílnila, bychom na cestě k wěčnosti neocháblí, aneb w mdlobě ležeti nezůstali.

Menarjken na osud swůg, gořoby se ti bezpráwj dělo, že nemůžeš wjce cestau obwyklau křáčetí, a že tě nemoc hrabbami nepřestupitelnými obkličila. Menabláznil gŝi se dosti za celé půlstoletj, a nezmjtal gŝi se w bauřném wjru tanců, her, kwasů, piteř a nedowolených rozkossj gařko w něgakém kole? — Což gŝi odnesl ze wšech těch marnostj, radowáneř a zpozdilostj do komůřky své, kdezto ležjš nemocen? — Ach, ničehož kromě swědomj hřjchem obtjženého! A weliké gest štěstj, nepořog-li swědomj, hanbenj-se a ljtosť se tebe galy. Nynj uwidjš, že wšeccko, co k Bohu nesměřuge, pauhá gest marnost. Žigeme-li pař w Bohu, a čerpáme-li radost swau z něho, ó pař nebe i země krásněgi se představugj očjm našim; řáždé sausto chutná sladčegi, a řáždá radost náš blažj. — A byť i přišla na náš trápenj, protivensřtwj a pořusřenj, nepowažugeme ge za nic

giného, než za radu Páně, a přesvědčení nabý-
váme, že pokud Bůh s námi, žádného nepřitele
se nemáme co báti. Bůh vynahraňuje každý
nedůstatek, uleví každému břemenu, osladí každou
života hořkost. Ba, ve vědomí tom, že Bůh
jest s námi, jest síly, kteráž přemáhá nemoc i
smrt. V Boha zamýšlen vidí umírající nebe
otevřené, a umřítí jest mu jistým svrchovaným.

Nebudiž tedy malé myslí, když hodinka tmá
odbigé, a pomni, že nejsi sám jediný, když se
smrti musíš podrobiti. Mnozí, ba mnozí na světě
s tebou nastegně umírají, toť osudem jest smr-
telníků.

Neni chvíle, neni okamžik,
V němž by někdo z bídnych náš
Smrti nebyl poražený,
Neni úsvitu ni večero,
V němžto opuštěných twílení
Nebyloby k slyšení.
Gedno srdce klesá v boky s smrtí,
Druhé drahé ztráty bolest drtí.

15. Velké stáří jest uštědřenj Boží.

Písmo svaté učí, že má velké stáří za od-
měnu ctnosti a nábožnosti býti považováno. Tak
bý žalmista Páně: Nábožného naplním blahosti
dnů. Vj se však, že vlasty šedivé tenkrát ge-
nom korunau čestnau slauti mohou, když na cestě

pobožnosti zředitelných. Proběhni jen brátkau životu svého dráhu, a wiž, zdali gš za ctností a nábožností k ředitelství svému přišel. Pomni na blažený řád svých minulých let, před obličejem rošťak Božím, gehořto oko prozřít minulost jako budaucnost, a když myšlení a ohledy lidské ráží a řadí. Budeliž smíti nemůžeš spravedlivý Bůh uplnau ráhu, gižto se upřímná pobožnost a ctnost zřaští, vložití na rážky své, by neodliti jako plévy skutkové twogi, a by nestaly se ředitelství tvé spíše žalovníky, nežli čestným znamením?

Zředitelství a v letech daleko pokročím, ani gš snad gště na to nepomyslil, že velké tvé stáří milost s hůry gšt, a že ti Bůh dal blažený život proto, bys se k blahoslavenému zemření připravil. Řci sám, mohl-li Bůh milostivěgi s tebou naložit? — Řdež gšau druží mladosti tvé, neb velké mužného, kteráž gš znal, a kteráž gš pro gegich řivetaucí zdraví obdivoval, a gim gš tak řka záviděl? — Řdež gšau mnozí z těch, kteráž gš před třemi, dvěma roky neb před rokem znal, s nimiž gš mluvil, a v důvěrné přátelství wšel? — Řegšau z wětšího dílu na wěčnosti? — Ž nu, tak tedy zhola přirozená a nedivná věc gšt, že konečně i ty cestau wšeho těla budeš museti giti. Neuzijmen tedy zle blažhočekání a řhomyání Páně, kteráž tě tak otcomřky zachovalo, žeš nebyl za let lehkomyslných od smrti polapen. — We velikém stáří tvém podobáš se životům, kteráž den toliko gediný žiti mají

uloženo, a še západem slunce umjragj. — Den muž býti twým poslednjm. — Snaž se tedy horlivě, byš wykonal gestě něco dobrých skutků, neboť známo ti giž z ewangelium, že na stromě fířowém owoce hledal, 'a řbyž žádného nenalezl, welel, by strom byl wyřat. — Což myslíš, že se tobě stane, an Pán giž po mnohá léta u tebe owoce hledá, a žádného nenalezá? — Dnen strom fířowý hrozným gest wyobrazením toho, co tebe může potkati.

Příteli nemocný! Děkuj Pánu Bohu, že tě nemocj nawštíwil; nyní lze saučtowati, co byš za celý žimota swého běh byl mohl pro duši swan zjistati, a co si ztratil. — Ach, ohljdneš-li se opět, gen na roč, na ona tři sta padesáte šest dnj minulých, které se na wěky wíce nenawrátj. — Rozwážjš-li swé konánj a opustténj za tať blauehý čas, pokládage dobré, co gsi wykonal na gednu, a zlé, které gsi zpáchal, na druhau stranu wáby, a hledjš-li při tom přjsně sám na sebe, a ohljdjš-li se po minulosti, nehrozjě se přewahy zlého, a nenaplňuje tě množstwj hřjchů aužřosti před tjm, genž ročy gačo den gediný prozjrá, a který z gedné každé myšlénky, z gednoho každého slowa nasšeho aučty od nás požádá. — Polož konečně skutky padesáte, šedesáte let tať hřjsných na wáhu saudcowu, polož na ni nesčjslné swé wášně, prostopášnosti, žádost cti, na cti utrhanj, žádost statků, wilnost, marnotratnost, newěrnost, nesprawedliwost, a hřjchy cizj, kteréž gsi sobě přiwlastnil, bera na nich podjl. Nemusjš-liž, tuto

tíži spatřiv, zausati na možnosti vyrovnání? D!
 a předce auplné vyrovnání netoliko gest možné,
 nýbrž i ruce a srdce k pomoci tvé se ti obětují.
 Pomaž toliko, gať dobrotivý gest sám tvůg Bož-
 ský saudce, že ti tať dlaho shomjwal, a náhlau
 smrtj tě netrestal. Ba, Bůh dobrotivý čeká na
 tvé se nawrácení. Dopustil na tebe nemoc, a
 zmolil k tomu gestě neduh ždlauha se plazjci, by
 tě nepřekwapil, a tudy gať onen sjkowný strom
 nagednau wntjti, a do ohně hoditi nemusel.

Gled, ať použigeš toho Božského dobrodinj,
 swé zimnice totiž mořimé, gať zkuseného léku
 užíváme, a na konci nebudeš wěděti gať milému
 Bohu se wynaděkowati, že právě ten prostředek
 k zachránění dusse tvé před pekleu wywolil. Kdo
 nemocné častěgi nawšstěwuge, zkusil mnohonásobně,
 že se u loži nemocných téměř o ničem giném
 nerozpráví, než o prostředcích a lécích, kteráž tě-
 lo uzdrawugj, a že o dusi nemocné a uzdrawení
 gegjm málo řdy, aneb nižádné řeči nebývá, ačko-
 lim u wětšjm nebezpečenstwj se wynacházmá než
 tělo. Želu nemocnému kolikráte k spomoženj ne-
 býwá, byť i lékařowé z celého swěta byli swo-
 lání; dusse wšak naproti tomu nemocná, budiž
 neduh gegj sebe wětšji a zastaralegšji; hudiž ge-
 domatina až do neyhlubšji hlubiny zažraná, a
 b.ť naběhlin a ran sebe gedowatěgšjch, a sebe
 wíce měla, předce k zachowání, a neomylně k za-
 chowání býwá, peněwadž Bůh sám gest lékařem,
 kterážto wšak onu toliko dusi oswobozuge a
 uzdrawuge, kteráž uzdrawena a zachowána býti

žádá. — Kde gest Bůh lékařem, tu gest uléčenj ne toliko pomrchnj, ne toliko polomičnj, nýbrž dokonale a okamžitě. — Smátosti, které Bůh předpisuge, nikdy negsau bez dobrého aučinku, a působj uzdrawenj věčné, přigjmagj-li se s příprawau swatau.

Uch, milý příteli nemocný! Powázjš-li co Sežjš pro nás učinil a trpěl, musjš, byš i beze wšeho hřjchu byl, předce řjci: Málo Boha a Spasitele swého milugi! — Láška má mělaby čistěgšj, rozjneněgšj, plamenitěgšj a aučinliwěgšj býti. D-wšsem že milugi Boha z celého srdce, ale pozdě gsem ho počal milowati, a žůstávám tedj nehodným, u Boha welmi winným hřjšnikem. —

Žaloby takowé magj dobrého důvodu, nesmj tě wšak činiti malomyslným, nýbrž tě raděgi w aužkosti potěšiti, neboť wnitřnj bog twůg gest giž důkazem žrůstu lásky twé. — Sežjš se nikdy netáže: Milugeš-li mne tak, gať toho zasluhugi? Dnt se toliko táže: Milugeš-li mne? — a raduge se z nassj slabé, sprosté, za sebe samu se stýdjci lásky. — Počal-li gš gednau srdečně Boha milowati, láška twá zroste, a Kristus Pán sám postará se o žrůst lásky wděčné. Kdo Boha miluge, taužj patřiti na twář milowaného. Tam w nebi teprw zgemj se láška náležitě, co gest, a gať ljebná Bohu.

Takowé rozgjmánj powebe a pobjdne tě k wjře, naděgi a lásce k Sežjšj wnkupiteli swému. Ba, blaze ti bude, a tak wolno srdci twému, gaťobyš byl giž skutečně Pána Sežjše widěl; gaťobyš byl

s Janem zároveň v klíně jeho odpočíval; a mysl tvá oplývající láskou hlasitě zvolá s Tomášem: Pán můj a Bůh můj!

Viché na loži ležení gest nemocnému pohodlnau příležitosti k nalezení toho, co jsme lehkomyslně ztratili. Vzhledáven tedy, co věčného gest, neboť brzy způsobá směta tohoto před očima tímžma zmizí, a nic tě nedoprovodí k saudné stolici Boží, leč láska srdce tvého, — nebeská, milugeš-li co věčného gest; — pozemská, milugeš-li co pomijí. Nebeská láska bude tě blažiti, pozemská ti způsobí zlořečení. — Pán Ježíš má býti twau nehmilejší myšlénkou; neboť On pomáhá, kde nikdo pomoci nemůže. Pán Ježíš budiž twau nehmilejší myšlénkou, když tě trápení obtěžowati bude. On tě může učiniti trpělivým, gafo sám byl. On může dáti duchu tvému síly a poznání pravdy té: že ranami jeho uzdraveni býváme.

Žať gsa Kristu Ježíšovi oddán, nemoc a bolest, ba i smrt za cestu, ku kráčení sice obtížnou, ale k bráně nebeské wedaucí považowati budeš. Utrpení tě konečně zagisté uvede do přibytků mučedníků; trápení wydobudau ti vítězství nade všemi autoky nepřátelskými. Trápení tvá odjwagí dusí twau rauchem šarlatovým a spljtagí ti wěnc z růží, kteréz na saudu neblednou. Trápení podáwagí ti wěcně se zelenající palmu, gegjžto wůne tě na wěky bude občerstwowati. — Bez wšak že Bůh těmito skřowostnými dary dusí netoliko ozdobuge, nýbrž i odměnuge.

Na tobě to bude záležeti, bude-li ti smrt za

žásluhu platiti. Přigmeš-li gi na loži bolestném a rukau Páně dobromolně, bude tobě tať počítáno, jako bys z lásky k Bohu v mukách život svůj byl skončil. — Ať se hříšníci, v bezbožnosti zstřízelj, patřice na smrt třesau, majíť příčiny zblednauti a trnauti; neboť smrti se báti geť toliť, jako žádné vojny nemjti. Kdo v blahoslavenství věčné opravdu věřj, neobává se opustiti svět se vším, což geho geť.

Šťicni twogi milj, které po sobě na světě pozůstavjš, brzy za tebau přigbau. Někteří za několik dnj, jinj za několik týdnů, za několik roků všicni. Povstaneš-li z nemoci své, máš na podobné novau, a snad geťte bolestněgší k obávánj. Důvěrug se tedy v otcovskou lásku Boží; pokorně odemžden se Bohu v kteraukoli hodinu se mu líbiti bude ze světa tě povolati. — Nežáden sobě vsať ničehož více, nežli se znamením svého na milost přigatj ze světa vystaupiti; pročť poraučeg svým, by tobě nedali bez svého zasvěceného křjze umřjti. —

Považug za největsí čest, v nemoci své svatý křjž častěgi v rukau mjmati. Křjž geť své vyžnánj vojny, a znamenj, že Bůh a člověk, Ježíš Kristus tvým Pánem a Spasitelem geť; že ho milugeš, a že se ani v smrti od něho odlaučiti nechceš dáti. Dokaž věcegně, že se za křjž nestydjš, a mluv hlasitě, že sobě žádáš s křjem v ruce jakožto věrný kagjcj do života onoho vkročiti, a jakožto křesťan zemřjti.

Strastiť zbamena
Gest smrt křesťana.

Krásné gať wečernj žáre
Geho usmjwawé twáře.
Nebemť slazena
Gest smrt křesťana.

S chutj umjrá,
Kdo se k Kristu zná.
Sežijsemť mu obstaraný
Stáneť w nebi wyklázaný!
An tu wjru má
S chutj umjrá!

Konec aužlosti,
Heslo radosti,
Žiwobytj w Bohu nowé,
Křesťanu smrt wlastně slowe.
Chwátá do wlasti
Křesťan ze strasti.

16. Mdloba stáři gest wáššnjm uzdan.

Weliká gest důstognost člowěka, wznesšené
geho pomolánj; stwořen gsa k obrazu Božjmu
dědicem gest nebes, a nemá giného aučela, nežli
Boha milowati, a w Bohu wěčně blaženu býti.
Uchyluge se wssať od swěho wznesšeného cje, gať
brzy hřessi; a gest-li hřich spáchán, křáči za glo-

činem aužkoštný svědomí nepořog, a totě také to
 gediné dobré, co hřích mezi sledy swými čítá.
 Tento vnitřní cit ale genom tak dlouho se gemí,
 gať dlouho hříšník ještě nĕgafau gířku bázně
 Boží w sobě má; udusšená-li tato, oněmí svědo-
 mí, a žtraceno gest dědictwí přebohaté. Obrátí-
 li se ale hříšník, a lituge-li, že zmařil na sobě
 krásný obraz Boží, a má-li žádost, učiněné zlé
 dle síly své opět naprawiti, a žtracenau lásku
 Otce nebeského prosbami a láním, lítostí a po-
 káním opět sobě získati, tato pevná vůle giž we-
 liký gest krok k polepsšení, gemužto Bůh wždycky
 napomáhá. — Napotom ale nesmí sobě hříšník
 howěti, a snad wětwe odlámati kaulolu, nýbrž
 celá žrostlina musí k kořen wyvrácena býti.

Nalezají se wišak lidé, kteří hříchů své i
 nenávidí i milují. Nenávidíce hřích přede ho
 páší. W této nešťastné naryšlosti mnohý zestár-
 ne, a mdloba toliko stárí býwá uždau nárůživosti
 geho. Nyní nahlíží, žeby dříwe giž pevná vůle
 byla s to býwala, co nyní teprw uždau wynutiti
 se muselo. Bede-li konečně uždu nĕgafá nemoc:
 přivoláwá časem i smrt, kteráž hříšníka hbitěgi
 neb ždlauhawěgi k hrobu wyprawí.

Dawičku tuto denně wjdáme, ana nowé a
 nowé mrtwohy do hrobu wyprawuge; ba my sa-
 mi giž mezi mrtwými téměř žigeme. Ale při wšem
 tom na nic tak málo nepamatugeme, gaťo na smrt.
 — Nelze w štůtku pochopiti, gať člowěk celý čas
 swého žiwobytí pro swět potřebuge, a až do nen-
 yššího stárí se wynasnažuge s wěcmi pozemskými

více a více se seznámiti, a v království nebes-
tém, v nejvyšším člověka povolání, gažino
zůstává cizincem. — Ach srdce lidské krásami pří-
rody bývá tak zajiáno, a přede zůstává bez
citu, studené a ztuhlé ke skutečnému ochutnání
krás a bohatství, kteréž nám nebe podává. —
Není-liž politování hodno, že lidé stárijm teprv
a nemocemi musěj na onen lepší svět býti upa-
matováni? — Ale při vši této k životu ne-
zdejšímu náklonnosti sili svou tělesnou příliš ma-
tíme, newěřice, že nestůjdnost a přebírání jí škodí.
— Zařlábáme sobě na své životní síle, nepomní-
ce, že gediná krüpeg krve v mozku, malé napnutí
srdce reka že vzdycháním do zimnice uvrhnutí,
a domnělé geho velikosti nagednau konec učiniti
může. — Ach! na neweně nebezpečno gest, tělu
wždně po vůli býti, a na duši zhola nic nedba-
ti! Ale i v té případnosti opět nemoc bývá onau
wěrnau přítelkyni, genž člověka učí, gaž ničemná
gest i velikánská síla těla, na kteréž sobě tak tu-
ze zařlábá. Dna-tě truchlivý mam wěnuě, genž
dlauhé okowy za swobodu drží.

Milý, nemocný příteli! i ty gfi snad býwal
geben z oněch silných velikánů, a nynj gfi stárijm
a nemocj wnschlý kostlivec. Kam se poděla prv-
nější sljčnost obličege, mrštnost a síla audů;
tam weselý rozmar, a newynwážitelná estrowtip-
nost, kteráž půwabnost těla twého tak welice po-
wyslowala? — Všecťo to před tebau giž se do
hrobu odebralo, a to, co ze všech těch wýborných
darů přirozenosti gestě na sobě nosíš, gest hodno

politování. — Kdybys však byl duši tak obstarával, jako tělo, a kdybys z vysokomyslnosti vznešené své určení nebyl spustil s očí, byloby náboženství zůstalo stráží tvou, a jako matka pečlivá byloby statků nashromáždilo, pokladů a zásob nasklízelo a zaopatřilo, gimiž bys na věky šťastným učiněn, a zásoben byl. Tak ale stojíš u brány; an se čas končí, a Bůh-li ti nepomůže, na věky opuštěn, chud a nešťasten zůstaneš.

Bůh však, genuž všecko možno, Bůh nestonale dobrotivý může ti ještě podle samého hrobu perlu dáti naleznanti, gižbys sobě nebe zašaučil. — Nabuď myslí, Bůh ti bude nápomocen, bys dědictví ztracené duše opět nabyl. Aneb gš sobě za živobytí svého nezískal té zkušnosti, že u p. nemocný otec neb nemocná matka giž tak blízko hrobu byli, že všecka naděje k uzdravení gegich zmizela, a že právě v tomže okamžiku, kdežto obličej gegich giž počínal barvu smrtelnau dostávatí, a giž se zdálo, že se oči gegich na věky zavrau, nagednau nebezpečností zmizelo a ztuhlá těla gich novau života gístrau obživla? Zachován byl otec, pozdravila se matka, a oba navracení gsau dítčám. — A Bůh, kterýžto v takové případnosti pomohl, pomůže i tobě; a prospěšno-li duši tvé, pomůže zagisté! Ba, Bůh ještě živ gest.

Proč tě děsí bolné lůžce
 A nebi obrať oči své,
 A Dci, genž pomoci může,
 A Dci, genž pomoci také chce.

Gašo gasný slunce paprsek
 Tworím bez přestání
 Uděluje zahřívání,
 Tak i Stec w nebi bez ustání
 Dary obstarává světa okřesek.
 Pročež nermuť se a nezaufey;
 Že Bůh starý ještě žiw,
 Tworů swých vždy pamětliw,
 S oči nespauštěg!

Wstříhej se zafalošti,
 Byť i smrt tě obgala,
 A twá mysl w pochybnosti
 W tomto bogi klesala;
 Životě w nebi mocný Pomocník!
 Sám on brání tebe,
 Za štít propůgčí ti sebe,
 A dá po vítězství sláwu nebe —
 Váškawý a dobrotiwý panovník!
 Protož nermuť se a nezaufey;
 Že Bůh starý ještě žiw,
 Tworů swých vždy pamětliw,
 Na paměti měg!

P o k r a č o w á n í .

Smrt zůstane až do skonání posledního smr-
 telníka konatelskynj saudů, kteráž Welebnost Bož-
 ská nad člowěčenstwem pronáší. S pokorau a

pošlonau odevzdává se křesťan, když ho Pán volá, aneb mu některého z vraucně milovaných odnímá. — Vědomo mu, že se moc smrti, gafo světlo slunce na vssecky lidi, mladé i staré, dobré i zlé vztahuje. Smrt potne kosau swau, cokoliv zatěne, a kdyby byla k uplacenj, aneb kdyby se jí život odkaupiti mohl, již dávno by jí messkerá královstwj přináležela; koruny a žezla by nosila, a panj světa by byla. — Země vsať byla by tuze aužká, kdyby živočichům již při gegich na svět zrozenj nebylo usauzeno umřiti. — Pročež nesmjme také zemi za vlastnj přebýwánj swého mjesto považowati, nýbrž toliko za hostinec na týdnj, měsice, aneb rokj nám wykázaný. — Swatý Pawel dj: Užjwente světa, gafo ho neužjwagjce. To gest, máme ho užjwati gafo hosté náradj a nábytku w hostinci užjwagj.

Uch! život wezdegssj práwě nestogi za práci, kterauž sobě lidé wzhledem geho dáwagj; neboť země, powážena ořem nábožensřkým, není vlastně nic giného nežli mrawnj nemocnice; vsrubj potkáváme se s bjďakj duchem nemocnými a zmřzačenými, pro prawdj nábožensřké slepými, k dobrému kulhawými, wzhledem na Boha myslj zbařenými, smyslnostj a těla rozkossemi wysřlenými, hněwem, hřďostj, lařomstwj a žáwistj poblázněnými. W nemocnici té není léřare, genžby neřuhům těmto mohl pomoci, řromě smrti. — Ale i dobrotiwý Bůh w této nemocnici neustále se procházj, a milostj swau wzbuřugjci nawřstěwuge ony duchem nemocné. Magde-li řoho

pomoci žádostivého, tomu sešle trópenj, bolest a hoře, gafožto zpomáhajicj lékň. Také swých pomocnjků užjwá k tomu onen lékař Božšťh, kněžj totiž, kterěž ustanowil dobročinnými samaritány, by dušj nemocných wyhledáwali, a kde kterau naleznau, rány gegj, třeba i welké a nebezpečné, zawazowali a hogili.

Ž toho w.děti, milý příteli nemocný! gať dobře s námi Bůh smeysslj. Poraněna-li dušse uasse, wjme kde pomoci hledati; netřeba nám wjce než u lékařů duchownjch od Boha nařjzených rány swé ořázati, a spomoženo nám bude. — Než ach! gať často tagjwáme, a nepowjme Bohem splnomocněnému lékaři gať náležj upřjmně, kde nás nejwjce bolj; protož genom na polo uzdraweni býwáme, aneb dokonce nic. Nejjřkodjme-liž tedn sami sobě, nedagjce rány swé od lékaře prohljdnauti, aneb žhola tagjce před njm?

Želešné rány i na neyuřntěgšjch těla audech neostřcháme se lékaři ořázati, by wyléčeny byly; nebezpečné wšak dušsewnj neduhj zařhýwáme, gaťobn nám tagenjm gich spomoženo býti mohlo. — Gať dlouho neduh swůg lékaři tagjš, nemůžetě uzdrawiti. S uzdrawenjm dušse gestit to tať gaťo s uzdrawenjm těla. Nedáš-li lékaři bitj pulsownj žjly ohledati, nemůžetě řjci, že máš žimnici, že se gistých pořrmů musjš chrániti, wodu piti, a do postele položiti. — Podobně, nedáš-li lékaři duchownjmu do swědomj swého nahljdnauti, neužřj nebezpečensřwj, a tjm méně ti bude moci řjci, čeho ti zapotřebj. — Proč pať ti ale wyge-

mení ran buďse tvé přichází tak obtížné, že smrt toliko s to gest k wyznání se z nich tě prínutiti? Zdali to tak hrozná přisnost, řekne-li ti lékař: Tato rána gest smrtelná, a nožem toliko k uláčení; ona méně nebezpečná, potrebuje rošť očištění, a toto churavé místo musí denně býti škaumáno a pozorováno; a nade všecko třeba nejvíce gest zdrželivosti. —

Wyžnen se upřímně, co w takovémto s buďš twau nakládání gest hrozného; čili w něm nalezáš více, nežli wjdá člověk zpotvořený, w zrcadle sobě předloženém se zhlídage? — Svědomí gest zrcadlo neklamné, zhlédni se w něm, a co w něm spatříš nezdravého a ohýzdného, to vrhni od sebe. — Už budeš celý čistý, nebudeš mítí zapotřebí očišťování. Napotom i oči myslí tvé se wygasní, a z lůžka smrtelného užtíš nebe otevřené, i angely, ani šstupugj dolů, by tě uvedli do říše nebeské, kdežto k dvořanům Božím připočten budeš, požijwati blaženosti, gichžto žádnému gazyků není možná wyslowiti.

Může se člověk tím způsobem očištěný poslednj hodiny své strachowati? — Bude-liž se trásti, až se dá znamení k odchodu, a tělo geho počne tuhnutí? — S kdo se od Pána Sežisse naučí žiw býti, ten se od něho také naučí umříti; tomuž smrt rozváže pozemská panta, by se duch pomaznal k oné slávě, kteráž gest na světě k nepochopení, a beze gména.

Kdo tedy Pána Sežisse za pravého Syna Božího

uznává, w něho wěřj, geho miluge: ž wděčnosti
za sterá a sterá dobrodinj, kterýmiž ho Bůh zde
giž obdarował, milerád země, a na krásněgšj a
lepšj život, který ho očekává, těšiti se bude.

Co gsau napotom, až oči zamře, trápenj těla,
a hodiny bolestné? — Minulé stjny, kteréž ani
stopy po sobě nepožůstawily. W náruči smrti
zesne, gačo když dřimne dítě uběhané w flj-
ně matky; a když se probudj, přebývá giž w
přibytku, který mu Sežjš Kristus w domě Otce
swého pripravil.

Wěřš-li tedy, příteli nemocný! w Jesu Kri-
sta, Spasitele nasheho, klaniš-li se mu gačošto
Synu Božjmu pokorně, milugeš-li ho wraucně,
budeš se na to těšiti, že se k němu dostaneš, a
zwoláš sám k sobě:

Menaříken sobě dusse má!

Za hrobem se temným switá;

Toho, genž co wjtěž dokoná,

Gasné nebes swětlo wjtá.

Plesey! Po mračotách smrti swé

Dřpytné nebes slunce spatřjš;

Po rozlaučení se s twými zde

S angeli tam na wěky se šbratřjš;

Misto trudné země obýwání

Nastane ti wěčné s Bohem bytowání.

17. Člowěče ! pomni na swau smrt.

Bjdná to a politowánj hodná potěcha, gjžto lidé gedon druhého těšiwagj, prawjce : Wyrážeg se z myšléněf smrtelných, nezpomjney ustawičně na stárj swé, a na churamost ; wždyť gsau ginj staršj a geště churawěgšj než ty ! — Zauto nesmyslnau radau chtěgj takowj lidé prozřetelnosti božské cestu téměř zastaupiti, nepomnjce, že gich má na tisjce, po kterýchž gj lže, aužkost smrtelnau wyprawiti f srdci hřijšnjku. Bůh chce, by žádný z těch, za které Jezjś Kristus zemřel, nebyl ztracen ; pročěž hledj gednoho tjm, a druhého giným prostředkem zachowati. Tobě u p. sešlá Bůh starost, nehoda, nemoc, kteréžto gako wěrné přítelkyně lešť pozemského štěstj před očima twýma wymazawagj, naproti tomu ale w myšli twé swětlo swaté rozžehagj.

O, gať blahoslaven budeš, až nemoc a sauzenj oči tobě otemrau, byś marnost swěta uznal za marnost, gj zamohl, a w myšlénkách častěgi do hrobu sstaupil, w kterém až do wšseobecného wzkrjśsenj obhřwati budeš. Učinjś-li tať, uzřjś, ano swětlo blahoděgné z hrobu twého wyházi ; kteréž, uchopjś-li se ho, onu mlhu, gjžto hřichowé twogi zahaleni gsau, rozplášj, a welikau dušě cenu ti ošáže. — Při tom swětle zpozorugeš, že wšsecko, oč gj se gať žiw snažil, nic giného není, než bjdný prach, kterýchž gediným smrti dechnutjm odwán bhwá. — Nezbhřwá ti wšsak mnoho času f blaizenj, neboť gest gjž večer ; brzy padne ho-

dina osudná, a všech východů budou zavřený, všechno volání a povýšování bude marné. Sestup tedy do sebe samého, den však i pomyslení na smrt přístupu do sebe. Bez prodlení se chystej; čas odchodu nevíšť gest, a dnešek gest večerštku tak podobný, že byš jeden za druhý držeti mohl; ani si člověk nepomyslí, že má opět o jeden den blíže k onomu světu. — Ach! již sedmdesáte let plaul již po moři tohoto života, a nepomyslnul již sobě, gať hluboko do věčnosti již se již zabral, a ani nyní ona blažá léta svého putování nebylbyš upozoroval, kdyby nemoc byla ti záraz nedala, který tě probudil, a čímž se stalo, že s hrůzou spatruješ se nedaleko říše smrti.

Starý mohou býti svými vlastními proroči, mohouce osud svůj budoucí předvídati. Dniť sami nejlépe vědí, tak-li jsou upraveni, by, gať mile se dá znamení k odgeždu, beze strachu se mohli plawiti; čili břímě hříchů gegich tak těžké gest, že již gegich lodi utonutím hrozí. — Nebyla-liž by to ta neměšší opomážitost, w takovém nebezpečství na palubě lodní spáti, a vydati se w nebezpečství, býti za prvního bouře autoťu dolů svrženu, a nebo se všim i s lodí pohlcenu? — Menj-liž to k úžasnuti, že člověk rozumem obdařený w záležitostech duše lhostěgně očekává, co se stane, a gaťo hráč lehkovážně kostkami hodí, ana gest věčnost buď k získání buď k ztracení.

O, kdož by nechtěl milosrdenství Boží z toho

poznati, wida, že se takowý člověk roznemohl? Řdňž prozřetelnost Božíká k takowému hříšníkfu trápení a bídu gafo posla za poslem posílá, kte-
říbn zpurníku oznámili, že ortel geho wyhotowen,
smrti wydán, a doručen gest? — Letitý člověk
nepotrebuge dlaho se rozmenšleti, mohla-liby ne-
moc geho státi se smrtelnau; přechal-li kdo šede-
sáte neb sedmdesáte roků, sebe samého giž přechal,
a dáwno giž smrti přináležj.

Gaf mile wlasny člověku zbělegj, giž weřeg-
ně barwu smrti nosj, a nezamyká-li oči schwálně,
wšsudy, kam hlydne, spatřj smrtelnost. — Což
giného gest život a zaměstnání člověka na tomto
swětě, nežli slawenj smutků, an wšsudy mrtwolny
potkáváme, a každý w rubášj swém chodj, až se
wšicni na hřbitowě sejdeme? — Giž za žiwa
častěgi hřbitowy nawštěwugeme, ačkoliv něbdy
pauze proto, byhom tu neb tam něgakého wtíp-
ného náhrobku se dopjdili; také toho, neb giného,
genž tu odpočjwá, oplakáváme, a an gestě wzly-
káme, giž klesáme, a gsme sami takowj, gafo ti,
gichž željme. — Nepomnjš-li, wida hrob, na
swau wlastnj smrt: při wšech šed.nách twých gfi
děčfo velmi lehkomyslné.

Chowen se, gaf se slusj na křesťana, a ne-
bude zapotřebj přimlawati tobě, a nutkati tě,
byš k smrti se hotowil. Řdo gest křesťanem,
sám na to myslj, co naň čeká, a sterými wěcmi,
které wjdá, na smrt býwá upamatowán. Mlenj
ho tagno, že wšedka pokolenj křistj smrti se stá-
wagj. Brozenj-se na swit gest giž počátek umj-

rání; kolébka každým pohnutím blíže ke hrobu náš přikolébá, a život náš sám sebe tráví, gafo rozžatá svíce. Ba každé okamžení zavírá minulost do hrobu. Nebylo-liž by tedy dětské, báti se toho, co v každém okamžení i jiné potkává.

D, rozjímeymež tedy sobě smrt každé hodiny a na každém místě; nečekajce, ažby náhrobové cizí nám řekli, že smrtelní jsme. Podjme se toliko, my starí, na svou švadlau kůži, považme si tělo shrbené a sešlé, a užijme na sobě jen pozůstatky gešty něčdegšij lidské rovné postavy, kteráž se švrla. A budeme směti, spatřujce toto, myšliti, že gest konec gešty daleko?

D, starče! neočekáven hlasu z nebe, genžby ti pravil: Spořáden dům svůj, neboť musíš umřít! Hni sebau toliko z místa, na kterém stojíš, a bezsilj tvé řekne tobě: stár gš, a dnové twogi gsau w konci; rozluč se s pomjgegjností, chop se kotvice wjry, a hleden řijš nepomigitelnau, kdežto byš na věky mohl bydleti! — Ach! přigmi radu dobrau, a nebudiž gafo oni, kteří nesmyslně světa se přidržujce, s ním a w něm se kolotajj, až závratem zpitomnění k zemi padajj. Pomui toliko, že od gafžima gijš smě smrti w sobě nosíš. Každé slunečnj hodiny mělbys držeti za ona znamení, kteráž král Asiršij widěl na stěně, a kterážby tě na smrt pamatovala. Ať se gen nemejlš w hodině dennj, neboť večer gest. Sečti léta swá, a nalezneš, že sotwa několik gešty hodin máš k daušanj. — Nepřipust wišak k sobě žádného zármutku, neboť

ten drobet života právě nestojí za to, by se člověk tak tuze rmautil; neboť deyme tomu, žeby ho genom na krátce bylo, přede nic jiného není, než paubé střídání-se starosti, naděje a bázně, a konečně přigde smrt, a učiní konec gať radosti tať bjdě. — Člověk a bjda dmogčata gsau, kteráž se gednoho času rodí, a zároveň spolu umírají. — S plácem počíná člověk život, a s bolestí ho dokonává. Křik a pláč gest první života znamení, a trnutí gest poslední hnutí umírajícího těla. Ubohý člověče! přibuzní twogí slyšice twé první rozkřiknutí radugi se, a slyšice twé poslední chroptění gsau bez potěchy. A všemu tomuto křivení na vzdor gsau lidé do své bjdě tať zamilováni, že se třesau strachem gsauce z ní voláni.

Přijmi dobrau radu, chowen se gačožto křesťan, a stáří a nemoc, ony nebezpečné předchůdce smrti, wíjdne přiměj. A byť zadrála se tať nemoc do střew twých gačo luňáť, nedej ofu swému slzeti, nýbrž těš se raděgi onjm welikým dnem odplaty, w kterážto ochráníš mždu za práci swau. Těš se žnj, ačkoli tě kosa smrti bolestně raní. Smrt proto gen raní, by uzdravila. — A poněwadž gačožto křesťan štěstí wěčného očekáváš na onom swětě, mělbyš ze smrti se raděwati, tať gačo mnozí, moudří-li byli, bez pochyby činili. — Setwa nagdeš hrobu, w němžto by neodpočíwali lidé mladší tebe, a co by jim všecko zdráhání bylo na plat bývalo? Gemu ra vzdor byliby přede, kdo gsau. — Smrt gest

vlastně toliko okamžité namístjmenj; ledwa přišla, již mizj. Všedko, co se před zemřenjm i po něm s nemocným děje, záležj w našem o tom sobě učiněném představenj. Smrt gest vlastně věrná přítelkyně, která přisedši klič k věčnosti do ruky nám dáwá, a w tom okamženj mizj. Šťastná-li věčnost, kterau nám otevírá, nemáme čeho želeť, leč že již dříve nepřišla. — Tuto potěšitelnau naděgi má gednkaždý křesťan, byl-li na tomto světě žiw w té wěre, naděgi a lásce, kteraužto Pán Ježíš měřiti, daněti a milowati welel. — A který křesťan, genž dle učenj Pána Ježíše w milosrdenstwj Boží dufá a se důvěrue, mohlby odmrsťtěn býti od blaženosti zaslíbené? — O, kdož může pomysliti na nesmrtnost, by nemusel na kolena padnauti, věčnému se klaněti, a spolu ale také smrti ruku podati?—

P o f r a č o w á n j.

Člowěkem býti, nesmrtelným býti, a věčně u Boha býti! — Kdož by mohl toto štěstj powážiti, a nebyti gat citem wděčnosti, nepadnauti na kolena před swým Stworitelem, nezaplakati radostí? — Nesmrtelným býti! — Kdyby gediný toliko člowěk byl nesmrtelný, ó gakby se wšickni ostatnj tomu gednemu podiwili a záviděli; geliž pak wšickni nesmrtelnj gsme, nemážíme sebě štěstj obecného, a to práwě proto, že obecné gest.

O, milý, nemocný příteli! možná-li, bnež smrti se hrozil, a byt i zítra přišla, weďa že gš ne-

smrtný? — Možná-li, by se pokládal otrok za nešťastného, věda o tom, že zítra se svjtaním povýšen bude na stoliči královskou? — O, gať předce jen malichernj gsau lidé, držíce na tom, o světě něco za veliké, kdežto vssecka, ba i ta nenynzeněgšj welkost smrti se končj.

A užasnuty gest, powážjme-li, že mnozj trórowé rozumnj, vssem důwodům, dusse nesmrtnost ztvrzugjcm na wzdor o tom Božském daru pochowati, a gemu odpjratj se opowážugi. Ach politowánj hodno, a to nenhanebněgšj snjženj gest to, spokoziti se s tau myslénkau, že člověk rozumem obdařenj, slawnj nebes spoluobčan, po tomto krátčém wzdegnšj m žiwobytj pominauti a zpráchniwěti má. — Sám pohan gest s to, neměru zahanbiti, a dokázati, gať pokogné umjrá, kdož s gistotau na onom světě ginj žiwot očekárá. Tak zemřel Sokrates. Geho gedem naplněnj kofljš, gsa mu přinešsen, vssecky k pláči pohnul, sám tak zplaka'. Sokrates sám gedinj byl pokognj. — Nezdálo se widěti člověka, an umjrá, nýbrž raděgi některého z nesmrtných, něgakého přjtele a důwěrnjka nebes, obdařeného milostj, genž se wracj k domowu klidnému, a na práhu prachy toliko strásá, genž se byl naň nawěšel.

Takowé upokogenj nacházal giž pohan we wjře w nesmrtnost dusse a w šťastněgšj budoucnost. — Ach! gať ale mnohem blahoděgněgšj gest gistota, kterauž mi křesťané čerpáme ze zgewenj Božjho, a které gsme z wlastnjch úst Páně nabyli. O, zagisté! swaté Krista Pána nábo-

ženství jest vzácný dar Boží. Snad křesťanu dává pokoj, bezpečnost, a požehnání, kteréž nás již v tomto životě nemyslitelně šťastnými činí. Gakážto dar Páně sstaupilo náboženství naše s nebe, a darovalo nám levicí tento svět: pravici však nebe, do něhož nás co láskavá matka pláštěm svým uvádí. K tomuto předra-
hému pokladu každého křesťana přidává ještě, což nedražšího jest, kříž totiž, znamení sešlání svého; a pak i Božské ctnosti: víru, naději a lásku, gakážto podporn; bychom v bouřích života vezdejšího o ně pevně se opírajíce, všem mu nebezpečími vzdorovati a odolati mohli.

Kdo z lidí mohlby považovati se za stvo-
ření, které Bůh z ničeho vyvedl, rozumem ob-
dařil, nesmrtelností nadal, a dědicem nebes usta-
novil, kdoby, pravím, mohl na všechno to mysliti,
a nedati na jeho chválu, čest a tu nepokornější
poklonu? Pomyslení takové pro ducha lidského
opravdu příliš vyvýšené jest, tak že mu nelze
gínat, leč v tiché pobožnosti, srdcem láskou zanj-
ceným mlčky před ním žásnauti. Pomněme ale
také, gakau lásku a věrnost dlužní jsme tomu,
kterýž onu blahoděgnou nesmrtelnost nám vyží-
skal. — S to že důvěru a naději k Bohu má-
me, i to, že odpustění hříchů dáváme; že se v
protivenství života vezdejšího s potěchou k Pánu
Sežijí, prostředníku našemu, utěšáme; že od něho,
genž z vlastní zkušenosti ví, gak nám jest, po-
silu, potěchu a občerstvení očekáváme; že se ko-
nečně ani smrti neobojíme, nýbrž život nový a

nesmrtelnost očekáváme, vše to smrti Ježíšově máme k poděkování; — který, by nám štěstí tohoto vydobyl, dal se ukřižovati, a způsobem nejbolestnějším usmrtiti.

Pomážíš-li, milý nemocný příteli! co Pán Ježíš pro nás podnikl a trpěl, gfi-li s to zpěčovat se, okusiti několik krupějí z kalicha utrpení, který vypil Syn Boží až do poslední kapky? — Mělibychom každau bolestku hnedle přjliš obtížnou nalezati, a gí nenáviděti, chtěli bychom snad v náručí změkčilosti sobě howiti, wždy po novém smýšlném požíwání bažiti a po cestách růžemi posypaných choditi, an Spasitel náš pro hříchy naše krácel po trní? Ach! tak by byl Pán Ježíš, za nás trpě, na žmar řekl: Kdo chce přjiti za mnau, wezmi kříž svůj na sebe, a následug mne?

Ježíš nás chce všedny spasiti; gať pať ale to bude možná, nezkusí-li nás dříve ve škole utrpení? — Gakožto křesťané wjme, že Pán Ježíš v modlitbě své řekl: „Otče! chci, by z těch, kterých gfi mi dal, žádný nebyl ztracen, nýbrž by i oni byli, kdež gá gsem.“ — O, gafy to wzhýšený cíl, gafé to blažené obydlí, které nám Bůh ustanovil, bychom na wěky wěkuw s njm yli. — A ty milý nemocný příteli, bál bysi se smrti, kteráž ti bránu do města Božího otevírá? — Bál bysi se změny šťastné, přjbytku pozemského za nebe? — Zdráhal bysi se, přestěhowati se do krásného města Božího, kdežto gakožto občan nebes na Boha budeš patřiti? Neměl bys taužiti po smrti, kteráž tě zaswětí tagností ne-

beským a s Bohem a s angeli w přátelskij u-
mede? —

O, smrtelnjče! gachého štěstí přinese nám
smrt, gestli náležitě připraveni gsauce w Pánu
zesneme. Ach! možná-liž ti pochopiti, co to obná-
ší, ž prachu země pozdviženu býti k nebeskému
srdlu lásky Božské. — Gať Mechetnau, gať wel-
kau gest dusse lidská od Boha stvořena; gať
slavná budaucnost očekává nábožného! Ba, milu-
gestli Boha, můžeš sobě budaucnost swau giž ny-
nj sám prorokovati, a w duchu předvídati, což
lidské sobě představení daleko přewyšsuge. Neza-
pomijney wšak, že gakkoli wznesené a weliké gest
určení twé, tať nepatrné a malé gsau zásluhy
twé před Bohem. To gediné k očekávaní máme,
co gsme od Ježíše, wykupitele našeho, zdědili,
když za nás na kříži zemřel. Geho utrpení, gehu
rány, gehu krew a gehu smrt gsau ona wywý-
ššená cena, za kterauž nám nebe lze zašoupiti.
Meleken se tedy, až hodinka twá poslednj odbige;
a smrt na dvěře twé zatluče. Pozdvihni toliko
bez meškání srdce své k Bohu, a oči své k Pá-
nu Ježí na kříži, a pomni na to, co gsem dří-
we řekl:

Ježíš prawí: Chci, můj Otče milý!
Abý věčně se mnau, kde gsme gá,
W nebi totiž, ti, gež bals mi, žili; —
Wim, že gest to tať wůle twá,
By, an mne pemnau wěrau ctili,
Tať tam w mé slávě se mnau byli!

Medbám na ausmēssky nesmyslných,
 Erdcem genž i myslj spogen gsem;
 Se Swatými budu, blaha plných '
 Brzy také nebes dědicemi.
 W Sežijši zde tedy budu žiti,
 Na geho chtě sláwě podjl mjtí!

18. Nábožný křesťan přirozenau smrt nepo- wazuje wjce za trest.

Život, milý nemocný bratře! má ti býti
 wždycky milý a drahý, a máš wšemožně hleděti
 ho zachowati. Přigde-li wšak smrt, není wjce
 trestem, jakýmž gest wzhledem swého původu; ne-
 představug sobě tedy zemřeni tak hrozně, by tě
 to představení k malomyslnosti neb zaufalošti ne-
 swedlo. Smrt bývá obyčegně považována za
 zlé; tjm wšak stává se toliko za příčinau auz-
 řostlivého citu a bludných pogemů, které sobě o
 ni působjme. W přírodě se sice nalézá mnohý
 důwod bázeň smrti ospravedlňugjící; náboženstwí
 wšak mluwí o zemřeni gafožto o odchodu z toho
 swěta k Otci našemu společnému do nebe. Strach
 náš tedy není nic giného, než následek obtížného
 swědomí, aneb nedůstatku synowské důwěry. Dítě
 se smrti nebogí, leč navedeno chowáním-se rodi-
 čů swých, wida ge, ani při odchodu člověka ne-
 mjrně pláčj, aneb příprawy smutné dělaj, kteréž
 na geho autlé činy walně dorážej a do paměti

geho nezrušitelně se vtiskuj. Takové dítě nemůže sobě představit smrt bez offektivnosti. Kdyby se dítěti smrt hnedle poněprv v postavě přivčtivé ukázala, a kdyby pogmům takovým navyšlo, nebylo by na něm bázně smrti k sledánj.

Smrt přirozená není trest, kteréhožbychom se měli obáwati, nýbrž daň smrtelnosti. Zpozdilost tedy gest to, strachovati se toho, čehož nám nelze změnit; zpozdilegi ale gestě, když se starcové smrti hrozí. — Čediny gsau přirozený umrlčj wěmec; a o ostatnj mrtvolj ozdobenj postaragj se ti, kteřj tu po nás zůstanau; a na koncj gest wšse gedno, w akšamit-li, či hrubé sukno tělo zaovalené do rakwe se uloží, obě i s tělem zpráchniwj, a my zůstaneme před Bohem ti, kteřj gsme. — Bůh nehledj na osobu lidskau, nýbrž na srdce, a wáží smeyšlenj žebrákowo, gafo králowo. Dba, král i žebrák, nagdau konečně meznjř žiwota swěho, a těžko gest rozhodnouti, kterj z nich duchem klidněgšjím swé minulé dni přehljdne; ale ani gedn, ani druhj nenassel tuto, čehož sobě žádal, a oba tauže cestau, totiž smrtj kráčegj k wěčnosti. — Welmi tedy spasitelné gest, neustále na smrt pamatowati. Každj hrob, a každj hrobowj kámen poskntuge ti látky k rozgjmánj; neboť kráčege stogjš nad zpráchniwělými, o nichžto žádnj wjce newj. — Kdož pamatuge tn, kteřj před sto, padesáti, neb desjti léty do hrobu wloženi byli? — Ach snad tehďáž wraucně milugjcj rodičowé plakali nad hrobem miláčka pro ně přjliš časně usnulého, slzy wšsať gegich wyschly, a prach gegich

smíchal se šprachem dítěte; a kdo medle! o nich co wij? — Právě zde, na tomto hřbitově naříkala sobě wdowčím manželka nepotěšitelná, aneb sirotek do světa vržený, aneb přítel pro přítele, sestra pro bratra; — a wšickni, kteří tuto pro své zemřelé plakali, w krátkém na to času sami zemřeli, a od jiných oplakávaní gsau, gať oni předešlé oplakávali. — Tak minula století, a přicházela gedna podobizna za druhau; a kdo ge zná, nebo kdo o nich čeho wij? —

Alle buď Bohu čest, chwála, a pochlona! neboť k něčemu wyššjmu gsme stwoření. — Wšickni ti nebožtjci opět powstanau, a z hrobů swých wygdau. Ač swět zapomenul na své mrtvé, Bůh na ně nezapomenul: Sčítal a milowal ge, a láska geho gest život wěčný zesnulých w geho milowání.

Mnohý člowěk rmantj se, že nemůže ani potěšen býti, právě tak, gaťoby zemřelý newynahraditelně byli ztraceni. — Ach! hoden-li pak sen o štěstí, kteráž mám bnl překažen, hoden-li tolika slz? — Co pak gsste ztratili, genž by opět newykwetlo, a genž by po krátkém od seke oddělení opět se mám nezgewilo?

Milý letitý a nemocný křesťane! gať blauho gest tobě gesttě žiti do času shledání-se se swými milými? Deset, neb wjce let? Už ge konečně promzdnyáš, budau se ti zdáti, gaťo deset neb wjce ořamžení. — Ačkoliw ale wšickni lidé tauže cestau kráčetí muselj, poněwadž pravý život náš teprw na wěčnosti se počne, předce na žádné cestě tolik slz se newyronj, gaťo na cestě k

wěčnosti. A gedna z neyduwodněgšich přičin k pláči na té dalšij neb kratšij cestě gest oddělení duše od těla, s kterýmžto tak blauiho, a co neyaužegi spogena byla. Oddělení toto rozličně sobě lidé představuji. Lépe by vsať bylo, kdybychom, zhola nic nehloubajice, činili, co di písno: Vděte a modlte se, byste neupadli w pokušení! — Gakožto křesťané nemělbychom chytiti již tu předu wědět, gať se nám w hodině poslednj powede. Už oddige, bude nám, budeme-li se gen w Boha důwěřowati, wssecko dáno, čehož s sebau na onu welkau pauť zapotřebj mji budeme. — Přidržíme se gen Pána Ježíše, geho utrpenj a smrti. Nespauštégme Getsemany a Golgotu s myslí, a nemoc, slabost, stáří, i samu smrt statečně přetrpíme. Pamatujice na ona místa utrpenj nejlépe se modlíme, upřímně pláceme, wěříme, daufáme a milujeme; a cwičení takowá ukazujj nám neykratšij cestu k nebi. Kdo ty ctnosti má, tenť má něco božského, což srdce, mysl, a duši posilňuje; něco, co ducha nasseho až do neskončenosti přenášj, kdežto wsseho w přehognosti se nalezá, co gsme zde wěřili, daufali, milowali. Tam duše stoji před Bohem, stwořitelem swým, čigje se krmj Ježíšewau očistěnu, poswěcenu, bez hřjchu. Ba, čige se s Bohem swým spogenu, a nade wssecko lidské pochopenj blahoslawenu. Dbdinuge w pokoře weliké ono štěstj, býti domowem u Pána. — Na twár Otcowu patřiti, gemu se klanět, Ježíše samého mji, a lásky geho bez konce požjwati! S té blažené rozkoše, na Ježíše wlastnjma očima

patřiti, rány geho ohlédati, s ním důvěrně rozmlauvati, a za geho utrpení a smrt wděčným se proukazowati. S gaťe nemoyslowitelné to ducha roznícení, směti s Bohem, s angely a Swatými obcowati, a s cheruby a serafy „Swatý, Swatý!“ zpjwati!

Milý nemocný příteli, potěš se; Bůh gest láska, očekává tě ve své slávě, by tě korunowal slámau nekonečnou. Nadug se, obrať žřetel swůg k nebi, a rci z hlubokosti srdce swého:

Bože! dárce přepodivný!

Ty, genž král gsi sláwy, nebeš Pán,

Mně, mně, genž gsem smrti wěnowán,

Dáti minjš život, život wěčný?

Mne, genž podroben gsem zpráchniwění,

Odhodlal gsi ku wzkříšsení,

Ubych ode smrti oswobozen byl

Na wěky, a wěčně stebau žil?

19. Hodiny wnitřnjho zaswěcení.

Denně přibývá nám oné zkusenosti, že clowěf, roznemáželí se, a přemeyšlilí o létech swých, a wstaupj-li mu na mysl černý zástup provinění geho, hledává wýmluw; kteréz wšak wšsecky do hromady nebýwagj tať důkladné a důwodné, by upokogiti mohli swědomí geho. Do wšak býwagj hodiny wnitřnjho zaswěcení, w kterýchžto hřjssnjš swědomím swým obkljčen, nábožná činí před-

sevzeti, a tať šťastně polepšení žimota počíná. Gaskolin pak předsevzeti silné gest, předce hřijšnjiť náramně obtěžno bývám, winniju swému odpustiti, a gemu na smjřenau rukú podati. Welikého také přemáhání ho to stává, cizí, způsobem nespravedlivým od času k času nashromážděný statek nagednau opět nawrátiti, a mčtšjim djlem winu přestaupenij swých hledj na swědomj swých sauminných uvaliti, a myslj, žeť rovně mnoho dobrého gajžim učinil, cožby tomu neb onomu prominěni swému rovnau wáhu wydrželo. —

Gsauť to wšak samj nebezpečnj důwodowé, potěchy magicj buď málo, buď žádné ceny. — Gak pak ti, gakožto křesťanu může napadnauti, žeby hřich mohl způsobem něgafým, buď on gafýkolim, býti wmluwen? — Gacj pak gsau skutkové twogi dobřj, kterj proviněni twá před saudcem magj wyrownati? — Milugeš Boha? — bratra wšak swého nenáwidjš. — Dobročinným byl gšj zde a onde? Bohatštwj twé wšak gest weliké. — Gausromně konámáš gisté modlitby? — Ale sausromně též žádosti nedowolené hledjš nasytiti.

Polož domnělé swé ctnosti na wáhu, a wiž, budau-li zároweň s hřichy twými. Spytug powinnosti wzhledem rodiny swé, a mezi těmi gednu gedinau, kterauž gšj snad nenčastěgi zanedbal, — wychowání djteť, a gich kážeň. — Domnjwáš se snad, žeš dosti učinil nashromáždimo dětem swým welikého gměnj, a obstaraw se o gegich wýžiwu a zaopatřenj we swětě? — To wše budiž ti poněkud toliko potěchau; naproti tomu ale také při-

pomeň sobě vssecky skutky, kterýmiž gsi gim na štěstí dušij gegich usškodil. Aneb to nedržíš za hřích, že dítky twé musěj na tobě widěti, an nyni gessťe hněw a nepřátelstwj proti sausedu swému w srdci přechowáváš, aneb opilstwj, hře, a co zwolášťe stáří twé hanobij, chlipnosti oddán gsi! — D, giž z toho ohledu musj ti do očí padati, gať málo wnitřnj ceny má to dobré co předstjráš, a pravjš, žeš ge w saukromj činil! — Upřimně-li na to pomysljš, zahanben w prsy se bjti, a s Dawidem wolati budeš: D Bože! začny twář twau před hřichy mými, a wyhlad nepravosti mé. Srdce nové utvoř we mně, a nezawrhug mne od twáři swé. —

Pocházi-li tato žalostná modlitba z útroby, a modli-li se spolu i srdce twé upřimně: skutečně započal gsi polepsšenj swé, a přestaneš hřešiti. Přestati wšak zle činiti, gessťe nepostačuje; musjš také počjti pokánj činiti; toho, co se stalo litowati, a to sice tak, žebyš raděgi zemřel, nežli milého Boha na nowo urazil. Také musj hřichem poslé bezprávj, n. p. na cti utrhnutj, podvod a t. d. zase napraveno býti. Bolesti nemoci trpělivě snášeti, gest gedno z těch nehylawněgšjch cwičenj-se w činěni pokánj. Lůžko, na němž ležjš nemocen, gest žjrná pec, w njžto duse od neřesti hřichu očistěna, a k předrahé ceně nebes ofšledytěna bývá. Počjnage wšak nynj teprw s večerem kaukol celého půlstoletj ze srdce swého wytrháwati, budeš mjtí zapotřebj wyššj pomoci; an se wynacházjš w nebezpečnstwj gaťo apóstolowé na

moři, když hrozila loď gegich utonutím! Nemož-
dauce sobě co počiti, wolali Sežjše na pomoc;
Pán Sežjš také skutečně spomohl, přimluwim bau-
ři, by utichla. —

Gledage tedy w nepořogi a pobauřenj myšti
swé pomoc gafo apostolowé, budeš museti také
wjru mjeti, gafo apostolowé. — Sežjš se gebnau
tázal učedlnjků swých: Za koho mne máte? —
S odwece tudjž Petr: Ty gsi Kristuš, syn Bo-
ha živého. — Wěrjš-li také přiteli nemocný! že
Sežjš gest syn Boha živého: také budeš zdwihati
ruce swé o pomoc k tomu, w něhož wěrjš, že
syn Boží gest, a že přišel hřjssnjků zachowat a
spasit.

Sežjš syn Boha živého takomé zalibenj měl
nad wyznánjím Petrowým, že kněmu řekl: „Bla-
hoslawený gsi Šimone, synu Jonášůw, neboť co
prawjš, ani tělo ani krew tobě nezgewily, nýbrž
Dtec můj, genž gest w nebesjch. Pročež prawjm
tobě: Tyš Petr, to gest, škála, a na této škále
wzdebám cirkew swau; a tobě odewzdam kljče
králowstwj nebeského.“

Možná-li, an nemocen a opustěn gsi, a tako-
řka w nebezpečensstwj utonutj, možná-li ti co spa-
sitelněgšjho činiti, gafo Sežjše, Syna Boha živé-
ho s auplnau wěrau wzjywati? — Takowau wy-
wššenau wjru, kterauž Sežjš, živý Syn Boží, Pe-
trowi kljčemi nebeš odměníl, zagisté i tobě kljčem
k nebi odměnj. —

Učkolim ti nelže ozářenau branau beránka we-
giti do blaženosti wěčné, kteraužto dušje newinné

toliko, a gaſto angelé čiſté vcházejí; ani branau mučedlníků, kdežto ſe koruny a palmy rozdáwají, přede wíce geſt bran a kříců k nebi, neboť, řekl Pán Ježíš: Dám ti kříce. — Ježíš dobře meděl, že wiſſiční gjm wykaupení, gednau a tauže branau do nebe wíjtí nemohau. Ceſta twá tedy mede kaužké bráně kagícjch. Stežka trny poſypaná a ſlami hořké litoſti ſmáčená geſt twá ceſta, a tať byš upřímně s Petrem mohl wyznati: Ježíši! Ty gſi yn Boha žiwého! Tyš Wykupitel ſwěta, w něhož perwně wěřim, od něhož ſilu, poſilu, a ſetrowaloſt w kagicnoſti očekáwám, a gehožto přehořkým umučením a wylitau krowj odpuſtění hříchů doſáhnauti daufám. —

Tať kagicně ſmeryſſlege budeš ſe lépe míti než prwé, když gſi wlaſtní záſluhy wyhledáwal a s nimi doſtačiti mýnil. — Ach na ſmrtelné poſteli opauſſtí člowěka lžcoměrnoſt, ſundáwá ſſtrobosſku ſwau, a wnitřnoſt ſrdce ſe zgewuge: buď perwná w Bohu důwěra, buď hanebná malomyſlnoſt, kteráž až w zauſání upadáwá. — Uí nezaboh w tem poſledním wýgemu, gaſkoli ſobě hrage na myſl poſtognau, přede poſud ten toliko lžcený geſt, a proměněn býwá w muſku wěčné. — Perwná wjra, toliko w záſluhy Spasitelowny aučinná láſkau, člowěku umjragícjmu dodáwá weleбноſti, kteráž tjm zwěſtuge ſe wíce, čím ſmrt wíce ſe blíží; an zatjm newěřící ſe ſwrchowané života radoſti do hrozně a nejmjrně hluboře temnoſti náhle ſwřžen padá.

Kagícjmu, který winu ſwau poznáwá, a o=

pravdu gi želj, gest lůžko smrtelné wjítěznau slá-
wau, a oltářem, na kterémž Bohu žimot swůg obě-
tuge. — Poklid, wznesšeněgšj nad lidšj, ohledán
býwá na twári zemřelého, který we wjře, s křjžem
w rukau a s Bohem w srdci na wěčnost se ode-
bral! — Wšecky tahy žbledlého obličege geho mlu-
wjmogj hlasně, že zesnulý pln nebeské naděge w
sladkém pokogi tělo swé opustil, a že ne on, ný-
brž okološtogicj nenwice trpj.

Křesťan dobromolně klade sebe gažošto obět
knohaum ukřižowaného, tišše očekámage, až se ho
smrt dotkne. Nechť se změní předešlá způsobu
geho; gestit to osud wšech lidj. — W krátčém
čase, gá i ty, žbarweni budeme barwau umrlčj.
Každý den odnjmá nám něco životnj sily, až nás
konečně hrob pohltj. S slzy, kteréž přátelé pro
nás plačj, wyschnau, a po nedlauhém čase budau
i nad gegich hrobny wyléwány.

An denně tať důležité žkussenosti nabýwáme,
gest k nepochopenj, kterať letitému člowěku, kdýž
se roznemůže, nenapadá že to s njm giž konec wez-
me, nýbrž raděgi se klame, myslé: že ten neduh
brzy zase od něho může odegiti; wždyť gsem po-
dobným nedužimostem giž býwal podroben, a
wždy od nich opět oswobožen. — Ach! milý nemo-
cný příteli, právě proto, že gšj giž wice podobných
neduhů přestál, měl byš se obáwati, že tento gest
poslednj, a že ti snad tať šťastně neodegde. Ne-
wjdáš dosti často lidi, genž mimo nadánj po-
woláni býwagj lna wěčnost, a musogj bez při-
rawy se odebrat?

Přiznej se, že z pauhé bázně smrti všeho se varuješ a štítíš, coby tě na smrt pamatovati mohlo. Pročež ti nikdy nelze bez aužlosti o samotě pobýti. — Giž temno haurčivé noci, spatrenj světnice, w které nedávno někdo zemřel, w pravovánj o častější náhlé smrti, procházka okolo hřbitova, všecťo toto wěci gsau plné hrůzy pro tebe. — Gať mile ale budeš s Bohem w pořádku, všecťy hroznosti před tebou zmizj. — Rozvaž toliko, gať blížej gš hrobu, a gať mnoho gejšťe na práci máš, nežli si zalíbenj Božj žištěš. — Co ti neobtěžnějšjho bude, gsau ony wazby, které mezi tebou a gistým stwořenjm pozůstawaj, a přestati musěj; kteréž wšak, budeš-li churawějšj, aneb mluwy zbawen, aužlost smrtelnau ztíšceronášobj.

Stacházjě-li se k neštěstj swému w stawu takowém, a budeš li odkládati očistěnj swého swědomj gejšťe děle, budeš podoben nešťastnjku, genž tenkrát teprw dravé šselině pažaury chce odštipati, když mu giž částí masa byla z těla wytrhala. — Wšak ani tenkrát netřeba ti zausati, an patrně widjě, gať s pomocí Božj nemoc twá prostředkem k uzdravenj dušje twé státi se může. Giž dobývánj pažaurů šselny dravé dokazuje, žeby gš rád zbyl nepřitele swého. — Žádných delšjch prostředků není zapotřebj, byš z nebezpečnstwj byl probuzen; giž gš probuzen, a s zachowánjm sebe zbawen, a budeš-li Boha wzýwati, přispěje ti k pomoci, byš wywážl šťastně z nebezpečnstwj. — Také swaté náboženstw zapůgčj tobě swého ramena; neboť moc swau zgeruže nemjce tam, kdežto od pomoci lidské ničeho

nelze se nadíti. Obljbilotě sobě, žljičené z nauze nenwětšij wytrhowati; zwláště umjragjcjm býwá štjtem a obranou.

Popatíme u p. na nábožného, kternýž se ke kenci života swého bljži, gať geho dětinná wjra w Boha wšij aužkosti ho zbawuge. Z bolesti swé za welikau milost powažuge, a wynacházj se, ač geště na lůžku swém, předce giž u brány nebeské.

Každý neswatý buď patřenj na takowého Bohu oddaného tupitele nemydrži, a před ním utjkaťti, bude: buď proti vůli wnitr mocně hnut, a na kolena padage, umjragjcjho za požehnánj prositi bude.

Ach! w náboženstwj gest nengistěgšij pomoc pro hřjšjněka wolagjcjho o nj. Náboženstwj spomáhá, a wj radu, byť raněný byl sebe wjce raněn. Ba, ono mjrnj a hogj bolest, a umj i smrt samu ošladiti.

Nemocen gfa, wjš, že gšj bljzeť smrti, a že ošamžitě zemřjti můžěš. — Gfa křesťan wjš, že gest duše twá nesmrtelná, a že gi na onom! swětě buď wěčná odměna, buď wěčný trest očekawá; nebudeš tedy čekati až na poslednj života den, bysi se potom teprw do vůle Božj odemždal, hřjchůw želel, a pokánj činiti počal. — Ach, chraň Bůh! — Trápenj twá trpělivě snášená gfausťkwoštnj darowé, kterěž srdcem kagjcjm milému Bohu obětowati můžěš. Pozdwihi srdce swé k nebi, a duchu swému w letu geho nedy ničjm brániti; a mělo-li by se to předce přepadnutjm malomyšlnosti přihoditi: hlediž ho nábožnými myšlénkami znouu powzbuditi, a rci k němu:

Žežce wzdycháš w mazzbách utrpení?
 Zmužiž se, neb není po všem weta,
 Nadějí máš budoucího světa!
 Brzy dojdeš želu wygasnění,
 W Kristu, slunci swém —
 W Swětle, blaoho čekáném.
 Patř gen wzchůru! Bůh giž na tě čeká,
 Tam, kde seraf před ním klesá,
 Aby krásněgi tě wyprawil;
 A dle nesmírné své lásky
 Čela twého wrásky
 Wyhladil, a wěčně oslawil.

Brzy všedko bude přetřpěno;
 Zmužiž se, ó duchu unavený!
 Wazby, gimiž zde gš obtižený,
 Sam Bůh rozmetá; pať zwítěženo!
 Bog, ač newšední,
 Bogugeš giž poslední,
 Brzy doběhneš giž swého cíle,
 Koruny wšši zdegšši pile.
 Brzy Kristůw hlas giž ozwe se:
 Utrápený služebniče!
 Křiže milowniče!
 Wegdi do wěčného počto.

20. *Auzkost smrtelná.*

Menj hroznější auzkosti nad smrtelnou; a ta nemine žádného. Nikdo nás od ní nemůže osvoboditi, kromě Ježíše, přítele v nauzi a smrti gediného. — Ach! gať nešťastný bylibychom, kdyby se náš Pán Ježíš v smrti neugal, a kdyby byl neslibil: „Wolente ke mně w čas nauze, a k pomoci přispěgi wám.“ —

Milý trpěj bratře! byť byla auzkost, bolest a nauze twá gestě prudčější, tať žebný wolal: Pane! giž gest přiš! pomni toliko, co Pán Ježíš popocitil, když se w zahradě oliwetské modlil, a hodina posily a potěchy byla gestě nepřišla. — Ty gš hříšný, a proto uwalj se na duši twau auzkost, že se nebudeš moci ani modliti, aneb se aspoň budeš domníwati, že negš s to. Ale ani tenkrát nezaufey. Patř toliko šlawě na swůg řjž; neboť nábožné oči k Ježíši pozdwiženj gest tichá modlitba, kterauž Bůh zagisté neoplyšl. Takowé modlitby gšau vlastně ona nebem žehnaná okamženj, za kterýchžto Duch Swatý mysl klesagicj pozdwihuze, a za kterých on sám wzdechyn newyprawitelnými w nás se modlj. — Ježíš dítky swé w takowé auzkosti blaoho neneháwá, nýbrž žegně blížj se k wolagjcimu, ba i dopustj, by kwojlcj, gaťo někdy Jan, hlavu swau na nádrá geho položil, a na srdce geho milugjcim se wyplakal.

O, nábožný, nemocný příteli! budiž ubezpečen, že stežka utrpenj gest ta nengistější, na kteréž s Pánem Ježíšem, přítelem hříšníků, se seznámiti, a w důwěrné přátelstwj wegiti můžeme. — Nalezl-li gš gedenkrát na stezce swého Spasitele, a žalomal-li

gsi mu bjdu swau, gafo zlato z ohně, tať tebe z trápenj twého dobude, a twoug pláč proměnj w radost. — Hlavnj přičina této radosti gest ona swědomost: Sežjš mi hřichy odpustil, wyslechl mé žalostné z hřichů se wyznání, a užřew slz mé přigal mě na milost. — Sežjš od Otce má tu moc, přigmauti náš na milost, a wěčně spafiti. Pro tuto wjru, ačkolim hřichowé bolestně tě trápití magj, nemagj tě předc důwěry zbarwiti. — Gen si k Panu Sežjssi proflesti cestu, wybogug, wymodli, ba wypláč si přjstup k němu. Zaťowá obět slzawá ljbj se Bohu, a gest mu přigemná gafo ten neylibezněgssj chwalozpěw. — Wjmeť dobře, že Bůh nepotrebuge wygádřenj, neboli progemenj našich djků, kdo wšak ho miluge, předce mu rád wyprawuge, co cjtj, a Bůh dáwá swé zaljbenj nad tjm srdci našemu znáti, ne gafoby wygádřenj djků našich tať wůborné bylo, nýbrž pro radost, fterá s njm spogena gest. Každé pocitenj zaljbenj Božjho nad našim djkůčinenjm gest podstatná radost srdce našeho. „Kdo mi djky obětuge, prawj Hospodin, ten mne wělebj; a totě přičina, pro fterauž mu dám widěti spasenj Božjho.“

Ba, milý příteli nemocný! čím wděčněgssj budeš, tjm hogněgssjho požehnánj wšelikého druhu dosáhneš, a Bůh ne tať na počet gafo na upřjmnost djků twých hledj. Zůstaneš-li synem Bohu wěrným, shledáš, že čím důwěrněgi s ním budeš obcowati, tjm srdnatěgi swé budoucnosti, tagenstwjm zahalené, wstřjc budeš kráčet. Ga-

řožto dítě poslušné Otce nebeského nemyaubřegší-
 ho nebudeš se snažiti, odhaliti zopovášlivé wse-
 tečnosti onu rauřku. řteraužto Bůh na wěčnost očim
 našim zakřívá. Čeky, až se bude Bohu líbiti,
 napotom smrt odhalj záclonu, a užjřš diwny wě-
 nosti. Tam, řde wjtěžné palmy wěčně se zelena-
 gj, nenj počátku a nenj konce. Wřěcko, wřěcko,
 co tam užjřš, gest pleš a radost a sláwa, a tr-
 wá na wěky. A řdo by hrozil se takowého řwě-
 ta plného plesu a radowanek? A ty gjš této
 blažené otčiny tak bljžek, a pocjtjřš co nenydřjwe
 řladřkost a roznjcenost řhledanj-se upětného, a na-
 gdeřš opět ty, řteré gjš na zemi milowal, a řterj
 před tebau řesnuli. Twogi wraucně milowanj
 rodičowé, wřřicřni pořewenřtwjm a lářřkau ř tebau
 řwogenj, a tobě drazj, řteré ani twé řřzy, ani twá bo-
 lřř ani twé bědowanj z hrobů gegich wywolati nemo-
 hly, ti wřřicřni čeřagj na tebe. Mermutiž se tedy,
 že se hodinřka twá bljžj. Měbėdug tedy pro ten
 drobět řiwota, bez toho gest pln řtrasti a bjdy.
 Ačřřři wřřlřřř gest země, předce pomine, a gest
 dřřřř, gegjřřto ostrj náš ranj, řhceme-li na nj sobě
 pohowěti. Měmoha tedy sobě pohowěti na této
 řeani, tráčeg ř potěřřenjm do řwěta lepřřřřho. Bu-
 de-li ti řonečně řřáčenj obtjžné, řesřábneř-li, a
 budeř-li omřř léwati, řřipomenř sobě Spasitele řwě-
 řho na hoře olimetřřě; tam podobné auřřřosti pl-
 ných hodin řakřřřř, tak ře řam wřřdychal, a řekl:
 „řmutná-tě duřře má až ř řmrti!“ Řeřjřš nám
 ale také okázal, řakřřřřom w takowých auřřřosti
 řřřřř hodinách řhowati se měli. Řeřjřš obrátim

se k Bohu, k Otci svému nebeskému, modlil se, a nepřestal se modliti, až mu byl Bůh angela seslal, kterých posílal trpčeho Boháčlowěka. Buď ubezpečen, že i to, budeš-li se tak důvěrně a bez přestání Bohu modliti, Otec potěchu nebeskou sěstle, a jako Ježíš důvěrně do vůle Boží se odemýdávaje, zvolá: „Otče! staň se vůle tvá!“ — Budeš-li se Bohu líbiti, byš přikročil k tohoto žimota, důvěruje se w milosrdenství Boží s radostí také řekneš: Otče! milý Otče! do rukou tvých poračuj duha mého. — Nyní vezmi kříž svůj do ruky, polib ho citem nábožným, a rei:

W ranách tvých, ó Pane Jezu Křiste!

Posily nabyti dafám gisté,

Smrti bych, až k loži přikročí,

Statně hleděl do očí.

W onu dobu milostiw rač bítí

Mně, a hříchů mogle odpustiti;

Epanilau pať twář mi ukať twau,

Dřiw než oči wyhasnau.

21. Po smrti nastane soud.

Lidé se bojí smrti pro ty věci toliko, které po ní nastanau, soud totižto, a věčnost. Všutku dvě hrozných věcí, ale gen pro hříšníka zatvrdělého, bezbožného. Nábožný se neleká smrti,

gelikož sobě žádá do nebe přigiti, a my, že se tam nelze ginát dostati leč smrtí. — A podivení gest, že se gačo křesťané denně modlíme: přigď k nám království tvé, a předce se strachem třeseme magice do království nebeského vkročiti, kdežto budeme Boha widěti a milowati. — Staříčký arciolec Jakob radowal se, když mu bylo praweno, že mu opět bude lze syna swého Josefa spatřiti. Muže tedn, řekl, s radostí zemru, když gen budu moci gestě gednau syna milého Josefa obegmauti. — Jakub chce s potěšením umřiti, bude-li moci člověka milowaného gestě na několič okamženi widěti: a my trneme strachem, že náš smrt chce na ono místo dowěsti, kdežto na Boha věčně budeme patřiti? — Neměli bychom raděgi gačo Jakob se radowati, a zwolati: Ach Pane! rád zemru, gelikož užijm obličeg twůg. — Možná-li patření na twár Boží opravdu sobě žádati, a předce se smrti báti? — Ale gač gšem giž dřewe řekl, proto se smrti bojís, že se před soudnau stolicí Boží postawíš, a wědět nemůžeš, gač obstojíš. Gá pať prawim, že bys prawě pro soud Boží neměl smrti se báti; neboť čeho sobě gačožto křesťan milugicj Boha wíce můžeš žádati, než to, by gedenkrát bylo zgerwno, gač welká gest twá wjra, gač perwně se důwěřuges w zásluhy Pána Ježíše a geho zaslíbení. Ano, radowati měl bysi se, že se ti dostalo tak wznesšeného určení, od Boha samého býti sauzena. Gačožto prach a popel, a čerwjš we welikém tworstwu, předce gš dēdic nebes, a máš duha nesmrtelného.

Až gen gednau tam u milého Otce nebeského budeš domowem, s autrpností nebesšťanůw dolů na zem hledě, zde pozůstalým budeš přáti, by tam s tebau byli.

Tať gažo křesťanu k hanbě slaužj, báti se : tať spravedlivá gest bázeň geho, obává-li se pro hříchů spáchané. Obávánj toto wššať má ho tjm wjce pohnauti, by se nowých warowal, předsessých litowal, a učiněné zlé, počub možná, opět napravil. Takowá bázeň gest swatá. Tať se swatý Šaroljm obáwal saudu Božjho. Sedě w paussíce swé bil se w prsa a denně želel swých hříchů. Tato bázeň udržela ho, že neupadl do nowých hříchů.

Tobě seslal Bůh nemoc, kteráž ti oznamuge brzka smrt, bysi se připravil k nastáwagjejm saudu. Do swěta ti nynj giž málo, ale nemoc twá zasluhugce celé twé pozornosti, poněwadž přítelkyně gest, genž ti wědomo činj, že brzy zemřeš.

Nemoci gsau tať gažo smrt osudem smrtelnj-fů. Zemřiti musjme, poněwadž lidé gsme. — Nemoci wššať býwagj následky nassich hříchů, a proto se má nemocný k trpěliwosti wzbuzowati; ať pomni toliho : Zhřessil gsme, a hřích mi tu nemoc způsobil, trpjim winau swau! — Wa, gestě máš zač děkowati Bohu, neboť bolesti twé wyslily náruživosti twé, žádostiwost, a zlé náwkyfy. Ano, nemoc očistuge dussi twau a wede tě zpět k Bohu. Gen se upřjmně wyznen, nenj-li, co gsi nemocen, počet hříchů twých menšj, — a nenj-li to welké potěšsenj? — Gestě wjce! Nemoc gest žádaucj příležitost k dostičiněnj za hříchů; a tr-

pjš-li, do vůle Boží se poračcege, a spogugeš-li trápení své s božským utrpením Ježíše Krista, mohou ti k nebeské věčné slávě dopomoci. — Posvěťš-li nemoc svou, posvěť ona též tebe, a učiní tě obětí Bohu milou a dobroslibeznau.

Možná, že někdo nedal příčiny k nemoci své, a proto se tážeš: Proč musím tak bolestně trpět; zdraví svého neužívají jsem žle, kterak jsem zašlávil tak těžkých ran?

Milý, nemocný křesťane! gať mnoho giných křesťanů gest, kterých Bohu podobné otázky mohli předložit, u. p. proč gest tento zdrav, ale chud a v bídě? Proč onen při všem bohatství svém nespokojen a nešťasten? a proč giný při vši své vznešenosti křičem a protivenským hogně nawištěmowan? — Proto, poněmadž tomu Pán Bůh tak chce, a poněmadž to ta cesta gest, po kteréž milosrdenství Boží dítě své vede k spasení; ba pravím ti, že právě trápení tvá k velikým zásluhám ti dopomohau, Bohu-li se odezdáš, a vůli svou vůli jeho podrobíš, ani se netáže, proč tě tou cestou vede. Poslussenství tvé bude patrné myšlením svým v božskou moudrost a dobrotu. Tak ale také s Davidem budeš moci zvolati: Hospodin vede mne; cesty jeho jsou spravedlivé; plné jsou dobrot a moudrosti k blaženosti! Aneb zvolen s Hájím: Pán gest Pán, až činí se mnou, gať se mu zlíbí.

Kamkoli se obrátíme, vidíme, že Bůh osvědčuje svou moc; tchoto vede k sobě chudobou, onoho časnými statky, giného opět křičem, a pronásledo-

mánjm. Gednoho volá z tohoto světa ve vyšším stáří teprve, druhého již velmi záhy. Dntě Pán, a činj, gať se mu ljbj. — Poschow gea maličko, a šhne se opona s očí twých smrtelných, a budeš obdivovati cesty prozřetelnosti věčné a djký vzdávati Bohu za nynějšj nemoc, gaťožto za nemvěšj dobrodinj. — Meden se tedj pogmenovánm sarti malomyšlným učiniti, neboť proč bysi se gi strachoval, anaž ramenem nešmjrně silným wjtězně tě wznese nad slunce a hvezdy?

Budiž připraven na brzké zemřeni, a neচে sobě od posluhowačů tagiti bljzké nebezpečnstwj. Gdi po hlasu milého Dce, a czbrog se křjžem swým w hodince smrti zasvěceným. Polib ho srdečně, a rci: ó Sežjšj můg! tjmto posledním poljbenjm lásko, odewzdávám ducha swého w ruce twé, a umjráám utěšjeně.

Budeš-li w takowém gednání častěji se cwičiti, ani se ti nebude bolestnějšj zdáti, až skutečně budeš umjрати. — Ponni tedo, že bljzko gest Pán; těš se z geho pítomnosti, padni mu k nohau, a rci z hlubokosti srdce: Sežjšj, můg milý Sežjšj! tobě obatuji žjvot, trápenj, i smrt, Amen.

22. Co se častěji opakuje, stává se zvykem.

Co se často opakuje, stává se druhau přirozeností, a odtud to pochází, že hřjšněm náronům, kteréz s sebou do let stařecjch přinášjme,

tať těžce odvrháme. Zhoradilý člověk zůstává
homadem, ačkoliv mnoho roků čítá! On svému
vyššímu povolání odemřel, a totě přemutná smrt.

Druhdy bývá pro hrubé hříchy a prostopáš-
nosti mrtev, a smrt ta gest truchlivější, neboť
všech průchodů a chodů k srdci jeho bývági
gafo zaždění; takový bídnej bývá tedy za živa
mrtev a pohřben. — Ach! kdo takovému zho-
radilemu životu se oddal, gafo něgáků strog dá-
le se v něm motá, gelikož se mu tať melj, a
proplazj se tať tímto životem, až se konečně
roznemůže, a bolesti ho o tom přesvědčugj, že
ten zpuštěný sen ku konci se bere. — Ach! gať
to hrůzy plné probuzení-se z padesáti i šedesáti-
letého motání ve světě bez cíle a konce. — Ta-
kovj libé podobagj se plavcům, kterj vyhnusše
z přístavu v okamžení víchřicj polapeni, a po
dlauhém řijžem a řijžem se plamenj nuceni bý-
magj k předešlému přístavu přistati! Žádnau ce-
stu nemyslonali, ačkoliv sem a tam po moři zmj-
tání byli.

Gsi-li též takový plavec, a strávil-li gfi
léta swá v bauři života, a mrštila-li tebau ko-
nečně nemoc o písčinu, kteráž se ti nelze zprostiti,
nepten se teprv gafo Pavel: Kdo gfi Pane?
nhybř uposledni hlasu své nemoci řkanci: Ne-
obráťš-li se, a nebudeš-li činiti pokání, zahy-
neš! — Běž tedy, že první krok k pokání gest
přestati od zlého, a zdržeti se od každého hříchu.

Warovati se hříchů hrubých, gest pro toho,
kdo nemocen ležj, věc snadná; tážal-liby se pať

taľowý, coby taľé gešťe činiti měl, by frálow=stwj Božjho došsel, mohlo by se mu řici, co Sežjš řekl mládenci bohatému: Chceš-li do žiwota wegiti, zachowáwcy přikázanj. — A kdýž se byl dále mládenec tágal: coby mu gešťe chybělo, poněwadž wždy wěrně ostrýhal přikázanj, doložil Sežjš: „Chceš-li býti dofonalý, prodey wšsecko, co máš, a rozdey penjze chudým, a následug mě.“—

Wšsem že mi budeš namjzati: Wsem-liž s to? Nemohu statky swé rozundati dřjme než zemru; čím pať by mogli žiwi byli! — Tohoť ani zapotřebj nenj. Ani po smrti twé nemagi twogi mjiť sřácenj; považug toľiko chudé za swé bratry, a nech ge po tobě s twými spoluděditi, neboť genom to, co z lásky křesťanské chudým u=deľjš, zůstane twé, a teprw stonásobně se stane twým, a zůstane wěčně twým.

Mnohým lidem slauži bohatstwj co ged, ano ge činj ke wšj bjdě spolubratřj necitelnými. Sami sobě gsau wšjim, a z přchý upadagj w tupost zhowadilau, gaťo onen bohatý zpoždilec, o něrať gistý řjmský spisowatel wyprawuge, že wy=šsed z faupele, a na swé měkké howjďko se ubjra=ge, otroků swých se tážáwal: Sedjm-li pať giž? — Tento zhowadilec smyslným požíwáním byl giž tať opocen, že ani wjce newědeľ, sedj-li, či stogi; zda w faupeli, či na lenochu swém ležj.

Tať to býwá wětšjim dylem wzhledem štěšj tohoto swěta, a zůstane prawdau, co gsam řekl: Bohatstwj dráždj k opakowanému požíwánj roz=košse tělesné, a co se čašto opakuge, stává se

druhau přirozenosti. Z té příčiny vzdoruje člověk pauze smyslný tak mocně smrti.

Medržiš-liž to za zpozdilost, chtít ve velkém stáří svém na přirozenosti gestě několik let žítobytí vzžebati? Pozorug gen takového sedmdesátníka žítobytí žádostivého, wždný gest ledwa stjn toho, co gindn býwal. Ba, ontě takorčka žiwá mrtwola, slabého a mdlého zrafu, bezzubých úst, wráskowité pleti, a postawy politowání hodné. Zažme se ho, a předce gestě nebude chtít umřít. A byť byl stárjm a wysjlenjm gačo mumie wyschl, a wšsecky své známé a přátely k hrobu doprowodil, předce gestě bude sobě žádati, déle žiw býti. — Co mu ale konečně platné budau žádosti, an byl giž dozrál k stáří nenymyššjima? On znáhla zmizí, a zhasne gačo lampa, gižto se nedostává olege.

Stwřen wšsak také býwá mnohý, w auplné sje své, a s welikým hlučkem do hrobu; tak gačo w čas zemětřesení wysoká wěž na hromadu sesuta býwá, a zmizení gegi daleko a široko se znamená. Ale tento gačo onen wzdálili se od nás tak daleko, že hlasu našeho neslyšjí, a očo naše ge wíce stjhati nemůže. Wěda wšsak každému, kdo tuto hroznau cestu bez přjrawy nastaupil!

Bdá se nemožná, aby alespoň letití lidé o swau brzkau smrt neměli mjtí péči, a o své cestě častěji neporozprávěli, cožby zagisté nezanedbali hodlagjce se odebrati do nějakého gen dosti blížkého mřsta. — Nepochopitelná gest to lehkomáž-

nost, z tohoto světa viditelného na onen neviditelný se odebrati beze vši přípravy, ba i beze všeho pomyslenj na tať dalekou a nebezpečnou cestu. — Se stegnau lehkovážností vidj tať mnohý svého známého nesti k hrobu, a co řekne, gest nanemwenš to: Tomu bylo lehce umřiti, uměl se světa warovati, a byl nábožný.

Ale wiž starče! sám se přiznáwáš, že k nábožnému žemření zapotřebj gest, nábožně žiwu býti a světa se warovati! — Aneb se domníwáš, žeby se nehodila nábožnost k twému bohatstwj a wznesšenému stawu? — že gen sprostý člověk, řemeslný, chudý mělby tichý a nábožný žiwot wésti? — Smeyšljiš-li tať, weliké by bylo pro tebe štěstj, aby tě Bůh nynj gestě do chudoby upadnauti nechal, byš, mage statků časných, nepřissel o wěčne. Toho wšak není zapotřebj, žustaň bohatý, buď toliko duchem chudý; odlaupni srdce své od toho, co přináležj světu, a buď žádostiw genom toho, co člověka wěčně šťastným činj. Prawjť písmo: chudých že gest králowstwj nebeské, a totéž ewangelium swaté náš učj, že před Bohem wšickni chudj a hříšni gsme.

W tom, čeho nám k spasenj zapotřebj, wšickni sobě rowni gsme; trestatelnj totiž hříšníci, genž se musj před soudcem božským zodpowjdati. — Nikodem, aud wysoké radn židowské, byl muž bohatý, a hledage toho, čehož gest k spasenj zapotřebj, šel k Ježíšwi do učenj. Od něho šlyssel powážení hodnau prawdu: Co se zrodilo z těla, tělo gest, co wšak z ducha, duch gest. Tělo a

řew nemohau královstwím Božím vládnouti, bi swatý Pawel. — Sežjš neřekl, zahod bohatstwí swé; nýbrž tenkrát, když k pohoršení slaužj, praví se: Pohoršuge-li tě oko tvé, wylup ge, a wrž od sebe. — S Josef z Arimatie bohatý byl, užíwal wšak bohatstwí swého pravě, udělowan tomu, kdo nic neměl; kaupil tenké plátno, by gim obwinul tělo chudého Sežjše, a darowal mu hrob, kteržž byl pro sebe dal wyhotowiti. — Kdo si za žiwa dá zhotowiti hrob, ten zagisté mysljwá na smrt swau. A kdo přiodjwá nahého, není lašomec, a nedá také lačnému hladem mřiti.

Gj-li nápodobně obdařen statky wezdegšjmi, odemři swé smyšlnosti, gačož bez toho wšsemu a wšsemu odumřeš, což gest na zemi. — Dbrať se k Bohu, s poděkowáním mu nawrať statky wezdegšj, a děkug mu také za swau nemoc, za utrpení a bolesti od něho tobě sešlané gačožto léf, by nebyla ztracena duše twá i s žiwotem wezdegšjim. Wěť, že pácíwost w audech twých rozžgal milý Bůh, by duši, wzhledem lásky chladnau, opět zahrál. Bůh by tě na wěčnosti rád uchránil, proto gjž zde do žil twých ohně, a do kostj nalil bolesti. Wěť, že tě Bůh miluge a zachowati chce, proto naplnil srdce tvé zármutkem, a trápení gačo sjt nad tebau rozprostřel. Proto také poručil smrti, by tě nezachwátila náhle. — Bůh nedal přjhradu mezi žiwotem tjuito a onjm stanaucj nagednau sřhnauti, nýbrž, byš se mohl zachrániti, a nebyl náhle zasypán; zponenáhla geni dáwá rozhjratí. Rozwaž to weliké dobrodinj,

že tě tvá slabost jako vězně k sedadlu ušovala.
 Pomni že tě Bůh sám dal do vazby, bys v
 temnostech myšlí své s pravé cesty nezblaudil.
 Daž se ho sám, neboť gest ve světničce tvé.

W pohowce své nábožný řdyž kmet
 Brzkau na neznámý onen svět
 Paut swau opravdu si rozgimá,
 Gistě Boha podle sebe má.

Na tomže sedadle, na němž nyní odpočívá-
 gj umblené audy tvé, za duů zdramých mnoho
 gfi asi zamenšlel, gať bys mohl we světě bo-
 hatstwj a štěstj dogiti; nech sobě nyní také na
 tom býti záleženo, gať bys dušši swau obohatil,
 a šťastnu učinil. — Wylup oko, které tě pohor-
 štuje, a wrz ge od sebe.

W nenáwišti mæg hřích, který gj milowal,
 a proš Boha, by tě wyprostil ode všeho, cožby
 se nuu na tobě neljbilo. — Už tě konečně kněz,
 přítel twůg nevwěrněgšj a nystálegšj nawštj-
 wj, a srdcem laškawým k tobě promluwj: Bra-
 tře! hotug se, Pán se blíži; — rozžhni lampu
 swau, a welikého prominěnj swěho gsa sobě swě-
 dom, rci upřímně: Pane, Bože můg! negsem ho-
 den, bys přišel ke mně, ale pomni toliko na mne,
 neb gsem opusštěn, a gať na křži; ó den mi
 slyšeti slovo milostné: Gessťe dneš budeš se mnau
 w králowstwj otce mého. Poraučjm teby, Sežj-
 šj můg! ducha mého do rukau twých, a umjrám
 počogně.

23. Čím výšče zvon, tým širěji se rozléhá jeho zvuk.

Podívejš se, ohlíďneš-li se pomázlivě do minulosti, kám se děla léta strávená, kteráž ti nyní jako dnové přicházejí. Ach kratičků příliš gest život lidský. Sedmdesáte roků, gest tolik co sedmdesáte hodin, kteráž uplynuly, dříve než jsme gich sobě pomšsimnuli. A co máš z tvého dlouhého zde přebývání? Pomněl gš někdy na ztrátu času? — a nyní sobě připomínáš, že brzy bude po tobě meta? — a že skutečné twogi, dobří i zlí sauzeni budou? — Uže-li ti bez hrůzy a třesení patřiti na onen základ, na který gš stáwěl spasení své? — Ach! stogjš tu jako onen blázen, o němž řekl Sejšš: na písťu dům swůg ustawěl, i spadl přjwal, a přissly řeky, a wáli wětrowé, a obořili se na dům ten: i padl, a byl pád geho weliký.

Čas lidj na tisíce stawj byt swůg wěčný na písť, kterýž odwěge wichřice smrti. — Zachraň Bůh, byš patřil mezi ony bláznny hluboce padlé, kteří za duů zdrawj na spasení své nepamatugj. Tito zesmyslnělj, rádi by žili na zemi bez přestání, rádi by žádosti své nasycowali, a w tom zwlášťnj gaťesi welikosti dosáhli. — Djš-li gim co o ctnosti, gďa se gim to býti sprošťatwjm, o němž ani slyšeti nechtěj. Stkwostně se odjwati, na měkkých ložjch lžhati, w ozdobných a nádher-
ných domjch přebýwati, drahých gjdel a nápoğů

požívatí, mnohem vládnauti, a dle z vůle jim na-
kládati, totě to gediné, po čemž dychtj.

Takowj lidé gsau z těžka na dobrau cestu k
umedenj, neboť přjliš wysoký o sobě magj pogem,
a zamenššlegj, gať by Wšsemohaucjho z tworstwa
geho wlastnjho wylhali. Š giné by rádi pře-
mluwili, že Bůh gednání nasseho sobě newššjma,
a že nábožnost a cudnost mravů gest nálež mni-
chů, a předsudkové let dětinských. —

Wěru, neslýchaná to twrdosšignost, řduž člo-
wěš o stwořiteli wšsemohaucjm pochybowatí chce,
an sám, co do něho, na nenyeně bjdný gest, a
řwola ničehož nemůže. Mezámššjwá-li zdrowj nasse,
ba i žiwot sám druhdy od nepatrného dosti wánj
wětérka? Mlha wůkol náš a nad námi se wzna-
ššlegjci, rosa noční, mráz, řterýž šřjrbřjwá řřrowi-
ny, mrať, řterýž zacloňuje slunce, wedro i stu-
deno, to wše gsau nástroje Božj, a wždy po
hotowu, na paubé božšřé pokynutj náš usmrtiti.
Ach! řteraťž my mdlá šřwořenj wšsemohaucjmu
odoláme? —

Bože! wětéř, weljš-li mu,

Nese náš giž ke hrobu.

Člowěš, hřjchu, — smrti otroš, — prach, —

Dusse šwé, a wlastni blaženosti wrah,

Coby, Nesřkončený! co by byl,

Řdyby ho byl řežjš s Debau nesmjřil?

Saudce šřprawedliwý! Bože wěčný!

Může-li ti člowěš dost být wděčný?

Člowěče! cjtjš, stárjm a bolestmi zhmožděn, swau nicotu a nyzkost? — Kde pak ale gest úcta, kterau gfi blužen Bohu? Spowázilbys se w zločinstwj swém geště déle trwati, nemida, že ži-
ma života giž nastala, a snjh poprášsil hlavu twau? — Želo twé wysychá, a sily twé mizegi patrně. Ale až to, což gest na tobě k zpráchniwěnj, že-
wře a spadne, budeš na to patřiti, požůstaneš, a budeš déle žiti. — Dřsssem, požůstaneš, duch twüg bude žiti, w giném wšsak swětě. Z prachu, gjmž gfi nynj obalen, smrti se wyrwineš, a wšročjš do prawého swého života, z něhož pochájjš. Znáš ale také místo tagemstwí plné, w kterémžto po smrti budeš přebýwati? — Znáš Boha? — Znáš Spasitele swého? Aneb gfi se za Krista, po němž máš gméno, stýdjmal; aneb gažto bohatý a wzácný juad dosawad se stýdjš obraz Ukřižowaného w swětuici swé wyrwěsiti, an se nestýdjš obraz celému swětu známých neznabohů, a Boha odpjračů, a giných hřjssnjků w rámcích pozlacených, gažto swětničnj ozdoby nechati na stěnách wi-
seti? —

Ule právě proto, že gfi člowěk staru wňš-
ssjho, množstwí očí lidských na tebe hledj, a hřjss-
nost twá, a pokléstj twé gsau gažto nepravý
zvonů rozbitého zvonu. Čjm wňšse wšs, tjm šs-
řegi rozlehá se geho nanicomatý hlas. Čjm wj-
ce tedj powňssen gfi, tjm wětšj gest pohorssenj,
které dáwáš; a mnoho wňznamné místo swatého
ewangelium: Běda tomu, od koho pohorssenj po-
chájj! ždá se, gažoby schwalně tobě bylo řečeno.

— Sled tedy nesauzručnost, kterau gš rozšířil, křesťanským a příkladným životem naprawiti, aby s wšosti twé čistá, k Bohu obrácená mysl hláholila do nižin, byš dobrým příkladem wymazal zlé, a mohl se položit do hrobu s tau potěchau, že gš křesťanským se chovániím giné k podobnému životu wzbudil. — Aneb byš byl snad tak slabý a změkčilý, žebyš lepššimu swému přesvědčení gažto na wzbor, lidj se ostýchal, coby totižto náhle mu twému změnění se kešli? — S gažá to bídna, wěčně nestálá pečlivosť! Medceš, by se řeklo o tobě, že gš se obrátil k Bohu; že gš se smjřil se swým nepřitelem; že gš statek nespravedlivý nawrátil; že gš se gisté podezřelé zndmosti odřekl. — Ale opowážiti se dceš, postawiti se před soudce božského posřwřeně takowými hřichy, před soudce, gehožto tresty nemagi žádného konce? —

Už za příčinau auřadu neb stawu swého obcowání máš s lidmi, kteří wšsemu swatému se posmjwagi, a Boha zapjragi, nenech se nesmyslem gegich od polepsšení života zdržeti. Raděgi se wesel, neboť Ježíš za blahoslawené wyhlassugety, kteří pro něho posměch trpi, a na ty, kteří se Bohu rauhagi, bezpečného a lhostegného pokoge požjwagi, nedbajice na to, co lidé pro gegich newěru o nich smenyšlegi. — A ty, genuž swětlo božské a swaté zasmjřtilo, mělbyš se snad ostýchat za njm giti, ano tě powede k blaženosti wěčné?

S milý, nemocný příteli! gať nebezpečno gš, stydět se za gméno nábožného člověka, a

podobowati se raděgi dobytčeu, který nařmowán
 njm toliko žiw gest. — Prawjť swaté ewangei-
 um, že není žiw člowěk samým chlebem, nýbrž i
 dobrými skutky. — Křesťanu má geho swaté ná-
 boženstwí býti pravidlem, podporau a berlan;
 gestiť také značkem wyššího rodu geho, geho de-
 dictwí a vlasti nadpozemské. — Náboženstwíu
 oslěditi se dusse až k swatosti, gjm nabývá srdce
 radosti nebeských, a poklidu; gjm hodiny starostí
 netrypčegších býwají oslazeny, a hrůzy smrti roz-
 pláštěny. — Náboženstwí gažžto dar nebeských po-
 ždowihuge srdce wěrné nad pomigitelnost, až k ne-
 pomigitelnosti, k Bohu. — A kdýž gest tělo zemí
 přikryto, dostawá dusse odměnu za swau nábožnau
 wjru w Boha wšemohaucího, a wšedko oblažu-
 gícího. Stěhugeme se do slawného nebes pří-
 bytku, kdežto s miliony kůrů duchůw blažených
 před trůnem Páně chwálu geho zpíwati, a wěč-
 ně, wěčně, newyslowitelně šťastnj budeme.

Nemocný mělby se wětším dílem s takowý-
 mi myšlénkami zaměstnáwati, a o ničemž tak rád
 nemluwiti, gačo o brzkém do otčiny wěčné k Bo-
 hu se odebrání, kdežto wlastně wšickni lidé mají
 se šhromážditi. Ale místo takowé zábarny pře-
 menšší a mluwí celé hodiny o bolestech, které po
 tolik a tolik dní, měsíců, neb roků snášel, a mě-
 ří ge tau měrau, kterau přítomné swé utrpení
 měří. Druhdy také spoguge minulosť s přítom-
 ností, a trpí to, čehož by byl gen díl k přetrpě-
 ní měl, desateronásobně. — Též i budaucnostj se
 šaužíwá; gsa we dne pečliv o noc nastáwající,

Ěterauž prý asi w bolestech bude museti stráwiti, a snad právě w oněch hodinách, před ěterými se we dne strachem tráíl, nepořogněgi spáti bude. — Ztratil-li nemocný minutu, ztratil mnoho, geliťoť čas žimota swěho giž gen na dni a hodiny čítati smj. — Nemůže tedy nemocnému dosti poraučeno býti, by se giž dnes aužkosně nestrachoval strasti, ěterauž den zegťregšíí snad s sebau přinese. Měť by také na to neyhoršíí připraven býti, a měly gednau nohau na zemi státi, druhau wšak giž zdvihati, by na prwnj Pána swěho pokynutj cestu mohl nastaupiti. Tato cesta dowede ho konečně tam, kdežto od wšeho trápenj swěho bude oswobožen. Budiž ubezpečen, milý příteli nemocný! nalil-li ti Bůh kalich trápenj plný, geliť aumysl geho, hořkým tjm nápojem tě očistiti, a radostj nebeských hodným tě učiniti. — Přávě tenfráte pozdwihuge se důwěra w Boha neywenš, když naděge lidšká co neyhlauk flesa. Protož prawj sw. Sgnáciuš: Wždy se zaradugi, wida hřijšnjfa, an se byl roznemohl; neboť nemoci wedau k Bohu. — Nech tedy tjm štkwosným dussewnjm lékem na brzký odchod do wěčnosti se napomenauti, a obrať se za tau příčinau k Bohu, a mluw k němu srdcem synowským :

Wjm to, Dítě! dobře wjm,
Swět že tento nyní opuším;
Kosa smrti geť giž napřažena,
Na hlavu mau přímo zaměřena.

Be wšech aubech mých žni smrti hlas:
 „Hotug se, giž wypršel twůg čas;
 Dům swůg smrtelnjče uspořádey!“

Učkolim hlas tento smutně žni,
 Ewář mau klidnau předce neměnj;
 Nehrožjť mi saude. spravedlivým,
 Uni Božj mstaui, nčů trestem tklivým.
 Swědomj mě těšj položné:
 Saudce swěho, Boha nebog se,
 Wjš, že gest ti Dtcem přelastawým.

A tobě, Dče! důwěrnost swau mám,
 Tobě docela se odewzdávám.
 Ducha odegmeš gen nyní mého
 Slowem mocným w tělo wdechnutého.
 Wezmi si gen wěrnau dušj mau,
 Posilň silu gegi každičkau,
 Wy tě wěčně mohla milowati.

Spasiteli, Kriste Sežjšj,
 Potěšeni w smrti nehyššj!
 Mraucjm gazykem mým mocné gměno
 Ewoge budiž gessťe wysloweno.
 Už se octne duch můg u tebe,
 Milostně ho přigmi do nebe,
 Pro twé drahé rány, Slitownjče!

Tobě, žemi! tělo darugi,
 Wlastně ale gen nawracugi;

Gestit ž prachu twého celé,
 Poslé ž mocné ruky Stvořitele.
 Kryg ge rakow, až pať angelé
 Zmwukem trauby opět wzbudj ge
 A obecnému lidstwu ž mrtwých wstání.

Spasiteli, swětlo dusse mé!
 Srdce mé giž brzy uštane.
 Přigdiž, přigdiž, wyswoboditeli —
 Slowa wážnau — ó můg Spasiteli!
 Přigmi ducha mého, poswiť mu
 Strže smrtešlnau mrákotu —
 Umjráám giž — Sežissi můg! w tobě.

21. Mysl křesťanstá.

Gestit to owšem mysl křesťanstá, řdnž člo-
 věk, bym mnohá léta žiw, we weselj, radowanj
 řách, a dobrém bydle, nynj sešlostj aneb nemoc-
 na lůžko, řteréz nemá wjce opustiti leč po smrti,
 uložena se wida, upokogiti se umj. Tomu wšak
 nedostává se křesťanstého smeyšlenj, řdo se nikte-
 rať nechce odemždati, řdnž mu Bůh nemoci byl
 w cestu wřcočil, a ř sobě ho wolá. — Ach! řdo
 se tať přjliš nemoci bogj: gařž se mu powede w
 řas umjranj? Gest-li člowěk takowý stawu spro-
 stého, řdož si ho powšjmne? Ponechán býwá při
 swé newřlosti, až přestane newřlým býti, a taťé
 žiti. Gest-li wšak stawu wzneřšeného, býwá lé-

Čar tak opatrný, že i neohrubší zpauro a vzdor proti Bohu i přirozenosti přigennějším gménem: hypochondrie čili kalofremní těžkomyslnosti nazve, a místo co by měl nemocnému říci: Tvůj vnitřní nepokoj, tvá nemoc, tvá svěhlavost činí tě ještě gednau tak nemocným, gať skutečně gš; místo této pravdy předepíše léky proti smrti, kteráž s kosau napřaženau určitau hodinu giž očekává, by přetáhla nit života nemocného.

Ach, milý nemocný příteli! ještě se nezdáš býti w nebezpečnství; méně stau tvůj takový gest, že bys měl na časy minulé se poohlédnauti, a spasitelně se sobě rozzímati. — Pomni toliko, že snad gať živ nebyls tak blížek štěstí svého, gaťo nyní. — Staříkáš si na mdlobu, stáří a churavost, kteráž tě od namyšlého živobytí způsobu zdržuje, a nepomníš, že ze všech známých ty nejprve pohřben budeš. — Ach považ gen, gať ti bude, až lékař nad tvým se wynacházením ramena ma bude třítí, a za ztracena tě uzná? — O! na nic užitečnějšího nemůžeš pomysliti, než na smrt; na své brzké do fragů cizích se odebrání, kamž nucen budeš giti, a to sice giti sám gedný bez průvodčích a společníků. —

Bez pochyby wdával gš giž libi umíratí, a snad gš giž také někdy u lože umírajícího člověka seděl, a příteli odsud se odebírajícímu, sám pln anžlosti gš, přimlával. S gáku bedlivostí podporoval hlavu jeho klesající, utíral pot s čela jeho smrtelný, a nyní po každém na zvon udeření gať sebau trháš, a gať se děšíš, gaťo by

to již byl hlas smrti! A když umírající oči, již pokalené, mdlé pozdvihl, a konečně ztuhlý do náručí svého klesl, nespomenul již v okamžení onom na svou vlastní smrt, nečinilš tenkrát předseřzetí, vždyť k odchodu pokognému se hotoviti? — Nevstíhla tenkrát smrt obraz svůj až do hlubiny srdce svého? — Ó zagiště! v podobných okamženích činiváme ta neopravdivější předseřzetí; ale brzy na ně zapomínáme; zmizegi štoro dříve nežli slzy z tváří našich. —

Postav se na místo onoho přítele, genuž již v čas umírání jeho nápomocen byl, a zagiště ti vstaupj také na mysl, čeho byš se měl pro spášení duše své chopiti, byš nestal se na věky nešťastným.

Ó nedeňž, by zmařen byl ohled, který Bůh bere na tebe. K pravé křesťanské myšli náležj, bychom umíráním svých wzbuzeni byli k pamatování na smrt naši vlastní. Na pozor, a vždy přiřhotoveni býti, a smrt neustále máme očekávati, abychom, až skutečně přijde, již uměli dobře umřiti. Plnomocenství dané smrti takto znj: Porážej tať, by živj mrtvými postrašeni byli. — My smrtelnjci mělbychom vždy gednjm okem na smrt, a druhým k nebi hleděti, neboť obě maudrost gest života, a povinnořt křesťana.

Přiznej se, že není k pochopenj, kte ať na věc tať hrozna, gaťo gest smrt člověka, tať brzy zapoménauti, a tať bez starosti žiti můžeme, gaťoby zemřelý byl poslednjm smrtelnjkem býval mezi námi? Ó! totě pravá ducha zarputiloř,

Ednž člověk, který již zředitel, a stáří velkého došel, na každém giném obličejí vrásky a známky kmetství vidí, genom na svém vlastním nic. Na giných to hnedle vidí, že gen na krátce již živi budou, a myslí sobě: Tent již také brzy dokoná, totě na něm patrně; sám však ještě dlaugo žio býti dafá. Tak se nám zelená neustále naděje, že budeme ještě déle žiti, ačkoliv rolná naše vělejí, audy slábnau a služiti více nechťejí; gšinet právě gafo porouchané hodiny, gichžto ručička nesromnává se s cimbálkem.

Tato duha zaslepenost pochází vlastně od-
tud, poněvadž se člověk tak posmětá, že gest
nesmyslem tohoto světa gafo něgafau křau ob-
rostlý, z njžto nikterak vydobyti se mu nelze. —
Velmi k politování gest člověk takový, genž bdě
neustále sní; celý život geho podobá se mu k pe-
řestému koberci, gegž obrazotvornost geho tisíc-
rými novými a opět novými barvami ozdobiti
umí, až konečně zwonek kladiwem železným smrt
geho oznámí. Ale ach! světu a radovánkám
geho namyšlý hrššnější děsí se smrti, poněvadž
nezná Toho, genž za hrššnější zemřel, a smrti
swau brány nebeské sám otevřel.

Milý nemocný příteli! putuge tímto životem
mohl si častěji nabýti té žkussenosti, že radosti
světské nakažlivé a také nebezpečné gsau. Upa-
matug se toliko, přineš-liš poťždě z radováněk
opogných srdce nepoštworněné zpět? — Nebyla
dobrá, z rána učiněná předsewzetí k večeru oby-
čegně ničím, a nenawrátily se věci opět, gichž gší

se byl již zbavil? — Ach! mnohé pozdravení, mnohé poškynutí neb rušy stísnutí nakazí náš hříchem, který nám dříve ani nenapadl. V roztržitostech, gaňch svět poštyuge, duch druhdy zanedbá státi na stráži, a srdce neostíhané bývá kořistí nepřitele. — Kdybychom časem nehodami nebyli neshopnými k takovému divnému veselostem učinění pro samý hluk přelehli bychom poslední hodinu, a přemedla by náš smrt do svého chladného a tmavého obydli zrovna z plesu tak, že bychom se toho ani nenadáli. Takový mšák nepomážímcí, gaťoby již byli zemřeli, za živa gsau pohřbeni, a svět gest hrobem gegich.

Tak rozgymage, u velkém provinění před Bohem býti se nalezneš, a snad se před nemilostí dávnou zapomenutého Boha trásti budeš, a z bázně v malomyslnost a zaufání upadneš. — Taková bázeň gest hříšná bázeň pohanšlá, newěřící v milosrdenství a nemagící naděje k Bohu a k vykaupení geho. — Ukoliv v této bázni otročké činíš, nepochází ze srdce synovského, kterýž s důvěrností v dobrotu otcovskou dafá, nýbrž z bázně před metlou hněvu geho. — Totě bázeň bez lásky, kteráž sobě představuje Boha milosrdného ušrutnějším, a nemilosrdnějším nad člověka i nenecitelnějším. Kde vládně láska, tu není bázně, tu gest důvěra. — Všem, že tě gaťesi tagné, a tiché třesení před spravedlností, všewědaucností, velikostí a slávu božskou musí pogmauti; vznesený mšák cit, žeš geho synem, a On otcem tvým, nemá tobě odegmauti. Ba cit ten má tě hlubo-

kau uctivosti pro Všemohoucího naplniti, kterážto spogena s láskou, litoť w tobě wzbudj s tím předsevzetím, Boha, Otce milovanj nehodněgšjho, nikdy wjce neuraziti. Považ sám, kterať byš mohl s láskou synowski před Boha předstaupiti, a ho důvěrně o něco žádati, kdybyš od něho možn gen to nehorsšj očekáwal? — Bezpeč se, že neznectjě Boha tím, kdž budeš wěřiti, že láska geho a milosrdenstwj nekonečněkrát wětšj gest, než welikost a počet twých hříchů. Čjm wjce wšak welikost lásky geho poznáwana, tím wětšj naproti tomu musj býti láska nasse k němu, a tím hlauběgi musj nás to boleti, že gsme Otce lásky nehodněgšjho urazili. — Wěz wšak také, že lásku swau k Bohu nesnjme tagiti, by nebyla lžj, aby pohrůžka Zejjšowa nám neplatila: „Kdo se stydj mne wěregně před Bohem wyznati, za toho i já před swětem stydět se budu.“ — Zkus se tedy konečně, nepřissel-li byš na rozpak, kdyžbyš u přítomnosti známých, nábožným, bohabogným člověkem nazwán byl. A nemuselo-li by to božskau nemyššj welebnost přetěžce uraziti, kdž byš, nehodné a bjdné gsa tcliko stwořenj, za Boha wěregně se styděl; ano ti bez něho ani okamženj žiwu býti nelze?

Swědomo-li gest sobě srdce twé podobného prowiněnj, ó pak gest osud twůg ten neynesštastněgšj na wěky. Gaťe zausánj musj se tě chopiti, až uslyššjš z úť soudce božského ona hrozná slowa: „Zawrženče! ty gšj se za mne styděl; odstup ode mne, neznám tebe.“

Ach! nešťastnjče! negsi-li došawad žádnau ne-
 mocj ztjžen, prož Boha, by tě boleštni, bjdu a
 nauzi namjštiwil, neboť žřjdfa stáwá se z toho,
 který na Boha zapomjnal, člověk Boha milow-
 ný, nedoženau-li ho k tomu trápenj, nemoci a
 protiwensťwj. Nic méně k politowánj gsi, mu-
 sjš-li nemoci teprw na léta lehkomyslně protrá-
 wená upamatován býti. Ach gafá to oželenj
 hodná ztráta! Mladistwý wěť wěnowal gsi žžj-
 ragjcjmu ohni wáššuj a náruživostj, mužecť staro-
 stem a pracjm, a žbýwagjcjch gešťě několič dnj
 wynakládáš pauze na to, gačbys gešťě na něga-
 řh čas život swůg prodlaužil. — Zemřeš-li dneš
 neb žitra, což bylo tedh twé dlaně zde přebý-
 wánj? Co gsi žiřkal s hřimau tobe swěřenau?
 — Nebyla léta, Bohem- ti popřána, welikým po-
 kladem tobe swěřeným, gjmž gsi měl zařaupiti so-
 bě králowstwj Boží? — Bůh, žnaze nedbalost
 twau, prodlel trestati, byš nabył času k pořánj.
 Čhtěl-bys i toho milostiwého prodlenj žle
 užiti, byš rozmnožil počet hřjchů, a tjži gegich
 těžšj učinil? — Nechceš okusiti pramene spasenj,
 který nám Sežjš Kristus w swatých swátostech
 pořánj, a těla a krmě své připrawil? — Ne-
 chceš se z bjdného, k žahynautj té wedaucjho sta-
 wu wynwinauti a krmj Beránka se poznamenati,
 by tě angel smrti minul a zachowal? Měg se na
 pozor, byš dlanhočeřánj Páně žle užjwage, oněch
 prostředků k spasenj, ktecěž ti milosrdenstwj Boží
 podává, neproměnil w trápenj wěčné. Prož mi-
 lého Boha za odpusttění, že gsi se až došawad

tať hřijšně choval; a netoliko na předsevzetí dobré pomni, nýbrž i skutečně se polepši, a polepši se hneble dnes, v tomto okamžení. —

Dostaneš-li se gednau tať daleko ke předu, že hanbau a lítostj proniknut hřichy nenáviděti a hleděti budeš, gich se zprostiti, pať budeš neda-
leko brány k spasení wedaucj, pať gazyň twůg nenagde slow sladšich nad tato: Pane! buď mi-
lostiv mně hřijšnému! Pať poňanau z očí twých wřelé slzy, gať slzy žkroušeného Petra, pať bu-
dau wzdechy twé modlitbami řagjicmi, kterěž Pá-
na smjři, a on tě oswobodí ode wšech twých hřij-
chů. — Budeš-li tať smenyšleti, s potěchau posled-
nj hodince wštrjc hleděti můžeš; a, ač pro hřichy swé wšeho máš k obáwánj, přede gaťožto řagjicj wšeho se můžeš od Boha nadjti. —

Gať mile se obmygeš v swátosti poňanj, hřichy twé přestanau býti předmětem sprawedl-
nost božšťau k trestánj pobjzegjicm, a stanau se
předmětem neobmezené dobrotivosti a milosrden-
stwj Páně. — To ti musj dodati důwěrnosti, a
byť bylo nebe hromové blesky na tebe giž gen
spustiti chtělo, a byť se celé peklo proti tobě by-
lo ozbrogilo, přede božšťá swatých swátostj moc
zwjtěžila nad nepřátely twými, a zachránila tě.

Wessel-li gš sřze swaté poňanj a Nenywě-
těgšj Těla a Krwe Páně přigjmánj s Bohem v
prátelstwj, a učinil-li gš pro spasení swé, seč gš
byl, a řdybys snad geště tu neb tam poštěl,
nermut a nesužug se proto: řlesánjm učjme se
státi, a přemáhánjm dosahugeme lybitosti v pře-

máhání, bychom se nad všecky náhody povznegli,
a vždy zvítězili. Kolikrátkoli budeš pokaußen,
tolikrát utec se k Spasiteli svému na kříži, a ža-
lug mu svou bídu následujícími slovy:

Otče! z srdce hlubokosti
K tobě volám o pomoc.
Vysvoboď mne od aužkosti;
Daušámí ve tvou božskou moc.
K tobě hlas svůj poždvihugi,
Wida, že chceš, abych žil:
Volepseni příslibugi,
Deyž bych slib svůj vyplnil.

Wyslyš Pane! mé volání,
K tobě přigď mé křivení,
Prokaž mi své smilování,
Hříchům deň odpustění.
W saud, ó Pané! s služebníkem —
Se mnau hříšným newstúpug;
Sprawedlivost gest winníkem
Před tebou — ó Bože můg!

Aužkosti gsem obklíčení,
Nepřítel můg hrozi mně;
Život můg gest rozbrolený,
Dusse želje běduge;
Smrti strachem poražená
Klesla všechna síla má;

Duch můj, — an se poražena
Giž giž wídj — aumeká.

Neproděmcyž blauiho, Pane!
Bjdu mau giž změnití;
Smrti buch giž na mne wane,
Deyž mi šťastně skončiti!
Ukaž, Pane! ukaž stezku,
Kteraužto bych giti měl,
Abych w milosti twé ležku
Přjmo k tobě odešel.

Kač se Pane! ustrnauti.
Tyť mě můžeš z temnosti —
Z moci kábla wytrhnauti,
A z mých wšsechněch aužkostí.
Pro twé swaté drahé rány,
Krisťe, Spasiteli můj!
Otwři mi nebes brány,
A w čas smrti při mně stůj !

25. Hřjch a bjda.

Hřjch uwedl na swět nemoci, smrt a bjdu.
Ach! kdož gest s to, wypočjsti wšsecka sauženj,
gimiž pokolenj lidské narostěworáno býwá; a kdo
wšsecka ona zblauženj, kterých se i při neybedli-
wěgsšj opatrnosti winným činjwá? — Ba w zár-
mutě neyhlubšj museli bychom upadnauti, kdyby

naděje, ona milá těšitelkyně, do krásnějšího a šťastnějšího světa nám nahlížeti nedávala. Bez této uštavičné průvodkyně dítě věrných, bylby život vezdegši jen mukau. Právě se nazývá život vezdegši slzavým audolím; při čemž přede gedno není k pochopení, že se totiž lidé tak tuze zpřůgí, to audolj slzavé opustiti, počínajíce sobě, gaťoby se ztráta života vezdegšiho všecko bylo ztraceno. Ani starci nechťejí odtud, tak že ge smrt násilně musí ze světa vzíti.

Rowněž i ty geště peroně svět obgjmáš, a neprávě činíš; neboť gešti že gšine blaahým měkem dozráli, tělo naše nic není než zbořenístě, rozmetané žřiceniny, pozůstalé po člověku, tak že geště wětši nesmysl geš, ž lástí k zemi, rušma žbledlýma, a umadlýma po nj sáhati, a nepomníti, že gšine sem jen zapůgčení, a že konečně gdauce na odpočinutí, všecko, co žemi přináleží, se sebe iłožiti musíme, gaťož skládáme oběm, ž něho se wyslěkajíce. — Zředitel gší, tělo tvé se života nabažilo do umblení, a strogí se k žhřimutí. — Snad byš se trásl, že oddíla hodina k spasejí wolagícj? — Meleken se, že tě Dtec wolá, a nepředstavug si oddělení se od těla gináf, než gaťo každé giné zesnutí. Wždyť pať denně, gať blaaho spíš, od těla gší oddělen, a nemůžeš gjm wládnauti. Wngmauce něco boleší, kterěz poslednj zesnutí předchádziwagi, wše gedro geš, odpočívá-li tělo w hrobě, aneb na loži; jen když se opět probudí, a to se zagisté stane! Wěříš-li w těla ž mrtvých wzkríšsení, ať tělo,

nyni nemocné, ať v bolestech svých zesne, a v hrobě si odpočine, zagisté opět se probudí, duchem svým obhýáno, a tobě na věky přináležeti bude, tak jako ti nyní přináležij. Sežijš Kristus, Krjstítel mrtvých, vysle angely své zamolat mrtvých traubau, a shromážďj ge vssecky v audolj Sozafat. A pak přigde vykupitel gafožto soudce s mocj a sláwau sedě na trůnu svém. Každé oko ho užřj, každé koleno bude se mu klaněti, a každé srdce strachem se třásti a trnauti. S budeme vsickni před ním státi, a od něho sauzeni dle skutkůw našich. O! pak, pak poznáme, že Sežijš gest Mesšias a od Boha ustanovený soudce lidí. S němu budau vsickni k věčné radosti z mrtvých powstalj wolati: Čest, sláva a klaněnj tomu, jenžto sedj na trůnu! Beránku Božjmu buď čest, chwála a dobrořečenj na věky věkůw! — Ba tenkrát žádný nebude se tázati, zdaliž gest on, který přigiti má, aneb zdali giný by se očekáwati měl? — Ssud gedného každého člověka bude na věky rozhodnut. Kterj zle činili, půgdau do ohně věčného, a spravedlivi do radosti věčné. Pak bude dokonánj vsseho. Kristus věčné své odemždá Dci, a Bůh bude vssecko ve všem.

Wjm, žeš giž mnohokrát za žiwobytj svého šel mino hřbitow, ani nepomyšlil na to, že tcto prostranné pole někdy bude místem trého odpočiwánj, kdežto uslyšjš zwuť angelských trub wolačicjch k z mrtvých wstánj. — Uže-li ti, přebstarwiti sočě onen den bez bázně, v kterýžto lidé

roššični ob Adama až do neposlednějšiho smrtelníka sauzeni, a na věky odsauzeni budou? — W pravdě, kdyby se lidé chránili hrěšných myšlének tak, gať se chrání mysliti na smrt, saub, a věčnost: málo by bylo tagných hříchů. — Ale na mále gest lidí, kteří by o smrti rádi slyšeti chtěli; a přede roššudy w celé přirozenosti žíti gest smrt a zničení. Všěcko pomijj. Dni, měsíce a a léta zmizí gaťo sen, a tať i život člowěka. Z dítěte býwá mládenec, z mládence muž, z muže kmet, z kmeta mrtwola, a z mrtwoly prach a popel. Čěho gšine užili, pomínulo; co gšine žískali, dostalo se giným, kteřížto rovněž giným to zanechati musěj. — To rošše denně gest k spatření, a přede se zdá, gaťoby s umřením obnčegný tento pořádek byl přestál a gaťoby na žiwě pozůstali věčně měli pospolu žůstati; každný drží, co má, a zdá se gaťoby neměl giné starosti, než bohatstwí swé rozmnožowati. — Kdyby ze roššech nynj žigjích genom geden daufati směl, že smrti ugde, bylaby lehkomyšlnost libšťa z chledu věčnosti k wymluwení; neboť by mohl gedenkaždý daufati, že on ten štastný gest. — Ach! museti umříti, a přede na to ani nepomyšliti, zdá se býti nemožná. Mohl-liž bysi spáti, wida, že dům twůž této noci od laupežníků bude wypálen? — Dni lže uteci, ale smrti nikoli.

Nezpytatelné gsau rady božíké stranu nás, žádnému není známo, gať daleko Pán žiwota cjl gemu postavil, aniž to přináležj člowěku, dytiti wěděti, co Stet věčný dle maudrosti swé ustance-

wil. Toliš gen wjme z pjsma swatého a zľusfenosti ľazdobennj, že den Páně gašo zloděg se přibrade nenadále.

S žiwobytj giných se staráme, a náhle a nenadále bhwáme zbarweni wlastnjho. — Tam máme na nemocného čekati: a umjráme dřjme než on. Tuto poraučjme, by se ta neb ona práce do pořádku a konce uwebla: a náhle počjnéme k posleďnj hodině pracowati. Nemocný w tom okamžennj, w kterémž dáwá wolati lékaře, bhwá wolán ra wěčnosť. S, Bože můg! gaš nezpytatelnj gsau saubowé twregi! Kdož může mysl twau postjhnauti? Žádný nenj s to; tolišo zwolati s Apóstloem Páně, sw. Pawlem můžeme: S, nesmjrného bohatstwj maudresti božšťě! Ba, saubowé Božj gsau neyhľubšj tagemstwj. Powaž tolišo, gašá milost se ti proufazuje, že ti Bůh nemocj zblauhawě umjratí dáwá, an giných mnoho nenadále a náhle na wěčnosť wolá. Co paš dobrého učiňil gš na swětě, že Bůh tebe před tolika ginými od náhlé smrti chrání?

Bezbožnj owšsem řjčawagj: Wšsečo we swětě děge se náhodau; nenj Boha. — To wšak mlurj proto, poněwadž cjtj, že pro hanebnosti swé ze wšsech smrtelnjů neynejšťastněgšj býti musěj, máli swět wšsemědaucjho a sprawedliwého ředitel. Přigďeť wšak ona hrozná hodina, w kteraužto wjra w Boha, mšittele hřjchů gegich, neodolatelně až k zausánj na mysl gegich dotjratí bude. — Ach! takowý pochybowac gest newyslowitelně nejšťastný, pochybnosti geho gsau tagemstwj,

Ě nimžto není kljče. Sám sobě odemzdán leží w posteli své gafo w litém praudu, který se wůkol něho wjruge. Naboguge se do unavení, bez cile, bez wjrn, bez naděge, a břeh, u něhož se zastawí, gest hrob. Tam teprw se mu wyswětlegí geho pochybnosti, kteréž oplakáwati bude w mukách wěčných.

Příteli, milý, nemocný příteli! gš-li též tať nešťastný, a praudem pochybugicnosti popoháněn; ó tedh Bohem živým žařjkám tebe, deň odpowěd:

Kci, kdo w mračnech hřmi?
 Mluw, kdo w hauřich rachoti
 Gafo hory nawršené? Kci,
 Kdo pať walí praudy, pochybowací!
 Hromy, moře, hauře w usši řwau.
 Aučině že moci kožské gsau.

Čas mnohá léta žil gš w slawném twor-
 stwu Božjm, wjdal gš skutky wssemohaucnosti, a po-
 žjwal gš blahočinnosti gegj, a ani gš toho ne-
 milowal, ani gemu nepoděkowal, od něhož ta wsše-
 ňa krása, a wsše to dobré pochází. A nyni opu-
 stil bysi swět bez citu wděčnosti ě prožřetelnosti
 božské? domníwáš se, že náhodau se to děge, žegš
 se totiž tať zestaral, a nyni nemocen gš? Žagisté
 gestit wyššji moc, která tebau wládne, a zeslábnauti
 tě nechala, že gafo ondh ža dětinstwí swého cizí
 pomoci zapotřebí máš. D! což uelze ti ž pomená-
 hlého swého odumjrání zpozorowati prst Boží,
 poukazugjci tobě na místo hřůz pění, tdežto ne-

znaboha věčný trest očekává? Memcej tvaou o-
kazuge ti Bůh, že tě s cesty bludné zvrátí! Ach!
slyš pať hlasu Božího; obrať srdce své k Spasi-
teli a zvoley s důčiněním a poklonau: Pane!
hlásati budau ústa má chválu tvaou, a velebiti
milsrdenství tvé, nech sobě toliko hlas čerwičj
ljbiti. Ty, ó Pane! dobrotivý gš.

Eafo kagicího, štrausseného,
Nech mne státi podle trůnu svého,
Kdežto chválu kůry angelské
Prozpěvugi Velebnosti tvé!
O! dni nejkrásnější,
Pospěš krocm velikým,
Přetrhnaut příč mazby zdegši!
Vysvobditelem staň se mým
Z těla hdného,
Velmi hříšného.

**26. Co prospěge, byť byš i celj svět zjstal,
na duši své pať škodu trpěl?**

Největšíj života svého část gš giž ztrávil,
giž se šerí, a oči tvé brzy na vždy se zavrau,
tyže oči, které se tolik roků po věcech pozemských
s neustálanu taužebností poohlížely; tyže oči, které
marným leštěm oslepeny půvaby mylnými na po-
mijegicnost obráceny genom to zhlížely, co smyslům
lahodilo: co všlať věčného gest, nebe totiž, ani za

pohledu hodné neuznávaly. S nyní gestě s rozkoší spí na bohatství tvém, na tvé hodnotě a přednostech, kteréž upustiti co nejdříve budeš donucen.

Co ti prospěje, by ti celý svět přináležel, kdyby ztracena byla duše tvá? — Může-liž Bůh, jenž ti k velikému bohatství přigíti dal, s tebou býti spokojen, že jsi statky se srdcem tak nechal frustri, že ti nelze bez krácení od nich se odtrhnouti? — Může-liž Bůh s tebou býti spokojen, že nemáš oči k vidění chudého, an nař a zimou zřehlý před domem tvým stojí? — Když usíi tvé zausání potupené a zprzněné newinnosti, a nářky utlačených wdow a sirotků nechti slyšeti: může Bůh s tebou býti spokojen, když slzy žalostné spolubratři trpících, wida ge, nestíráš?

Ach, člověče smrtelný! přišlo-li to s tebou tak daleko, že statky vezdegší míti, za cíl a konec swůg považuješ, pak to smutně wyhlíží s tvým věčným blahem; neboť boháčům zawřeno gest království Boží. Gestě u wětšíj nebezpečností jsi, gestli i nyní, mace do hrobu jiti, modlu swau oběma rukama objímáš, a mamony své se sprostiti nechceš. — Ach! a gestě wětšíj nebezpečností ti hrozí, byl-li mamon twůg nabyt lichwau, a zřopen-li gest slzami wdow a sirotků. —

Nešťastnjče! nehrozíš se osudu boháčowa, o němž se čte w písme, že gest pohřben w pekle? — Ach! milá-li tobě duše tvá, trhni se nespravedlivých statků, neboť lépe gest, byš chud wesjel

do nebe, nežli bohat do pekla. — A byť tě zba-
 wenj se statků takových sebe více přemáhání stá-
 lo, pohleď na křijš swůg a wiž chudého Sežijše,
 Pána swěta. Sežijš wisel na křijši nah, a neza-
 nechal po sobě ničehož, praničehož, wygmauce ne-
 wyhnutelně potřebného oděwu, o něžž se rozdělili,
 a rauch, o kterěz byl metán loš. — S, gať se
 musj hanbiti boháč taužjci po statcích, wida Syn-
 na Božjho, an wisi na křijši nah! — Co gest
 na plat boháči geho zlato w onu aužkosti a strachu
 plnau hodinu, w kteraužto wypustj ducha swěho?
 Komu pať bude přináležeti bohatstwj, když se ny-
 něgšj geho magitel bude w pekle nacházeti?
 Střkostné čalauny geho se napotom naň více ne-
 usmjwagi; geho ozdobný nábytek se mu více ne-
 ljbj; geho měkké lože neslaužj více geho tělu,
 kterěz práchniwj w hrobě; ale wšsečn posladn
 geho, památníkové geho pýchj za zemřelým na
 věčnost gesttē wolati budau: Co platno žes na
 swětě mnoho žiřkal, an duše twá na wěky gest
 ztracena? —

Příteli nemocný! gš-li lačomý, nedomnjwen
 se, že není možná, dle ewangelium zdrženliwě ži-
 wu býti, a co přebýwá, chudým uděliti. Wy-
 kroč gen ze společnosti šťastných, a wšseho hog-
 nost magicjch a hodugjch, a w duchu aspoň we-
 gdi do tichého přibytku oněch, kteří wděčně to
 denně žtráwj, čeho jim Bůh uštědřj. Kde se
 práce a modlitba koná, tam nalezagi se také li-
 dé, kteří netoliko nedowolených rozkošj newyhle-
 dāwagi, nýbrž gimi, podāwagi-li se jim, i pohr-

bagi; vážice sobě život neuhonný nade všechy radostmi milné. — Slovem, lidé, kteří světa sice užívají, s ním však nikterak tak se nesplývají, by snad smrt toliko taková pouta mohla rozmetati.

Křesťanem gsa měl bysi se považovati za pautníka; neboť od toho okamženi, v kterémžto gsi do světa vkročil, vynachází se neustále na cestě z něho. Život pozemský gest toliko hostinec. Peněz a zboží, cti a zdraví máš genom tak užívat, jako pocesný užívá stolu, židličky a postele, ne by to podržel, nýbrž opět opustil. Mnoho gest sice ve světě pokuseni poňaučagících k dobývání sobě bohatství, cti, radosti a dobrého bydla; ten však, genž stvoril svět, věšší gest nade všechno, což svět má. — Ačkoliv ale pokuseni na náš dotírá, ten předce se jim nepodá, kdo se důvěruje v Boha, genž gest pln moci a vítězství.

Také nežádá od nás Bůh, bychom se pro něho všech statků odřekli: ale nemáme ge podvodem a nespravedlivým způsobem sobě dobývati, aneb ge lehkovážně promrhati. Statky své máme s tím, který ničeho nemá, zdělit, a gimi chudých žalostné slzy stírati, a gich nehlavněgi k zakaupení blaženosti věčné užívat. — Mnohému se však zdá nebe za takovou cenu příliš drahé; ačkoliv gest s to, za kratičké smyslné požívání množství peněz vyhoditi.

Náboženský nežádá od nás, bychom se naprosto světa zbavili a do tiché samoty zalezli; nečj také, bychom žádné radosti sobě nedovolova-

li; ale to žádá naše náboženství, to žádá i rozum náš, bychom nepřijali a k plnění povolání svého nepřechybnější hodiny lenivým spánkem nešťrávili, aneb takových vyražení k poobčerstvení svému newolili, kteráž gsau bližnjmu k pohoršení, a netoliko gmění naše poblucgi, nýbrž druhdy i sílu, zdraví, náboženství a ctnost v nás umorugi. — Křesťan užívá obveselení gafo pracovník po-
řmu, gafo nemocný léku; a tak mu negsau na škodu, nýbrž k užjtku věčnému.

A gať divně ti nyní k večeru života musí býti, an hrob svěg widjš giž otevřený, a mace ze světa wyřočiti, nemáš čeho s sebou wjti, leč bláznovství, prostopášnosti, a hřjchy, činjci před-
hůžky, a obtěžugjci svědomj!

A gaťe muži musí trpěti člowěk nemocj na-
roštjvený, kterýžto netoliko léta lehčomázně pro-
mrchal, nýbrž celé žiwobytj své bezsmyslým hrač-
kám, zapovězeným wenyšupčkům, a hnusným haneb-
nostem wěnowal!

Byl-liš též takový nešmyslný mrhač času, nyní k večeru života gedna z nejwětšjch twých dů-
ležitosti budiž, s krůpěgi času toběžbýwagjciho roz-
umně hospodařiti, by neuplynul bez užjtku. —
Předstaw sobě v dušju brzkau hodinu smrti, a
rci sám k sobě, že snad giž gen několiť týdnů máš
k důležitému na cestu k věčnosti se přichystánj.

Mage saudu bljzkého se co báti, nenagdeš
wyswobození od trestu věčného, leč u Sežjše uřiz-
jowaného. — Ačkoli gsi byl Gidáš, prodaw a
gradiw Spasitele svého za hřjšné požíwánj: přede

nenásledug onoho zrádce w geho zaufalosti, nýbrž pomni na lotra na milost přigatého, kterýž rovně genom několik hodin gestě měl, by léta w hřissjich strávená oželel, a Boha za odpusttění prosil. Následug geho příkladu, wygádři bolestnau swau ljtost: a zagistě, budeš-li tať litowati, gačo onen wrah a laupežník nepravostj swých litowal, — pocjtjš-li w srdci gačo on ljtost a bolest upřjm-nau, žeš Boha urazil, bude-li konečně po upřjm-ném z hřichůw se wyznánj srdce twé k Pánu Sežjssj o milost a odpusttění wolati, zagistě prawjm, obdržjš odpowěd: „Gestě dnes budeš se mnau w rági!“ — A mage takowé zaslíbenj, mohl bysi se báti smrti, a byt i w tuto hodinu giž přissla?

Wůbec se řjká: Hroznátě smrt! — Dwssem, smrt gest hrozná, ale nikolim rozmrázánj wazeb spogugjcjch dussj s tělem, nikolim oddělenj se ducha od těla, a pohřbenj tohoto; neboť každému známo gest, že gline se zrodili, bychom zemřeli. Cjtjme to, a nemyce w stáří, ana sjla uchabuge, že strog těla poznenáhla ustáwá, a konečně dofonce ustane. Toť wssickni dobře cjtjme. Ale toto žiwota ustánj není to, co činj smrt hroznau; neboť umřjti dlužni gsme přírodě: ale to, co po smrti nastane, saud totiž, gest tať hrůzoplodný, že hřissnjku umjragjcjmu z audů studených pot wyhánj. — S! kdybychom neměli wssewědaucjho saudce po smrti k obáwánj, umjralby i ten nendrzegssj hřissnjš beze strachu, a ku fonci přetrženého mezdegssjho žiwobyti epět by wěčnost připředl.

Dofonce wssáť giné city má křestán nábožný,

Ědyž umírá. Onť se owšsem taťe strachuge saubce, genžto widěl wšsedň skutky geho, a zaznamenal ge, — neboť i sprawedliwý častěgi za den klesá; po laždém wšsať pádu zdwihá se s žalostí obnomenau, a žádá Boha opětowaně o posílnění. Dplakáwá newěrnost swau, a wěda, gať často ho giž hřích s Bohem swým rozdmogil, wzdyhá, a přege sobě umřiti, by bez přestání a odlaučení mohl býti u Boha. — A žádá-li sobě geště dále žiwu býti, stáwá se to gebiné proto, by w kagicnosti swé pokračowati, a sebe gaťožto obět za dostiučinění za hříchů swé Bohu přináseti mohl. Poslednj hodiny žiwota geho gsau poslednj geho zde s Bohem rozmlawání, před nímžto poslednjkrátě srdce geho wzdechů swé želu plné wyléwá, a tať, drže kříž w ruce, a mage newšwětěgšij gměno Sežijš na gazňku, ducha wyhaussij.

D! přeblaženého ořamžení, w němžto duše ponewprw widj Boha w sláwě geho! — D, blaženého, přeblaženého wytržení, ědyž se Bůh duši žgeruge, a gj drahé nebes pokladů pro ni zachowané ukazuje! — Giž nalezá obšřastněná duše ěorunu za přestálá swá utrpenj, a štonášobnau odměnu za swé nábožné modlitby, posty a almužny. Giž slyšij z úst Sežijšowých: Pogď, blahoslawenň! přigmi odměnu, neboť coš chudým činil, mně gšij činil! — Wegdi do swého wěčného přjbytku, a přigmi djky chudých, ěteré gšij žiwil; žarmaucených, ěteré gšij těšil; nemocných, ěteré gšij nawšřěmowal; hřijšijků, ěteré gšij polepsšil; slabých a mdlých, ěte-

ré gŝi pŕiŝladem utwrdil; neŝŝtaŝtných, gimžto gŝi pŕiŝpěl ku pomoci. —

O, duŝe newnŝlowitelně ŝŝaŝtná ! Wŝročila-li gŝi gedenkŕáte do ŝwého blaženého bytu, paŝ de-
bŕj ŝkutkové twogi, ŝteréz Bůh ŝbjral a ŝtrádal,
na zlatý ŝtoleŝ Beránka nepoŝŝkwrněného ŝeŝtaweni,
budau wěčným památníkem Božjho ŝmilowánj, a
twého na miloŝt pŕigati.

Pŕjteli nemocný ! utěŝená geŝt wyhlídka do
nebe, že ti umŕeni nemůže hrozné ŝe zdáti; a wy-
ŝročení z audolj ŝzawého do země wěčné ŝŝaŝtné
bez toho nepotřebuge žádného pracného rozmenŝŝlenj.
Znáŝ i nebezpečenŝtwj, gimž ugdeŝ; pročež pŕjteli
milý !

Nermuť ŝe a netrap; ŝivot zdegŝŝi
Geŝtiť welké, temné bludiŝŝtě
Duŝŝim naŝŝim neynebezpečněgŝŝi,
Kdežto bolné ŝlyz rodi ŝe.
Zapuď myŝl těžkau, ŝlidu twého
Ruŝŝitelŝyni ! Neb netrpěliwoŝt
ŝ utrpeni pŕidá mnoho zlého,
Množic genom boleŝti twých zuŕiwoŝt.
Trp ge ŝ utěchau, a ŝnáŝŝeg tiŝŝe;
Tam tě do radoŝti ŝlibených
Pŕigmauti ŝe chyŝtá celá řiŝŝe
Duchůw newnŝlowně blažených.
Sežjŝ na twůg bog žŕi neodwratně,
Palmu ŝ ŝorunau giž podává;
ŝnáŝŝeg, trp a bogug ŝtatně,
Brzy, brzy bude wěčné twá.

27. Péklo.

U swatého Mataka 13, 49. čteme: „Wyn-
gbau angelé, a oddělj žlé z prostředku spravedlivých,
a uvrhau ge do peci ohnivé: tamť bude pláč a
šťřípenj zubů.“ Wy wssať slowa tato Sežjssowa
nemohla býti gináf wykládána, tážal se gessťe u-
čednjků: „Grozuměli-li gste tomuto wssemu?“ —
Ach! to nehrozněgssj, co do sebe má tato ohni-
wá pec, gest gegj wěčné trwánj. Z pékla neni
wykaupenj, poněwadž tam neni ani polepsšenj, ani
spasitelné litosti. — Wynacházj se wssať w pékle
sami dobrowolnj sluhowé a otroci ďab'owi; a snad
mnozj z těch, s kterými gsi obcowal, a kterj mu-
čeni gsau za hříchj, gichžto i ty gsi se častěgi do-
pusťil.

Tyť bysi se owssem každému postawil na
odpor, kdoby ti řekl, že gsi w službě satanášowě,
geho sluha, a s njm spiklý k roztrussowánj žlé-
ho; ku příkladu: uchowáwánj bezbožných — glo-
řečenj zasluhujících knih. Stewři srdce své před
wssewědaucjm, genž tě brzy k saudu powolá, a
rei: Nesepsal gsi, aneb neroztrausil gsi spisy neb
knihy náboženstwj twému škodné? Nezanecháš po
sobě žádných takowých knih, gichžto obsah gest ged
nehrozněgssj, gjmžto wjra umrtwena, náboženstwj
posmíwáno, a newinnost wražděna býwá, a ge-
gichžto spisowatelé w pékle tě očekawagj? — Ged,
takowými knihami roztraussený přecházj z ruky do
ruky, nakazj celá pokolenj, a gest aučiniwý, po-
kud gest k spatřenj. Wssecky giné gedj užjwánj

šlu tratí; ged však w knihách schovaný gest
tím aučiniwěšší, čím wíce býwá ošausen. —
Wždyť pak to sám na sobě shledáváš, gať za
těžko ti přichází, ten přestodný ged zničiti. Ach!
budiž aspoň tím posledním, který podobným otrá-
wením škodu trpěl! Aneb snad máš tolik drzosti
do řebe, že všlechn duchovní vraždy, kterých twé
knihy i budaucně natropí, před přisnauštolici Boží
chceš zodpowjdati? Ach, nešťastnjče! nehledy žá-
dných wýmluw, neboť i pozlacený ged gest ged
a škodj. — Gestliže gš za zdrowj swého z to-
ho škodliwého a gedem napuštěného bláta něco
učenosti načerpal, stal gš se snad učeněšším, ale
zagistě také poškazeněšším. Žádný neokusj gedu,
aby i geho škodného aučinku nepocjtil.

Domníwáš se snad, že trestagjci ruce Páně
ugdeš, když budeš odpjratí prawdě učenj o pekle
a geho wěčnosti? — Rozmaž, není-li to bláznow-
stwj nejwětšj, wěčné radosti připauštěti, a wěč-
ným trestům odpjratí? — Wíce rozumu prozra-
dilby hřjšnjš, kdyžby se wěčných pekla trestů bál,
než když wěčných nebe radostj očekáwá. Z bázně
má hřjšný ten užiteř, že se polepsšuge, by pekla
ušel; opowážliwý však, nebe očekáwage, w hřj-
šich wězeti zůstáwá, a nalezne konečně odměnu
swau w pekle. Kdožby se snažil, hledati nebe, a za-
slaužiti ho sobě skutky dobrými, kdyžbychom nedow-
lených swětšých rozkošj užjwatišměli, a trestů k obá-
wánj nebylo? — Gať aučel by měl Pán Sežjš
řka: „Nebudete-li poťánj činiti všickni zahynete?“

Kdo má o pekle té nejmenšj pochybnosti,

přestává býti křesťanem. Kdo newěří, giž gest odsauzen. Dheň wěčný, kterému odpjrá, gest mu giž přisauzen.

En pak, bratře nemocný! wěřš w pešlo, wěřš, že hřích smrtný, i gedem gediný, trestů wěčných zasluhuje? — Newěřš ale, že ged, w kněhowně twé chowaný, gest ged usmrcugjci, kterých wraždj, a gačošto wraha dušj do pekla tě umrhyne? — Nemenliž se tau bjdnau myšlénkau, že duše twá gačošto duch w pekle trpěti nemůže; totě potěcha politowánj hodna; podobně nesměl byš wěřiti, že se duše gačo duch w nebi může radovati.

Nesšťastný, nemocný člověče! Kdybyš uznáwal nebezpečnstwoj swé, odemzdał bysi se tať nazdarbůh? — Chraniž Bože! — Počni raděgi dneš swůg řagjci čas, a nech ho trwati, až ti smrt oči zamře. — Gsa giž stár, předce nebudeš moci chyb swých dlanho oplakáwati, a Boha za odpusttění prositi. Dbrať se tedn štrausseně k Sežjssi ukrjžowanému, a bolestj bj se w prsy, a rci: Bože můg! šž den očjm mým, abych hřichy swé oželel, a tať žiwota swého dni poznamenal. — Budiž ale tať toho bedlim, by knihy twé do ohně wrženy byly, by duše twá nesšťestj zbarvena byla.

Mimo to gessťe gedem weliký bog ti nastáwa, gsi-li gedem z těch, kterj se wzdělanými nazýwagi, a gichyto se w městech mnoho nalezá, a kterj, magjce umřjti, newědj, gať křesťan umjrá; kterj tenkrátě teprw chťěgi křesťany býti, když žiwi býti přestáwagi. — Což může duchownj pastýř po-

těšitelného takového k smrti pracujícímu řici, v jehožto myslí poslední gistra výřn byla vyhasla? — Gať tomuto bjdnému spomoženo, gať mu sila a spaseň má býti vštjpeno, an vssečen k srdci geho přjstup pochybnostmi a newěrau gest začjcen?

Tento nešťastnjš mjesto cobý měl na sebe žalovati, bude winiti okolnosti své, a řekne: Kdebych w mém stáru, w mém auřadu a u prostřed tolikerých pracj byl wzał času k čtenj duchownj knihy, aneb k přemysšlenj o věcech výřn? — Gať žalowávaj lidé tak nazwaného wybrausšeného zvedenj; ale ačkoliv pracemi tak tuze obtjženi býwaj, že jim nezbywá ořamženj, o spaseň své se postarati, předce mýwaj dosti času k přečtenj sterých románů Waltera Škottových, a giných, a domníwaj se i také, žeby se proti dobrému uведенému mrávu prohřessili, řdyby newypili do dna ono moře smysšlených powjdek. — Není tedy divu, řdyž w řrdcích takových lidj vssečen nábožný smysl se všim nábožným citem wymjrá. — A gať práce tu zapotřebj, takového swětáka přiwěsti k poznánj Boha a k wjře! — Gať mu učiniti milým swaté náboženstwj, ano mu hrozj peklem? Náboženstwj wnzazuje člowěku dvě mjest k věčnému přebýwánj; buď věčně s Bohem, aneb věčně s angeli zawřehými; buď oheň lásky w nebi, aneb oheň trestu w pekle.

Muže, duše politowánj hodná! nyní stojiš na nebezpečném rozcestj, řteréz buď twé štěstj neb

nešťěří na věky rozhodne. — Bůh z lásky k tobě volá tě do nebe; peklo ze závisťi chce tě pohltiti. Co zvolíš? — Ach běda! věčně běda! zůstaneš-li zatvorený, a upadneš-li v zlořečenj věčné. — Mráz mne pobíhá; neb

Tam — ach! divadlo vši bídý máš
 V řevném tom ohně gezeru;
 Tamť gen hřích a smrt, a satanáš
 V gednu svržení gsau mezeru.
 V propasti, genž pešlem nazwaná,
 Kde msta Boží gesti konaná,
 Zatracenů zástupy a hejna
 V moři ohnivém
 Hlučně reydy tam, a reydy sem.

Nápis: Tuto peklo! stoj zde
 Na branách všech ohněm wpálený.
 Běda, branami kdo těmi gde,
 Na věky ten věků ztracený.
 V této temné říši naděje
 Ani gíška nezablešne se.
 Každý zavrženeč pomyluje:
 „Hrozná věčnosti!
 Plná muč, a plná aužkošti!“

Strassné, hrozné místo! neboť zde
 Uhrneť gest všeho trápenj;
 V gazycich všech ozýwagi se
 Kletba, zausalošť u úpěnj.

Ejté řwánj, ruřau lomenj
 W dýmu řhawém stále ř slyffenj!
 Glas, gimř hrůzně wolá zaufalořt,
 ř blaubeř wřtupage,
 Řědau huřřý wřdudř naplňuge.

Boleřt neypruďřřj řde řjblo má,
 řnětaucj totiř řwědomj;
 Genř co řad ře w řrdci řařřrá
 Půřobjcj muřř w řauřromj.
 Ejtoř řpozďěná co plamen řřne;
 Wlařtnj rozřápává tělo řwě
 řuřřwořt, w njř řlořčěný řj:
 Řůřřbyř řničen byl!
 řhlař řege: řůřřbyř řničen byl!

Neř řiř řmiziř řeřlo přehrozně
 Před řrařem hrůřau poleřaným,
 řmiziř řřřwe, neřřli řařřne ře
 řřrau řwau a parným dýmem řwým.
 řynu Řořř! wřřwobodiř mne,
 Řuřřkořřj ař řuřře neřřhřne.
 řhraň nář Pane! řřřř řwau řořřau řmřt,
 řřřř řwau řwatau řřew,
 řy nář minul řeřla řřřř a řněw.

28. Řádost cti a řměňj.

Řádost cti a řměňj řřau řřice, řterěř otrořř
 řwě tař řuře po celý řřwota řař řřřřj, ře w

šťěstí a nadbytku práva svého k nebi se odřiká-
gi, a poklady věčné za zlato časné dámagi. Domnívajíce se vzhůru se vznéstí padají na
druhé straně hlaub a hlaub až k peklu. — Kdo
zlato učiní sobě Bohem, nemůže se modloslužeb-
nosti své navoliti; neboť tato modla bohatá cti-
tely své k nabýtí gesté většijho bohatství moždy
schopnějšimi činí. S nemocí bývají druhdy
až do poslední hodiny své horliví zlata ctitele-
vé. — Dotazuj se jen sebe samého: Můžeš od-
olati žádosti po větším gesté bohatství? — A
čemu ale máš tolik nadbytku? — Gať mije pře-
stanau býti žijí tvé, v nichžto frem mblá gedma
se gesté hýhá, odlijnau poklady své; naleznau
jiného pána, a přezdvíhati budau tobě bláznů, že gfi
se spolehal na stálost gegich. Ale všij této gi-
stotě namzdor střbljci tať pevně lnau k penězům
svým, že gaťoby jim srdce z těla trhal, křváce-
gi a umírají, kdž se jim smrti odnímají.

Bohatství, kteréž po sobě zanecháš, dořazuje
žegmě, gať málo lidé užijí a potřebugi toho,
co neujrně milují a na hromadu snášegí, gsaut
to na nejmenš děcké hříčky, po nichž se pro ge-
gich trpytnost oběma rukama sáhá, a kteréž se z
ruký pustiti nechť. Smrt nám nedá čeho vzíti
s sebou; naží gsme se na svět narodili, a naží
se světa půgdeme.

Máš-li gměnj, kup si nebe. Chudých gest
království nebeské, řekl Ježíš; gdi tedy, a nakup
zlata, kterého se nechytá rez, a které ti zůstane
na věky. Dtemi své střjně, a kupug duše lib-

ště. — Sežjš krwj swau dusse nasse wykaupt, i
 ty penězi swými wykupug dusse, které gsau w ne-
 bezpečnstwj ztratiti swau newinnost i spasenj,
 neugme-li se gich boháč w gegich nauzi. Budiž
 gegich anjelem wyswoboditelem, a wynalož na
 to něco gen z nadbytku swého, a wykaujš dusse
 z rukau hřjchu. Gať mnoho gest asi chudých w
 sausedstwu twém, kterj nauzi omámení ě hřjchu
 wráweragj; starostj o wenžiwu nucenj zapomjna-
 gj na Boha, a dotýkaj se statků cizich nedowo-
 leně! — D wyswobod alespoň něgakým málem
 onu ctnostnau, chudau wššak rodinu, kterauž nedo-
 statek oděwu zmwěžňuje. — Shljdni se gen, tam
 truchlj nemocný otec nad djtškami wolagjcimi o
 chléb, gchož on nemocj ztjžen wydobyti nemůže.
 Truchliwost gejo i matku pogjmá, a wyluzuge gi
 wzdech, ona trnaujcim srdcem přikázanj sedmé
 djtškám poraučj a wykládá. — D boháci! Tuto
 pomoz, uděl něco gen z toho, co bohatým dědi-
 cům newděčným, gimž to snad i ě zatracenj ge-
 gich slaužiti bude, bez toho co neydrjwe požů-
 stawjš. Uděl tedy chudým, a tjm způsobem tak-
 ťka Spasitele swého dědicem bohatswj swého usta-
 nowjš. D, považ to nesmjrné štěstj, takowými
 dobrodinjmi wěčnau forunu nebes zaslaužiti, a
 nebe, netoliko gať daru, nýbrž i také gať od-
 měny a následowně dwognásobně požjwati! — D,
 s gakau důwěrnostj budeš umjrage hleděti ě nebi!
 — S gakau spokogenostj hlavu swau položjš
 na postel smrtelnau, a gelikož chudj tebau wy-
 swobozenj hlasitě tobě djkj wzdáwati, a za tebe

se modlíti buďau, sladce w Pánu zesneš. Snem veliký den žně, všeobecného totiž z mrtvých vstání, bude ti dnem radosti a věčného plasu.

Běz však také, že chudým napcmáhati po-
winnen gš. Že gš tak zbohati, není twými zá-
sluhami, neboť by tě Bůh rovněž byl mohl ne-
chati w chudobě se zrediti, a opuštěného, který tě
o almužnu prosí, w bohatsnj. Křkoliv ale chu-
dý gest, snad předce více u Boha platí, nežli
ty. Slowem, ty gš hříšnj, a máš zapotřebí
smilování Božjho; a kterať bys mohl milosrden-
stwj dauřati, když bys s bližnjm žádného neměl?

— Uděl dle možnosti. Mnohý, který by zlatý
dátí mohl, dá chudému groš. Giný měl by dátí
s měřicí žita, a udělj toliko sausto chleba. Uděluj
často a každodenně, an každodenně od Boha přijímáš.

— Tobiaš pravil k synu swému: bey almužnu, al-
mužna nedopustj, by dusse přišla do pekla. —
Zkamenělé srdce, bj duch swatý, zlý konec wezme.

Boháče není možná dosti často na powinnost
almužny upamatowati; pročž sobě lastawý čte-
nář tohoto spisku častěgšj některých wěcj opako-
wánj nechá ljbiti, a pomnj, že i my, chytíce zdra-
wj těla opět nabyti, téhože léfu opět užíváme,
ažbychom zdramj nabyli. — Lakomstwj gest ne-
ustupný, a ne wždy snadný k poznánj neduh, gelikož
rád přetwárenj larmou na se béře, a tak cž k nepoznánj
bývá. — Říká-li kdo, gsa o almužnu požádán:
„kdo wj, co gest to za tuláka; zdali se sám na
žebrotu nepřivedl“ giž to mēg za znamenj nabře-
čeného neduhu. — Ach rozmilý! tak-li smeyšljš,

wěř mi, že peněz, kterých udělugeš, lehkomážnost
geho o mnoho nezvětší, nýbrž že o tobě lidé do-
mníwati se budou, jako by ti peněz více ležel na
srdci, nežli ubezpečování Spasitele tlaucti: že to,
co jsme chudému udělili, genu jsme udělili. —
Od toho pak boháči bohatství své máš? Při-
nesl jsi ge s sebou na svět, aneb vezmeš ge s
sebou, až budeš míti vytkročiti ze světa? — Měl-
bys raději zaplesati, že Spasitel twůg na dvěře
tvé zatlaukl, a w osobě chudého o dárek tě žá-
dá. Měly, a brzy již i ty u něho tlaucti a
prostiti budeš, on však glistotně wí, že jsi bídau
swau sám winen, a že jsi se vlastnjmi hříchy
tak bídnyh učinil.

Hanebnější však gestě a hrubší gest hřích,
když boháč na žebráku peněz wyškrblí, an na gi-
né straně se smjhem veliké summy proměhá. Za-
čemé mňhání býwá aučineč lačomství, by na no-
wá wyrazení nowých nákladů se dostávalo; ne-
boť takowj rozkošj chitwj lidé wždy jako šelmy
magi huby otevřené, by každau rozkoš, kteráko-
li, a kdykoli se wyšlytne, pohltanti mohli. Ale
přečasto kráčí smrt za rozkošj w zápětí, a bý-
wá na pitkách i bálech přítomna. W přehausšj
pohráwá kostkami smrticjmi, a na toho padne
loš, před tím sundawá krabušku; gath trne, ble-
dne, a umírá. — Tak již na tisíce gich pomře-
lo, kteří w blaženosti tonauce na smrt a věčnost
ani nepomněli.

Kdo neustále požívati chce, gehožto žádosti
nemají mýry a konce, podobá se tomu, genž na

střevní žánět trpí; nepige více ze žízne, nýbrž z nemoci. — Gest-li pak nemocen, nemocí a netrpělivostí newj sobě co počítí, a celý den ztěžuge sobě na blauihu chvíli a obtížnost nemoci. Kdo by ho chtěl těšiti, rozmnožilby gen geho mrzutoš a nehodnost; až konečně nastane večer, w kterýchžto bjdny služebnjš wydati bude mjtí počet z hřivny, kterau od Pána byl obdržel. — Večer twüg se počíná, Pán na tebe čeká a w nemoci twé obětuge ti swau milost; čj bude wi-na, nepoužigeš-li této podávané ti milosti? — Děkuj Bohu za geho nawššiwennj. Děkuj upřimě; neboť poděkowánj za obdržená dobrodinj gest prosba o giné. Snáššeg bolesti trpělivě. Trpělivost gest lékem dusse twé, a zachowá gi, byt byš giž w poslednjm byl taženj. Trpělivě, Bohu oddané trápenj oswobozuge od hřichů, a dusši mrtwau opět ožiwuge. —

Nezasluhugeliž Bůh newwraucněššich bjšů, že tě utrpenjm odvádj od zlého, a k dobrému we-de? — Nenarjken ale sobě hnedle náramně, řdyž tě bolest něgafá maličká napadne. Přicházj-li ti těžko nésti prázdny pntel, lehčj-liž bude, naplnjš-li ho netrpělivostí? — Co prospěge, že na kaž-dém, i tom newmensšjm utrpenj žluč swau sobě wyléwáš, a reptage na loži swém sem a tam se zmjtáš? — Tjm způsobem staneš se mučednjkem své swéhlawosti. — Žádáš-li, by tobě ginj newstále dodawali srdce, žebřeš u dveřj cizjch o ně-co, co sám máš, a co si sám dáti můžeš.

Muže, milý příteli! nemoc twá gest snad to

gedínkě a první zlé, kteréž tě coš živo potkalo; gestliť wšak také poslední, kteréž ť přetrpení máš. — Bez wůle Boží, neb dopuštění Božího nic se neděje. Proč byš nesnášel rád krátké utrpení, byš ušel mukám věčným? — Kdyby Bůh chtěl s tebou naložiti dle hříchůw twých, nemusela-liby pekuta twá býti věčná? — Sežjš podrobiv se wůli Otce nebeského, wnpil hořký kalich smrti. Podrob se i ty wůli Boží, a rcí s upřímnou oddaností: Otče staň se wůle twá, přigini duši mau na milost!

29. Modlitba křesťanská.

Málo gest křesťanů, kteříby, modljce se, s wěrou gať náležj pewnau, kteréž Kristus Pán wšecko přisljbil, modlitbu swau konali. Modljwáme se často a blaugo; ale tiscero myšléněk uwádj nás w pomatenost a aužlostiwost. Dáwáme sobě také na práci, bychom důkladně Bohu bjdu swau přednesli, ale brzy mdloba, aneb raděgi malá wjra naše zpět nás táhne do sebe samých. Učkoliv wšsemohaucnost božská welká a gistá gest, předc bychom w záležitostech časných s wětšj důwěrou ť bohatému se obrátili, nežli w záležitostech duše ť Bohu. — Staň se tobě gať gsi uwěřil! řekl Sežjš ť prosjcmu ho; a z toho následuge, že kde se wjrn nedostává, tam také pomoci se nedostane.

Modlitbě s auplnau důwěrou wykonané Kristus Pán wšecko slibuge; neobdržíme-li, gest příčina ne giná, než že wjra naše gest slabá, a že modlitba nebyla s důwěrností synowstau wykonána. — Probléwá-li také Bůh s pomocj swau,

neztrať proto srdce. Žena Kananitická neupustila od žádosti své, a byla konečně vyslyšena. Nemůže tobě, gesto za odpuštění hříchů prosíš, nic lepšího se raditi, jako s Davidem se modliti, a k Bohu volati: Proukaž mi milosrdenství, ó Pane! dle mýry daufání mého v tebe.

Modlíš-li se srdcem tak nábožným jako David, budeš se, gelikož počet let tvých již zaupl-něn gest, ochotně k oběti své poslední hotoviti, a nebudeš žádných příčin vyhledávati, za kterýmiž by oběť smrti tvé gestě odložena býti měla; leč bysi se gestě hodněgi k smrti připraviti chtěl. — Budiž tedy na první zavolání hotov; ale chraň se každé nespasitelné bázně, kteréž by obrazotvornost tvá ráda ti nahnala, před tím totiž, co na onom světě traplivého na tě čeká. Tato bázeň podobá se tomu, jako bys neměl pevně vjry v milosrdenství Boží, a jako bys se domýval, že sám osvědco dokonati máš. — Gať mile počneš pochybowati o pomoci Boží, rozum twýg brzy to, brzy něco giného ti bude předkládati, seč negsi. Tak u příkladu, bude se tě rozum dotazowati, zagiště-li hřichové twogi tobě odpuštění gsau. — Kdybyš o tom genom na oskamžení pochybowal, počne tě svědomí mučiti, a nepřestane až do posledního tažení. Zagiště gest powinnost naše, v smilování Boží s celou důvěrnostíj daufati, a v odpuštění hříchů měriti. — Neříkáwal gsi mnoho tisícekrát za žirobytj svého: Měřím — odpuštění hříchů, těla z mrtvých wzkrýssenj, a život věčný?

Dstatně budiž toliko bedliv, by svědomí své
čisté a gemného citu zůstalo, tak gafo oko, kteréž
i nejnemnější prášek a nehyautlegší vlásek cítí, a
neupokojí se, pokusab od něho osvobozeno není.
Tento myslí poklid gest bezpečné znamení milosti
Boží, a předokusení nebes. Nepřítel však zlý
začasté gasný myslí sauhlas kalivá, a kdekoliv
může, srdci aužkoší zmítanému osídla klade. Ma-
plňuje-li tě tedy nepřítel lstivý temnotou, modli
se, a očekávej osvojení, byš gasně viděl, také-li
půda pevná gest, dříve nežli dále hneš nohou.
Nepřítel zlý může s námi potud toliko nakládati,
pokud mu to dopauštíme; ozbrojíme-li se však
proti němu, ztrácí srdce. Malomyslnosti naší
nabývá srdce a šíjí, silau naší pak slábne. Kdo
se ho bogí, giž gest od něho na polo přemožen.
Oboríš-li se však naň ve gmenú Ježíšově, v
kterémžto ti světeko gest možné, ustaupne; neboť
obává se býti přemožen, a raději upauští od bo-
ge, nežby dopustil vítěziti nad sebou.

Gestli gší s pomocí Boží nad hříchy zvíťá-
zil, nemáš se pekla co obávati. — Nicméně ne-
mocný zde a tam bývá pouaustijn, by v dobrém
chladnul; tak gafo chladne záhřev, nebývá-li o-
hněm zahřívána. Kdybyš tedy denně k dožrýra
předsevizetím svým olege nepřiléval, světlo i pla-
men uhasne. Musíme tedy dobrá předsevizetí,
gichžto gíme se v plápolu horlivosti chopili, den-
ně v srdci svém obnowovati a podpalovati, sa-
mi na se volagjce: Budiž Bohu věrným až do
smrti!

Milý nemocný příteli! zůstaň toliko Bohu svému věrný, byť bysi se i v největších bolestech postavena, od všech lidí opuštěna viděl, a nikde pomoci nenalezal. — V tom opuštěném stavu dá se na tebe obrátiti, co Ježíš tak láskavě řekl: Pochďte ke mně všichni, kteří jste opuštěni, a já vás občerstvím! — Gdi tedy k Ježíšovi, aneb ležíš-li nemocen na loži, pros, by k tobě přišel. Aci k němu pokorně jako onen evangelický setník: Pane, nejsm hoden, bys wesšel ke mně! — Živě sobě představ, jakého štěstí k očekávání máš: Bůh tvůj, Pán nebe i země, přichází tě navštívit a přítomností svou potěšit.

Ó milý nemocný příteli! až konečně ona požehnaná hodina přijde, a živý Bůh se zástupn angelů svých k tobě na cestu se vydá, uveď sobě na mysl následující potěšitelnou myšlenku: Smatyně se otevírá, Nejsvětější Svátost Oltářní, nebeský pokrm na dalekou k věčnosti cestu se mi přináší. Ježíš slítloně, můj milý Ježíš nechává se rukama duchovního k loži mému přinést. Tisícero angelů ho doprovází, tisícekráte tisíc gest gich vůkol lože mého, padajících na tváře své a klanějících se Nejsvětějšímu v pokore. — Ó mne přestastného! Srdce mého Vykupitele dořona tauží po mně opuštěném. Ježíš bude mým pokrmem, Ježíš — jenž řekl: Kdo gi tězlo mé, živ bude na věky: A dále ráčil říci: Datož gest vůle Otce mého, by gedenkážbý, kdo me mne uměří, měl život věčný. — Kdo ke mně přijde, neodmítnu ho.

Budeš-li o těchto láskavých připovědích Syna Božjho přemyslet, srdce tvé láskau rozplameněné bude sobě žádati, rozdělenu a věčně s Bohem býti. — Všechen smrti strach zmizí ze srdce tvého, pomniš-li, že saudce twůg, spolu gest twým nezlaskawěgším otcem, a že sám pro tebe přichází, by tě uvedl w říši swau nebeskau.

Štěstj umjragjcjho, gemužto neysvětěgšj Swátost Dltárnj za pořm na cestu k věčnosti byla podána, nedá se bez citu neymějšj radosti představit. Sežjš bohatý nepřichází s prázdnýma rukama, nýbrž přinášj všechy své zásluhy, swau křem, utrpenj a smrt umjragjcjmu. — Ba, Sežjš k tobě řečne: Uu! z lásky přišel gsem k tobě. — Z lásky k tobě uesl gsem křjž na horu Kalwárskou. — Z lásky křem a život gsem za tebe dal, ó byl-liž bych to učinil, kdybych tě byl chtěl nechati zahynauti? —

Rozmážíš-li w hodinách utrpenj toto veliké duse své štěstj, pozdrvihne se srdce tvé, myš twá se wygasnj, a oči tvé budau až do nebe wzirati, kdežto se brzy giž ubytugeš. — Kdybyš mdlobau ani slova promluwiti nemohl, nic nešřodj, když toliko we wjře w Sežjše umřeš. — A to se zagisté stane. A když Sežjš bude s tebou, kdo ti ušřodj?

30. Blahoslawnj, kterj newiděli a uwěřili.

Newiděti, a předce měřiti, gest od času zmrtwých wstánj našeho božského učitele určitým před-

písem pro wšechy, kteří za ním do nebe přijíti, a spasení býti chtějí. Swatoswratu pečeti toho- to božského předpisu gest mocné Spasitele našeho slovo: Kdo uwěří, bude spasen.

Mnohým wšak z nás nemijnka tato se nechce líbiti. Rádi by gafo Tomáš Sežíšse w těle widěli, ruku swau na bok geho a prsty w rány wložili, myslíce, žeby nápotom jim snadno bylo wěřiti. — Tu wšak wjra přestává, kde se očima tělesnýmá zří. Nicéhož wšak při tom netratíme, když newidauce, gať náleží pevně wěříme, a proto toliko wěříme, poněwadž to neb ono prawda božská zgewila. Učednjci Páně nemohli míti zásluhu wjry, poněwadž Pána a Mistra swého widěli. Rozděl mezi Apóstoly a námi gest práwě ona zásluha a blahoslawenstwí těch, kteří newiděli a uwěřili. — Wěřice, ač newidauce, wíce máme radosti než učednjci Sežíšsowi sami měli. Učednjci mohli owšem, když se Sežíš podlé těla od nich vzdálil, na něho mysliti, ale oné přestadké radosti wyplýwagjei z sawědomného s ním obcowánj gestě neznali; žiwí byli w patřenj; wěrau wšak naši gest Sežíš tať iťa našim gměnjm. „Gáť gsem s wámi,“ řekl; „gáť gsem s wámi až do skonánj swěta.“ — Wa, milý nemocný bratře! Sežíš gest s tebau a gest netoliko s tebau a mnau, nybrž se wšemi a s gednjm každým wěřjcim zwlášt, a po wšechy duny.

Každý z nás a w každém ořamženj nalced Sežíšse, hledá-li ho s wěrau; každé chwile může s ním rozmlawati, gemu nauzi a bídu swau za-

lowati, aniž má zapotřebí na pohodlnější příležitost čekati. Jeden každý z nás může k Bohu kdykoliv přistoupiti, a ho, jako své gmánj, a celého mjeti a milowati. — Totě ono weliké, bezegmenné štěstí wjry bez widění.

Stezného sladkého štěstí poslytuge láška Boha našeho, kteráž se wšak w saukromi toliko zgewuge, a zvláště nemocnému, na loži tisse se chowajícímu trpiteli, kterýžto jako Maria u nohou Páně sedě poslauchá, an giný we zdrawi a štěstí postavený podobnau láškau se honosí, pro weliké wšak od práce k práci chwátání s láškau tau toliko na posťoku, příliš hlasitě a wássnimě rozmilauwá, newěda, gačby štěstí své dosti wynachwálil. Po tomto powyku wšak poznáwá se takowá láška gačžto oheň, který střechau wyrážj, dlawho netrwá, brzy wyhořj, a až do poslednjho plamínku udautná. Tato ohnivá láška musí opět novem podpalowána býti; an naproti tomu nemocný na loži ležící gedině na Pána hledj, gehož miluge, a genom geho se drže celé noci s ním rozmilauwá. — Medbá na bolest w audech geho zuřící, poněwadž provinění své proti Pánu zná a cítj. Nejhlubší bolesti a lítosti proniknut, wzlíkage padá k nohauw Sežissowým, a prosí o milost. — W tomto důwěrném s Sežissowem obcowání zgewuge se Pán trpícímu gačžto smjřitel, kterýž giž wšlecko k wykaupení potřebné wyfonal, a rozhognuge tak w srdci sšrausseném plamen lášky, kteráž ode dne ke dni wíce zrůstá, až konečně milující srdce gačo hořící swíce se

žtrávi, gegjžto poslednj giffra gessťe gednau plamen wyraži — a tať wstúpuge dusse se oddělugicj do nebe.

Milugeš=li, milý nemocný bratře! Spasitele swého gať náležj wraucně, křjž twůg ě umjránj zaswěcený, a patřenj naň bude twým nehwětšjím potěšenjm, a budeš=li srdcem synowskym milugicjm wssěcho rozwažowati, co Sežjš pro nás hřjšnjšj učinil, mile rád celé hodiny u nohau Sežjssowých kľečeti a slžeti budeš. Kdnyž gen pomysljš: Kdo tať milowati může, gaťo Sežjš pokolenj lidské miluge, kdo ž paubě čisté lášťj toľiř trpěti může, co pro nás trpěl, tentě musj býti láska sama. —

Pomázjš=li tuto welikau lášťu Bohačlowěka, w srdci swém pužen budeš, uctiti ho, padnauti na twář swau, a kľaněti se gemu! Mocně tažen budeš ě Sežjssi, prostřednjku swému, a budeš ho wzřowati o pomoc a wyswobozenj. Sežjš wzal na se slabau a křehkau přirozenost nassi, by nám ubohým hřjšnjšjům srdce dodal, bychom ě auplnau důwěrau ě němu přistaupili, a bjdu swau mužalowali, autrpnost a slitowánj od něho očečawagjce. Sežjš Kristus ukřižowaný má nassi potěchau, nassjm autočistěm, a wyswoboditelem býti. W něm gediném nalezáme nasseho milého, smjřeného, nebeského Otce. Otec milosrdný zgeuge se toľiř Sežjssim Kristem ukřižowaným; giného Krista kromě ukřižowaného není. Sežjš za nás smrt podstaupil: možná=li wjce milowati, nežli nás Sežjš miluge? — Ontě dofonalý Boha smjřitel, perwná, nepohytnelná škála wssěch,

Který sobě na něm zakládají, a jeho se přidržejí. Ontě věčně nezměnitelný původce a zakladatel našeho spasení. A němu zřízeny jsou naše žaloby, naše žádosti a slzy, a ontě naše důvěra v životě i smrti. — Považugeš-li Spasitele našeho dle jeho lásky, řekneš s Pavlem svatým: Nic mě, ó Ježíši můj, nemůž odděliti od lásky tvé.

Ach, milý nemocný příteli! milugeš-li Ježíše, srdce tvé pocitem vděčnosti, toužebnosti a něžnosti oplývatí bude, a budeš se radovati, že pro milování nevhodnějšího něco trpěti můžeš. Což jsou vslečka tvá utrpení proti nemyslnitelným darům milosti Spasitele našeho? — Zakryt jsou celým křovím Ježíše Krista. Nesmírné ceny zásluh jeho aučasten budeš, budeš-li ze srdce hříchů svých nenáviděti, a smilování Spasitele svého s auplnou důvěrností dafati. — Aci k Ježíši bez přestání, a mluv tak dlouho, dokud každý tvůj smrti neztukne: Ježíši! Bože můj a Spasiteli můj! v tebe dafám, a v naději tvé setrvám až do smrti; a byť i celé peklo proti mně povstalo, dtyc mě v předsevzetí mém zviklati, nezaufám; neboť ty, Ježíši! jsi lásko a

W choré živobytí mého lodi,
Potěchu mi zgivený nám pogem plodí,
Angelé nebesští že náš chránějí;
Ať se tedy stěny lodi zbořejí,
S kalicha naděje budu píti,
A tak klidně na zbavené vlny zříti.

Zaufání byt na mě dotíralo,
 Temno sebe hustší na mne doléhalo,
 Byť se smrt a peklo kolem točily,
 A mě pohltnutí hrozily,
 Ruce sepnu, uchopím se Boha svého,
 Z nebezpečností vyvážnu všecko.

B bide, ba i w smrti naděje se wine
 Ne mě s nebeským se usmáním, a tyne
 Krížem mi, a žehná nebesťanka mne
 Zasměvugie mě již smrti blížauké:
 „Brzy nebes dědicem máš býti,
 . Wěčně s Bohem spogen w nebi žiti.“

31. Wětším dílem člověk nemocný gať podle těla, tať i podle duše nemocen býwá.

Málo kdy člověk dle těla toliko, nýbrž často, ba větším dílem, dle těla i duše nemocen býwá, a duše druhdy u větším nebezpečností býwá postavena nežli tělo. Prozřetelnost dobrotivá dává nám lékaře pro tělo i pro duši: ale bohužel! mezi nimi býwají někdy i nepowážliwí, kteří neduh za nepatrný powážugje, na bolení svědomí, na nepoko srdce málo dbají, čímž se neduh duchovní rozhogūuge, a w nebezpečností smrti věčné uwdí; a widauce, ano svědomí umjragicj) o gať na štrici se spíná a swigí, tuť spěchugí předepsaných prostředků spěšně podati, a udeľj

na gednau nemocnému, co mu zpenenáhla toliko mělo býti podáno.

Tento truchlivý stav duše bývá také ne zřídka uzdravení těla na překážku, a proto by neměl nikdy nemocný tenkrát teprve po lékaři duchovním se ohlížeti, když již smrt očekává.

Milý příteli nemocný! stůně-li duše tvá spolu s tělem, deň povolati oběma, lékaře. A uzdravení však duše své musíš s pomocí Boží nejvíce sám aučinkovati. Učiníš-li co ti bude možného, budeš moci ku konci s gistotau říci: Uzdravena gest duše má, a neroznemůže se více s pomocí Boží, a očekávati bude příští Páně. Budiž ubezpečen, že žádný z lékařů duchovních není tak neumělý, by neuměl spomoci, genom když ho záhy o radu požádáš, a radau geho ani tenkrát neopovrhneš, byť byš tisícekrát maudřejší byl nad něho. Uzdravování geho není založeno na učením věděni, nýbrž na sraté moci, kterauž to v něm Duch sratý působí. Takť wj gedenskaždý duchovní lékař, za gať welikau cenu Spasitel božský vykoupení naše wnpůsobil. Skaž mu gen rány duše své, i umj pomoci i pomůže zagisté.

Ach, my bídny hříšní lidé, ať na loži služce nemocní ležime aneb zdrávi sobě wykračujeme, přede se, co se duši našich týká, všickni w nemocnici wynacházjme, a kdo wnitřního neduhu, svého hříchu, newidí, buď slepý gest, buď ho, což gestě horší gest, nechce widěti. — Nechceš-li se tedy sám ssáliti, aneb pokrýtcem sám na

šobě býti, za zdravého gestě těla sám budeš cítiti, gať welmi dusse twá lékaře a léku zapotřebí má. — Ať se ale má dusse twá sebe hůře, netřeba ti nad uléčením gegim zauřati. Dikny raděgi Bohu wzdey, že se roznemoci dal tělu twému, by se ti oči otewřely, a byš widěl nebezpečenstwí dusse, kterážto gest takorča w posledním taženj. Zemřelať by smetj věčnau, kdybyš gi déle š neduhem gegim bez pomoci lékařské zápasiti nechal.

Gaťožto křesťanu nemá ti býti neznámo: Gestli kbo z nás stůně, powolenž kněze a t. d. — Kněz tedn gest prawý lékař, genž ti swětlo mbeště rozžehne, by nehlubší srdce hlubiny gim oswjtil, a zlé w něm š spatření nebylo, a do čista wywrženo bylo. — Uzdravenj dusse gest tagemstwím, kteréž není š patření, nýbrž š měření; neboť prawda božská bj w listu swateho Šakuba apostola: a gestli nemocný postawen w hřijšich, odpustění mu budau. Má-li zde býti řeč o požůstacích toliko hřichu, aneb o nepoznaných hřijšich, tedn wěz, že božský náš Spasitel dříve nežli na nebe wstaupil, kněžim moc dal w správě Boží wšedky hřichy odpustiti. Kterýmž odpustíte hřichy, odpauštěgi se gim.

Užjwal-li gi dle napomenutj Ducha swatého léku od Ježíše Krista předepsaného š uzdravenj dusse své nemocné náležitě a hodně, wyžnal-li gi se štraussené z hřichůw swých, dosáhl-li gi kněžského rozhřešení, magi tě rány na dusi twé zhogené š pofoře wzbužowati, máš se ale také důvěřowati,

že duše tvá nyní zdráva, ba posílněna gest, a ačkoliv tělo tvé zemře, předce že bude žiti duše, a žiti v pokojí a radosti věčné. — A kdyby ti druhdy gestě ona černá myšlénka na mysl vstoupila, zdaž duše tvá uzdravena gest skutečně neb nic, nebudiž malomyslný; neboť věz, že při nemoci duchovní nejvíce na tom záleží, chce-li nemocný uzdraven býti. — Vzdnyť si se knězi, co se týká taužebnosti po duše uzdravení, směřil; dobře tak, tedy i žádost tvá splněna, a duše tvá uzdravena gest. Mimo to, máš také lékaře nejlepšího u sebe ve světnici své, Boha totižto, jehož v každém okamžení o pomoc vzývati můžeš.

Ačkoliv nemoc od hrubších výstupců osvoboduge, předce jí nelze gest, křehkost přirozenosti lidské odstraniti, a bývají i v nemoci okamžení, v kterýchž se z venku i z vnitř autož na nás činí, gemužbychom neodolali, kdyby nám Bůh nepomohl, a náš na lodičku tiché myslí newzal, v nížto pomoci vesla výry plugeme, až se k zemi pevné pokope věčného doplavíme.

Z nemocí patrně vysvitá, gať Bůh zaumyslně k tomu směřuge, by se člověk buď od neuhu těla neb duše uzdravil; často i od obého. Ba ne zřídka se přihází, že čím nezhoditelnější bývá nemoc těla, tím více zdramí duši přibývá. Přesvědčen-li gest nemocný o této pravdě, vynachází se na pravé cestě k spasení. Pak nedbá více na ostrý lékařský nůž, aniž se otrásá nad hořkostí léku, nýbrž posilnuge ducha svého oním mocným heslem: Pane, jen zde řezy a připalug, genom

tam na věčnosti mne zachoven. Tato však žádost musí ti od srdce jíti. Uznávej aumysl, který Bůh má, an tě tak bolestně namošťjvil. Budiž gíft, že trápením čtvrt hodiny trmagicjm zde sobě více vystojíš, než abys v očistci hodně dlouho lkal. Pečug tedy, bys milost tuto od Boha ti proufázanau obrátil k svému užitku a zásluhám. — Pozdraw toliko křjž svůj častěgšjm polibenjm, a vjřávej: Pane, staň se vůle tvá! Chceš-li trápenj má rozmnožiti, rozmnožjž i trpělivost mau, a posilniž mě, bych snesl břemeno, kterěz otcovská ruka tvá na mne vložj. Budu trpěti, poněwadž tomu tak chceš; — bych však trápenj svému negafé ceny dobal, a gjm dluh hřjchů mých vymazal, spogugi trápenj svá s utrpenjm Spasitele mého, kterěz v aužkosti smrtelné, tři hodiny trmagicj, na křjž přibit gsa, snášel. —

Milý bratře nemocný! Bůh sice chce, bysi se odevzdal do vůle geho, nezapovjdá ti však, bys v bolestech tvých sobě pomozdychal, a gafo Kristus Pán prosil: Možná-li, Dče! odstup kalich tento ode mne. — Sinjš vzlykati a bēdovati, ale zůstaň do vůle otcovy odevzdán; tjm způsobem můžes utrpenj své proměnití v oběť Bohu milau za hřjchy své. Čjm rozmanitěgšjm gsau tvá trápenj, čjm pronikavěgšjm tvé bolesti, a čjm nezhogitelněgšjm tvé neduhy, tjm lhostegněgšjm ti bude život vezdenšjm. Prož tedy Boha za trpělivost, a rozhogněnj tvé wiry, bys poznal, že ti Bůh kalich ten tjm aumyslem nalil, by hřjšnjka v swatého proměnil.

Měg gen oči k Bohu obrácené, a modlímen se w saukromj wzdychage, aneb iškámen těchto několik slow: Pane milostiw buď mně hříšnému.— Tauto krátkau modlitbau wyxpůsobil onen hříšník, že odšel z chrámu espravedlněn. — Bžž že Bůh gest otcem našim, a že mu wseček geho dítěk gsau drahé a milé tak, že nám zásluh Spasitelown darem dal, bychom gimí dědici byli králowštwj nebeského. Genom ten se může w otcowskaw lásku Boží nedůvěřowati, kdo Boha náležitě nezna, a newj, gať nestonale milosrdný, gať nad pochopenj lidské weliký, mocný a dobrotiwý gest.

Gať blaugo showjwá otcowské srdce Boha našeho, toho důkazem gš i ty zšedivělý hříšníkče. Šressil gš, a chyb swé tak často opakowal gš, že ani k sečtenj negsau; a při wšj twé zpronewěřilosti předce ti nedal w hříšjch zemřiti; až do wěku stařecjho čekal na polepšeni twé, a gať sám nablížjš, nemoc twau gať poselkyni k tobě wyslal, by tě ze sna probudiwš, k tobě řekla: Obstareň dům swůg, zemřeš. — A newenž dobrotiwý Bůh dal také giž škrze proroka swého oznámiti l B kterýkoli čas obrátj se bezbožný k mně, nepomnim na bezbožnost geho; hodjm hřichy geho za záda swá, a pohřžjm ge w hlubinu mořskau.

32. Zopatření swátostni umjragjcjch.

Smrt tak auzce hraničj s wěčností, že i maličkost dosti nepatrná s to býwá, člověka z časnosti

na věčnost vypraviti. Gafž brzy se nepřetrhne života nit, na které jsme se tolik let drželi, a kterau jsme za nepřetržitelnau považovali? Ach! mnohý ledwa že pocítuge swau churavost, a již stoji nad hrobem. — Giný nemocen gsa domnívá se, že nemoc geho není k smrti, a umře bez svátostj umjragjcjch. — Gaf dobrotivě a laskavě napomíná nás Spasitel náš řka: „Bděte, neboť n:mjte ani hodiny, ani dne, w kterýchto přigde Pán.“ — Přihotowte se, neboť syn člověka přigde w hodinu, w kteraužto se nenaděgete. A důrazněgi, spolu wšak i laskawěgi^ggestě dj: Warugte se, by den hrůzy na wás náhle nepřipadl; neboť gafo osídlo obkľjčj wás. Modlte se tedy a bděte, byste hodni nalezeni byli, státi před synem člověka.

Ach! náhlá smrt může býti hrozná smrt! — Gaf gafo smrt, tak také šaud náš nemine. W gakém stawu swědomj žemřeme, w takowém před wšewědaucjm se octneme. Aposťtol Páně uám proto radj, bychom opatrnj byli, poněwadž ani den ani hodina smrti našj známa nám není, a prawj: „Stůně-li kdo me i wámi, powolenž kněze.“ Dobře wšak pozorugme; neprawj: Stůně-li kdo mezi wámi na umření, aneb skonáwd-li kdo mezi wámi, nýbrž: Stůně-li kdo, powolen kněze a t. d. — Nemáme tedy odkládati přigjmánj swatých swátostj, až by wšecčka života naděge zmizela, a až bychom počali smyslů swých pozbýwati, nýbrž máme ge s prawau wěrau a horlimau pobožností, a planaucj taužebností žá-

dati, a ge, gsauce gestě při úplném rozumu, přigmauti.

Meni snad příběhu w písni swatém, kterýž by nám vykročenj z tohoto swěta smyslněgi wyobrazewa', gafo taženj lidu Izraelského z Egypta. Byliť gsau totiž od zagetj a otroctwj oswobozeni, a do země zaslíbené uwezeni, právě tak, gafo se s námi při smrti děje, an rovně služebnosti těla a nepřitele dusse naši býváme zproštěni, nepřitele, od něhož gať živi na newyš pronásledowáni býváme, až nás Bůh smrtj k sobě powolá, a do nebeského Jerusaléma, do královstwj Božího nás uweđe. Izraelitům, gafožto lidu wymolenému, táhnancjm z Egypta přisljbil Bůh k službě angela swého: Angel můg, řekl Pán, bude váš předcházeti. Toho ducha strážnjho widěl celý narod, an w způsobě oblaku předcházal taženj. Mám wšak při vykročenj z tohoto swěta Bůh sám chce přítomen, a na cestě k věčnosti našjm vůdcem a průwodčjm býti. — On sám propůgčuje se nemocnému w Mysw. Swátosti Oltárnj, a gest s ním w bolestech smrti co newaužegi spogen, zůstává w něm, neodchyluge se wjce od něho, a žige s ním do poslednjho okamženj, w němžto ho hnedle do blaženosti věčné uwádj.

Zasnutj a potěchu newrozkošněgšj působila by w nás ponjženosti a pokornj plná láska Spasitele našeho, řdnbnchom geho dobroty tak hogně a neustále na sobě nezafaušeli, a denně ho w hostii swaté newjdali, w, kterěžto nás gafo lástau

zavězněn očekává, až ho navštívíme, a bídu a záležitosti svou mu předneseme.

Když onen evangelický setník byl slyšel o zágracích Kristových, an právě služebníček jeho gelmu velmi milý tehdyž nemocen byl, taková na- byl důvěra, že k Spasiteli našemu šel a ge- ho prosil, by služebníka mu uzdravil. Odpověď Spasitelova zněla: „Přigdu a uzdravím ho.“ Tato dobrotivost byla pro setníka tak neočeká- vaná, a naplnila ho takovým obdivem, že zvolal: Pane! negsem toho hoden, abyš sám vyšel do domu mého. — Ach! rci toliko slovem, a u- zdraven bude služebníček můj.

Co tento setník pohanský činil, to i my kře- stané činíme, berauce v nebezpečnost mrti autočistě své k Pánu Sežiji; a slycháme i slo- va potěšitelná: Přigdu, a uzdravím tě! — Do- brotivy Pán a Spasitel přichází skutečně; bere se ze swatyně do přibytku našeho, ba do srdce našeho, by dussi naši zdravý udělil, kteréhož k spasení našemu gediné zapotřebí gest. — Kdožby rovně s oním setníkem nezvolal: Pane! gá bj- dný hříšník negsem hoden, byš wessel ke mně. Sežijš wšak netoliko pravý: přigdu; nýbrž při- chází také skutečně, byť byl nemocný v sebe cha- trnějším přibytku, a v té nejwětší chudobě; byť byl i sebe offliwějším nemocí raněn, tak žeby žádný u něho býti nechtěl, Sežijš předce k němu přichází, by ho uzdravil. — A byť byl nemoc- ný před tím ten nezlomyslnější hříšník býwal, tupitel své wjry, nepřítel a pronásledowník své-

ho Pána — nicméně dostává za odpověď: Přigdu, a uzdravím ho.

Což gest widěti z tohoto dobrotivého k lidem se snižení, nežli tu neyněžněgšij taužebnost Spasitele našeho po umjragjicjch? — Ba taužení Spasitelowo po nemocných gest tať prudké, že mu ani chudoba nemocného, ani osflimost nemoci, ani něčdэгšij hřijšijka zlomyslnost nemůže zabrániti, nawšstjwiti a uzdrawiti ho.

Gať se ztworzuge, co Dawid nadššený prořekl: Pane! kdo pať gest člowěk, že ho nawšstěwugeš? — Kdožby nežasnul nad takowau námšstěwau, od takowého Pána tať nehodnému stwoření učiněnou? — Pomaž gen, milý nemocný příteli! Bůh twůg tě nawšstěwuge, tebe, prach, gemuž dal způsobu. Twůg, od tebe tať často uražený Bůh tě nawšstěwuge, genžby tě giž dáwno od twáře své odmrsštiti, a do ohně wěčného byl urorhnauti mohl. — Nawšstěwuge tě Spasitel twůg, kterýžto z lášty k tobě s nebe sštaupil, a život swůg na křiži obětowal, bys k životu wěčnému přigjiti mohl. — Nawšstěwuge tě saudce twůg, před něhož co nendřjwe giž přigdeš, a kterýžto místo zaslaužené přisnosti a sprawedlnosti, lášku swau, ba i sebe samého ti podává. — Nemusjme-liž s Dawidem se podiwiti a zwolati: Pane! kdo pať gest člowěk, že ho nawšstěwugeš? aneb se setnjškem řjci: Pane! negsem hoden, bys sám ke mně přišel, rci toliko slowem, a bude mi spomoženo. »

P o ř a č o w á n í.

To neny potřebnějšj, a neny důležitějšj, oč umjragjci křesťan před skonáním swým postarati se má, gest hodné přigetj swatých swátostí, kterěz církev swatá dítčám swým, odtud se odebjragjcjm udělowati welj. Od těchto prostředků spaseň můž se umjragjci wsseho najti, čehož mu k cji tomu zapotřebj gest; totižto: Odpusttění hřichů, posily w bogi s nepřitelem dusse a konečně perwé důměry w zásluhy Spasitele našeho, genž ráčil řici: Kdož gj tělo mé a pige mau krew, žiw bude na věky.

Eliáš prorok byl gednoho času w takowém nebezpečnstwj, že Boha prosil, by ho nechal umřiti. Zgemil se mu wsšak angel, kterhž mu prawił: Wstaň a gež, neboť máš cestu dalekau před sebou. S podal mu chleba, a nádobu wody. Eliáš pogebl, a posilněn posrmem tjm, kráčel až na horu Horeb. — Tu wyobrazené máme posilněnj swátostí Oltárnj na cestu k věčnosti.

S ty, příteli nemocný, zapotřebj máš posilněnj, gsa w nebezpečnstwj zbamenu býti žiwota wezdegšjho, a mage se wydati na cestu dalekau; máš totiž na horu Božj, na věčnost se odebrati. — Daleká a nebezpečná to cesta. — Spasitel náš hlasem své swaté církwe ti přimlawá: Powstaň swátostí pokání z hřichů swých, a gež chleba sijn, kterhž se ti na cestu pobáwá.

Mohl-li Eliáš drobtem chleba, a napitjm se wody až na horu Horeb k rozmlawánj s Bo-

hem se doštatí, čím wětšší síly a moci musí chléb nebeský, tělo a krev Boháčlowěka, dáti, by se člověk bezpečně dostal do nebe: k patření na Boha! — Dawid řekl: Není se mi ničeho zlého obáwati, gš-li ty, ó Pane! se mnau. Čím snadněji ty, gačožto umjragjci křesťan po přigjmání Welebné Swátosti tože můžeš říci, an s tebau Bůh gest na způsob o mnoho láskawěgšší nežli s Dawidem byl.

Uch, budiž dobré naděje, bratře nemocný! neboť Pán Bůh náš tať se k nám snižuge, a gest k nám tať dobrotiwý, že ani wýmlywý od tebe nepřigjmá; nýbrž nedago se nehodností twau zdržeti, sám přichází; přichází, a zůstane u tebe, neboť se již připozdjwá.

Církev swatá, plná ducha Sežijšowa praví, že gedenkaždý křesťan, w nebezpečnstwí smrti postavený, powinowán gest Neyswětěgšší Swátost přigmanti, a odwoláwá se na slowa Spasitele samého: „Nebudete-li gisti tělo mé, a píti krew mau, nebudete míti žiwota wěčného w sobě.“ Církev tedy umjragjcm ukládá za powinnost podžtrátau žiwota wěčného, Tělo a Krew Páně přigjmati. Neníť to tedy pauhá rada, nýbrž rozkaz Páně, a powinnost od něho nám uložená, bychom ho nechali k sobě přigjti, a odebjragjce se odtud, ho přigali, a tať s ním do nebe wessli.

Megši-liž tauto welikau láskau Spasitele našeho hnut, a nemusjš-liž s Dawidem zwolati: Kdo pať gest, Pane! člověk, že ho nawšstjwugeš? Uch! člověk nemá nic takowého do sebe, cožby

Boha k tak láskavé návštěvě mohlo pohnauti; všedň pohnutí v Bohu samém se nalézají, v lásce jeho k nám, svým vykaupencům. Tato láska ho z nebe na zem, a ze země na kříž, ba i v svátost Oltární přivedla. — S divu, když nemá sobě rovného; ta láska přivádí Boha do přítomku tvého, až k lázku tvému bolestnému, až do srdce tvého! Může-liž se Bůh hlauběgi ponížit, možná-li, by naklonění jeho k nám bylo něžnější a milost jeho větší?

Že tato nemyslitelná láska Spasitele k umírajícím k ničemuž jinému nesměruje, než je posvětit a s Bohem v blahoslavenství věčném spogiti, u kteréhožto cíle šťastného umírající tak blízko se vynachází: proti této pravdě nedá se ničehož namítati. — Může, příteli nemocný! lze-li se domnívati, žeby ti Bůh nechtěl všedko dáti, an sebe samého v svátosti ti podává? — Svatoť Apoštol Pavel praví: „Otec nebesů syna svého, a s ním všedko za vykaupení naše dal.“

O, tento dobrotivý Ježíš, tento božský Spasitel, kterýž tě před tvým vezdegším skončením ještě osobně návštěvuje, přináší ti od Boha milost a blahoslavenství. — Zde spatruješ sám na sobě onoho ztraceného syna, jehož otec v stavu bíděném vyhledává, a genuž sám vštríc spěchá, jehož objímá, genuž lásku svou opět daruje, a jehož do blaženého přítomku otcovského přijímá.

O, poklon se hodného milosrdenství Boha našeho, když patří na hříšnější umírajícího, an po spáchání množství chyb káječně se k němu obrací,

a s tagnau aužkošj k němu pohljšj. Bůh pře-
dobrotivý nečefá, až smrt zblauzeného zpět uwe-
de, nýbrž sám mu vychází vstříc, obgjmá ho,
raduge se z něho, a novým rauchem newinnosti
odjwá ho. —

Křesťane umjragij! může-liž ti Bůh twůg
gistěgšjho rukognij swé lášty, a auplného odpu-
sttění dáti, nežli gest ono živé tělo, kteráž na kři-
ži za tebe umřelo; nežli gest ona krew, kteráž za
tebe, bys na milost přigat byl, wylita byla?
Může-liž ti Bůh wíce dáti, nežli sebe samého; a
newyswítá ti z toho božská geho nepostjžitelná
láška?

Budiž, že gšj dřjwe hněw geho zaslaužil, a
trestů spravedlivých od něho k obáwání měl; nr-
nj kagicnosti swau smjřil gšj se s ním, a dáwá
tobě gafo někdy šrže proroků dceři Sionské
tjci: Nebog se, enhle král twůg přichází k tobě
tichý a wljdný; ani hněwivý, ani strasslivý, ný-
brž otcowský dobrotivý. Nebog se, přinášj ti
milost swau, a pogisstění žiwota w nebi, kdežto
wěčně bude s tebau, a ty s ním.

Ach milý příteli nemocný! nebog se smrti;
přigjmání swaté gest newgistěgšj rukognij nowé-
ho, nesmrtelného, blaženého žiwota. Tuto potěchu
dávagj ti slowa kněze Welebnau swátost ti po-
dávagjeho a křaucjho: Wezmi s sebau na cestu
Želo Pána našeho Ježíše Krista, genžby tě chrá-
nil od nepřjtele zlého a dowedl do žiwota wěčné-
ho. Amen.

S zagisté nelze ti potěchy sladšj a wětšjho

upořádaný v čem jiném zhlédati, jako v onom
uglášeni, kteréhož v posledním Velebné Svátosti
přijmání nabýváš, a které Ježíš těmito slovy
uděluje: Kdo jí chléb tento, žít bude na věky.
— Dne nábožný stařec Simeon drže v chrámě
Spasitele na ložtech svých zvolal radostí: „Nyni,
Pane! propaustíš služebníka svého v pokoji,
an oči mé viděly Spasitele světa.“ Šim větším
právem ty, křesťane umjraci! po svatém při-
jímání k Bohu můžeš zvolati: Nyni, ó Pane!
den služebníku svému v pokoji a bez strachu
umřít. Simeon Spasitele světa toliko viděl, tyš
ho však i přigal. — Simeon směl toliko Spasi-
tele na ložtech držeti, ty však ho neseš v srdci
svém. —

Ó! tyť mnohem větším příčinou máš nežli Si-
meon, potěšeně a pokojně na věčnost se odebrati.
— Vezmi, vezmi jen bez meškání kříž svůj do
rukou, a rci s srdcem veselým: Pane! staň se vůle
tvá; prosím tě toliko, neodrekní mi té potěchy,
bych před mým skonáním, hodným Nensvětějšího
Žela tvého přigetím s Tebou na věky spogen
byl. Amen.

33. Potěcha dobrého svědomí.

Nemocnému nemůže dosti poručeno býti, by
se záhy svátostmi umjracích zaopatřiti dal, aniž
mu může býti dosti praveno, že pokojné svědomí
jest gať duši tak tělu tím nejsladším občerstve-
ním. — Mějtiš již nyní, an na zlepšení života

svého pracugeš, že gest ti odlehčeno? Gať blaze ti teprw bude, až zakusíš swědomj pokogného. Měnjť pochynnosti, že klidné swědomj giž zde člověka činj pokogným a wesełym, na onom swětě pak dokonale a wěčně šťastným.

Počni tedy své s Bohem se smjřenj s upřímnau zpowědj. Wyznáwen se s králem Ezechiassem ze wšech let swých s hořkostj srdce. Přisně sud sebe sám, by tě mjrně a milosrdně saudil Bůh. Odsud se za žiwa k pokánj, byš po smrti od Boha nebyl odsauzen do pekla. Kci upřímně k Bohu: Stče smilowánj! A ty ležim u nohau twých, gá bjdný hříšník pln zahanbenj a lítosti. Před nebem a zemj wyznávám se, že gsem proti tobě, swému nedobrotiwěššimu o'ci, často a těžce se prohřešil. — Žalug Bohu chybny své, a přestaw se před Wšewědaucjho k saudu, dřjwe nežli tě smrt saudci dostawj. —

Známo ti, že nám hříšným Kristus Pán zde na zemi stolice saudné ustanowil, a že před swým na nebe wstaupenjm aposstoly své poswětil, a jim řekl: „Komuž odpustjte hříchy, odpaušštegj se mu.“ S také gestě w poslednj žiwota swého wečer nejblahodarněššj ustanowenj založil, a sebe samého nám darowal, bychom strze něho u Boha Stče winny své zaprawowati, a od wěčného zahynutj se wykaučiti mohli. — Nenalezáme-liž my bjdnj hříšnjci dosti upokogenj w tom, co ráčil Ježíš při poslednj wečeři říci: „Totož gest krew, kteráž wlita bude na odpustěnj hříchů?“ — A nenj to dosti weliká milost, že tě Bůh položil

na lůžko bolestné, kdežto sobě nesčíslných zásluh můžeš zjisti? Snáшеg toliko bolesti na zadosťučinění za hříchů své, a jediný takový kagjicj den s následugjicjm skrausseným z hříchůw wyznáním bude postačowati k smjření se s Bohem. —

A byt bys hřjšnjče i mladý gestě byl, což z toho? že mladý gafo starý smrti blížek gest. — Žiwot náš podobá se naplněné nádobě, kteráž po kapkách teče, a tať zponenáhla umjráme, až poslednj žiwota kapka wyteče. Bůh tomu chtěl, by nám poslednj žiwota den zůstal neznámý, bychom každicjch za ten poslednj pomažowati mohli, a wždy přihotoweni nalezení byli.

Žádage šťastně někdy umřiti, musjš se dřjme učiti dobře a šťastně umřiti. Šťastná smrt není umření bez bolesti, nobrž odebrání se ze swěta s Bohem a w pokoj. — S Sežjš w bolestech, ba w těch neywětšjch bolestech na křjži zemřel, jediné proto, poněwadž gafožto obět za hřjšné lidstwo umřel. —

Sežjš nepominul padlé lidské pokolenj lhostegně, wida ge, ano pohřbeno gest w zřáze. Pomohl mu, obětowam žiwot swůg za geho wykaupení. Už podneš gest Sežjš spomocnjkem a utěšitelem, až podneš wyhledává blaudjicjch, a spomáhá padlým.

Kleš-li gš a přemohla-li tě pokušení, plač gafo Petr, a utjkeš se k tomu, genž nechce smrt hřjšnjka. — Powstaň z bláta, a očišť posštworň pádem způsobené slzami kagjicjmi. — Nehleď wšak hříchů své wymlaumati, neboť osprawedl-

ňowánj twé mohloby nebezpečnějšj býti nad hříchů samy.

Chováš-li hněv v srdci svém, nemáš-li s nepřitelem se smířiti a genu ruku podati dříwe, nežli se před soudce postavíš. — Častěji jsem již sice v knize této o tom mluvil, nemůže však na škodu býti, opakovati-li, že ti nebude odpuštěno, pokud neodpuštíš bratru svému ze srdce. — V tom sobě nedej ani penchau, ani popudlivostj brániti, aniž sám se přemlouváš, jakobyš ty byl strana dříwe uražená. Žádnau záminkau, žádnau weymluwau se, nedej zaslepiti. — Umírajícím se rádo odpouští. Ale nechť má předsevzetj twé aučineš jakýkoliv, nepyneš ho; Bůh wšemědauci zná srdce twé, že hotové gest bez hněwu a záští swět tento opustiti, a proukáže ti milosrdenstwí tak, gať ty se proukážeš milosrdným k syrotubratru svému. — A gji-li od Boha takowan milostj obdařen, že přimlouváním i giným k smíření se s nepřáteli swými nápomocen býti můžeš, ó! pať swětíž swětlo twé, a wezmi žehnání s sebou do hrobu. A čemu gest sřlad zbožj nenužitečnějšího, nenj-li na prodeg? — Nechať tedy z darů twých i ginj užiteč magj; neboť kdo dobré činiti může, a opomjgj, hřessj. Uč se od Ježíše nepřátelům swým odpouštíti; a nebo newjš, co nám ewangelium o utrpenj Páně wypravuje? —

V přebolestné smrti době —

Abi nezhybnuli v globě

Nepřátelé geho,

Ústy swými

Ubledlými

Prošil za ně Otce svého —

Kristus Pán.

U, tuť tobě příklad dán!

Podoben buď Spasiteli;

Odpust' svému nepříteli

Geho prominějí;

Nuť ho k sobě,

Poden ruce obě

Gemu ku smíření;

Lásku svou

Darug gemu předestlav.

34. Bůh gest Otcem našim.

Křesťan považuje Boha za svého Otce, a slauží mu gačo dítě upřímně, a z celého srdce. Gačo dítě w každé záležitosti utíká se k Bohu, gačo dítě očekává wšecko dobré od Boha, a nezná ani bázně, ani nucení, nýbrž toliko lásku, a poslusšen gest Otce toho z lásky. Dítě také wj, co milému Otcu dlužno gest, zač mu má děkowati, a hledj wděčnost svou Otcu wždycky poslusšenstwím dokazowati. Zať gebná upřímný přítel Boží, křesťan. Poměr, w kterémž k Bohu stojí, gest geho swrchowanau radostí. Gať mile na Boha pomyslí, tudíž lašlawý Otec gest před očima, a to ho pamatuje na geho powinnost. Každý

den, každá hodina, každé okamžení znovu mu praví, gaňch dobrodiní z ruky všemohoucího, nemaudřegššího, nedobrotivěgššího Otce již obdržel. Obdivuje gať svou nehodnost, tať božskou otcovskou lásku. S w čas nauce, bolesti, a nemoci pozdvihne křesťan srdce své dětinně k Bohu, a obrací všedky své žádosti a prosby k němu. Cokoliv činí, a trpí, činí a trpí pro Boha, by ho gaťžto svého milého Otce tím ořlamil, a gméno jeho zvelebil. Bůh gest mu počátkem a koncem. Celým srdcem gemu slauží — z náklonnosti, z lásky a s radostí. Dítě nehledá dlaho slova, gaťmi by se otci žaljhilo, nýbrž magje gemu prosbu přednésti, dáwa srdci svému mluwiti. Tať leží nemocný Bohu upřímně oddaný, gaťo trpící dítě na svém loži, a žaluge Bohu že wzdycháním sice, ale taťé že synowskou podrobeností bjdu svou. Citowé geho gsau nábožní, a slauží mu za slova. Nepřemeyšší o tom, gať by měl říci, nýbrž ponechává to srdci, které wygádřením neylépe by mu poslaužilo. W sprostotě srdce mluwí s Bohem gsa přesvědčen, že takowý Otec gaťo Bůh nehledí na slova, nýbrž na srdce.

S takowau synowskou myslí wěř křesťan všedko, co Bůh wěřiti poraučí. Wěř taťé, že geho nemoc gest cesta, která ho co nespěšněgi k blaženosti wěčné domeđe. — Měg za to, křesťane nemocný! že bez této čisté dětinne mysli wjra t.wá nikdy náležítě a dořonale žiwá nebude, tať aby gi žádné pokuseni, žádný ausměšseť duchů bezbožně smeyšlegicjch zwířlati nemohl. —

Tato však nábožná dětinná wjra není něco snadného, nýbrž bog, a proto dj písmo: Bogug bog wjry. — Neden se tedy od tupitelů wjry w myslí své dětinné menliti; neboť wjra w Boha se důwěřugij má mnoho nepřátel. Swětšy smenšlegijm za těžko přichází w giného Boha wěřiti, nežli w toho, gehož w rukau neb w pokladnicjch swých magj. Srdce gegich přjliš žtuhajp na časnosti, a Boha pravého nelze mu obegmauti. — Musjť náš tedy Bůh druhdy gafo malé děti bez pomoci nechati, bychom pocítili, že mimo něj žádného není, kdobn nám zpomoci mohl. — Matka nosj, ljbá a celuge, frmj a přikágj dítě své, a má s ním tu neywětšj trpěliwost, a předce gať blaubého času býwá zapotřebj, djme nežli se dítě matku znáti, gmenowati, milowati a ctjti naučj! — Gessťe delšjho času zapotřebj gest, nežli se naučjme Boha znáti, milowati, ctjti, a w něho se důwěřowati. — Menj to tedy otcowšťá pečliwost, tdyž Bůh dítě své na lůžko nemocné položj, ž něhož mu kromě Boha ničo pomoci nemůže? — Takowým opusštěnjm a bez pomoci ponechánjm přiwádj náš Bůh k důwěrowati se, a wěřiti. Wjra ta však gest milost, a bez té milosti nelze gest dostati se k Bohu. — Menjliž to pro náš šťěstj weliké dosti, že we wšse-mohaucjho wěřiti a od něho wšsečo očefáwati smjme; — a proč to weliké šťěstj, žanedbáwáme? — Wěr, že tať gafo smutnj, a bez aučelu tobě se býti ždagj dnové žiwota, tdyž sobě samému

ponechán, bez vedení zgemené vjry dnem a nocí
 křivě, tak vygasněný a vyborně zamyslený při-
 cházení bude tobě osud tvůg, gať mile pohádky
 se vygemugí, přelud pomijegicnosti mizí, a člo-
 věš spatruje sebe gaťožto djlo Velikého světa Re-
 bitele, nepochopitelného, nemyšl. Dobrotivého Boha.

Ach! svět bez vjry, bez Boha gest peklo,
 gest hrůžn plný zmatek a sídlo zafánj. Svět
 vsať světlem vjry ozárený, prohřátý a dechem
 Božstvj obživěný — takový svět gest nebe, gest
 gebiný veliký sauzvouť, v němžto nic maně neži-
 ge, nic bez aučelu vzneseného a aumyslu nem-
 maudřegssjho se neděge.

Milý nemocný příteli! pozdvihni toliko oči
 svých k Pánu, k stvořiteli vssehomjra, k Stci
 nebeskému, a uvěďš, že živebntj tvé, gehož ti
 Bůh až do stáří velikého popřál, zagislé nebýlo
 bez vzneseného cíle prodlauženo. — Ani vsať
 nemluvně, kteréž hned po porodu u prsu stjící
 matky umírá, nežilo bez aučelu. Zato zem byla
 mu co poccstnému slaup s nápisem na cestě, ořa-
 zugjci mu, kam by se uchýliti měl, by cíle svého
 neminul.

Gloměče letitý! dlouho gfi již živ byl, a
 kdybys se zítra obtud měl odebrati, bude se ti před-
 ce zdáti, žeš gen gaťo dítě, chvilčinku toliko živ
 byl. — Nefstáloby to ale také za život, kdybys-
 chom pro zem toliko, kdežto vssecko pomijj, stvo-
 řeni byli. — Dsvět gen život svůg vezdegssj
 světlem vjry, a srdce tvé bude taužití tam, kde
 živebntj není žádného konce. Ba při záři světla

wjry duch twůg sám ze sebe zwolá: Bože! právě
gfi mluvil; a kde Bůh twůg mluwj, tu ať stwo-
řenj, ať člověč mlčj; ať wěřj a poklonu činj.
Ba, Bože můg, stwořiteli můg!

Vemně wěřim we twé zgewenj,
Na wěky že bude duše žiti!
Kosti moge w prach se přeměnj:
Těloť musí opět prachem býti;
Wlast wšak prawá duše mé
Tam gest, kamž mne uweđe
Na pokog twá ruka otcewská.

Než i zaseté w zem tuto tělo
Slawně ku powstánj z mrtwých wzegde;
A že zde s ni podjl na wšem mělo,
Také w sláwě gegi s ni se segde.
Tamť, kde swětlo nebes gasně žáři,
Na Boha tam mého patřit twáři
We twář budu moci na wěky.

P o k r a č o w á n j.

Wjra od Boha nám zgewená weđe neybez-
pečněgšj cestau k spasenj, neboť gest moc, kteráž
i to neytěžšj přemáhá, a wšemu gednánj a koná-
nj našemu přigemnosti a požehnánj dává. Le-
titému gest wjra holj, o niž se podpjrage gafo
oslawený smrti wstřjc kráčj. Wjra člověka uč
osudu a rozličných strastj života přjliž se nestra-

chovati, a všeho dobrého od prozřetelnosti Božské se najíti. Bírny své pevně se drže, nemocný na lůžku s potěšením patří na večer života, an se blíží, a nedbá o to, bude-li to ještě dni, měsíce neb léta trvati, nežli ho Bůh k sobě povolá. S veselau tváří a s nehmětlivým ducha klidností leží na smrtelné posteli, a s tauže upokojenau myslí položilby se i do rakve, a sámby vše za sebou zavřel, kdyby to náložemství od něho žádalo.

Nábožný člověk, do gehožto srdce mjra vryta jest, nepovažuje smrt za přestávku života, nýbrž za rukomj, že v novém a lepším stavu věčně trvati bude. — A což ti může státi, namyšleš-li sobě, častěji na rakev a hrob mysliti, a časem v duchu také do nich se pokládati, ještě bez toho co nejdříve přibytkem tvým budou? — V srdci tvém to musí špatně vyhljati, nemůže-li sněsti pomyslenj na smrt a věčnost. — Gelížto coš tak neslýchaného, že lidé náhle, okamžitě umjragj? — Člověk nábožný varuje se každé příležitosti, v kterážto by se smrti více než v každé jiné obáovati musel, a chová se tak říkaje gafo onen, kterýž se v blízkém smrti nebezpečenství vynachází. Především jest toho bedliv, by něco stálého a stvostného měl do sebe, cožby k potěše své mohl s sebou vzíti na onen svět. A to stvostné, a gediné na onu cestu jest přátelství s Bohem. — Býti s Bohem v přátelství, a důvěrně seznámenu, toť brány nebes otevřá. — Kdo láskou jest spogen s Bo-

hem, nemá jiné taužebnosti, leč u Boha, a s Bohem býti; obcování jeho jest w nebesích. Nelze však dříve do nebe přijíti, nežli kdo povolán jest, což se stává smrtí, kterážto jako poselství od Boha poslaná, w pravou hodinu ze světa nás volá. — Kdo Boha miluje, dává sobě tedy nehlavněgi na tom záležeti, by hotov byl, až ho Pán zavolá, aby co nevrchleji hlasu jeho poslušen býti mohl. Boha milující jest také stranu toho zavolání s Bohem svým cele dorozuměn, a denně, gať mile procitne, pomní: Snad jest den dnešní posledním života mého, a odputuji k tomu, w něhož věřím. — Lehce na odpočívání hotoví se nápodobně, gaťby této noci již k saudu Božjmu měl býti zavolán. Nábožně ljbage křž s vůg laučj se téměř še zemj a usne s tou taužebností, by u Boha w nebi procitnul. Jeho milující srdce zůstává tedy na strážj, by nezaspalo přjstj ženichova. W tomto radostném očekávání duše Boha milující druhdy sice gestě se zatešňj, ona se obává zaspati miláčka, a bývá až k pláči starostliva; ba ona by se tať řkage ráda w Ježíše svého vsázela, a odvrací vsedčo jiné od sebe, cožby spogenj gegjmu še Spasitelem překážeti mohlo.

Kdo tať připraven smrti klesne do náručj, neprobudj se gináť, než gať zesnul, na srdci totižto svého Spasitele; a možná-li, by duše taťková gestě šzela, budau to šzj džů toliko, šzj poklony, šzj lášty, kteréz Bohu gsau přemilé, a radostj věčnou odměněny býwagj.

Ó, přáteli nemocní! všechno na tom záleží,
bychom se moždy k smrti hotovili; pak se ale ta-
ké nebudeme temna smrti hroziti. Rozvaž, že
negsi sám jediný smrti podrobený. — Ze všech
millionů lidstva zemi obývajících po nějakém
čase ani jediného člověka nebude více naživě.
A což jest také konečně naše vezdegší přebý-
vání? —

Život lidský — jest-li blažený —
Trvá osmdesát let;
A byť byl i šťastný svět,
Předc jest obsah bídý paubý.
Na peruti časnosti
Vetíme jen k blažené věčnosti.

Století, řdyž pominulo,
Dolík jest co hodina.
Ach co dni již uplynulo!
Gsať co střela léta má.
Život mizí gaťo sen,
A jest stín a vodni pěna jen.

Pane! v hrob již hledě, prosím,
Dey, ať smrt a hřichy své
Neustále v myslí nosím,
Neboť saub a peklo děsí mne.
Rozžhni lítost, pokání
Ve mně, bych měl nebe k dafání.

35. Trpělivost v trápení.

Čtjš na sobě, že ti tělesného bezsilí den po dni přibývá, a pravíš, že ti křž twůg příliš obtížným býti počíná, tať že nejsi što, déle ho nésti. — Deyme tomu, že pravdu máš; proč pať ale newžháš Boha, kterážto gediny š to gest, křž š tebe segmauti, aneb lehčjm ti ho učiniti, a genž těch, kterj wzawšše křž swůg na se, za njm gđau, gaťo dítě flopentagjci chránj, a za ruřu weđe? — An křž twůg tať těžký gest, proč žiwot wezdegšj, řdežto pauze ř nessenj křže gsme, tať tuze sobě oblibugeš? — Ach! měl bysi se spjšse radowati, že ti práno křž nésti, poněwadž tjm způsobem Kristu Pánu podobněgšjim budeš. — Což by ti prospělo, řdyž bys gaťo Šimon Sirenegšř křž swůg nuceně wleřl, a netrpělivým býti tenkrát teprw přestal, řdyž bys zemřel? — Budiž křšťanem, a gaťožto křšťan můžeš utrpenj swé š utrpenjm Sežjšowým spogené za ten newětšj žiř powažowati, za řorunu wjtěžnau, za šupně, po nichžto se ř blaženosti wěčné wšstupuge. — Ať se tedy š tebau dēge, gať se Bohu řbj, a tať dosáhneš řoruny. A měl-libys taťe w poslednjch gessřě žiwota dnech posmřch a pronášledowánj trpětii: snášseg trpěliwě, a pomni, gať i Sežjš byl pronášledowán a posmjwán. Sežjš byl gaťožto od Boha wyšlaný žnám, a obywatelé Serusalémšřti, pospjšiwšše břed bránu gemu wšřřjc, wolali: Šofanna! — Palmy metali na cestu geho, a raucha swá pokládali mu pod nohy, a w sláwě wjtěžné wedli

ho do města. — Ale, bohužel! po několika dnech ti sami lidé dali Ježíše co nějakého vraha, a nakládali s ním jako s nejmětším zločincem. Krev jeho na sebe volající, neustáli, až nevinný Ježíš na kříž byl odsouzen. S pod křížem jeho, protivně se, posmívali se, a utchali genu. —

S ty snad stranu Boha svého ve světě tomto vši hájíš a zastáváš, a byls wčera od plesajících wleben, a dnes vši na kříž přibíjen? — Gestliže se ti w povolání tvém dostávalo horlivosti a dobré vůle, můžeš na kříži svém wise dle příkladu Spasitele se modliti: Otče: odpusť jim. —

Měla=liby newděčnost těch, jimžto přegeš, všy ti wynutiti, pomni, že nám přirozenost dala všy, bychom nimi w trápení sobě ulewili; ne=gsau wšak předce tak sladkým občerstwením jako trpělivost. — Trpělivost geš duch strážní wšech trpících; ne tak, by trápení odňal, jako by ge snášeti pomáhal. Zwlastě w utrpení od nemoci poslé, jimžto za hříchů své zálosti činiti chceme, trpělivost snášš i to, což neobtěžnějšího geš. — A kdo mezi námi všemi geš ten, jenž by spravedlnosti božské za winy své denně neměl co spláceti? — Meni=liž tedy lépe, malým, a třeba=li, i těžkým, krátkým wšak utrpením zde, než=li trápením očistcomým zálosti činiti? — A byš jako angel čist byl, předce byš sobě zde na zemi měl nějaké trápení žádati, poněwadž praw=da věčná řeci ráčila, že utrpení trpělivě snášená odměny věčné k očekávání mají. — Nemocný,

ķterý Sežisse swého miluge, mělby se ho poķaždě-
fráte, ķdykoliv nový neduh ho trápiti počne,
dotazowati: Sežissi můg! chceš mi tímto novým
pocjtěním něco obzwláštneho řici? Mluw Pane,
poslyššim, a uposlechnu.

Wjdáme lidi, ķteré, poķub z ěiwota a gedná-
nj gegich sauditi lze, za wnmolené miláčky Boží
powařowati musíme, a přede dopauštj na ně
Bůh těžké a bolestné nemoci, gimíž welmi dlouho
a nemyslowitelně trápeni býwagj. Gegich wšak
dlauhotrwaějci utrpenj netoliko spasiitelnau ško-
lau gest ě zķaussenj gegich wjry a trpěliwosti,
nýbrž i ě tomu napomáhá, by w milosti poswě-
cenj duše swé rychlegšši poķroky činili, nežli by
bez trápenj se bylo státi mohlo. Ščištění gegich
bude tím doķonalegšši, ěiwot gegich swětěgšši, před-
chuť radosti nebeských silněgšši, čím wjce z lásky
ě Bohu trpj.

Příteli nemocný! nemohl-liš dosawad tať wy-
soķo ě Bohu se powzněsti, nezaufen, nýbrž modli
se, a modli se neustále. Obrat srdce swé ě Bohu
a rci: Wšsemohauci, wšsemědauci Bože! Kdybych
w žármutku swém i zaufati měl nade wššim, nad
řizením twým a twau otcowškau láškau nezaufám.
Ty, genž gšši tolikrátě byl mým wyswoboditelem,
ani w přítomné bjdě mě neopuštjš. Wa, Štče
šmilowánj! ě tobě w auķlosti swé š důwěrnosti se
utjřám. Tyť spomáháš těm, ķteřj se důwěřugj w
tebe, a proto nebudu opuštěn. Tyť čtáš šly mé,
a šlyššiš mé řkánj, znáš tagný srdce mého pláč,
a připravugeš hodinu nových radosti, ķterěž magj

odměnou býti za mou zřehovčenost. — Š můg dobrotivý Bože! tebe se nespustím, a neotonu w želu swém. Tyš Bůh můg, kterýž mi síly, statné myšli a trpělivosti k setrvání popřegeš. Wždyť pať i syn twůg dobromolně se smrti zápasil, a nic mu nezbywalo, než twé smilování a twá posila, kterauž mu angel přinesl; a tať krácel dle wíle twé cestau smrti ku křiži.

Uy, příteli nemocný! Když tať rozgymage k Bohu se pozdwišneš, byť zármutek twůg byl sebe wětší, a trápení twé bylo sebe bolestněgší, předce po takowé modlitbě wždy nejslabšího duše pokoge požjwati budeš; neboť spasení naše pochází šhůry. Co Bůh pro spasení naše giž učinil, wíce obnáší, nežli to, co geště učiniti má. Kdyby nyní geště toho zapotřebí bylo, by Bůh gednorozeného Syna swého na zem poslati, geg mužem bolesti učiniti, a gaťo s čermem a opowrhelem s ním naložiti nechati, a geg na nowo na smrt křiže wydati musil; kdož k nás osmělilby se dauřati, že takowé diwů plné věci pro nás podnikne? — Bůh wšak giž wíce učinil, nežby kdo, a kdy dauřati, ba i pomysliťi byl se opowázil. Seřlal gednorozeného Syna swého na swět, by za nás trpěl, a w mukách nehrozněgších za nás umřel. —

Možná-li, příteli nemocný! domnjwati se, že Bůh, genž tať mnoho giž pro spasení twé učinil, že tentýž Bůh poslednj k spasení twému potřebnou milost ti odepře, an ho dětinně o ni prosjše? — Tolikerých giž dobrodiní obdržew od Boha hrubě urazilbyš ho, an byš, byť i gen na o

famženj tažé, o pomoci geho pochybowal. — Nej=
sladšj twau potěchau tedn musj býti to, že tě Je=
žíš Kristus od hříchů oswobodil. — Měj toliko
peronau důwěrnost a modli se s srdcem dětinným:

W tebe, Otče! gen se důwěrugi;
Bkaussek ohně nic se nespřítiti —
A pomoci twé wždy se weseliti —
Wžhlédati gen k tobě — přislubugi.
Sessli na mne, co se tobě zlíbi;
Wimť, že život můg to genom třibi,
Co mi maudrostj twau usauzeno,
A mně k snássenj gest uloženo.

36. Smrt wede k nesmrtelnosti.

Nemocný, kterhž ležj na loži z paubé sta=
řecj mdloby, mohlby kročege smrti gať náležj pozorowati,
a co nepřekliwněgi se djwati, gať zponenáhla člo=
wěť umjrá. — Ale, bohužel! tñdny, měsice, ba ce=
lé roky uběhnau, w nichžto nemocný o ničem gi=
ném nemluwj, než o uzdrawenj, a opatrném bu=
daucjm sebe zachowánj. — Pozorugme ale gen
takowého na kost wyschlého člowěka, gať celé dni
wžlyká, a wždy gedno a tože žaluge: Kdybnych
pať zase gednau něco gen pořmu zažiti mohl, bnych
k síle opět přjšel. — Mohlť by rowněž řici:
Kdybnych gen byl mladý a zdravý, mělbych sílu,
a mohlbych gířti! — Ach! a mohlo by se mno=

hým takovým nemocným za odpověď dáti. Nemoc svou sám gfi sobě způsobil, sám gfi neduh svůj na se uvalil. — Zpozorovalo se, že nejmětšij nemocj část z přegidání a přepjžení-se pochází. Přesycování-se požíváním smyslným přivedlo giž více lidí do hrobu, nežli meč. — Ba, až osflivobývá slýchati o skutcích, gimiž mnohý reč hltoň se vychlaubá. Nemá-li takový svých oblíbených pochoutek, kteréz z giných až světa dílu si přinášeti dával, bývá nešťastnějším nad zvíře nerozumné. Gediný kus lesa vyživuge více slonů, a země celá nebývá druhdy bohatá dosti, by gediného mláka nasýtla. — Bývá-li konečně takový Epikuregnj nucen na lože se položiti, tentráte tepru nemoc bývá geho učitelkynj v zdrželihosti, a působjvá u něho tolik, že gméaa lahůdek, kteréz pru z rozkošj pohlcowal, nynj bez osflivosti ani ilysseti nemůže. —

Uštkodil-li gfi nestřjdmostí svému zdravj, ožel toho, a buď ubezpečen, že gať tělo tvé přesyceno gest, tak duše tvá lačnj. Tak gaťo tělu léky po kapkách udélugeš, tak staupě gfi mnohá léta dušsi svou frmil. Nechal gfi gi práhnauti, a se roznemoci, hleď nynj, ano tělo tvé práhne a stůně, by duše tvá se občerstvila a uzdramila. — Tělo tvé teď zemře, ale duše tvá bude živa věčně, a obstaráš-li gi křesťanstvj, netoliko žiti, ale i věčně, nad pochopenj šťastně bude žiti.

Mnohý gsa neduhem blauiho giž bržán na loži, práhne po bratochviljch, a stěžuge sobě trpce,

že samotný býti musí, a že mu v té jeho samotě žádný neposkytne nějakého vyražení.

O, milý bratře nemocný! Chceš-li, nebudeš nikdy samotný. Bůh jest vždy podle tebe, i v noci, když jest tma ve tvé světnici, můžeš přítomnost Božskou cítiti, kteráž tmu světniční mění v temno posvátné, v němžto lze bez výtržků rozjímati. Ba, právě tam, kde člověk samotný, a od všech tvorů jest opuštěn, nejsnáze nalézá Boha. V takové samotě zregně můžeš pocítiti, jak ti bude, až tě smrt od všeho viditelného oddělí, a celý svět tě opustí. Buď toho tedy pečov, bys měl na Bohu známého přítele, jenž tě miluje; a představ sobě Spasitele svého, an v nezměnné opuštěnosti na kříži pěl — a pro koho?

Žádný nemůže smrt božského Spasitele našeho lépe před oči sobě představit, jako nemocný, jestto se sám k smrti blíží. — Pohlédni na svůj k hodince smrti přichystaný kříž, a považ, jak mnoho Ježíš trpěl, nežli konečně na zatemněné Golgotě mohl zvolati: Dokonáno jest. Tak stonal Ježíš, odňav smrti všecku hořkost, abychom my umírající ostnu smrti nepocítili. — Budiž tedy připraven ke všemu, cokoli v jestě bolestného tě potkáti má. — A byť bys i, an tak předzvídáš, říci mohl: bogjm se noci přísti, gelikož bude přebolestná, žádný tvé obávání nebude ti za zlé míti, sám toliko bolesti sobě nepřidáven, nýbrž pomni, že ti mnoho jest dluhu zbývá, nežli budeš moci říci: Dobrý bog jsem bogoval, buď Bohu chvála, dokonáno jest!

Co se ožabováni slyš tvé týká, budiž bez starosti, řdyž gen tak dlouho postačí, až se setmí. — A byt život trvâg sebe dâle trmal, pŕedce byš to ani nepozoroval; neboť jeden den plyne za druhým, a pŕedce pŕiorován k wcecegššmu nezdá se ani o chlup kratšj. Dčekâwen tedy pŕjštj Mâně, nemáš giž daleko k životu lepššmu. Wěr, že člověk w Boha se dŕwěřugjci, a gemu srdcem dâtinným oddaný, jde giž šstastný gest. Wškoliv nahljžj, že, co minulo, ztraceno gest, wj pŕedce tak, že hospodâr i onomu dâlnjku na winici odměnu dal, který hodinu toliko wěrně pracoval. — Do rozmâživo, za žádnau cenu we swětě nebudeš chtjti běh života wezdegššjho gestě gednau kónati, byt ti to i na wůli dâno bylo. Ba zagistě milugeš-li Boha w prawdě, a dŕwěřugeš-li se peroně w milosŕdenstwj geho, tak posilněna se pocjtš, že ti nemoc twá ne wjce nemocj, bolest ne wjce bolestj, nýbrž obě řebŕjkem slauti bude, po nēmžto od stupně k stupni se k nebi wstupuge. — Léta uplynula, za kterých gš se opozowal powškem marných weselostj, nyní na ně hledjš gažto na minulá blâžnowstwj, kterâž negsau hodna wzpomenutj. Wstaupj-li ti řdy gestě na mysl, bj se štrausseně w prsy, a Wšh ti odpustj.

Až bude konečně bjti twá poslednj hodina, buď dobré myšli, neboť dosâhl gš, čehož mladj k negistotau sobě gen pŕege. — Denně wjdáme, že život gest uštawičné toliko štrjdanj se wňhry še ztrâtau. — Křesťan, djlo swé dokonaw tělo od smŕti požâdané pobogně gj odemzďawâ.

Šau-li záležitosti twé časné w pořádku, by po smrti twé mezi swogaty nepowstaly různice, a poľogno-li twé swědomi, pať zemřiti nenj nic giného, než spat giti. — Blaze ti! Blaze nám wišem, že z toho spánku někdy opět budeme žbuzeni! — Tomu, kdo w Ježíše Krista wěrj, nenj smrt ničjm giným, než zesnutim. — Ježíš sám řekl: „Eazar spj.“ — „Nemřela děvčka, ale spj.“ —

Kdo zesnul, tomu wšše gedno, mjesto-li odpočinutj gest postel, či rakew. — Také malý rozděl gest mezi skutečnou smrti, a stálým smrti se obáwánjm. W prwnj připadnosti umřeme gen gednou, w druhém pať umjráme denně. — Wdegmi smrti wššecky ony wěci, s kterýmiž obrazotwornost nasse gi sobě představuge, a nebude ničjm giným, nežli strážj oznamujci hodinu přisstj Páně. U dětj hragicich to tať býwá, že zakrylo-li gedno swau twář, ostatnj se bogj a s powykem utjka-gj. — Hrozjě-li se smrti, nad djetě gfi báglivěg-sji, a bogjě se podobizny, kterauž newidjě. — Wěsměš zpozdiľost gest, něčeho se báti, čemu nelze gest ugiti; aneb té se tať tuze štjititi, genž gest tať mnohým zwěstowatelčynj počoge. — Dr-pjcimu, který gafo Sob wředn a bolestmi gest ošetý, a na lůžku bolestném hořefuge, smrt gest gedinau potěchau, po které taužj.

Ši-li snad sám takowý Sob, a wzdyháě-li po smrti, bys byl trápenj swého zprossťen, taž se toľiko křestana, který w utrpenj swém s oddaností k Bohu pohljžj, nenj-li sobě toho swědom, že

w stavu swém útrpném wňJe stoji, nežli stál
 kdy zdrav a šťasten byl. — Showage perwau
 wjru w srdci nepodává se, a žůstává statný w
 přípádnostech, w kterýchžto ctnost lidí wšedních
 klesává. Wěř, že člověk nemocný na loži nenlé-
 pe se učí sebe samého poznáwati. Prawda gístá
 gest, že do očí padající gsau přednosti, gimiž se
 liší křesťan protiwensňwými sňlčený a útrastmi
 sňormaucený od boháče leniwého, tekrňžto we
 swém namyšlém sňtěstí se powaluge, a gehožto
 unawugjící sňeznost žádnau žádosti a tauhan ne-
 býwá přetržena, a kterňžto w sňtěstí swém tak
 říkage se potopil. — Ach, útrpná okamžení ten-
 kráté teprw býwagi důležitými, když se blíže hro-
 bu giž wšňtugi, kdežto ale také se končí, a
 kdežto přestálé strasti rauchem slawným nás odj-
 wagi, my pať w životě nowém onu potěchu na-
 lezáme, kterauž gsme za weselých dnů darmo hle-
 dali. — Takowé útrpné srdce rukau smrti gemně
 gen býwá tñnuto, a geho aužkostné bití přestává
 zponenáhla samo od sebe.

Milý nemocný příteli! wěř, že křesťan ne-
 smjrně weliký užitek má z trápení. Dnoť ho
 wede k poznání geho hříchů, a k Bohu spomoc-
 níku trpících, moří moc tělešnosti a zprošťuge
 srdce geho swěta, a obrací ge k Bohu. Ach,
 cožby bylo utrpení tvé, kdyby tě k Ježíši, genž
 také trpěl a umřel, newedlo? — Spog utrpení
 Spasitele nasseho, a pozdrav w tom okamžení
 křijš swůg políbením nábožným. Polož ho na
 své srdce, a očekáwey s důwěrností a měrau až

se den vysvobození přiblíží, pať bude ne
věky twé.

Bogug gen a trp, a žadost čiň,
Dokawad si temnem swěta cestu
Neproklestíš ku Božimu městu;
Bogug žde a trp, tam odpočiň;
Do kalichu hořkých utrpení
Medu wjry přideň k oslazení.
Ba Dtcem giž smiřeným gdi tisse
Do nebeské, přeradosné říše.

Nežríš nad hvězdami ze zlata
Stolec Páně, neymeyš ustawený,
Swětlem sláwy Božské ozářený,
Wškol něho nebes knjžata?
W swětla prostore té nekonečné
Blahé gestit sjidlo lásky wěčné.
Prawda gest, a žádně pauhé snění,
Tam twá odměna že k nalezení.

Dtcowa tam wěčná blaženost
Celé blaho wesskerého nebe
Ba odměnu očekáwá tebe,
Ba žkussenau, trápenjm twau ctnost.
Dě se žaufalcowé sami strogí,
Ejm twau tauhu Dtec upotogi
Duměrnau, an tam twau wjru pemnau
Odměňowat bude láškau žgcrnau.

37. Bez utrpení není foruny.

Nemoc a sešlost větším bývají poslední nehody člověka; snášíme-li však toto zlé statné a trpělivě, stává se prostředkem k dosažení života věčného. A ani tak tuze nebolehají ony nehody na nás, přimlouváme-li sobě částěgi: Co sněši jiní, může každý, a následovně i my sněsti. — Kdybychom tak smysleli, ani bolestné nemoci, ani mdloba starší mysl naší by nemjrně nezarmocovaly, aneb snad do fence v zafání by nevvedly. Trpíš-li bolesti velké, obrať se důvěrně k Ježíši, žaluj mu svou bídu, a přemysle, co a gať mnoho pro tebe trpěl. — Když sobě ona svatá místa, zahradu Getsemanskou a Golgotu místy oblíbenými býti. Navštěvuj je denně v duchu, neboť na místech těch i ta nejtěžší utrpení trpělivě se snáší, a tu se dá také nejlépe přemyslet, modliti, plakat, a mra, naděje a láska vzbuzovati. Na Golgotě duše tvá neybezpečněgi uzdravena bude, a připravena, by vzejti mohla v zem věčného spasení. — Co gest nemocnému všecko ve světě nad ono štěstí, býti spřízněnu s Bohem? Gafá to potěcha, směti s Bohem mluviti, moci genu samému všecko říci, směti genu samému každou bídu žalovati, a moci každou ilzu před očima geho vycediti! —

A takovému blaženému seznámení-se s Bohem přichází člověk nejsnadněgi státi modlitbou. Seč nábožná modlitba bývá u Boha, viděti gest na Eliášovi proroku, kterýžto byl člověk rovný

nám, o němž ale písmo bj: Modlil se úsilně k Bohu, aby nedštilo; a nedštilo tři léta a šest měsíců, pak ale modlil se opět, a nebesa vydala vláhu, a země ovoce opět a t. d. — Modlitbou přemáháme pokuseny, zapuzujeme mysl truchlivou, a přivádíme srdce své blíž k Bohu. Modlitba vyniká Bohu rozhněvanému metlu z ruky, když nás trefce, a činí nás způsobny, bychom ztracenou milost v svátosti pokání opět našli.

Mouhý užiteč přináší čtení nábožných knih, a gest sestra modlitby, — sestra laškavá, kteraužto ctivosti v srdci našem vznikají, gižto opatrovány, a až k dokonalosti přestovány bývají. Máť také zásobu léků všelikých, gimiž raněné hogj, slabé posilňuje, a padlé zdvihá, a vede cestou nepřijmější a nebezpečnější k věčné blaženosti. Zato dobře mjinjcj sestra modlitby umj všem ve všem dobře poraditi, a učj nás nečistj lásce Božj. Gakož bj sv. Pavel: „Známost lásky Božj převyšuje všecko giné umění.“ — Giž tato knížka, kterauž máš v rukou, gest taková sestra modlitby, kteráž ti pravj: Proměň utrpenj nemoci své v obět kagicnosti, a snášeg trpělivě, co bolestného Bůh na tě sesílá. — Giž nynj na rozličná trápenj se připrav, byš, až přihdau, nemjrně nenarjkal, a nereptal. Přiházjivagi se nepředzvjdané, náhlé, bolestné pády, přiházj se ale také dlouho trvající trápenj, kteráž dvog = i trognásob nagednau, aneb gedno po druhém na člověka se valj. Ale právě zde mjšto má, co gšem řekl dšjve: Co ginj mohli pře-

trpěti, i ty můžeš nésti. — Choť-li tedy kagicnost svou dokázati snášením utrpení, nesmižavá nemožnost, žádná omrzelost, a nespokojenost na tobě shledána býti. Trpělivost a tichost gsau sestry, kteréž rády w jednom a tomže srdci bydlejí.

Obrátíš-li srdce své k Bohu wzhledem na utrpení swá, hnedle widíš odkud přicházegj, a kam wedau. A tážesh-li se gich, odpowj ti: Od Boha přicházíme, a k Bohu wedeme. Nepřicházíme maně, a Bůh wj, seč gsau ramena twá. Od Boha pocházíme, kterýž z paubé lásky krjž na tebe skládá; kterýž ale také k snášení siln i potěch sesjlá, a w pravý čas bříme s tebe gednau rukau segme, a druhau ti palnu wítězství wěčně se zelenagjci podá. — Bůh sesjlá krjže, a působj bolesti, by z nich posšlo blaho, tak gačo lékař bolest působj, by posšlo z nj uzdrawenj. Za zdrowj a dobrého bydla zapomenul gsi na Boha a stal gsi se hříšněkem; trápením a sauzením býwáš na Boha upamatován, a stáwáš se skrausšeně kagicjm; což wlastně gest aumysl Otce lastawého. — Bůh tě chce spasiti. Po cestách nebezpečných gsi krácel, a bez utrpení, kteréž tě zase zpět přivedlo, byl bys přissel w zahynutj. — Nynj wšak, gsa nemocj oddělen od swěta, můžeš mlti s Bohem přeblašných rozmilow. Wěr, že člowěk trpjcj, snáší-li trápení své beze zpaury a reptánj, a odemždává-li se wždy do wůle Božj, nenblaženěgšjho s Bohem se zabawowánj schopen gest. — Chowen se tedy

tišše u nohou Dáně, a otevřen je mu beze vši
vymýstny. U něho, gafožto zhaubce hříchů, hle-
den milost a odpustění hříchů svých. — Du
však ti tudíž řekne: „Zapři sebe sám, smlec se
sebe člověka starého, očisti se ode vši těla po-
skvrny; neboť do nebe nemůže nic nečistého ve-
giti. Vymkni se všemu časnému, zkaň srdce
své všeho pozemského, bych sám gediný v něm
přebýval, aby mně gedinému celé tvé srdce při-
náleželo.“

Už to konečně s tebou tak daleko přigbe, že
na loži bolestmi, co vězeň řetězi ukován, budeš
vzdychati, můžeš se přirovnávati k svatému Pe-
tru, o němž skutkové apostoľští vypravují ná-
sledovně: Gsa Petr do žaláře vsazen, a dvěma
řetězi svázan, v noci leže mezi dvěma žoldněři,
gimiž byl ostřihán, očekával, že bude odsazen na
smrt. Sdemán však gsa cele do vůle Boží,
upadl do hlubokého smrti podobného sna. Aniž
věděl, co se s ním děje, an nenadále v žaláři
noci zatemněném se vygašnilo, a angel leštěm
světla ozářený přistaupiv k němu, oková ho zba-
vil, a dvěřmi i strážj na svobodu ho vyvedl.

Tak a gessťe tisícekráte radostněgi a utěše-
něgi s tebou se diti bude, když se angel smrti k
tobě přiblíží, a okový bolestj a trápenj ti ode-
gme, a tě na svobodu, na onen svět domede, do
domu Otcova, kdežto nagdeš všecťy své milé,
kterj tě přebessli. O, zagisté, radost, kterauž po-
cítjš, spatřiv město Boží, není k myšlomenj. Ba,
za všecťa světa kráľovstvj nenavrátíl byš se do

těla svého. — O, blahoslaveného ošamžení, v němžto z vjdného smrtelníka v šťastného nesmrtelníka budeš přetvořen! — Potěš se, a pomni, žeť to již nemůže dlouho trvati, a gať šťastj! gať milost!

W saukromi když mohu slzeti,
 Skrausseně svých hříchů žeteti,
 S potěchau když duch můj rozgimá:
 Hřissniky že Sežiš přigimá;
 O, gať srdce moge pookřege!
 Bolesti, ač zaslaužené, pocitěni
 Naděge a potěssení
 S kagicimi slzami doň lege.

38. Sežis Křiřtus, Syn Boha živého.

Gest-li ktera prawda s to, aužkostlivé svědomi upokogiti, a náš o budoucím dusse životu přesvědčiti, gestit to zagisté wjra v Božstwí Sežisowu, gaťožto prawda ney důležitěgšj, ney wznesšeněgšj, a ney zagjmaněgšj, kteražto náš tať stli, že nám lze i smrt s radostj obegmauti. Bez wjry v Božstwí Sežisowu není křesťanstwí, a bez tohoto není spaseň pro člověka. — Dwogj gestit lidstwa druh; gedni wěrj, a druzj newěrj. Gsi-li z těch, kteřj newěrj v Božstwí Sežisowu, gsi gedem z těch nechudšjch, byť i celý svět tobě přináležel. Bez wjry v Božstwí co ti pro-

spějí ctivosti, byš gich měl i na tisícce? — Kdo pak ti má horlivost twau odměniti? — Menj-li Sežjě Bůh, kam se dostane duše twá, až zemřeš? Gest-li pak Sežjě Kristus Bůh, třes se pro nevěru swau, onať tě uvede w zahynutí. Sežjě nebude ani twým Bohem, ani twým Spasitelem, ale přisňým sandcem. Menj-li Sežjě Kristus Bůh, oplakávej osud swůg; gestli pak on Bůh, upemni, a utvrd wjru swau w něho, a on tě spasi na věky. — Uznáváš-li Sežjše za Syna Božího, ctíš-li ho, a klaníš-li se genu, a prosíš-li ho srdcem synovským za oswjcení, ó! všťj-pí tobě takové wznesené myšlénky, gačo onen ewangelický setník měl, genž meřegně řekl: „Ten-to Sežjě ukřižovaný-gest právě Syn Boží.“ —

Máš-li snad gestě něgaké pochybnosti, ó! netrvej déle w zatvzelošti své, nýbrž použi gestě těch několič života wzdegšního dnů, kterýmiž tě Bůh milosrdný gestě obdarí. Pros za oswjcení ducha, a rci srdcem dětinným: O Bože! bytosti swrchovaná! prameni vššj pravdy! gediné od tebe smjm se najíti milosti oswjcení, a božského daru wjry. Stče! Denž mi swětlo wjry, a oswět temnost srdce mého.

Uch! gsaut lidé, kteří o Bohu a učenj, gjm nám zgeweném tať málo wědj, gačoby byl Sežjě mezi námi nikdy nepřebýval, aneb gačoby se náš zákon Páně nic netýkal. Š do slova pravda gest, co řekl Sežjě učedníkům Janovým: „Chudým ewangelium se zvěstuge.“ — Menj-liž to vššjudy widěti, že genom takowj, kteří š protirekšwjmí a

trápeními mají co zápasiti, lepší život na onom světě doufají? —

Tito utrápení nalezají potěchu v učení božském o lepším a věčném životu, a považují smrt za vysvoboditelkyni z nauce a bídny. — Ale mezi bohatými málo jest Zachců, kteří by šli za Kristem, světa vykupitelem. Z řádků jest učených Nikodemů, bohatých Josefů z Arimatie a setníků Korneliů, kteřížto skuteční a praví byli ctitelové Ježíšowi, a věřili v Božství jeho.

Snad jsou také bohač, ale co ti prospívají nyní tvé statky, an žalostně na loži vzdycháš, a žádného místečka chladícího nenaležáš, na které bys položil audy rozpálené horlivosti zimničny? — Co jsou giného pokladu tvé, než pára, již smrt gedným gedným dechem rozpláší? Dostává-li se však srdci tvému vřecí svaté, zgementé, v Boha Ježíše Krista, bohat nad mřecí jsou v čas smrti, ačkoliv všecko ztratíš; neboť věru býváme Bohu zasvěceni, a stáváme se občany vlasti zágraňů Božích, kteří i od angelů s uctivostí obdivováni bývají. — Ó! jsou radostí naplní nás všecko, co tam užijme! Každý přegasný den bude tam svítiti, kdežto vňhradu vnmolených, a štědré pokladu, gimiž nás obdaří Bůh, s dšecí věčnými přehlídne! —

Křesťan jsou, a užřecí večer života svého, stogíš gednau nohau v hrobě. Nezapomeň tedy na den smrti, onen důležitý den, kterýž nad všemi minulými celého žívobytí tvého rozhodne, buď budeš čist nalezen, buď odsauzen. — Než

vsáť temu, žeby w ošclnostech twých zmláště
těžko bylo, gestě něco znamenitého pro spaseň
twé učiniti. Nemáť nemocný nic giného na prá-
ci, než očistiti swědcmj swé, a stalo-li se to, gest
dĵlo z neywěťšj části dokonáno, a může ruce
zdwihnauti a řici: Bohu dĵky, dokonáno gest!
Stče! do rukau twých peraučjm ducha mého. —
Po této krátké modlitbě ať zawře oči přede wšĵjm,
což gest časného, a duch geho ať se zabawuge
myslénkami nábožnými, asi následugjcjm:

Bože, půwobnj radostj ždrogi,
Z něhož brzy wyplynau i nowj dnowé mogi!
Dĵky tobě také za trápenj,
Gjmž mé hřĵsné srdce došſlo polepšeni.
Deyž, bych poznal marnost pozemského
Šťěstj, nepatrnost swau, a žiwobytj swého.
Pomož mi se s žemj rozlaučiti,
Po nebi pať tauhu mau rať rozmnožiti.
Co mi zbývá tuto k pobýdlenj —
Gestĵ chwĵlka gen — a každé, každé okamženi
Gestu gĵstau ku hrobu mi flešj,
Wšſať i k Tobě, gediné mé duše štěstj!
Dě mám děle, Bože! pčowati?
Na tebe gen důwěrně se budu spoléhati.
Žádost nebeského gitrataužj
Erdce, genž gen po Tobě a nebi taužj.
Tam, ó Bože! rať mne připogiti
K těm, genž břjmě žde se snažili mi oblečĵiti;

Mně, i milým mým deť f potěš. ní
 Pořog, genž gen u Tebe gest f nalezení.

P o f r a č o w á n í.

Pro nemocného, který dlouho postonává, a bez velkých bolestí na loži čas trávití musí, není sladší radosti, jako když pomyslí, že již brzy na Boha patřiti bude. — S gáfá to blahodějná gístota, brzy již spatřiti Boha zástupůw, twáří w twár Boha žiwého w slávě geho obdivowati, Sežisse, gehož zde w obraze, an na křži wiš, wiďme, w božské welebnosti geho na trůnu s plesem a zpěwem pozdrawiti, a gemu pořlonu činiti moci. — S milý příteli nemocný! co pař pocitjš, až budeš moci osobně f nohaum Spasitele swého padnauti, před gehožto obrazem zde lřtostí gatý slzawě za odpusttěníh řichůw prošjš? — Rozwážjš-li sobě to weliké štěstí, kterěž ti brzy bude za poděl, nebudeš dytiti ani gednu noc na lůžku swém stráwiti, byš newzal křž do rukau, byš Spasitele swého na křži s wraucností nelřbal, w duchu s nřm na hoře Kalwárské netrwal a nerozgřmal, gař za nás Sežjš co obět smřrení trpěl. S wlastních swých trápení budeš moci patrně řauditi, co Bůh člowěk pro nás wřstál, an nah, a na celém těle žraněn, hřeby na křž přibit byl. Zármutěk a autřpnost budeš mřti, wiďa w duchu Beránka Božjho, an křwácj a umřrá za hřichy. Srdce twé bude s nřm křwáceti. — Uřšjšjš ge, ano wzdychá a budeš wzdychati s nřm. — Umřrage odpauřřti Sežjš nepřátelům, a modř se za po-

kolení lidské. — Odpust tedy i ty nepřátelům svým dříve nežli se odtud odeberáš, a umři z lásky k tomu, než dříve za tebe, hříšnjče! zemřel.

Budeš-liž tak rozjímaje, obáwati se smrti, která tě přijme cestou do náručí Spasitele tvého, pro tebe rozpiatého na onen svět vede? — Někde ginde, člověče trpěj! nenagdeš tak silné potěhy, jako u kříže Ježíšova. — A Ukřižovanému zříd vslechny své žádosti, celou svou naději, a vesškeré vylouny srdce, a utěšitel božský neopustj tě ani v smrti. — Zkus to, a prodli častěji na hoře Kalvárské. Zagistě! gestli gsi se gedenkrátě seznámil s Ježíšem, Bohemčlověkem, a dostal-li gsi se s ním až k vraucné důvěrnosti, vslechnu bázeň od tebe odegme, a lásku upřímnou a dětinnou v srdce tvé vsstj. Menjť on toliko Bůh, ale i pravý člověk, a spomocnjť v každé bídě. Gačožto posledněgšj nechce nás od sebe odstrassiti, nýbrž raději pravé důvěry nám dodati. Ba, on chce, bychom mu každou tagnou péči vygemili, a geho za nejlepššjho přítele svého považovali. — Gať bychom ale my bjdni smrtelnjci byli s to bljžiti se k Bohu nepostižitelnému, kdyby nebyl spolu člověk? Nasse z hříchův se wyznánj, gest genom lidské wyznánj, modlitby nasse gsau toliko lidské modlitby, nasse kagjci slzy toliko lidské slzy, a spogeny se skutky Boháčlověka teprw stávajj se skutky Bohu libeznými. — Pročež všim právem wybuzowal nás Spasitel řka: „Následugte mne — ve všem konánj i opustténj.“ — Kdyby Bohem to-

liho byl, a ne spolu člověkem, nemožná byloby žádost tuto splniti. An však Kristus Pán náš předessel a cestu nám proklesl, i my myšli srdnaté nabýváme, a ti, genž se ho přidržují, ani smrti se nebogí; poněwadž i w tom náš Ježíš předessel, zanechaw nám příklad odemzdání-se do vůle Boží: „Děče! gať ty chceš; staň se vůle twá!“ Kdo tak miluge, gaťo Ježíš milowal, kdo z pauhé lásky gest š to, činiti, co Ježíš pro člověka činil, kdo s to gest, z pauhé lásky trpěti a umřiti gaťo Ježíš trpěl a umřel, nemusí-liž on láska sama býti? —

Sakowé myšlénky budau je ti patřejemu na křij samoděť podáwati, a tebe nutiti, byš toho, genž lásku swau smrti nám dokázal, před celým světem wyžnal, melebil, a genu se klaněl. — Ach! láska Boží dosáhá až do neskonalosti, a k nj se připoguge tolikero lásky, kolikero gest lidí. A žádný, kdo tuto swrchowanau lásku miluge, nezůstawa nemilován od nj. — Ten však nemiluge Boha, kdo nemiluge to, co Bůh miluge. An tak Bůh nuti náš wssecky, bychom wssecky milowali. — Bůh giž do srdce našeho zárodek lásky wstjipil; kdo však tak zdivočel, že za každau urážku gaťo peš kausse, gaťo kůň vyhazuje, gaťo lew rwe, a gaťo býť rohami trká, není člověk, a nemiluge Boha, ani člověka.

Milý příteli nemocný! milugeš-li Boha z celého srdce, musíš také hotow býti, na prwnj zawolání odejti ze světa. Buď ale o to pečliw,

byš, gaž to twé wznesšené pomolání od tebe žá-
dá, ochotně uposlechl, třeba tě Bůh giž dneš po-
molati měl. Už tedy twá poslednj hodina udeřj,
ať neopausstjš tento swět s těžkým srdcem, aneb
dokonce se slzami malomyslnými nepředstaupjš
před trůn Boží. — Zemř-š-li s odemzdáním-se
do neynmaudřegšsijho řizenj Božího, zagistě wegdeš
do radošti, kterauž Bůh pripravil těm, genž ho
miluji. — Dítj twé, přátelé, přibuznj a známj
budau se sice slzavě s tebau laučiti, gegich mod-
litba wšak wyprowodj tě na onen swět, a twůg
příklad odemzdávání se do wšle Boží, až oni ze-
stárnau, a čas gegich přigde, by ze swěta wykro-
čili, gestě tenkrát budau mjtí před očima.

Njkáwen zwláště přátelům swým, že toliko
me mjre w Božstwí Sežjssomo upokogenj naležáš.
Žádné slowo, které umjragjci z úst wypustj, ne-
přigde k zapomenutj u podlé stogicjch; pročž hla-
sitě mluw :

Zgemené gen prawdy swětlo bušti mogi sili;
Byť i z starostj wywážnauť nigať newěděla,
Byť i pomoc každičká gi bjdnau pomjzela,
Mysl předce netratj, ať tisse k Bohu kwilj.
Silně daušám w Boha; a ať srdce dobře wj,
Že gest k bogi mblé, předce wěrau zwitězj,
Spomůžet mu Bůh, genž slibuge mu pomoc swau,
Wěrau, prawdau zgemenau.

W swětle mjry smrti statně wšřic chci giti,
Šipky gegi — srdce proklat magjciho zbroge,

Gemuž osten odňal Kristus Pán, se nic neboge ;
 Protož s útěchau giž hodlám forunu si wžiti,
 Giž pro wjru bogugicim připowěděl byl,
 Genž sám na Golgotě hoře s smrti zápasil.
 Netřesu se, Bože ! před poslední hodinau
 Posilněn gja prawdau twau.

39. Cesta do nebe.

Mengistěgšij cesta do nebe gest ta, na kterěž-
 to w každém téměř kroku o něgaký kříž zawadj-
 me. Po takomých cestách křížomých kráčeli swatj,
 králowna wšech swatých, a sám Ježíš, nejsvětěg-
 šij ze wšech swatých. Potkávámeť se wšak na té
 cestě také s lastawými posly z věčnosti. — Dhlj-
 žegjce se zpět až k počátku swěta, spatrugeme hne-
 dle, že cesta křížowá powždy býwala dráhau wy-
 wolených. Giž za prwnjch pokolenj lidského ča-
 sů nalezáme Bohu milého Abela, a sawěkého
 Kaina, kterých ho pronásledowal. Abraham mu-
 sil sněsti těžkau žkaussku, mage obětowati syna.
 — Iob byl opusštěn, posmjwán, trápen, sauzen,
 a i z domu swého na smetiště wyhozen. — Moge-
 žjš byl u Faraona we škole trápenj. Dawid byl
 sauzen synem wlastnjm Absolonem, a Eliáš Seza-
 belau. — Iobiáš ztratilo zrak, byl žkaussen sle-
 potau; tak gako San Křitel Herodesem, kterýchto
 ho stiti dal. Aposťtolowé wšickni nesli kříž, a
 putowali cestau křížowau až k mučjrnám, kdežto

trápení gegich, wngjmage Sana, genž wěkem se-
šel, smrti se skončilo. — Ach! musím wznati a
na tisíce giných to že wznámá, že by mnozí bez
trápení byli zahynuli; bylť by s pravé cesty se-
šli, kdyby se s bjdami byli nepotkali, kteréž ge
na cestu utrpení wedly. — Nemoci gsau slaupy
s ručičkami na té dráze wstavené, a cestu k ne-
bi ukazující. — Poukázání wšak k nebi, a ne-
moc gestě to nemypůsobí, nýbrž použití těch trá-
pení k dobrému gest hlavní wěc. — Kniha o
následování Krista Pána prawí: Málo lidí ne-
mocemi býwá polepsšeno, poněwadž gich k pro-
spěšstwu swému neužívají. Nemoc gestí weli-
ká milost, poněwadž Bůh z tak krátkých trápení
očistec strogí, z něhož očistění přecházíme do ra-
dosti wěčných; gaťož máme známost o mnohých
swatých, kteří po celý život swůg nemocni byli.

Řekneš snad: Co pak gá nemocný člowěk
na loži neb sedadlu swém dobrého činiti mohu?
— Pomni co činili swatí, kteří též celá léta ne-
mocni na lůžku leželi, aneb w žaláři zawěznění
dleli; nawštěwowali denně chudých? hlásali ewan-
gelium? trýznili tělo swé až do krve, aneb ho
kromě nemoci geho gestě ginými mukami trápi-
li? — Gaťé bylo gegich cwičení-se w ctnosti,
což giného než stonání? — než trpěliwost w trá-
pení, a odemzdání-se do wůle Boží? — Stče
nebeský! staň se mi podle wůle twé. Gať ty
chceš, Stče! — Takowá nábožná, upřímným a
synowským srdcem k Bohu odeslaná modlitba po-

svěcuge, gačož giž skutečně mnoho nábožně trpících na věky posvětila.

Křivě saudili bychom o Bohu, řdychom, a třeba gen na ošamženi, pochybowali, že Bůh chce, aby všichni lidé swatě živi byli. — Buďte swatí, gačo Dtec wáš nebeský swatý gest, prawí písmo; a považme genom, co Ježíš wšedšo pro spaseňi naše učinil. Rozvažugme sobě toliko hluboké sniženj-se Boha k nám, řdyž se wtělil. Rozgirneme sobě gesle, chlěw, a wstupme napotom na horu Kalwaršau. Metekla tam krew geho za hřichy naše, nezemřel tam smrti neboleštněgšij, by náš posvětil? A dá-li se co laškawěgšijho mysliti, gačo gest skutečná těla Páně přítomnost w Nenswětěgšij Swátosti oltární? — Tím způsobem Bůh swůg nebeský dmůr mezi námi zarazil, by stále mezi námi přebýwal, a aby přístup k němu každého času nám byl wolný; ba i trestem nám pohrozil, řdychom ho gačožto pořm duše přigjmati nechťeli. — Řdy co podobného učinil Bůh pro angely? — A tenže dobrotiwý Bůh měl-by té nynj w twé neměššij nauzi opustiti? — Dpusliti právě té dobř, w kterěžto byš o blaženost wěčnau mohl přigjti, řdyžby ti Bůh totiž k pomoci nepřispěl? — Ach! člowče w trápenj postawený, gaž byš mohl o milosřdenštwj Dce tak laškawého pochybowati? — Byť byš i hřichů celého swěta sám winen byl, přede by milosřdenštwj Božjho newmázjín do dna. Řdo o tom pochybuge, hřichu proti Duchu Swatému se dopaušti, od něhož rač náš Pán Bůh zachrániti. —

Zmužiž se, a byť bys giž gen gednu gedinau hodinku měl žiw býti, wrz se k nohaum Spasitele, genž řekl: „Nejci smrt hříšníka, nýbrž by se polepšil, a žiw byl.“ Treba-liž k twému upokožení se wíce nežli wýroku Božího, ugistugjícího totiž: že gať mile hříšník z hříchůw swých se wyzná, a gich oželj, Bůh ge gaťo žernow do moře pohřjžj, a na ně wíce nezpomene?

Dá se wšak mnslici, že mnoho k tomu zapotřebj, swatým učiniti hříšníka zssediwělého. Když wšak wšsemohaucj ruka Páně wládne, a hříšník není na odporu, nýbrž s milostí Boží spolu aučinkuje, zagisté duše oswobozena a poswěcena býwá, byť byly hřichy gegj sebe wětšj, neboť božská wšsemohaucnost a dobrota daleko ge přewyšsuge. — Budiž tedy ubezpečen, že když tě Bůh na twém lůžku bolestném wzdychati a bědomati necháwá, zapotřebj toho gest, bys tjm způsobem žadosti učinil za hřichy, a tať kagjcnosti a srdečnau lítosti se posmět.

Za příklad poslaužj ti otec wezdegšj, kterýž swému w nebezpečenstwj postawenému djetěi ráme odnjti dopaušti, by ge zachowal při žiwobytj. Sbtjžno a bolestno býwá otci, slyšeti djetě úpěnlivě křičeti, a poněwadž gestě příliš mladé a nerozumné gest, tať že newyhnutelnost bolestného odnětj nahljdnauti nemůže, pláče, a bránjc se, nářkem srdce otce dobrého proniká. Nicméně otec zůstáwá při prostředku zwoleném, gaťožto k zachowánj gediné platném, a byloť by i náramně chybeno, kdyby otec slzami djetěte pohnut, gemu

porolil, aub obniti nebal, a dítě ze světa muselo. — Bůh Syna svého gednorozeného wíce milowal, nežli se to wygáditi dá, a předce ho newinného, a nanewyněš opusštěného nechal na křiži umřiti, by spasena byla duše twá, kterážby nynj bez škajcnosti ze strany twé přišla k zahynutj.

Za hřichem nemoc, smrt a mšečko zlé na svět se wlaudilo; bez hřichu nebyloby trápenj ani smrti. — Bůh gsa swrchowaná dobrota nedalby bez přjčiny tworům svým se trápit. Z paubého, newyslowitelného milosrdenstw dopauští na hřjssnjšy trápenj, pouěwadž časná utrpenj, užiwáme-li gich náležitě, před wěčným zahynutjm chránj, a nám až i k swatosti dopomáhaj. — S svým newmilegšjm dítěm sešla Bůh trápenj a sauženj, a gest nám téměř lze obzwláštuj lásku Boží k nám dle křiže, který na náš klade, měriti. Žádný nebyl od Boha wíce milowán gafo Ježíš, a žádný nemusel tolik trpěti gafo Ježíš! — Blahoslawený tedn, kdož trpj! Blahoslaweněgšj wšak ten, kdo dle příkladu Spasitelowa a geho matky život svůj w trápenj strávj a w něm umře. — Blahoslawenj škajcj, řekl Ježíš, neb oni potěšeni budau. S tn, truchlícj příteli nemocný! budeš potěšen. Neprotiwug se sau-
dům Páně:

Trp gen nemocí své trůžeň,
Štěšl bydla nehleden;
Dnj giž odkwetlých ti přjzeň

Také na paměti měj.
 Zimnicj twau očistiti
 Chce tě Pán Bůh pálcíwau,
 Potom teprw občerstwiti
 Krwj Syna duffi twau.

Hleď ho měrau silnau ctíti,
 Synowškau též důwěrau;
 Pohromau si žádnau wzíti
 Medey tuto perlu swau.

Nepřítel zlý polekati
 Chce-li saudem srdce twé,
 A saudci hleď se utíkatí,
 A němu obrať srdce swé.

Za berlu si k putování
 Zwol a wezmi swatý kříž;
 Hrob — cíl twého cestování
 Uhlé, nedaleko již!
 Nalezneš, coš dlužal stále,
 A co hledáš, blíže ge,
 Ba smrt někdy nenadále
 Dowede tě do nebe.

P o k r a č o w á n í.

Gať dlouho na zemi žijeme, tať dlouho gsme
 na cestě k milé vlasti, k nebi, a prostředky, nám
 nejbezpečněgi tam dopomáhajícj, gsau kříže, trá=

penj a sauzenj. Kdo wssak prostředkům těmto po
 cestách okolnjch se vyhýbá, přichází na bezcestj, a

blaudj. Zať gažo do Řjma putugjcy, wesnicjm, městysům a městům tam wedaucjm nesmj se wyhnauti, lečby se chtěl chybiti aučelu swého cestowánj, tať také cesta žiwota wezdegssjho wede tě jilným trápenjm a sauženjm, genužto se podobně nesmjš wyhnauti, nechceš-li nebe se chybiti. Ěinj-li tedy na twé cestě pokussenj těžká, gať wnitřnj tať zewnitřnj, na tebe autoť, nepožbýweny pro to myslj, wjmeť, že stromowé, čjm wjce wětrem sem a tam fláceni býwagj, tjm hlaub kořenj paujstj, a že kadišlo tolišo páleno gsauc, dobrau wůni wydáwá. Wa, dobrá to rada, š trápenjm swým dobře hospodařiti, a každého dobře použitj. Ějm wjce trápenj ti tedy přibýwá, tjm wětšj bude gistina twá, kteražto před saudcem wyplatjš dluh swůg. Mezmař tedy ani gedinfau hodinu utrpenj, nýbrž opatrně š nj nalož gažo ti, gichžto srdce gest u peněz gegich; kdoby gim chtěl tolar wzjti, sahalby gim š srdci. — Co se ti ždá, kdoby někdo peněz chtiwému darowal poklad, ž něhož by celý den oběra ruřama złata a střjbra nabjratj směl, zahálel-li by gen na ořamženj ten lakomec? A newjš, že nemoc twá, a utrpenj twé nesmjrného bohatsstwj pro wěčnosť w sobě obsahugj? — Maléwá-li Bůh trápenj, nežáden, by tě kalichy minul. Bůh lépe wj, než ty, co ti prospěge. On tě wjce miluge, než ty sebe. Negeďnan mohlby trápenj twá skončiti, a předce nečinj tať; bez pochyby tedy gest nemoc prostředkem, tebe zdořonaliti, na milost přigmauti, a nebe hodným učiniti. Djlo nasšeho na milost přigetj w

gednom a tomže okamžej i počato i dokonáno bývá. — Toličo upřímně chťiti musíme, a giž se nám odpausťti. — Prorok dj: V kterýkoliv den, a w kteraukoliv hodinu k Bohu se obrátíte, wztáhne ruce své k vám, a přigine vás. Není nám nepovědomo, gať mnoho času potřeboval Petr, by dosáhl odpustěnj. V tomže okamžej, w kterémž se pohnulo srdce geho, a w kterém počal slzeti, byl i na milost přigat. Mezi ljtostí a odpustěnjm není prázdneho času. — Gať brzo nebe lžu skrausěneho srdce spatruje, giž gest hotowo odpustiti. Dna ewangelická žena we své důvěrnosti k Sežiji dotkla se toličo podolka raudy geho a byla uzdrawena. — Dbrať se s tauže důvěrou k Sežiji; mēg wjru, žalug na sebe knězi a obdržiš odpowěd: Sřichowě twogi se ti odpausťtēgi, odegdi w pokogi.

Chraň se rostat nowých prominěnj, neboť člověk i w nemoci zůstává člověkem; a náruživosti gesttē při swětle hromničky, kteráž se podává umjragjcjm, častēgi dokazugi, že gesttē umrtwěny negsau. — Máš-li na sobě gesttē něco k naprawěnj, neměšťen s tjm až na konec, kdežto padá opona.

O, milý nemocný příteli! Kžbyš nebyl geděn z těch, kterým i w čas smrti se stává, co se gim po celý čas žiwota stávalo, poklonny totiž od těch, kterj se obáwagi, gim něco nelibého řjci! — Lékař zahaluge blížké nebezpečěnstwj; obřuhowači ufrýwagi swau autrpnost; přibuzni mluwj lčeně o naděgi, a pastýř duchownj nejmj

ani pokrčením ramezau nemocnému dáti na srozuměnou, že gest w nebezpečenstwj. Smrt toliko mývá té odhodlanosti a smělosti, že k lůžku přistupuge, a po nemocném křsau svou sáhá.

Bez litości wšak a sž kagicich, rozmilý bratře nemocný! negsau k vymazání poskvrny hříchůw twých. Ba, bude-li Pán života skutky naše die přijmé své spravedlnosti chytiti skauti, kdež vezme ne wšmluv? Nemusíme-liž s Seremiášem zwolati: „Kdo dá wlkosti očim mým, bych dnem i nocj oplakával hřichy své?“

S hřichům svých upřímně se wyznati a ge oprawdu oplakáwati, totě blahoděgný člun, na kterémž hříšník z tonutí gestě wywážnauti může. — Obrát srdce své bez meškání k Bohu, a modli se: Nejmenší dobrotiwý, všudypřítomný Bože! tyť prozíráš hlubinu srdce mého: gakž bych mohl útrobu svou před tebou tagiti? Bože, Bože můj! Před welebností twau wyznávám se býti hříšníkem, a nejwětším k twé otcowské dobrotě nemoděnkem; prosim wšak za odpustění prowinění mých, a žádám, byš mi dal litość prawau a upřímnau, kterážby s životem mým toliko přestala.

Gestli že gfi wzbudil takowau litość w srdci mém, poslyš také potěšení pocházegící z milosrdenstwj Božího, slyš, co Bůh srozumitelně a načítě písmem swatým ugíštěuge, totiž: „Tak gakž žiw gsem, nechci smrt hříšníka!“ — Pozorug to wygádní: „Tak gakž žiw gsem.“ O, gaká to dobrota! Wěčná prawda gtworzuge připowěd svou přísahau, bychom my hříšní nad milosrdenstwj

geho nezaufali. To sľbim žiadného newyngmul Bůh;
 a ž hľedj na osobu lidšťau neb množstwj hřichů.
 — Upokog se milý trpiteli! neboť mimo žasľibenj
 Božj máš také gestě troge rukogmj: Wjru, na-
 děgi, lášťu. Tento trogj nebesťj dar chowage w
 srdci swém, poputugeš-li gestě chwili cestau žiwota
 wezdegšľjho, užřjš, ana

Hvězda lešľlá stogj nad twau bráhau tmawau,
 Giž tam Božstwj umjstilo lašťawé,
 Aby ožářila cestu k nebi prawau,
 Bezpečněšľi učinila kroky twé.

Trápenjm řdyž, tmau co noční, obestřený
 Dřo sľzawé tam i Běhu obracjš,
 Nebýwáš-liž swětlem gegim potěšsený?
 Wratě ta hvězda gasná, řterau žřjš.

Ma té strašné cestě noha twá řdyž nowým
 Wždy a nowým trnem býwá raněna,
 Kdo ty rány ľhem hogj balsťánowým?
 Čášťytě to stálé ruřa milená.

A řdyž slunce žiwota, wždy possmaurněšľi,
 W moře wěčnosti řonečně žapadá,
 Kdo ti ukazuje žiwot blaženěšľi?
 Ž toť diwoplodná naběge gest twá.

Wšřic ti wygbe s palmau tré řech nebesťtaneř
 Čkončiwšľimu bog swůg pro Boha a etnost;
 Uwedau tě w přeradosťný nebe řtáneř,
 W blařau wywolených Božjch společnost.

40. Blazené s Bohem se zabývání.

Starý, churavý člověk nemělby sobě žtěžovati, že nemůže v noci spáti; neboť kdo již u samé brány věčnosti stojí, nemá mařiti čas spaním, nýbrž raději schodek spánku za prospěch považovati, čímžto ziská času k důležitému hotovení-se na cestu. Postavil-li tě Bůh, příteli nemocný! na stráž noční, dar jest to Boží, kteréhož k spase ní tvému máš použiti. Ježíš Spasitel náš sám poslední života svého noc strávil bez sna. Proč bys také ty nechtěl noc gednu na modlitbách trvati, gelikož gedna každá noc tvoau poslední býti může? — Vditi máme, a modliti se, praví Ježíš, bychom neupadli v pokušení. — Ba, milý příteli nemocný, každá noc, kteráž bez spaní ztrávíš, podává ti k rozjímání ona slova: Uspořáden dům svůj, neboť musíš umříti! — Noci bez spaní jsou nemocným k prospěchu; neboť tenkrát sobě samým přináležejí, a z žádného rozjímání vytrhování nebývají. Počítají každé hodin odbití, každé penocného vyvolávání, a tak se učí čítati čas, kterýž gindy lehkomyslně proměřili. Noci podávají nemocnému pěknau příležitost, pokogne se modliti aneb alespoň tiše trpěti. — Takovým ponocováním táhne Bůh nemocného k sobě svazkem lásky, a milerád poslauchá, co mu milujcí neb trpící přednáší. Ba, milý příteli nemocný! nemoc tvá jest gestě to poslední dobrodiní, kteréž v tom churavém těle přigímáš. Zvykem trpělivě dopuštění a řízení Božímu; neboť bez

wůle geho nic se neděje: musšs tedy w maudrosti božského řizení se důvěrowati, žeť nezlépe wj, co ti prospěje.

Koliž dru z oněch zdramj swého napočítal byš, w kterýchžto byš Boha, Stce nedobrotiwěgšs jeho byl neurazil? — Gať mnohá přestaupení swědčj proti tobě? — Kdyby Bůh dle mjrny hříchůw twých s tebaw naložiti chtěl, nemohl-liž by tě co nepřijsněgi trestati? — Měšjšních dobrodiní obdržels od Boha, a nechtěl byš maličké utrpení z geho etcowské ruky přigmauti? — Myněgšs twá nemoc patně swědčj o dlouhočekaní a lásce Božj. Strip tedy bolest pomjgegjcj a brátškau, kteráž ti k dobrému slauží, a wyprázdni kalich, kterýž ti Bůh nalil, a rei: Stce dobrotiwý! ne má, alebrž twá wůle staň se. — Zať mluwil také Ježjs w onu hrůzu plnau noc, w kteraužto naň čekala smrt neybolestněgšs; podrobilw se wůli Stce swého, ačkoliw člowččenstwj geho před mučkami nastawagjcjmi se trášlo, nicméně trpěliwě nepřátelům swým šel wšlějc.

Zakowá rozzjmánj milý příteli nemocný! gsau nepožehnaněgšs zábawy noční pro křesťana trpjcího. Djm způsobem nejsnáze w důvěrné s Bohem přátelstwí přicházjme. Kdo ge wšak nábožným a synowšským srdcem nehledá, musj konečně, byť se byl padesáte i wjce let o to snažil, předce se obrátiti, a na wlas tať wšlecko činiti, gať by to giž dřjwe byl počti měl. Musjť schwálenau Ježšsem mysl dětinnau na se wjzti, a giti za Kristem Pánem, t. g. musj Boha ze srdce, a nade

višedlo milowati, musj milowati i bližnjho; netoli-
ko wšak milowati ty, kterj ho miluji, a gemu
dobréj přegj, nýbrž i nepřátely své musj milowati.
O! kdožby se opomázil w hněwu ze swěta giti, a
tať před soudce božského předstoupiti, genž lájfu k
nepřátelům nám netoliko poraučel, nýbrž i příkla-
dem swým umjrage na křjži gj nás wyučil? —
Tomuto wznesšenému umjragjcinu máme býti po-
dobni, tať gest wšle a rozkaz Páně.

Nepřestáwcy na oně naděgi, že se po smrti
snad předce do očiště dostaneš, aneb gať mnozi
leniwj křesťané říkagj: Gen když se do nebe do-
stanu, nežádám welikým, znamenitým swatým bý-
ti, i s tjm neposledněgšim místem zaměť vezmu.
Tito a takowj Boha nemiluji, a kdo tať ospale
po královstwí Božim tauží, ten w něm ani prw-
njho ani poslednjho místa nedosáhne. Spowázli-
wost gest to, od Boha očekáwati, co sljbil, a ne-
činiti, co welel.

Nepěčug tať přjližně o to, gať konec ne-
moc twá wezme, wrhni se Bohu w náručj, a
pomni w srdci swém: Milý Bože! wěda neylépe,
co mi prospjwá, učin še mnau, gať se ti sljbj.
— Abrahám měl zasljbenj, že syn geho Izák bu-
de otcem mnohých národů, a předce ani ofamže-
nj nebyl na rozpacjch, když mu Bůh welel, Izá-
ka zabjti a obětowati, nýbrž uposlechl. Několik
se zdálo, gaťoby byl Bůh zasljbenj své zpět wzal,
předce neměškal Abrahám učiniti, gať mu byl
Bůh rozkázal. Posluschnost gestit Bohu libegně-
šj nad oběti.

Uposlýchni, řdyž tě Bůh, Stvořitel a Pán
 twůg, z žiwota tohoto k ginému wolá, chtě učini-
 ti co činjmá štěpat, genž stromek z gednoho mj-
 sta přesazuje na giné, wšak lepsi. — Neměl-liž
 by ten wědět, co ti nenyprospěšněgšijho, genž wše-
 dko widj a wj, co se po wšecku wěčnost děje? —
 Gen nepochybug, že Bůh maudře a lastawě i
 menšiny žiwota twého řjdj a stanowj; gať brzy
 poslednj z nich wyprši, žádná moc celého swěta
 ani o gednu neprodlažj žiwot twůg. Nepomažug
 trápenj swá za nic giného než za požehnanau
 stopu dobroty božské; gdeš-li po nj, přjmo do
 nebe tě powede.

Učinila-li tě nemoc newrlým a netrpělivým,
 negši polepsšen, nýbrž k trápenjm nemoci nowé
 zlé přidawáš a trpjš dwognásob. Gši-li trpělivý,
 ukrátj Bůh čas twé žkaussš; a čistá-li konečné
 dusse twá, s útěchau můžeš smrti do očí hledět.
 Pomažug tedu lůžko swé boleštné za ohniwau pec,
 w njžto očistowán, a k wznesenj-se do nebe při-
 prawowán býwáš. Nemůžeš to bez toho giž dlou-
 ho trwati, a dosáhneš koruny a blaženosti wěčné
 za odměnu. Slzeno-li napotom bude zde pro te-
 be, nenyšladši ze wšech pro tebe cezených slz bude
 slza toho, genž řekne: Nebožtjě šťastně skoná.
 Zemřel Bohu oddán, poněwadž tomu Bůh tak
 chtěl.

P o t r a č o w á n j.

Starý, postonáwagjcj člowěk, který leže na
 lůžku celé dni do stropu swětničky swé hledj,

nemage giné zábarov, leč tělo své vychřadlé s ži-
 dličky na postel, a s postele na sedadlo sem a tam
 přenášeti, dobře činí, když se dle rady apoštola
 neustále modlí. Ačkoliv nemůže jako Možíš ru-
 ce rozhůru držeti, předce sobě může mnoho zásluh
 nashromážditi, když gen myšlénky a oči své k
 Sežijši na kříži obrací a rozgímá, že Bůh člověk
 pro nás na kříži smrt nehyanebnější podstaupil,
 pro nás zlořečeným se stal, a tresty nezměnné vy-
 stál, by přísnému saudu Božímu za nás zádo-
 st učinil. — Ležíš-li bratře milý! bledný a opuštěný
 na loži, a nutíš-li se někdy z blažené chvilky na
 sedátku k zdřímnutí, ó! nechď dřímoty, kterau bez
 toho na darmo lákáš, nechď gi, a pogď w duchu za
 mnau, powedu tě na místo, kdežto ti gať náležej
 blaze bude.

Muže, příteli nemocný! chop se w duchu ru-
 ky mé, a kráček se mnau na onu bolestnan horu,
 kdežto Spasitel náš mezi dvěma vrahy na kříži
 visí. Ehyhle! muž bolestí; samá a gedna geš
 rána; není místa zdravého na těle jeho. Krev
 mu teče přes líce zbledlé, ruce a nohy velikými
 hřebíky gsau probity, aniž má gať potěchy, gsau
 opuštěn od Boha i lidí. Neljtosťiwost lidská se
 na něm rozlila, a hněw a saud přísné spravedl-
 nosti božské tiskne ho. Z přemnožství trápení své-
 ho nezměnného wolá hlasem: „Bože můj! Bože
 můj! proč gsi mne opustil?“ —

Možná-li, příteli nemocný! byš sobě ztěžo-
 wal, wida Syna Božího, wylupitele, opuštěna na
 kříži? — Ach! a wiž genom, pod křížem stoji

plačící matka jeho s Janem, nemohauce ho ani potěšiti, ani pomoci gemu. V němé bolesti pohřžent stogj úpěnlivě pohljžegjce k němu Nynj wolá Bůh a člověk umjrage: „Žjžnjm!“ a, ó běda! podává se mu ocet se žlučj, gafožto poslední občerstwenj. — Brahomé jeho neustáwagj gemu se posmjwati, i gestě gednau oterwem ústa swá prawj Sežjš: „Stče! odpusť gim, neb newědj, co činj.“ — Tak pněl Sežjš po celé tři hodiny na křížj, a zápasil se smrtj, až wywážena byla do poslední wsecka jeho žiwotnj síla, i řekl hlasitě: „Dofonáno gest; Stče, w ruce twé poraučjm ducha swého.“

Tento na křížj skonawšj gest syn Boha žiwého, genž s lástj k lidem nebe opustiw, člověkem učiněn gest, a člověka smrtj nehrozněgšj, smrtj kříže od smrti věčné wyfrobodil. Pročež, sklčený příteli nemocný! působj-li ti hřichy twé hrůzu, nedey důvěře své klesnauti. Sežjš krowj swau zaprawil bluh twůg. Utec se k Sežjšj, on-tě kmen winný žiwota věčného, spog se s njm, a ačkoliw gšj gen ratolest uschlá, milostj jeho poswěcugjci znou se zazelenáš. Dbegmi dřevo kříže; krew swatá po něm tekaucj má moc dušj twau očistiti, a bělegšj nad snjh učiniti. — Nezaufey, Spasitel twůg chce i k tobě přigjti, a pokog nebesňj a weselau mysl dušj twé darowati. Bagisté, odewzdáš-li se cele Sežjšj, štěstj twé bude tak weliké, že angelé w nebi nad njm plcsati budau.

Woněwadž se Sežjš uřjžowaný lástau s te-

bau spogil, zůstaniž také srdce tvé u Ježíše; neboť nepřetržené s ním spogení jest nepřemožitelná pernost proti nepříteli duše. Gať mile se dá srdce nábožné v obcování se Spasitelem svým, nežná blaženějšeho zabavování-se nad modlitbu, bítuční-
nání a lásku.

Kdo newí, co to jest, důvěrně se Spasitelem v duchu a ve vjře obcovati, tomu to, co jsem nyní právě řekl, zdá se býti mluveno gažněm cizím; kdo však Ježíše, gažto lékaře duši zná, a v něho pevně věří, ten mi porozumí, gelikož wí, že co jsem řekl, není smyslení a aučineš obraznosti, nýbrž čistá pravda. Čím wíce se hlas Ježíšův v srdci ozývá, a srozumován býwá, tím wíce takové srdce do domu Božího se hodí, a tím wíce lásku Boží poznává. Kdo se gedenkráté naučil dobrotu Spasitele našeho znáti, ten se ho pevně přidržuje, bídu srdce svého mu žaluje, odpustění hříchův od něho přigímá, očistěn a na milost přigat býwá.

Milý, nemocný příteli! dostal-li gš se gedenkráté k tak blaženému se Spasitelem svým obcování, bude se ti zdáti, gaž byš ho widěl, a slyšel, an k tobě takto mluví:

Pogb, a wezmi požehnání
Od Otce, an wstříc ti gde;
Slabě s ním jest obcování.
Pod stromy snad dliti svými
Nechceš zapovězenými?
Nedogdeš tu poloze.

Ó gen pať se obrať předce,
 Uy! gáť stogim za tebau;
 Milostně mŭg gaznť wce
 A tobě: wezmi odpustťenŭ
 Za minulá prowŭněnj,
 Pořog ti, s milostŭ mau!

Na mém řdci přeunawen
 Uša, ři pohow řlabaunce.
 Bořestŭ a řtrařŭ řbawen,
 Blaženostŭ řiřtau gatŭ,
 Swatau řářkau ře mnau řpiatŭ,
 Odpořineř blaze řde!

41. Poslednj dnowé nemocného.

Poslednj řiwota dnowé řřŭřŭřŭ řagŭřŭ
 řřau wlastně řas řotowenŭ-se, w němřto ře řřo-
 řŭ ř řwadbě, by řako o řlawnořŭ odŭn, mohl we-
 řŭti w řŭm řáně. Ó, milŭ řřŭřŭ nemocnŭ! po-
 waz řu řadost; w ořamřenŭ řŭti řřořřŭ w řředŭ
 bořestŭ, a řŭti řřesazenu na řwět řinŭ, řdeřto ře
 řwogŭ milŭ řřářelě, řenř ře řam řředessŭ, s řa-
 dostŭ a řřesem uwŭřagŭ. řa, w řřŭřŭ řagelě a
 řlahořřawenŭ řŭchowé wŭřagŭ řagŭřŭ řřŭřŭřŭ,
 řřŭřŭřŭ na onen řwět. Swatau nebesřau řá-
 řkau řo obřŭmagŭ; uęoť ři řo wářŭ, řakořto na
 milost řřŭřatěho, a řářřŭřami řeřŭřřowŭřmi, nad řař-
 řau cenu řowŭřřenŭřmi, ořřobenenŭ.

Ba, milý příteli nemocný! svátostmi našeho svatého náboženského vypůsobeno jest, že si nyní rauchem svadebním ozdoben, a hotov, zavolání Páně bez prodlení uposlechnauti. Pastýř tvůj duchovní chce tě sám ženichu tvému odezdati, zatím ale, až do příští geho myšlenkami utěšenými sjíti a k trpělivému až do konce setrvání wzbuzowati. Odewzden se geho wěrosta, onť otec starostlivý, genuž umjragjci dítě jest to neymilegšij, kterémuž on přede všemi pomoci hledj.

U lože člověka umjragjciho, jest pastýř duchovní na svém místě; tutotě geho winice, na kteréž w gednom a tomže okamžení i sází i sbírá; tutotě geho rolj, na němž w gednom a tomže času rozsévá a žne; neboť zde nepřicházi ani gediné potěšitelné slovo k zmaření. — Nemocný také předobře poznává, že příliš málo pro Boha žil, a jest pewně odhodlán, ostatek žiwobytí svého myšlenkami nábožnými Bohu svému zasvětit. — Pastýř duchovní nenechá též ani gedinkého prostředku k spasení bez použití, a hledj na to s prawau radostí, ano geho napominání hluboko proniká srdce kagjciho. — O, gafá to rozkoš pro kněze, widěti žel srdce skrausseného, a býti swědkem kagjcih slz, slz neupřimněgšijch! A gafé to upokojení, když kněz konečně se gměnu Sežijšowě řjci může: „Odpauštěgi se tobě hřichowé twogi!“ — Měg za to, že to pastýři duchovnímu prawau blaženosti jest, blaugo blaudewšijmu moci řjci: Muže, dusse křesťanská! Dde-

gdí w pokuži! W Swátosti swatého pokuži gš se očistila, chlebem žiwota a křwí Beránka gš se posilnila, odebeř se w swatém pokuži!

Po takové příprawě buše twá odebírá se z ruky kněze w ruce Otce nebeského, a gest wyswobožena a zachowána na věky.

Stává se wšak také ne žřídka, že nemoc, ačkoliv nemocný swátostmi umjragjících zaopatřen, a k umření hotow gest, nenadále se zlomí, nebezpečensťwí zmizí, a člověk nemocný buď gestě dále žiw gest, buď docela uzdraven býwá. — Byl-liš, příteli nemocný! na onu welikau cestu již docela připrawen, a pozdravil-li gš se, myslí sobě, gaľobys gestě w tomže nebezpečensťwí wězel; neboť wěť twůg malým pogištěníj ti může býti. — Co se ti nepříhodilo dneš, může se přihoditi zítra, a konečně předce gednau se přihodí. — Byl-li den smrti twé na něco dalšší čas odložen, neohlížeg se po starém hřišném Babylonu, kdežto gš tak dlouho w zagetí byl; nhyřž zůstaň w aužtém přátelstwj s Bohem. — Byš wšak to blahé přátelstwj a nepřetržené s Bohem obcowání zachowal, proš Sežisse, genž w Nenswětégšší swátosti Stárnj k tobě byl přišel, by tě častěgi nawšštwil, a gelikož se připožďwá, u tebe zůstal. — K žištění této milosti, a k setrwání w stálém s Sežissem obcowání, užiwey přigjmání duchownjho, poněwadž tak často welebnau Swátost stutečně přigjmati nemůžeš.

42. Přijímání duchovní.

Nemoc tvá tě od země téměř oblaupla, a z dětinné lásky oddal jsi se Bohu s tělem i duší, a přebýváš již více na onom než na tomto světě. — O! nebež tedy dar, kterým jsi Bohu obětoval, duši totiž a srdce své, zase na zpět. Drž se Boha celým srdcem, a pros ho, by i on u tebe zůstal. Pros ho, by tě v trápení tvém milostí svou šlil, abyš, byť i sebe více utrpení gestě do kalicha svého přilil, předce z poslušností, a genu ke cti vzejíti mohl. — Na ničemž nebyť sobě tolik záležeti, jako na tom, byš s Sežijším co nenaužegi spogen zůstal, což se nejsnáze častějším svatým přijímáním stane. Poněwadž rošť denně z rukau kněze svátost oltářní přijímati nemůžeš, dosad nemožnost tuto poněkud upřímnou žádostí a toužebností po Sežijši ve Velebné svátosti, což přijímáním duchovním nazýváme. — Přijímání duchovní gest svaté a snadné cvičení, kterým i při největší tělesné mdlobě promozovati můžeš. Tak jako nemocnému i v nejtěžších bolestech možno, ba potřebností gest, po oblevě a uzdravení toužiti, tak mu také možno vracně po Sežijši ve Velebné Svátosti toužiti. — V tomto sladkém spogení duše tvá dechem Božstvom gsauc zahřívána, zůstane v lásce, a ve Věčném na věky. — Co gest život pozemský, od nás tak velmi milovaný, nemocnému, který stoge již u hrobu, gestě gednou minulost probíhá? — Děť sen, z něhož by se rád probudil.

Uši-li skutečným Nynšwětěgšij Swátostj přigimánjm s Sežissem co nychaužegi spogen, není milosti k wynyššlenj, kterauž byš nemohl obdržeti od Boha. W tom spogenj modliš-li se, modli se Sežiš sám s tebou, trpí téměř s tebou, a přjtoranostj swau pocitům twým dodává swatosti, kteráž se Bohu líbí. — Předstaw sobě tu škwostnau obět, kdnž šly twé se šlyami Sežisšowými, bolestj a trápenj twé s bolestmi a utrpenjm Sežisšowým spogené, od angelů před trůn Boží se přinášegj. Co wětšijho, šwětěgšijho, a takorška Božstwj podobněgšijho ti lze činiti, gafo se swým Spasitelem na lůžku bolestném co na něgakem křijši wišeti, trpěti, a dle wůle nešesťého Stce i také na něm zemřiti. — Přesštaslný, nemocný člověče! kterhžto se sw. Pawlem můžesh říci: „Ne gá žiw gsem wjce, ale Sežiš žiw gest we mně.“

P o k r a č o w á n j.

Nábožné, Boha milowné duše mohau šice každého dne a času způsobem duchownjm přigimati; nic méně zdá se čas mše swaté nychpohodlněgšjm k tomuto swatému cwičenj býti. Člowěk, kterhž nemocj takorška na křijš přibit gest, nemůže chrám Páně nawšštwiti, nissi swatau šlyšeti a dlawho se modliti. Máť ale s Stcem ljtosliwým co gednati, s Bohem láškn, kterhž má gij nad dobrau wůlj tašowé žaljbenj, gafo nad škutkem samým.

Slyšiš-li tedy, příteli nemocný, že se na mši zvoní, deň domácím k srozumění, že byš přál sobě býti na čtvrt hodiny o samotě. — Vímeť, že Bůh všudyn přítomen jest, a netřeba ho, an jest u tebe, daleko od tebe hledati. Znáť taužebnost tvou po něm, a proto také rád jest u tebe. Poněwadž ale Sežijš při mši swaté, gať brzy pozdvihowánj se děje, dle Božstwj i člověčenstwj na oltářjch našich přítomen jest, obrať mysl swau k oltáři, na kterém se oběť mše swaté koná, pozastaw se u geho stupňů, a modli se s knězem:

We gměnu Otce, Syna, a Ducha swatého. Amen. — Všemohaucj Bože, milý Otce nebeský! gá bjdný, hříšný člověk přiblížugi se w duchu k oltáři tvému, a prošjm s srdcem synowským, odpust mi winu mau, welikau winu mau, a odpust mi, co gsem po celý čas života swého myšlenjm, slo-
w a skutkŷ, i opustěnjm powinnosti swých zhřessil.

Po této řagjci modlitbě odpočiň, shromáždi mysl, zamři oči, a obrať myšlěnkŷ své k Spasiteli, kterýž s taužebnostíj ono okamženj očekává, w němžto kněz slova, giniž Kristus Pán Weleb-
nau Swátost ustanovil, wyřkne, a w němžto Bůh-
člověk s angeli, archangeli a zástupŷ blahoslawe-
ných duchů na oltáři přítomen jest, gať mile kněz
chléb w swaté tělo a wjno w krew geho swatau
byl proměnil. — Rozgimem sobě swátost a wzne-
ssenau důstognost takowého gednánj, při kterémžto
celé nebe k pokloně jest shromážděno. Přistup
nynj w duchu bljže k oltáři, a předstaw sobě,

gaſo byš ſtutečně kněze ſlyšel, an praví: Ohle! beránek Páně, genž ſnjmá hřichy ſvéta!

Milý příteli! předſtavengeš-li ſobě gaſ náleží živé ſlova ta, kteráž v duchu z úst kněze vycházejí ſlyš, geſt-li tobě, gaſobys beránka Božího v způſobě chleba viděl, a ſlanješ-li ſe mu v duchu, nezaplešá-liž ſrdce tvé nad tím, že ſe Spasitel tvůg opět Otci věčnému za tebe obětuje? — A vſſecko-li to tať ſobě rozmážíš, možná-li, abyš ſe geſtě ſmrſti obával? O, milý bratře ſtrápený! Bůh vzhledem tebe newezme ſlovo ſvé zpět; tyš na miloſt přigat, Bůh geſt s tebou ſmjřen; a Ježíš ti dneš řekl, co před časem onomu nemocnému: „Vdegdi v poſogi, ſynu můg! odpauſtěj ſe tobě hřichové twogi.“ —

Tať rozzjmage pozzmihni ſrdce ſvé k Spasiteli, a rci z hluboſti ſrdce ſvého: Ježíſi, Bože a Spasiteli můg; v tebe věřím — Ježíſi, Vykupiteli můg! v tebe dnuſám — Ježíſi, nevyššj a wšj láſtj nevhodněšj dobré! tebe nade vſſecko miluji, a po tobě taužím; ó přigď a narvſtř mne. Zůſtaň u mne, a zachovej mne v miloſti ſvé ó Ježíſi! Amen.

Uſi-li mladý, příteli nemocný! a možná-li tobě, dalšjho geſtě žiwobytj ſe nadjtí, wmyſli ſe v přítomnoſt Spasitele ſvého, a rci s pewnou měrou, gaſo ewangelický ſetnjš: O, Ježíſi můg, rci toliſo ſlovem a uzdraven bude ſlužebnj twůg! —

Zagisté, bude-li proſba twá pocházejí ze ſrdce čiſtého a ſynowſkého, tať uſlyšješ Ježíſe, an

gafo w ewangelium odpowj: „Přigbu a uzbra-
wmj ho.“

Gři-li rošťak giž stár, a nelže-li tobě, leč že
bys žáral od Boha očekáwal, dalšjho žiwota se
nabjti, nebudiž proto malomyslný, a pomni: Do-
tě snad naposledy, že mě Ježíš na lůžku mém
namoštěwuge; potom ale gá přigbu k němu. U
něho zůstanu, u něho, kterýžto dříve začasté mě
namoštěwil. — Toho spatřim, gemuž přináležim,
a kterýžto mě tak miluge, že za mne zemřel. —
Toho že Boha užřim we welebnosti geho, tomu-
že nebes Pánu budu slaužiti, a gemu gafo dítě
přináležeti; Dtcem ho budu nazýwati, a wěčně,
ba wěčně a šťastně u něho žiti.

Kterak by se bál smrti ten, kdo má po nj
nebe k očekáwánj? — Komu po smrti mezdegilj
žiwot wěčný gest sliben, bude se ten hroziti ho-
diny laučenj, až wypršj? — Kdybychom po
skončenj žiwota mezdegiljho neměli žádné budouc-
nosti, žádného dalšjho žiwobytj k očekáwánj, ó!
tenkrát by se owšem očjm našim nedostáwalo
šj k oželenj takowého nestěstj.

Rozgjal-li gři, příteli nemocný! tjnto způ-
sobem genom čtort hodiný, potěšj se duch twůg,
a bude posilněn, a občerstwen swatým štolowánjm.
Swědomost nesmrtelnosti své osladj twé trápenj,
duše naděje se wěčných nebeských radostj, po-
zdwihe se, a s důwěrností a taužebností wydáš
se na cestu do wěčnosti, poněwadž netoliko angel
neb swatý některý, nýbrž Spasitel twůg sám,
kteréhož gři duchownjm způsobem přigal, bude

tvým průvodčím a ochráncem. — Ach! pomni
gen, že Ježíš, milosrdný a autrpnosti plný Spa-
sitel, kterých dosavade demadefáte demět spraved-
livých zpět ponechal, by tebe hříšného vyhledal,
nalezeného tě do domu Otcova vede, an se bla-
hoslawenij radugj a plesagj. —

Budeš-li o těchto wznesšených prawdách pře-
menšleti, budau ti potěchau w strastich, kteréz tr-
píš, a trápenj twá, až ohněm a mečem zžussen
budeš, wezmau konec, a odměna twá bude weli-
ká. Koruna, kteráž ti gest připrawena, giž se
wznáší nad hlavau twau; pohledni toliko wzhu-
ru, nesmrtelnost tě očekává; na věky věku blažen
budeš.

43. Otče náš.

Náboženstwj nasse nemá ctihodněgšj a gá-
drněgšj modlitby nad „Otče náš.“ Tato krátká,
gádrná modlitba gest Bohu nepřibezněgšj a člo-
věku nepřospěšněgšj. A musjť také nepřiwětě-
šj a nedokonalegšj býti, poněwadž sám Bůh a
člowěk, Ježíš Kristus náš gi učil, a apostolům
swým gi předbřklawal, ika: Chtjce se modliti, tak-
to se modlete: Otče náš atd. Pjismo swaté swed-
čj, že gest Ježíš učitelem této modlitby, pročej
ubezpečiti se můžeme, že modljce se gi, modlitbu
takowau konáme, gakauž Bůh od nás konánu mji-
tce. Aniž gest o tom gaké pochybnosti, že mod-
litba Bohem samým snesena wšsedo w sobě zawj-

rá, což k aučinné, swaté a hodné modlitbě přináležj. Kdo tedy modlitbu tu s prawau a pewnau wěrau se modlj, může se nadjeti, že cbržj, zač prosj. Ano zdá se, gaťoby Ježíš při této krátké modlitbě na své milé nemocné dítky byl zvláštnj ohled bral, totiž na takové, kterj pro mdlobu a bolesti nedlauho se modliti mohau, a předce mezi všemi živými neynuzněgšj gsau. Což může nemocného, který co mučednjš we wnitřnostech i powrchu těla bolesti snášj, wíce potěšiti nad to, že gaťo dítě k Bohu wolati a Stcem ho nazýwati smj. — Zdaliž Stec dobrotivý dítě své nechá trpěti bez přičiny, a o pomoc wolati na darmo? — A Bůh, Stec neylasťawěgšj, mělby tě nechati nadarmo plaťati, a měl by tě nechati w trápenj bez pomoci? — Nebudeliž Stec, genž w nebi gest, a genuž nebe přináležj, nebude-liž balsťámu, aneb léku mjeti pro své nemocné dítě, kterěž z lůže svého k němu wzdyhá a Stče, milý Stče! wolá? —

Poswěť se gméno tvé! O, bratře nemocný! žádný člověk na zemi není s to, gméno Páně slusťněgi poswětiti a hodněgi chwáliti, gaťo člověk nemocný na loži swém. Zde každé chwjle gméno Boží může poswěcowati brzy trpěliwostj, brzy důwěrným w bolestech swých gména Ježíš wzýwánjm. O, zagistě mocné gest ono gméno ukrotiti bolesti i neyprudšj. — Pozorug gen sebe sám, příteli nemocný! nepocituge-li srdce tvé úlewy, řdnž auťkostj a hjdau stjíněn neyswětěgšj gméno Ježíš wyslowjš? — Nespust tedy toto neyswě-

těgšši gméno Sežjš nřdny š myšli, nřbrž wšře, co se š tebau dęge, nechaj se we gměnu tom dęge. Na Sežjšši nalezáš přřklad, gehož máš w trápenř následowati. — Hořkř-li lěf twůg, i Sežjš pro tebe hořkř řalich pil. — Bolř-li tě hlawa, pōhledni na hlavu Sežjšřowu trnřm řorunowanau. Máš-li na těle řwěm rány, pomni na ruce a nohy Sežjšřowř hřebř probřtě. — Slowem, cořoli trpřš, gměnem Sežjš znameney. A až řonečně naplněna bude mřra twěho trápenř, nebudeš moci gméno Páně hodněgi poswětiti, gařo odewřdáž wage duřři řwau Dci nebesřěmu we gměnu Sežjšřowě. Pař ale z hlubořřosti řřdce radořřně budeš moci řwolati: Poswěceno a welebano budiž gméno Sežjš, gméno Pána a Spasřitelě mého!

Potěš se, milř nemocnř přřteli! bržy se ona bořřřř modlitřba, „Dče náš“ na tobě wřpluj. — Řřálowřřwř Bořř přřgde ř tobě; wřřle Páně řtane se š tebau, — Chlěb angelsřř, chlěb nebesřř bude pořřřmem twřřm. — Wřny twě budau tobě odpuřřřřny, tař gařo ty odpauřřřřř wřnnřřřřm řwřřm. D, pař blaženř, přřblaženř budeš, až řonečně pořřřřny a wřřřeho řlēho budeš řřawen řřřze Sežjšřř Řřřřř Pána nařřřřho. Amen.

44. Dče náš; rozřřmáň w bezřennřřch nocřřch.

Dče náš, genž řřř na nebesřřch! duřře má tauřř ř tobě wřřřřřř. — řamťě dēdictwř dřřřř twřřch,

tantě hognost přibytčům Jezissem připravených.
— Otče, milý Otče! Slyš žádosti srdce mého, a
přigmi mě do svého blaženého přibytku.

Posvět se gméno tvé! Gméno Boží, gméno
Pána mého budiž welebeno; budiž weleben Pán,
když trpím, — budiž weleben, když budu umírati,
— budiž weleben, když budu do věčnosti wcházeti.
— O, Bože můj! gať se raduge srdce mé, když
si pomyslim, že posleduj mé na lůžku smrtelném
wzdechnutí první mau gménu tvému w nebesích
učiněnou poklonau bude!

Přigď k nám Královstvoj tvé! — O, Bože
můj a Otče! Brzy wypršij onen den, ona bla-
hoslawená hodina, w kteraužto opustim tento swět,
a wegdu w Královstvoj slávy, a věčně, ba věč-
ně, bez konce blažený, a u tebe budu. — Mali-
čko geště jen mám pobogowati, a pak uveden
budu w přibytěk pokoje, kterýž nám Jezjše křtj
swau zakaupil.

Buď wůle twá! — Chceš-li Bože! bych ge-
ště déle trpěl a zadosťčinil, staň se wůle twá. —
Chceš-li, bych zemřel, i w tom se děg dle wůle
tvé. — Wůle twá, geť dobrodinj, a proto gfi
mne nechť se roznemoci. Wůle twá, Otče! bu-
diž welebena, ctěna a chwálena na věky.

Chéb náš wezdegšij den nám dneš! — O,
milý Otče! tať sem tisjcekrát wolaual, a wždy
wyslyšel gfi mě, a netoliko chleba, nýbrž i mno-
ho giného dal gfi mi, čehož gsem wšak nezaslaw-
žil, a často, sobě na škodu, žle užil. — Denž mi
tať nyní onoho nebeského chleba, kterýžby nemoc-

nau, hříchův obtíženau duši mau uzdravil, očistil a posvětil; onoho nebeského chleba, čímžto žít budu na věky. —

Odpusť nám naše viny, gafož i my odpaušstjme našim winníkům! — O, otče! při této prosbě zahánben musím se v prsy bít a s Davidem zvolati: Pane Bože! zhřešil jsem, a zle činil, odpusť mi bůdnému, gafo že srdce odpaušstím všem, kteří mne urazili. — Umjraje volám gafo Sežjš na říži: Otče! nehmilejší Otče! odpaušstím všem nepřátelům mým, tak gafo žádám, bys i ty mně odpustiti ráčil.

Neumod nás v pokušení! — Znáš třebnost mau, ó Bože dobrotivý! a nedopustíš, bych již blíže hrobu, a tačorča v náručí smrti v pokušení negafá svolil. — Vytrhni duši mau z bludu, a nenech gi upadnauti v osidla nepřitele. — Srdce mé ať nic jiného necítí, a na nic jiného nepomyslí, nežli žeš milosrdný Bůh a Stec můj.

Zbav nás od zlého! zbav mě bolesti, kteráž trpím, — však, gať ty chceš — a an nemoc duši mé k spášení přispívá, přigjmám gi gafo lék z ruky tvé otcovské, a díky tobě za ni vzdávám. Prosim tě toliko, zbav mě nemjrné aužkosti, strachu smrti, a malé myšli, a nedej důvěře mé ve tvé nestončené milosrdenství slehnauti! Sežjš mě smrtí svou na říži od nehmilejšího zlého, hříchův, a věčného zahynutí vysvobodil; vysvobod mě i ty, Otče dobrotivý! od bolesti mých, kteráž trpím, za to prosím strže Se-

žijše Krista, syna svého, v něhož věřím, v něhož důfám, gehož ze srdce miluji. Amen.

45. Křesťánj.

U nás katolických křesťanů jest onen pěkný obyčej třikráte za den, z rána, v polodne a z večera zvonem znamení dáti, čímž se věřící napomínají, by matku Páně nábožnou modlitbou pozdravili. — Tuto opět musím poznamenati, že se zdá, jako by církev tento chvalitebný obyčej se zvláštním ohledem na nemocné byla uvedla, by jejich pozornost od jejich trápení, a obrátila na matku Boží, jenž jest uzdravení nemocných, a potěšení zarmaucených. — Aniž jest k nalezení nemocný, jenž by se neradovolil slyše, an po noci bolestně probdělé za svjtaní na křesťánj se zvoní. Chvála Bohu! vzdychá, chvála Bohu! opět gednu traplivou noc jsem přešl. — Toto potěšitelné zvonění nemůže na nemocné, kteří svjraním svědomí trápení jsou, gínat než dobře aučinkovati; neboť znamení zvonem dané na usvitě tolik jest, jako by vycházející slunce, podobné poslu nebeskému k radostnou zprávou přicházejícímu, na nemocného oknem volalo: Potěš se, duše křesťánská! Dtec nebeský smiloval se nad hříšnými, a poslal jim Vykupitele: Maria, panna z Nazaretu porodila Spasitele, a gím stala se také matkou našj.

Málo kdy bývá nemocný tak slabý, by při

zvonění na křesání alespoň pomyslit nemohl: Čest budiž Otci, jenž nám seslal Syna svého na vykaupení! Čest budiž nejblaženější Marii Panně, jenž nám porodila Spasitele!

O, bratře milý nemocný! zážrať vtělení Božího gest tak veliký, žebyš celé hodiny klaněním k němu ztrávit mohl. — Představ sobě onu nejblahoslavenější z celého jejího pohlaví, anaž plná počtů a angelu vece: Dívka Páně jsem, staniž mi se podle slova tvého! O, zážrať, jenž nemá sobě podobného! v tomže okamžení Slovo se vtělilo. Syn Otce věčného stal se obětí na smyření náš s Bohem, a zemřel na hanebném dřevě kříže, by zamržené pokolení lidské na milost bylo přigato.

Může-li pro nemocného, gehož by nepřítel zlý rád a zafání přivedl, býti co potěšitelnějšího, než ono znamení dané zvonem, kteráž nám praví: Radujte se, Maria panna nejčistší počala z Ducha svatého a porodila Ježíše, jenžto vykoupil lid svůj ode všech hříchů! —

O, bratře nemocný! an se zvěstuje pozdravení archangela Gabriele, zaplesy v srdci, a rei nábožně: Čest Bohu a Marii! Zdrávaš matko milosti plná! nepožehnanější mezi ženami, budiž pozdravena! Požehnaný gest Ježíš Kristus, plod života tvého, jenž náš utrpením a smrtí svou vykoupil.

O poledni nápodobně zvonění srdce tvé a důčinění pozdvihnouti může, upamatuješ-li se každé mnohotisícekrát v živobytí tvém stolu tvého

společný Otec náš požehnal, tebe a tvé nasýtil, a že i budoucně, ačkoliv ze světa tohoto pomolán budeš, o to, které po sobě pozůstáváš, se starati, a ge živiti bude. — Zagisté ten, genž křawce krmj, ubohé sirotky tvé nenechá hladem mřiti

Z večera zvonění na fletání napomíná gestě gednau, byš lampu swau naplnil, a hotow byl k přísti ženichowu. — Už konečně s ženichem nebeským w pokoj věčný wšročíš, tentýž zvon, gehožto zwuť nyní slyšíš, wndá zwuť žalostný, kterýž přátely tvé swolá k pohřbu těla, a k modlitbě za duši twau.

Hle! tať štědře žehná matka naše, swatá cirkew katolická dítčám swým, že ge od křtitelnice až k hrobu požehnáním swým doprovází. Ba láska gegi zasáhá gestě do onoho světa, k Bohu, k němuž se úpěnlivě modlj: Pane deň zemřelým pokoj věčný. — Možná-li gest ti wěřiti, žeby Bůh modlitbu swé cirkwe konanau za pokoj duše tvé newyslyšel? — Uneb, že Maria, swatá Boží rodička, kterau gš za žiwa tať často pozdravenjm angelským ctjwal, na tebe zapomene, když duše twá před obličejem Páně se octne, a že tě co swé wěrné dítě pod ochranu swau nepřigme? —

Byš ochrany a pomoci swaté rodičky Boží gistotně obdržel, nábožně se modljwen od cirkwe předepsané: Zdráwas Maria atd. kteréž tuto obširněgi kladu, byš ge střidawě říkati mohl.

16. Zdrávas Maria.

Zdrávas Maria, milosti plná! — Požehnaná a blahoslavená panno! gá služebník twůg neynehodněgššj, newjm, gačbych tě slusněgi pozdrawil, leč š archanylem Gabrielem djm: Milosti plná panno, budiž pozdrawena. Tyš neyblaženěgššj ze wšech panen, tyš wnmolená matka gednorozeného Syna Božjho. Tyš našla milost u Boha, a přimluwau swau i pro mne milost od Boha dosáhnauti můžeš. O, maticko milá, pros za mne.

Swatá Maria! Pán š tebau! Tyš neyšťastněgššj matka Božj, k tobě se utjčám w nauzi swé, přimluw se, by i še mnau byl Pán, a w augkostech mých mě potěšil, w bolestech občerstwil, a w čas smrti poslednj mé wzdechy a modlitby slýšel.

O, Maria, milosti plná, neyblaženěgššj matko! Požehnanáš mezi ženami, porodivši Stwořitele swého zůstalaš pannau neyčistššj. O, neyoslaweněgššj mezi wšemi matkami! budiž i mau matkau zpomocnau, stůg při mně, až budu umjrat, a přigmí mě gačožto wěrné dítě do lůna swého mateřského. Přimluwau swau odežen nepřitele zlého ode mne, a nedopušt, by mě bázeň a malá mysl opanowaly. Dokaž na mně mocnau a k pomoci hotowau ruky swau, mocná zpomocnice křestanůw!

O, swatá Maria! požehnanáš, a požehnaný plod žiwota twého Ježíš, — genž z lášty pro náš člowěkem učiněn gest; genž z lášty mufy neyhroz-

nějsí pro nás trpěl, a z lásky i smrt krjže za nás podstaupil. — D, matko nejsvětější! wypros mi u Syna svého milost, bych ve vjře, a v naděgi v něho, a v lásce k němu zemřel.

D, svatá Maria matko Boží! pros za nás bjdné hříšný, a zvláště za mě nehodného, kterýž tať blaaho v hříších gsem trwal, aby mi Bůh odpustil. — Přimlauwen se za mne nyní, an stogjm na bogissti, mage zápasiti s nepřitelem duše. Pros Syna svého božského, u něhož wsecko můžesh, by mě swau wjtěžnau moci sjilil, abych pewnau wjrau koruny wjtěžné dosáhl.

D, svatá Maria! pros za mne nyní i v hodinu smrti. W ochranu twau mateřskou poraučjm duši mau; dowed gi do oněch šťastných kra-gů wywolenných. Předstaw mě gažto wěrného ctitele svého Synu svému; poraučeg mě do milosrdenstwj geho, a přimluw se u něho, by mi saudcem milostiwým býti ráčil.

17. Křesťan v sladkém očekáwánj wěčnosti.

Křesťan na loži nemocný o to gediné pečuje, by čím dřjwe tjm lépe zbranj wjry gažto bogornj k poslednímu bogi byl ozbrogen, a stalo-li se to: zaopatřila-li se duše skwostnými prostředky pasenj, nebogi se žádného nepřitele wjce, a s myslj pokognau očekáwá ofamženj, v němžto mu Bůh dá znamenj k odchodu. — Wždyť to sám dobře wjš, milý nemocný příteli! že nikoliw země, ný-

brž nebe otčinau našj gest. — Sám Sežjš po swém umučení a jurti teprw na pravici Dtece nebeského se dostal. A tentýž Dtec, který Sežjše w den smrti geho wyslyšel, tentýž geho, twůg a náš Dtec, kterýž mu angela s nebe seslal, řdyž řrwj se potě, a hořký kalich w ruce mage, k zemi klesl; tentýž Dtec i tobě dáwá ubezpečení, že tě w trápení potěší, a wšlecko k twému lepšimu zřidí. — A tentýž Sežjš bratr náš, genž nynj na pravici Boží sedí, autrpnost má se slabostí našj, neboť i on dráhau žiwota wzdegsšjho šel, a tentýž Sežjš nynj blaženost wěchnau uděluje. — O! té blaženosti, řdyž studenau rukau smrti chopeni zwoláme: Pane! nynj propušt služebníka swého w pokogi: w prachu gsem se tobě klanjwal a tebe ctjwal, nynj tě také w slávě wěčné budu melebíti a milowati. — A tentýž Sežjš, bratr twůg, gest twým saudcem. — A netoliko saudcem twým, nýbrž i twým Bohem, stwořitelem a wykupitelem, a otcem plným smilowánj. — Poslyš gen modlitbu, kterauž Sežjš Dci swému přednesl, dřjwe nežli za nás šel na smrt: „Dče! dci, řdež gá gsem, by i ti byli, kteréž gš mi dal.“ — W nebi tedy máme wšicchni býti, a gemu podobni býti. — Gsa s Bohem smjřen, a řrwj Křistowau zadoš učinim za wšlecko, co bylo proti tobě, proč bysi se gestě bál? — Břp toliko, bogug a pracug gakožto wěrný služebník až do smrti. — Co ti Bůh gestě uloží k snášení, powažug za swažky lásky, gimiž tě wždy gestě peroněgi k sobě přitáhnauti, a k obcowánj s ním připrawiti chce.

Pozorugeš-li, že se slabost těla tvého zmdáhá, znameney čelo své častěji znamením swatého kříže s následující tichau a nábožnou myšlénkou: že totiž štítem kříže hágen gsa, žádného pokussení se co báti nemáš. — Neboť takový přítel Boží, gakž nyní gsi, ničím se nedá od Boha odlaučiti, a w posledním tažení gestě řekne: Pokogně umjram we gménu Boha Otce, Syna, a Ducha sw. Amen.

P o k r a č o w á n í.

Milý bratře trpěj! myšli na příčinu náhlého sily uhabování; neboť zemřeš jakožto katolický křesťan, a máš w našem katolickém náboženství co neuyprosřednějších prostředků k posílnění ducha, k oslazení myšlénky o smrti, tak sice, že buďse twá po brzkém od těla se oddělení taužiti bude. — Swátostmi swatými, kteráž nábožná matka naše církew swatá giž ti udělila, ozbrogen, a tedn holj i podporau obdařen gsi, o nichžto beze strachu přes všední záwady a všední nebezpečnostwj k nebi křáčetí můžeš. — A čehobn se w hodině smrti měl obáwati ten, gehožto buďse před odchodem milostí w posledním pomazání obdrženu posvěcena, rauchem swadebnjím oděna, a téměř giž oslawena na onen swět se odebjrá? —

Ušau-li, příteli nemocný! smyslowé twogi swátosti posledního pomazání očistění, a k požívání oněch welikých radostí w nebi schopni učení, ó! wzden děk Bohu, a radug se, že gdau dni utrpení tvého ku konci.

Stává se však ne zřídka, že i ti, kteří ne-
bezpečně nemocni jsou, se domnívají, že přigam-
še svátost posledního pomazání brýve, ba nevy-
hnutelně budou museti umříti, protož hledí přige-
ti této svátosti až do posledního života ošamženi
odkládati, kdežto obvyčtěně více ani mluvíti, ani
viděti, ani slyšeti nemohau: a snad ani newědij,
co se s nimi děje. — Pozorugeš-li na sobě ta-
kové nešťastné smyšlenky, postav se mu gafožto
bludné domněnce všij mocj na odpor, a pomni,
co dj sw. Jakub: „Stůně-li kdo z wás, uwe-
diž kněžj cirkwe, a nechť se modlj nad ním, ma-
žice geg olegem we gmiěnu Páně: a modlitba wj-
ry uzdrawj nemocného, a pelehčij gemu Pán.“

O, gať pětěšitelné pogišťěnj dáwá zde písno
swaté! — Djmto swatým pomazánjm kagjicjmu
na smrtelné posteli odpausťtěgj se hřichy, a každá
gešťě pozůstámagjij i ta nejmenšij posťworna, po-
zůstatek hřichů se wymazáwá a šhlažuge. — Po-
newadž Ježíš milowal své, až do konce ge milo-
wal. — A práwě při vyhlašjwánj života našeho,
kdežto každá pomoc lidská marná gešť, posťhtuge
nám Ježíš pomoc swau prostředkem swátosti, čímž
dusši ku wšročenj do života wěčného gešťě více
připrawuge, a milost swau w nj rozhogňuge, a to
wssečko proto, by odebjragjicjmu se z tohoto swěta
aučinliwěgi k pomoci přispěl, až by on wymázl ze
wsseho nebezpečensťwij, kterěž mu nepřitel dusše w
cestu klade.

Neřigal-liš gešťě, přjtelj nemocný, téhož po-
sledního spasitelného daru, uposlechni napomenutj

apostolova, a den se od kněze balsámem, moc nebeskou v sobě magicím, ve gménu Sežijšowě pomazati, byš byl uzdraven; končj-li se vsať giž dráha twá, zážračnau mocí milosti Boží duse twá w stwořenj gestě čistěgšj proměněna bude. — Kněžtě, an mějš w Sežijše Krista, k nebi pozdwihege, modlitbau důvěrnau tluče na dvěře milosti, a klade tě k nohaum Sežijšowým u trůnu geho; a tu wzýwá Boha o twé z bjdy wyswobozenj, o milost, a o nebe pro tebe.

Tento drahý pořad milosti Boží církeu swatá gafožto matka pečlívá až k poslednímu okamženj dítě swých uchováwá, aniž domoluge to swaté pomazánj kromě nebezpečnstwj smrti udělowati. Církeu též opatrně o to pečuge, by žádně z gegich dítě, kterěž se bylo hřichy poskwrnilo, bez toho očistugicjho prostředku ze swěta nesplo, protož domoluge zesláblým a churawým starcům, gichžto stárij samo w sobě giž nemoci gest, kbyž o ně žádagi, ho uděliti.

Abys vsať zbaven byl wšj aužkosťi wzhledem té Swátosti, uvediž častěgi w duchu kněze k sobě, a představ sobě, gaťobys smrt tať blizko byla, že není ani okamženj k zmařenj. Zatě se s wraucj srdce ljtosti k poslednímu pomazánj pripravug, a představ sobě, gaťobys slyšel duchownjho, an wcházegge do přjbytku twého prawj: „Pokog domu tomuto.“

Poslednj swaté pomazánj gest umjragicjmu křestanu předůležitým gednánjm, gjmžto smenšlenj swé o Bohu swatoswatě žtwrzuge, a gest po-

slednj wygem nassj wjry, kteráž čelo nasse znám-
kau ozdobuge, že gakožto djetky katolické cirkwe u-
mjráme. Swaté, tagemstwj plné pomazánj gest
také domrssenj nassj kagjcnosti, a poslednj snaženj,
rauchem swadebnjm se přicdjtj, bychom slusjně mo-
hli wšročiti w božské wečeřadlo.

Bagisté, příteli nemocný! budeš-li častěgi
způsobem duchownjm poslednj pomazánj sám na
sobě wykonáwati, žádné aužkosti nepocitjš, když ti
ge konečně kněz skutečně bude udělowati.

Gsa stár a nemocen, sám musjš nahljžeti, že
konec nemoci twé bude smrt; a předce byš se snad
welmi ulekl, kdyby ti nynj někdo řekl, byš gestě
dneš Swátost poslednjho pomazánj přigal, a tať
odtud se ubjrage, wšsemi Swátostimi zaopatřen
byl. —

Uch! ten, kdo se domnjwá, že poslednj po-
mazánj býwá přjcinau smrti, a proto odkládá tu
Swátost přigmauti, šfodj sobě welice. — Raděgi
měg taužebnost po té swátosti, kterážto i tu moc
má, nemocného uzdrawiti, gest-li to k spasenj ge-
ho. Proš Boha za tu milost, byš poslednj swa-
té pomazánj hodně přigal, a cwič se w tom při-
gjmánj způsobem duchownjm, k čemuž ti následu-
gicj kapitola wytažená z rituálu poslaužj.

48. Gať se má poslednj pomazánj způsobem duchowmj přigjmati?

Politowanj hodni gsau takowj nemocnj, kterj
nesměgj upamatowani býti na swátost poslednjho

pomazánj, by se neulekli, a nebyli naplněni auž-
tošj a strachem. Takowj, netaužjce po té swá-
tošti, wjce se gj bogj, nežli gj milugj. — Užliw
žkussenost prámě nacpať ućj, předce gsau toho mi-
něnj, že člowěť, gať mile byl tu swátost přigal,
hnedle musj umřiti. Protož udělenj té swátosti
pomažugj téměř za samý konec žiwota. — A u-
pořogenj twému, příteli nemocný! tuto řadu, co
Duch sw. ústy Apóstola prawj wěřicjm: „Stů-
ně-li kdo z wás, uweďž kněžj cirkwe, a nechť se
modlj nad njm, mažjce geg olegem we gměnu
Páně, a modlitba wjry uzdrawj nemocného, a
polekčjť gemu Pán, a gestli že gest w hřjssjch,
budau gemu odpustěni.“

Na rozcestj gjž gsa mezi časnostj a wěčno-
stj, nemáš se co obáwati swátostného řonánj, kterěž
gest dušj twé listem průwodčjm, a pečetj twé wjry,
a kterýmž nabýwáš moci, umřiti gaťo dítě Božj.
— Ach! nedej se od pokušitele pekelného uwěsti w
malomyslnost, nhůřž proš milého Boha, by na
twau upřjmnau synowšťau ljtost, a na hřjch twé
milostiwě wzhlédnauti ráčil. — Tjm aumyslem po-
znamenenj znamenjm swatého kříže čelo, ústa a
prsy, a představ sobě, gaťobys skutečně slyšel
kněze, an řjká modlitbu, kterauž wšed do swětni-
ce, w které swátost poslednjho pomazánj uděliti
má, se modljwá. — Řjkej w duchu za knězem
takto:

M o d l i t b a.

Wyslyš nás Pane! Dítě wšsemohaucj, wěč-
ný Bože! a rač nám poslati angela swého swa-

tého z nebe, kterýž by všechy v tomto příbytku přebýmagici ostrihal, chránil a zachoval, krze Sežije Krista Pána našeho. Amen.

Nyni s lítostí, gašauž byš stoge před Bohem wzbudil, modli se: Óá bjdný hřijšnjiš wznámám se Pánu Bohu všemohaucjmu, Panně Marci, neyblahoslaveněgšji matce, a všem swatým, že gsem často myšlenjm, řeči i skutkem zhřessil. Má wina! Má wina! Má neywětšji wina! Protož prosjm blahoslavenau matku Božji, a všechy swaté, aby se za mne u Boha přimlúwili, by mi odpustil hřichy mé. Amen.

Po skončené této obecné zpowědi modli se kněz následowně: Smilug se nad tebau všemohaucj Bůh, a odpustim ti hřichy twé, přivediž tebe k žiwotu wečnému. Amen. Všemohaucj a milosrdný Pán deňž tobě prominutj a odpusttění hřichů twých. Amen.

Milý příteli nemocný! nedává ti giž tato krátká modlitba posily a potěchy? — Wíce wšak gessťe bude duše twá posilněna a pozdwižena, až kněz oči své k Bohu obrátj, a wzkládage ruku swau na hlavu twau řekne: We gměnu Stce †, i Syna †, i Ducha Swatého † wnyhlazena budiž wšsecka moc šábelšká nad tebau wzkládánjm rukau našich a wzhýwánjm wšsech swatých, angelů, archangelů, arcioctů, proroků, apoštolů, mučedlnjků, wznawáčů, pannen a wšsech swatých. Amen.

Nynaj milý bratře nemocný! předstaw sobě, gašoby tu přítel hřijšnjiš, Sežijš sám byl přjto-men. — Sám podkládá ruku swau pod podhlaw-

ničku mau, a ačkoliv doufám, že čist jsem, přece chce, bych se svatým pomazáním ještě lépe očistiti dal, bych ho mohl spatřiti, a naň v slávě jeho věčně hleděti. — Nyní sobě představ, jakobyš skutečně cítil, an duchovní olegem svatým oči tvé znamená, a praví: Skrze toto svaté pomazání, a nevyšlovitelné milosrdenství své odpustiž tobě Pán všecko, čehož jsi se očistiti dopustil.

Modlitbu tuto opakuje, pomazává kněz i ostatní smysly své a dokonává své jednání modlitbou v následující smysl:

M o d l i t b a.

Všemohoucí, věčný Bože! jenž si nám ústy sv. apoštola Jakuba přikázati ráčil, tuto svátoť nemocným udělovati, milostí Ducha svatého tohoto nemocného uzdrav, uleč jeho rány, odpusť mu hříchy, a bolest každou mysl i těla od něho odvrát, a navrát mu zdraví vnitřního i zevnitřního; skrze Pána našeho Ježíše Krista. Amen.

Vzhledni prosíme Pane! na služebníka svého mdlobau těla svého hynoucím, a občerstvi duši jeho, kteráž jsi stvořil, by káráním tvým polepsen, brzy lékem tvým uzdravena se pocítil; skrze Ježíše Krista Pána našeho. Amen.

Požehney tě Bůh Otec †, kterýmž tě stvořil; Bůh Syn †, kterýmž tě na břemě kříže vykoupil; Duch svatý †, kterýmž tě na křtu svatém posvětil. — Zachovej Bůh tělo tvé; a přigmiž na

milost dušsi twau; zůstáwenž w srdci twém, a uweďiž tě do života věčného; Krže Sežijše Krista Pána našeho. Amen.

Ach, příteli nemocný! totě ono obávané konání. Zdalíž pak gest tak strážlivé, žebyš se ulekl, kdyby se ti dnes gestě řeklo: Připrav se k přijetí svátosti posledního pomazání? — A snad byš se obával autoků pekla, gsa posvěcením tímto ozbrogen, a pomazaným Páně učiněn? — Tak málo, gať málo se bál Dawid šelem lesujch obdržew pomazání. — Bůh, Dtec dobrotivý, genž wyslyšel Syna swého w aužkosti geho, a angela mu seslal, kdž w zápasu še smrti na zem klel, ten Dtec dobrotivý i tobě w hodinu smrti twé angela sesle, kteržby tě do sláwy věčné dopromobil. — A obdržew konečně od kněze ono důležité požehnání, můžeš se považowati za oslaveného, an gš téměř giž mezi blahoslawenými, kterj pauze w Bohu žiji gsau. — Wezmi gen častěji kříž swůg do ruky, liblej rány swého Spasitele, a uslyššiš w srdci swém hlas geho řkauj: Peroně mē, a synowšy se důvěrug, a genom maličko gestě za mnau pogď, a budeme doma u Dte.

Chwála Boží w světničce nemocného, obsahující modlitby a krátká rozjímání.

Modlitba ranní a rozjímání na každý den.

Uveděle.

Pozn. Memňnj se, by nemocný všlecko se pomodlil, co tuto na každý den gest položeno, neboť by málo který s to byl; býwať wšsak i na bolestném loži chwičkami oblewa, an bolesti utichnau, a trápení spánku požjwati se ždá. W takowých hodinách odpočinutí taužjwá nemocný po duchownjm obweselení, k čemuž žádné obweselení se nehodí lépe, než obweselení w Bohu. Křesťanský smenšlegjci nemocný nebýwá také jiné náwšstěwn žádostiw kromě Boží. Protož přjgemno mu bude moci se denně s Bohem wždy jiným a jiným způsobem zabawowati; k čemuž mu poslaůžj následugjci

M o d l i t b a.

Ó, můg Bože! Otče nebeský! díky tobě wzdávám, žeš mi opět gednoho dne dočkati se dal, a prosjm tebe, popřeg mi, by tento nový den dnem spasení se mi stal. Denž mi tu milost, bych ho-

diny utrpení mého obrátil v hodiny modlitby, kterýchby se milujícímu srdci tvému otcomskému líbily. — O, Bože můj! silně se mne dotkla ruka tvá; ale nereptám. Ať mě dnes přepadnou bolesti gašfoliv prudké, budu ti ge spolu s utrpením Spasitele svého obětovati, a řeknu s Ježíšem: Otče! ne má, nýbrž tvá vůle staň se. — Každý vzdech, každé hnutí srdce, každý dech buď díkůčiněním, a platíš tolik, jako bych řekl: Svatý, Svatý, Svatý gesť Pán Bůh zástupů!

O, Ježíši nemilegšší! Bože a Spasiteli můj! gať blaze byloby mi nyní, kdybys tě nikdy ani jediným hříchem byl neurazil, a kdybys se se straou Lazarowau nyní říci mohl: Pane, gehoť milugeš, stůně, přigď a uzdraw ho. — Ale litu- gi z celého srdce, a prosím Pane! tresci mne zde, genom tam mě zachowen.

Svatá Maria, matko Boží, pomocnice křesťanův! pomozíš mi; těšitelkyne žarmaucených! potěš mě. — Autočistě hříšníkův! k tobě se utí- kám, ó matko nemilegšší! pros za mne u Ježíše, Syna tvého nyní i v hodinu smrti.

Svatý Jofese! patrone umjragcích, stůg pti mně v poslední hodinu mau, bys zemřel potěšen, aby byla poslední myšlénka má: Ježíši! Ma- ria! Jofese! v ruce vaše poraučím ducha mého. Amen.

N á b o ž n é m y š l é n k y.

Bože a Otče! taužil gsem po gitru, ale ach! opět gsem se octnul na dráze utrpení — budu mu-

seti opět s mučejími bolestmi zápasiti. Bože posilň mě, bych nebyl malé myšli, a abych neklešl w bogi.

Otče nebeský! duch můj slabý gest, a čigi se umblena, ó! wediž mě, dítě své nemocné, bych se přilísné žalosti minul. — Komu Ty gšl vůdcem, tomu stezka utrpení gest cestau požehnanau, a skončí se u Tebe w království tvém. O, Bože! tau cestau mě wediž, a do království tvého wegiti mě bey.

Belebens budiž gméno Pána, Boha mého, gehož milugi nade všeho. — Bože! Otče můj! milosrdenství tvé mě má na očích; maličko gen mě nechámáš potrpěti, bys mi radostj věčnau odplatil.

Bože můj, newjm, kolikráté mi gestě slusněčko tvé wzegde, zdali ne dnes, neb zítra, neb po málo dnech neb týdních poslednj hodinka má předce neodbige. — Snad gest čas příprav mé toliko kratičků. — Nesmím tedy ani okamžení prouebati, bych byl hotow, až Pán zawolá.

Bože dobrotivý! neopauštěž mě nuzného, chraň mě od malé myšli, a ljb-li se gestě něco hořkosti do kalicha mého přiljti, dodej mi také žmužilosti, bych ho dle vůle tvé bez reptání wypjti mohl.

Bože! chraň mě, bych sobě nedovolil žádné newrlé myšlénky, kterážby se tobě neljbila. — O, Bože neymilejší! trápení, kteréž mi dnes sešleš, považowati budu za nové důkazy lásky tvé, kteréž k spasení mému mi prospějí. Staniž se tedy

můle twá, Stče neydobrotiwěgššj! . prosjm toliše, dey mi smrtj sprawedliwých zemřiti.

O, swata Maria, matko milosrdnstwj, gedinká po Bohu naděge má a důwěro! budiž a zůstaniž mi matkau milosrdnau. S ty swatý an=gele strážce! ostřihenž mě. Wššični swatj proste za mne nynj i w hodinu smrti. Amen.

P o n d ě l e k.

O, Bože můg! Stče nebestň atd gašo w neděli.

N á b o ž n é m y š l é n ě y.

Dpět nowý den, a s njm nowé trápenj! ó Stče neylassawěgššj! seššli mi gen také nowé šly s hůry, a uběhne také tento den utrpenj gašo uběhla žalostná noc. — Tyť wjš, Bože můg! co gsam giž přetrpěl od počátku mé nemoci a bolesti až dosawad. — O, zpomoziž mi, Stče neylassawěgššj! a neprobléwey wjce!

Patřjm-li wššak na Spasitele swého ukřižowaného, zahanben w prsy se bíti, a za milost hříchůw odpusttění prositi musjm. — Ach, milý Sežjššj! což gsau utrpenj má přirownaná k twému bolestnému bičowánj, korunowánj, a ukrutnému na křiž přibitj? — Mogi wššični snažj se, mne na lůžku mém potěššititi a občerstwiti, a ty, Sežjššj můg! byl gfi ztupen a zlořečen, a k občerstweni gazyka twého, a k uhašsenj žjzně byl ti podán o-

cet se žlučj, a při wšj této muce hlasitě k Bohu zvolal: Otče, odpusť jim! —

O, nedobrotiwěgšj Bože a Otče! odpusť i mně ubohému hříšníkú, a učin mě hodna, utrpenjm podobnu býti Nejššj trpícjmu.

Co dnes trpěti budu, budiž dle nesywětěgšj wůle, a ke cti Boží trpeno, a tak pominau trápenj dennj gačo nočnj. — Brzy, ó brzy giž wzegde mi slunce tam na wěčnosti; pať gest po wšsem twjlenj. — Netratjm naděge! Bůh zná mau bjdu, widj mě postaweného w trápenj, a až hodina odpočnutj uderj, setře slzu žalosti z oka mého, a uwebe mě w pokoj wěčný.

O, swatá Maria, matko milosrdenstwj! ty po Bohu gediná naděge má a důwěro, budiž a zůstaniž mi matkau milosrdnau. S ty angyly strážnj můg! ostržhenž mě. Wššicni milj swatj! proste za mne nynj i w hodinu smrti mé. Amen.

M u t e r e k.

O, Bože můg! Otče nebeský atd. gačo w neděli.

M á b o ž n é m y š l é n ě y.

O, Bože nemilegšj! opět minula noc gedna, plná trápenj, a geště gsem žim, a mohu opět mé bolesti, wzdechy a aužkoštné srdce tlučenj tobě obětowati. — Ach! udiž mi i dnes spomocníkem, a Otcem o mne pečlivým, gačož gsem se sice procit-

mým Bohem a Stcem byl. — Nemocen jsem sice procítnul, ale předce tobě děkny vzdávám, neboť wjm, že dětkny nemocné jsou twými nemilegššími dětkami. — Dawid prawj: „Pán gest síla slabých, těšj w aužkosti a zpomáhá w čas prach.“ Protož, ó Bože, ani mne nenecháš bez pomoci.

Ba, Bože můg! w tebe doufám; gelikož wjm, že mě genom tolik trápenj potkati může, gať mnoho ho uznáváš pro mě za prospěšno a užitečno. — Tuto důwěru mage kořm se řizenj twému otcovšnému a prosj: Zresci mě zde, genom tam na wěčnosti mě zachowen.

Pane, Bože můg! staniž mi se, gať ty chceš. Ne-reptám. — Tyť mě pozorugeš, a bez wědomj twého ani šza ž oška mého se nerozpreššj, ani wlaš š hlasy mé nespadne, tyť widjš a čtáš ge, a neroz-dá srdce wzdech, byš ho neslyšel, a genu neroz-uměl. — Gaťžbndch mohl o pomoci twé pochybo-wati, gestto slabost mau znáš, a otcem mým a šmilownjškem gšj? —

Wšli twau pluiti, tebe milowati, toť bude dneš zaměstknánjm mým. — Utrpenj mé ať slaužj tobě ke cti, bolešti mé ať tebe chwálj, a gať dlaw-ho budu žiti a dýchati, budu tě melebiti; neboť gšj myšlil na mě, dřjwe nežli jsem byl, a při-prawil gšj mi přjbytek, w němžto š tebau w wěč-né lásce žůstann, a blažen budu. O, Maria, mat-ko milosrdenštwj! gedinká po Bohu naděge má a důwěro, budiž a žůstaniž mi matkau milosrdenau. Š ty šwatý angele štrážce! oštjhey mě. Wšš-

Čni milj swatj! proste za mě nynj i w hodinu smrti mé. Amen.

S t ř e d a.

D, Bože můg, a Dče nebesťh atd. gašo w neděli.

N á b o ž n é m y š l é n ě y.

Bože! Bože můg! procjti gšem, žigi, a mo-
hu ti děkowati, a tebe welebiti. — Wššak ach!
bylatě to opět zlá, bolešťi plná noc; než giž gest
ta tam še wššim swým trápenjm. — Bože neny-
milegšij! Wenku wychádzj slunce, a we mně gest
possmurno a šero. — Ty wššak Bože můg po-
mohl gš mi minulau noc přetrwati, a tak se ta-
ké den š tebau počatý š prospěchu mému ščeněj.
— Tak gašo této noci každé hodin na zwoněš u-
deřenj mě na tebe, Boha mého, upamatowalo, tak
i tohoto dne každé zwonku zawzněnj bude še mňě
míuwiti: Milug Boha, genž gest Štcem twým,
a oša swého neodwracuge od tebe.

D, nenydobrotiwěgšij Štče nebesťh! wjm, že mě
milugeš, wjm také, že šalich utrpenj, šterýž mi
podává ruka twá, gen potud naplněn gest, po-
šud ho wypjti mohu, a pošud mi prospěšný a
užitěčný gest. Brzy ho do dna wypráždňjm, a
čjm trpěj bude dopjgenj geho, čjm wětšij bu-
de má bjda: tjm perwěgi daufati budu w tebe,
a tjm dětinněgi še š tobě přiwinu. Vjbám ruku

travu, neboť zkauffjš a čistjš mě ohněm trápeni,
bys mi na konci tjm slavněgšj odplaty dáti
mohl. — Ach žádný člowěk není tak ospravedlněn,
by mu nebylo zapotřebi býti trestánu, buď, by
byl polepšen, buď, by byl zkusen. — Gá pať
geden z těch neměťšjch hříšňjků gsem, a kterať
bých reptal, an mne. Stec třece, by mě Gaudce
mohl zachowati? — Bože! na tebe spoléhám,
tyš má spása, sja i autočiště.

O, Maria, matko milosrdenstwj! gedině po
Bohu naděge má a důwěro, budiž a zůstaniž mi
matkau milosrdnau. S ty swatý angele štrážce!
ostrýheňž mě. Wšickni milj swatj! proste za mne
nynj i w hšdinu smrti mé. Amen.

Č t w r t e k.

O, Bože můg, Stče nebesťj! a t. d. gafo
w neděli.

M á b o ž n é m y š l é n ě y.

Bože, Bože můg! probudim se pozdmihugi k
tobě mysl swau, a srdce mé z lože bjdny taurj
rozhrůru k tobě přinášegjc ti oběť rannj, oběť u-
trpenj swých. — Neměl gsem práma očekáwati
dněšňjho dne, an smrt této noci na tisíce spolu-
bratřj mých pobrala, a na wěčnost odstěhomala.
Wšickni ti ořusili smrti, gá pať, ó Bože můg!
gá neynehodněgšj gestě žigi, moha se káti a tr-
pělimým snášenjm trápenj swého zalíbenj twého
sobě žiřkati.

D, Bože srdce mého! zpět se ohlžžim na dni minulého trápení, však i na hříchy své, a děkuji tobě upřímně, že mě trefceš, bys mne na věčnosti ussetřiti mohl. Bože dobrotivý! věrnau a spravedlivau rukau odvažugeš trápení, kteréz sessláš na mě, a ge na krátký toliko čas dopaussťege, odměňuješ ge sláwau věchnau. Proč bych naříkal, že sláwy tvé gsem blížek? Neměl-liž bych se raděgi z toho štěstí radowati, a tobě děkowati, že snad gessťe dneš ke kúrům blahoslavených připočten budu?

Ba právě, ó Bože můg! těšim se na spatkení twého božského obličje. — Modlitbau, trpělivostí, a odewzdáváním-se do vůle tvé budu se připravowati, bych před tebe přigda tobě se zalíbil. — D, dne přestřastného! který mě tak blízko k Bohu dopraví, že moci budu před trůn geho se wrhnauti, gemu se klaněti, díky wzdávati, a věčně ho milowati.

D, Maria, matko milosrdenstwí, gedínká po Bohu naděge má a důwěro! budiž a zůstaniž mi matkau milosrdnau. S ty swatý anele strážce můg! ostržhey mě. Všicchni swatí milí! proste za mě nyní i w hodinu smrti. Amen.

P á t e k.

D Bože můg! Stěe nebesťí! a t. d. gafo w neděli.

Nábožné myšlénky.

Bože, dobrotivý a laskavý Otče! s pomocí tvou opět gednu noc velmi traplivou jsem přestál, a nové gitro uvádí mi na mysl ono nové věčné gitro, kteréz mi se již brzyčko zgemí. — S, gať pať mi bude, až se tam probudím? — Zať gať tato utrpení plná noc uplynula, tať i ta poslední noc, noc neybolestněgšší zmizí, a duše má životem novým, radostí novou nekonečnou obdařena bude. Toto tělo porušitelné vezme na se neporušitelnost, nesmrtelnost, štěstí mého nebudě konce. —

Ach žádám sobě býti s Zejším. — Nebe gest mau milau otčinou. Zde na zemi v slzách jsem rozšival, tam v radosti budu žíti. — Snad ó Bože! snad již brzy mi nastane swjtání věčnosti. Snad již zde pro mne žádné noci nebude, žádného křivení, žádného utrpení. — Ach Bože! taužím po přibytíu v království tvém. — S, Zejšší! přigdiž, přigdiž brzy, vzdychám po tobě. — Hosana Synu Dawidowu: požehnaný genž se bere ve gménu Páně!

S, Maria, matko milosrdenství, gedínká po Bohu naděge má a důvěro! budiž a zůstaniž mi matkau milosrdnou. S ty swatý můg angele strážce! ostřihy mé. Všichni milí swatí! proste za mě nyní i v hodinu smrti mé. Amen.

S o b o t a.

S, Bože můg, Otče nebeský! atd. gaťo v neděli.

N á b o ž n é m y š l é n ě y.

Opět mi den nastal; buď Pán Bůh za to pochválen. Pochválen budiž Nejvyšší, Bože a Spasiteli můj! tvé gest vítězství nad smrtí a peklím; Tobě volá tisícero a tisícero hlasů: Svatý, svatý, svatý Pán Bůh zástupům! — Brzy i já tento chvalozpěv s oněmi nebeskými knížaty před trůnem Božím prozpěvovati, a věčně u Boha trvati budu.

O, Bože a Otče! blauihau opět a trápení hogneau noc sem probděl a promýdnychal. Ach! wšlecko wůkol mě gafo mrtwo w hlubokém snu bylo pohřženo. Ty wšlak Pane! bde a žiw bylš u mne. — S za tmy noční widěls bídu a nauzi mau. O, Otče můj! zůstaň při mně až do skonání, a neopaušstěg mě ubohého. Ba, právě gfi při mně Pane! Tyš při mně! A wypráhne-li duše i tělo, předce zůstaneš při mně, a budeš srdce mého neykladšji potěchau. — Tyš má sláva; na tobě spoléhá spaseu mé, naděge má i blaženost.

O, Bože můj! gať blauiho gsem požjwáwal šna, neykladšjiho w celém žiwobytí občerštwení, a ani gsem tobě, dárci neděkowal, a nyní bych měl reptati, že mě šen pomjgi? — Ach, nikoliw! raděgi se ž noci bezsenných budu radowati, geličož s tebau Bohem mým bez přjtrže rozmlauwati, a tobě řjci mohu, co mě sužuge, a čeho se obáwám. — Ach! kdo pať wj, dočkáu-li dnešního wečera? — Než, staň mi še, Pane! co ty chceš. Tobě žigi, tobě umjráu, twůg gsem věčné.

O, Maria, matko milosrdenstwj! gebinká po Bohu naděge má a důwěro! budiž a zůstaniž mi matkau milosrdbnau. S ty swatý můg angeli strážce! ostrýhen mě. Všickni milj swatj! prosťe za mne nynj i w hodinu smrti mé. Amen.

Modlitby večernj a rozgjmánj na každhý den.

N e d ě l e.

O, Bože můg! s pomoci milosti twé stráwil gsem opět gedem den, a ačkolim mnoho trápenj s sebau přinesl, předce byl dobročinný dáreč z ruky twé otcomské, bych se we štkole utrpenj wždy wjce a wjce zdořonalowal, dořawadžby se čas řagjcnosti mé ku konci neschýlil, a gá odpustěni twého hodným se neučinil. Protož, Otče neyřastawěgšj! děfugi tobě, a prosim tě, gačo apostolowé gdaucj do Emausu prosili: Pane! zůstaň se mnau; ne-neboť se připozdjwá; čas žiwota mého se nachyluge ku konci. — Ach! Bože neymilegšj! gať dlawho to gestě asi bude se mnau trwati, nežli wypršj hodina laučenj, a nežli zawolán budu od-tud? — Posilniž mě řlabého, a po řkončenj žiwota wezdegšjho přigmi milostiwě dussj mau. —

Sežjšj neymilegšj, wykupiteli můg! z lářty k tobě rád budu pjti řalich utrpenj; neboť co po-čážj z ruky twé, gest řpasenj a pořehnánj. — Budiž welebens gmeno twé! — Dusse má řpolé-há na řlowu twém, a w tebe se důwěruge; ne-boť milosrdenstwj twého nenj řkonce.

Nynj přáteli nemocný! zpytug svědomí své, a dotazug se sebe samého: Učinil jsem dnes něčehož, čehož bych pykal, kdyby mě smrt této noci přenáhnila? — A pak pokračug:

O, Bože můj! s litoostí trpěau myznámám vinu svou, ach! má vina, má vina, má neměšší vina! a protož prosím neblahošlaveněšší Marii Pannu, svatého archangela Michaela, svatého Jana Křtitele, sv. apoštolů Petra a Pavla, a všecky milé svaté, by za mne prosili, abyš, ó Bože! hříchů mé mi odpustil šrže Ježíše Krista Pána našeho. Amen.

Nábožné myšlénky.

Všemohaucí věčný Bože! obrať tvář svou ke mně ubohému hříšníkú, a vyslyš prosbu mou žalostnou. Ach Otče, nemilešší Otče! k tobě poždvihugi ruce své, spomozíš mi, neboť celau důvěrnost svou skládám na tvou dobrotu.

Bože nemilešší! mnoho trpím, a i tohoto dne trestající ruka tvá těžce na mne doléhá. Z rána, k poledni, a na večer žaloval jsem ti bídu svou, křivlel, a volal jsem: Pane! spomozíš mi, ať neotonu v sauzení mém.

Pane! ne podle hříchův mých třešci mě, aniž mě kárey dle příšnosti své; neboť pomniš-li na hříchů, kdož obstoj před tebou? —

Bože nemilešší! nepřipomínej sobě hříchů mladosti mé, ani má nesmyslná přestaupení, nýbrž pomni na milosrdenství své, gehož geš bez konce.

Iméno tvé budiž velebeno, Bože! genž mi-

loſrdenſtroj proukazugeš, a hřichy nám odpauſtjě !
Sméno twé budiž chváleno na věky.

Swatá Panno Maria, matko mocná ! vezmi
mě této noci pod ochranu ſvou. — Swatý anjele
ſtrážce ! bdi nade mnau, a chwal Boha miſto mne,
ědyž odpočjmati budu. — Všickni milj Swatj !
preſe za mě nynj i w hodinu ſmrťi, ſtrže Sežijſe
Kriſta Pána naſſeho. Amen.

P o n d ě l e k.

Ů, Bože můg ! ſ pomocij miſoſti twé a t. b.
gaſo na neděli.

N á b o ž n é m y ſ l é n ě y.

Ů, Bože a Pane můg ! tať tedy i tento den
minul, a žde neſpatřjm ho wjce ; tam pať ho opět
nagdu, ědežto ž toho, gať dobre neb žle gſem ho
užil, gaťož i ž celého žimobyťj ſvého budu muſeti
aučty klaſti. — Ů, bydy aleſpoň dni nemoci ſvé
byl bez hřichu žtráwil ! —

Kle i noci naſtáwagjci ſtrachugi ſe, ſe ža-
rmauceným ſrdcem přjſtj gegjmu hledjm w ſtrje.
Pomožjž mi Pane ! a žaſtup mě, až ſe počne ſau-
ženj waliti na mne. — Ů, ó wſſewědauci, před-
žwjdáš, co mě této noci potká : Žrápenj čili po-
řog, ſlžy čili ſen. — W mcci twé ſe wynacházjm,
kať Pane ! ſtaniž mi ſe dle wůle twé.

Uznáwám Pane ! že dobrý aumyſl ſe mnau
máš. Nemoc má geſť čas miſoſti, ěteréhož gſi mi

popíál k počinj. — D, Dítě! denž, bych této milostivé lhůty k spasení svému použil.

Díky tobě, Bože nehybnosti! za tento den plný utrpení, kterých jsem přestál. — D, svaté hodiny, kteréž jsem vzdychaje na lůžku bolestném co na kříži trávil na modlitbách! Všlecho, ba, Bože můj! všlecho budiž k tvé cti trpeno a snášení. — Božskou ochranou tvou zastíteli očekávám nastávající noc.

Snad bude truchlivá, bolestí plná — snad poslední života mého. Gať se ti ljbí, Dítě! staň se vůle tvá.

Svatá Panno Maria, matko mocná! vezmi mě této noci pod ochranu svou. — Svathé angele strážce! bdi nade mnou, a chval Boha Pána mého, když budu odpočívati. — Všichni milí Svathé! proste za mne nyní i v hodinu smrti mé, strže sežijše Krista Pána našeho. Amen.

M u t e r e k.

D, Bože můj! s pomocí milosti tvé, a t. d. gať na neděli.

M á b o ž n é m y š l é n ě y.

D, Bože můj! opět geden den sauzení minul, a děkuji tobě, že gsi mi dal tolik síly k snesení břemena, kteréž bez pomoci tvé byl bych neunesl. — Nezmilegší Dítě! přispěj mi dále gestě pomoci svou, až konečně poslední života mého večer se

myslíte, když všemu sauzení mému učiní konec.
— Měl-li by pak čas mého utrpení déle trvati, i
v tom staň se nešťastnější vůle tvá. — Tobě
žiji, tobě umírám. —

Bože spravedlivý! gafo dítě s pláčem tě
prosím, buď mi milostiv, a třešci mě tuto gafo
otec, byš mě tam nemusel odsauditi gafožto saudce.

Bože, Bože můj! neopouštěj mě v bídě
mé. — Nevím gafo, a gafo velmi traplivé noci
vstříc vzdychám — snad bude ze všedy neboleš-
nější! A, ó Pane! kde budu zítra? — Ach! líbám
ruku navštěvující mě, gestit ruka Otce nešlepního.
— Š dnešní den byl dar nebeských milosti tvé; ne-
boť mdloba má připamatovala mě na to, gafo bj-
dné stvoření jsem, a gafo mnoho mi gestě trpěti za-
potřebj, nežli bude očistěna duše má, a Bůh ney-
dobrotivější řekne: dosti již.

Swatý, spravedlivý Bože! gafo neomyšleně
nešťastný byl bych, kdybych bez pokání, kteráž ne-
mocen na lůžku svém činím, byl musel před saudnou
stolicí tvau se dostavit. — Díky tedy tobě, ó Bo-
že! za každou hodinu utrpení, které na mne ubohého
hříšníka z paubého milosrdenství dopouštíš. — A
měl-li by snad den tento mým posledním býti, a my-
lévám-li Pane! před tebou naposledy vzdychy své,
dey, by mi smrt nepřicházela hrozná, nýbrž bych na
krůž svůj k umírání mému odhodlaný pohližege oči
zamřel, na srdci Ježíšově duši svou vypustil, aby
poslední pomyslení mé bylo: Ježíši! z celého srdce
tebe miluji.

Swatá Panno Maria, matko mocná! vezmi

mě této noci pod ochranu svou. — Můj svatý angeli strážce! bdi nade mnou a chval Boha místo mě, když budu odpočívati. Všichni svatí! prosťe za mě nyní i v hodinu smrti mé, šťrže Sežijš'e Krista Pána našeho. Amen.

S t ř e d a.

D, Bože můj! s pomocí milosti tvé a t. d. gafo na neděli.

N á b o ž n é m y š l é n ě y.

Bože neymilegšij! večer se přiblížil, a kdo wj — přečkám-li tuto noc? — D, byt byla již minula! — Všecťo wůkol mne na spanj a odpočinutj se odebjrá, ale gá? Však ach! i giných na tisíce gafo gá wzdychagi, a na loži swém aumeřagjce wolagi: D, Pane! spomoziž nám. — Ty, ó Sežijši! nesl gš'i břjmě hříchůw našich na ramenau swých, a dobrowolně gš'i se obětowal gafožto obět smjřenj, protož woláme k tobě w čas bjdj: Pane přigď a wyswobod náš! —

Sežijši, Spasiteli můj! nepřestanu wolati a profiti, dořawadž se nade mnou nesmilugeš, a nepožehnáš mě. — Od tebe, Bože můj! pocházi řaždá potěcha; a s pomocí twau snesu trápenj i této noci, a trpěliwostj přemohu ge.

Bože! tyš wěrný, a nebudeš mě zřausseti nad sílu mau. — Tobě se oddámage nebogjm se ani pekla samého. Ty, ó Pane! gš'i se mnou, gš'i mým spomocnjkem, mau sílau, mým wyswo-

boditelem, na tebe se bezpečím. — Ne gménu Páně dám se do boje, neboť se gedná o korunu věčné slávy, gedná se o nebe. — Bůh mě zaslává, kdož mi usťodí? —

Bože můg! blaubo giž trmá cestovánj mé po moři divém zfaussenj a bogů; brzý se dráha skončj, a w pozdálj giž widjm zem odplaty; brzý se tam dostanu. Potom, ó Pane! setřeš slzy mé, a nebude ani smrti ani bolesti wjce, nýbrž plno radosti na věky.

Uch, Pane! gať welmi taužj duše má po položj věčném, po přjbytku nebeském! Prodlaužjš-li cestu mau, rozhogniž taťé mau trpěliwost a šlu.

Swatá Panno Maria, matko mocná! wezmi mě této noci pod ochranu swau. — Můg swatý angele strážce! bdi nade mnau, a chwal Boha wjsto mne, kdýž budu odpočjwati. Wšickni swatj milj! proste za mne nynj i w hodinu smrti mé strže Sežjše Krista Pána nasseho. Amen.

Č t w r t e k.

D, Bože můg! š pomocj milosti twé a t. d. gaťo w neděli.

N á b o ž n é m y š l é n ě y.

Stče nebesť! ruce i srdce své zdwojdam k činěnj djků, a welebjm dobrotu twau otcowškau. Dal gš mi trpěliwost, i pomáhal gš mi snáššeti

utrpenj dennj, a budeš mě i noční deň pomoci swau podporowati, bych se bolešti nepoddal. — D, gať blaženě aučiněge na mě nemoc má, řbyž gfi še mnau, Bože můg!

Za dnů zdrowj swého býwal gsem etrošem bñjchů, a zapomenul gsem na Boha. Stynj wišat gináť. — Wzdychánj a lkánj gest má rozprávka, a smrt gest společnicj mau, kteráž je ani nehne ode mne. — Ale ačkoliw museti budu traxhau smrti audeljm fráčeti, ničehož zlého je nebojmi, an ty, ó Bože! gfi še mnau

Pane Bože můg! krátkost žiwota mého ořázal gfi mi, a widjm, že dni žiwota mého zmizeliy gaťo řauř. Ach wzhledni na mne opuštěného, a deň mi řdnatosti, bych wřecko zlé, což poslednj hodince mé hrozj, řtatně přemohl, a řoruny bla-hoslawených dosáhl.

Blaze mi, ó Bože můg! žeš mě pořořil. — Uřžko mé boleřtné gest očistec, z něhož wngde duře má uzdrawená, by mohla wřgiti w radost wě-nau. — D, té blahé útěhy! žiwota tohoto řtrařsti mám býti zbawen, a počti žiwot nowý. A Bohu mám přigiti, řbežto Spasitele swého twáři w twář spatřim, a geg milowati, wěčně milowati budu. —

Bože a Stěel! dal gfi mi práwo, řynem twřim býti; řauřjm po tobě, deň mně podjlu ořcowřkého w nebesřch. — Žiwotem i řmrtj wládneš, a pořogně ořekáwám hodinu, w řterau mě řawoláš. — Pane! brzy, ó brzy giž hodina wyswobozenj nařřtane! Přigmi mě do řřálowřtwj swého.

Swatá Panno Maria, matko mocná! Vezmi mě noci této pod ochranu svou. — Swatý anjele strážce můj! opatruj mě, a chval Pána Boha místo mne, když budu odpočívati. — Bůh milý svatý! prosťe za mne nyní i v hodinu smrti mé, škrze Ježíše Krista Pána našeho Amen.

P á t e ř.

D, Bože! s pomocí milosti tvé a t. d. gafo v neděli.

M á b o ž n é m y š l é n ě y.

Pořorně pozdvihugi v tuto dobu večerní hlas svůj k tobě, ó Bože můj! přinášeje bolesti a utrpení dnešního dne za oběť večerní, prosím, bys milostně vzhlédl na mne, a gsa slitovnětém mým, noci této srdci mému ulevení s wýsosti seslal.

Pane, Bože můj! nedopausťtég, bych v bolestech nemoci své proti prožřetelnosti tvé reptal, nhbrž den, by památka umučení Ježíšova byla mau zbraní proti hrůzám smrti. Bože můj! dalť gfi mi zbraň wjry do ruky, přidej toliko gestě toho, by mi se statnosti dostávalo k přemáhání autoků nepřitele zlého.

Bože! v tebe daufá duše má, nedeň, by byla zahanbena v naděgi své. — Přislibugi tobě, že ostatek života svého k tebe ctí tvou wynaložim. Uzawřel-li gfi pak sám u sebe smrt mau, pamatug na milosrdenství své, a nedeň mi býti zahan-

benu. Nepřipomínej sobě hříchů mládosti mé, nýbrž pro gméno tvé svaté milostiv mi buď.

Sežijši! tyš mě vykaupil, tyš Beránek Boží, genž gsi hříchů světa na dřevě kříže shladil, pročez z celého srdce se důvěřuji w tebe; wjm wšak také, ó Sežijši můg! že tuto trpěti musím, dych-li aučasten býti radosti věčné. Protož tě prosím, posilň mě slabého, bych srdnatě snášel, a blaženosti věčné hoden byl.

Ach Bože můg! brzy se budu bráti ku skončení, a gelikož té doby nebude mi lze k tobě wolati, rozhovám tě giž nyní w tomto okamženi, gaťobych giž skutečně život opauštil: Stče! piššla hodina má. — Milostiv mi buď, a odpusť mi hřichy mé.

Svatá Panno Maria, matko mocná! přigmi mě této noci pod ochranu svou. — Můg swatý angeli strážce! opatrug mě, a chwal Pána Boha místo mne, když budu odpočívati. Všickni milí swatí! prosťe za mě nyní i w hodinu smrti mé. Amen.

S o b o t a.

O, Bože můg! s pomocj milosti tvé a t. d.
(gaťo w neděli.)

Nábožné myšlénky.

O, Bože! Stče milosrdný! ty gsi potěšení trýpcích, ty gsi můj mé podpora, kteréz se nespustím. Bez mocné pomoci tvé giž dámono byl bych

vo praudu trápení utonul; ale milost tvá mě dr-
ží, a také mě tento celý týden zachovala v
šťastí; za to tobě vzdávám díky, a raduji se,
žeš mi ještě žítobytí popřál, bych milosrdností
tvou vyžít, a trpělivostí odpustění hříchů do-
jíti mohl.

Co trpím, Bože nemilejší! těžké jest, bolí
a pálí, ale velmi nepatrné jest u přitomnosti k
tomu, čehož jsem za hřích své zašloužil.

Uch! zaměněn jsem na lůžku svém, jako
Jonáš v břiše velryby. Jonáš chtěl Bohu utéci;
Bůh ho však našel, a pokáral ho. — Bože! i
mne jsi našel, a třeščí mne; však i vysvobo-
díš mě, jako jsi vysvobodil Senáffe z tlamy
dravého mořského velkána. — Bůh obližím so-
bě pokání Minivetových odňal od nich metlu; tak
i na mou šajcnost Bůh vzledne, a odpustí mi.

Do daufage, Bože můj! děkují ti za den
ztrávený, a s potěšením očekávám noc zovající
mě k odpočinku. Nagdu-li pak počoge, kterého
mi slibuje? — Uleví-liž s večerem bolesti denní? —

Bože! tys Pánem dnů i nocí, a jsi se mnou,
nechť bdím a trpím, anebo spím. — Proč bych se
bál a strachoval? Bždněť pak, přigde-li na to,
bude to tvá ruka, kteráž mě temností smrti do
světla věčné blaženosti domede. Na tobě zavlá-
dám důvěru svou, ó Bože! a v té důvěře za-
mčnu oči bez starosti, procitnu-li na tomto, neb na
onom světě. Buď gať buď, Otče! v tvých ru-
kách jsem.

Tak jako sám za sebe, tak Otče! i za své

přikuzné prosím, kteřj ošolo mě plačj. Schraňug
ge, neboť i gegich Dtcem gšj. Uměš ge po cestě
trhých swatých přikázanj k ctnosti, byš ge něbdy
také do věčné blaženosti přigmauti mohl.

Brzy přigde ó Ježíši! ono ošamženj, w kte-
rémžto mě z tohoto swěta powoláš. Aniž se tře-
su, milerád se obtud odebjrage, bych k tobě se
dostal, a u tebe zůstal. — Gaš předobrotivě še
mnau zamenššijš, ó Ježíši, Spasiteli můg! Ne-
mocj napomjnąš mě, bych se přihotowil k přjstj
tvému. — Přigdiž, ó Pane Ježíši! hotow gsem;
ba hotow.

Swatá Panno Maria, matko mocná! při-
gmi mě noci této pod ochramu širau. — Swatý
můg angele strážce! opatrug mě, a chwal Pána
Boha místo mne, když budu odpočjwati. — Wši-
cni milj swatj! proste za mě nynj i w hodinu
šmrty, šrže Ježíše Krista Pána našeho. Amen.

Ošěl naše swaté.

Milý nemocný přjtelj! za zdramj swěho
chodjwal gšj snad rád a často do chrámu Páně
na mši swatau, wida tam Spasitele swěho, an
se Dtcj nebeskému za oběť přinášj, rowně že ne
gednau gšj sobě pomyslil: Bože nermilegšj! ó bych
se mohl také učiniti obětj tobě ljbeznu; ó bych
mohl z lášky k tobě umřiti gašo Ježíš zemřel a
tobě se obětomal! — Modljwal-li gšj se tenkrát
ze šrdce, wyslyšena geš nynj modlitba twá, ne-

boť ti Bůh nyní příležitost poskytl, bys mohl z lásky k němu umřít. — Také sobě velikých zásluh u Boha nashromáždíš, budeš-li na lůžku své nemoci častěji mši svatě přítomen, a obnovíš-li předešlou svou toužebnost a žádost pro zproštění. —

Muže, milý nemocný příteli! Slyš z rána na mši svatou zvoniti, představ sobě, jakobys hlasem angelským byl volán na horu Kalvářskou k oné veliké oběti, která na smíření člověčenstva s Bohem má konána býti, abys viděl, jak draze Syn Boží vykupuje lidské pokolení. — Představ sobě, jakobys Ježíše viděl a slyšel, an dolů s kříže mluví: Kdo kříž svůj s trpělivostí a odvedeností do vůle Boží nese, není mne hoden. — Vychom se tedy milého Pána Ježíše hodnými učinili, musíme s křížem za ním jít, a na tom kříži Bohu se obětovati, jako on se obětoval za nás. — Bůh s námi tak nakládá, jako se Synem svým. Máme, jako Synu svému hořkých kalich utrpení podávat. — Spasitel náš tomu chce, bychom jako on kříž nesauci, jeho následovali. Sama Maria Panna, svatá matka Ježíšova, by nám lásku svou k nám dokázala, provede nás na horu Kalvářskou, bychom utrpení své k nesmírnému utrpení syna svého nemilejšího přirovnávající, s ním se i spogili. — Vzhýbáme-li v bídách a nauzi svatě o pomoc, také jen kříž nám poručejí, poukazují nám na svůj příklad, bychom jako on ukřižovaného Ježíše následovali. — Učiníme-li tak, vezmeme také podíl na slávě, kteráž sobě křížem vydobyli.

Bůh člověku smrtelnému nemůže uděliti větší milosti, jako když ho nechá se synem svým vlastním uřízovati, by s ním mohl někdy i kralovati. Tototě pravda, kterauž nám negevilo ani tělo ani krev, nýbrž Dtec wymoleným jím, kteréz za trpětle ustanovil. — Pevně můžeme za to míti, že čím větší a těžší kříž, tím větší milost se nám uděluge. — Kříže, které nám Bůh ukládá, na začátku toliko trpké býwají, ku konci pak stanau se věčnými radostmi. — Neuděluge Bůh koruny, leč po bogi.

Nemoc, w kteréz gfi nyní postaven, gest bez pochýby ten nejtěžší kříž ze všech, kteréz gfi dosawade nejl; gestit ale také nevgistěgším znamením, že Bůh cosi velikého s tebou obmenší. — Doneš gen kříž svůj až na horu Kalwárskou, na ono posvěcené poprawiště, na kteréz Bůh vždy se zalíbením hledí, poněwadž i geho vlastní Syn na něm trpěl, a se obětował. — Tam wišak nyní není cesty kratší nad cestu do chrámu Páně, k oltáři, kdežto živý Syn Boží až do skonání světa zůstane, denně při mši swaté Dci svému nebeskému za nás se obětuge, a sebe dáwage za spášení naše.

Šťá nemocen neníužes do chrámu Páně giti; Bůh wišak rád to widí, když oné velké oběti na Golgotě, na smýření konané, w duchu s pobožností přítomen gfi, což se snadno následujícím způsobem státi může.

Zaužebnost nemocného, býti přítomnu při mši svaté.

Wšewědauci, dobrotivý Bože! genž prozíráš wnitřnost srdce mého, známo tobě, gať nynj taužim býti w chrámu twém při mši swaté, oně ta- gemstwj plné oběti, a smrti křiže Spasitele mého; poněwadž wšsať nemoc má miloši té mě zbarwuge, přibližugi se k oltáři s tjemže citem, gaťobych na hoře Kalwárské byl přítomen, a očima wlastnjma widěl Sežjše, an trpí, křwácí a umírá.

(Nynj wezmi křiž, a ljbage ho rci:)

O, Sežjši, Bože a Spasiteli můj! gá bjdný hřjšnjiš litugi ze srdce, že gsem tebe nehwětiš a lásky nevhodněgšj dobré tať často a těžce urazil. Hořkau ljtosti gatý obgjmám a ljbám swatý křiž twůg, slawné znamení mého wykaupení, a klaním se tobě s uctiwostí gaťožto umjragjcimu Bohu- člowěku. — Ach Sežjši! gať boleštně tuto wišjš! — Hřebý probodány gsau nohy a ruce twé, a twá drahá krew cedí se z ran twých na zem. O, Sežjši! nech ať ta drahá krew na mne ubohého hřjšnjiša teče, bych od hřjchů očišćen a twé smrti křiže hoden byl.

(Předstaw sobě, gaťobys znamení k poždwiho- wánj Wyšel.)

Neymilegšj Sežjši! tys řekl, že až kndeš po- wššien wšsecko k sobě pgtáhneš. — Wypln žaslí- bení swé, a táhni mě k sobě, bych na kćení rá- ně twé, na srdci twém zemřel.

O, božjstý, pro spasení mé uťřižowaný Sežj-

ſſi! při každé mſſi ſvaté obětugeš ſe Otci ſvému nebeſkému za náš ubohé hříſníky. Dbrať oči ſvé miſoſrdné ke mně, dítěti nemocnému, kteréz tě čaſto urazilo. Vſſecko, co trpím, budu za třeſtání ručy tvé otcovſké považowati, a trpělivě ſnáſſeti, bych odbenwal za prowinění ſvá. By ſe wſſať poſání mé tobě líbilo, připogugi utrpení ſvá k utrpením Sežſſowým, a s ručama k tobě zdwiženým wolám: Otče! milý Otče a Bože! třeſten mě zde, genom na wěčnoſti mě zachowey.

Díky tobě, ó neydobrotiwěgſſi Sežſſi! žeš mě nemocí gaſo na kříž přibil. — Sám ſobě ničy bych byl kříž neuložil, a tať bych byl zemřel bez poſání. — Ach Sežſſi můg, za to tě žádám, dey mi taťe zmazilau myſl a ſſlu, bych gaſo křeſtan trpěl, a přehořké unučení tvé wždy před očima měl, by mi trápení má byla pramenem záſluh.

O, Sežſſi můg! autočſſtě mé a naděge má! deož mi ſe po přeſtálé ſtraſti w ſlávě tvé widěti, bych tě s kůry blaſlawených chwálil, milowal, a tobě ſe na wěky wěkům klanił. Amen.

Přjtelí nemocný! gſi-li ſnad geſtě w taſowém wěku, w kterémžto dalſſjho geſtě žiwobyti geſt ſe nadjeti, a bylaliby ſmrt twá pro dítě tvé, neb poſremné a přjbužné geſtě přjliſ brzká, a náſledowně welfým neſtěstím, ſmjš, neboli raděgi máš modlitbou ſwan o uzdravení s pewnou důwěrností čaſtěgi opakoati, a gaſo Pán Sežſ na hoře Olivetſké proſiti, by odſtaupil od tebe kalich ſmrti. Proš wſſať s pewnou wěrou gaſo onen

nemocný v evangelium: Pane, chceš-li můžeš mě uzdravit. Bys žívanu důvěru v sobě vzbudil, čti, co pravěno bylo v díjku prvním o důvěrnosti v Pána Boha.

Modlitba za uzdravení.

Všudy přítomný, věčný Bože a Otče! k dobrotivému a otcovskému srdci tvému volám, hledaje pomoci v nauzi. Sám sobě pomoci nemohu, aniž z lidí kdo může mi pomoci, a krom tebe neznám žádného, kdo by mě uzdravit mohl. — O, Bože nemilegšij, tyť mě tisícerým způsobem z bídý mé můžeš vytrhnouti, a ačkoliv nenahlížím, kterakby mi sromoženo býti mohlo, předce věřím, že mě od bídý mé vysvobodíš, a mě zachováš, bude-li to tobě ke cti a mně k spasení slaužiti. — Posilň mě u vjře, bych, čím vjce se vůkol mě setmívá, tím důvěrněji světla tvého očekával. Denž, by pokussení, utrpení a mdloba mne pokornějšij učinily, nedopusť vsať, by mě naděge zbavily.

En, Bože můg, kterýž gšl Israele z nenhlubšijho otroctwí vytrhl, i mne, uznáš-li za dobré, od smrti mně hrožící vysvobodíš a uzdravíš. — Enš Dawida hříchům geho zbavil, a také mně přede všijm gíným pokléšty mé odpustíš a promineš. — Enš po dneš onen milosrdný Bůh, genž gšl byl od věčnosti, a odpustíš hřijšijku

řagjcimu dneš, gafo druhdy Dawidowi fráli pla-
čjcimu gſi odpustil.

Dobrotivý Bože! genž gſi wyſlyſſel modlit-
bu Ezechiaſſowu, wyſlyš i mne, an tě wžywám z
hlubokoſti bjdy ſwé. Umrú, a weta bude po mně,
nepříspěgeš-li mi ku pomoci. — Odpuſť mi hřjdy,
a pomni na mne dle neſmýrného miſořdenſtwj ſwé-
ho. — Ach Otče neymilegſſj! aužkoſť ſrdce mého
geſť weliká, wnyweď mě, a wytrhni mě z nj.
Z hlubokoſti wolám ſ tobě, Bože můg! ach denž
přigjti wolánj mému ſ uſſjm twýni. Wyſwobod,
potěš, zachowey mě, bych i gá žkuſim moci twé
welebil twé ſmilowánj. Wiſſecka naděge má na
tobě ſe zařládá, nedopuſť, bych byl zahanben.
Denž mi naležti miſořť twau, ó Bože můg! a
wyſlyš mau ſynowſſkau proſbu.

Swatá Maria, matko Spasitele mého! tyš
autočiſtě hřjſſnjků, pomocnice nemocných; wzhle-
dnu na mne miſořdně w nauzi mé, a pomoz mi
ſwau mocnau přjmluwau, by nemoc má, poťudž to
ſ dobrému, uléčena, a aužkoſť duſſe mé w radost
proměněna byla. — S, ty potěſſenj zarmaucených!
ſ tobě wolám w nemoci ſwé, napomáhey mi, ne-
boť gſi žádného geſtě neodmrſſtila, genž tě o přj-
mluwu twau wžywal. — S, ſwatá Panno, genž
gſi porodila život, ſřrže řterý wſſicřni lidé život
magj, nedopuſť, bych tať záhy ſmrtj byl zachwá-
cen, gináš-li dalſſj žiwobytj mně a mým potřeb-
no neb užitečno geſť, a zwláſtě geſtli ſe cti Syna
twého božſtého ſlaužití může.

Modlitba před zpovědí.

Wšemohaucí, dobrotivý Bože! gažbych gá
býdný hříšník dosti mohl wychváliti milosrdenství
tvé, že gsi mně neynhodněgšimu gestě tolik ča-
su popřál, bych se z hříchů svých wyznati a smá-
lost pokání s přípravau slusňau přignutí mohl.
— Ach! ne, milegšij Bože, a Dítě! negsem s to
za tak welikau nezajauženau milost hodně tobě
poděkowati; neboť kdybyš mne nebyl to nemoci
postavil, bez příprawy byl bych na wěčnost ode-
šel. Ach! s gáka uzkostj a w gácm zmatku
bych byl ducha wypustil, kdyby mě byla smrt bez
pokání uchwátila! — W tom se zgewuge patrně
tvé božské milosrdenství, kterěž nechce, by hříšník
zahynul. — Nuže tedy, Bože můg! daušage w
milosrdenství své a w zásluhy Spasitelowny, chci
se před stolicí twau dostawiti, a knězi, gemuž gsi
moc dal, we gměnu tvém od hříchůw mě rozvá-
zati, že svých chyb štrausseně se wyznati.

Ach Bože můg, Dítě neymilegšij! gažožto
řagjci hříšník wzhwám tebe, a prošim s rukama
sepiatýma o twau lásku, gjžto gsem se hřichy svých
mi nehodným učinil. Nynj wišak željm hříchů
svých s upřjmnau, hořkau bolestj, gediné proto,
že gsem tebe neynhššij a lásky neynhodněgšij dobré
gimi urazil. O, bych mohl pomolati zpět léta mi-
nulá, raděgi bych zemřel, nežlibych se gediného
toliko hřichu dopustil! Ba, až do posledního wzdech-
nutj prositi budu za odpustěnj hříchů. — Kaž-
dým slowem, každým skutkem wynasnažjm se dořá-

žati, že proviněni svých litugí, v milosrdenství všlať
 Boží dašám, a v zásluhy Ježíšovy se důvěruje,
 umírám. — Opuště mi Otče milosrdný! a nezpomínej na hříchy mladosti mé; neboť gest gich bez počtu. Volj mě to z hlubokosti srdce mého, že gsem tať mnoho let v hříších ztrávil; ale nyní silně činjm předservzetj, všecťo, co trpjm, mau bolest a bídu, bych zadošť činil za hříchy, trpělivě snášseti. Denž mi ó Bože! milost twau, bych náležitě poznal, gať welice před tebau winen gsem, a přigmi mě, syna ztraceného, a žalostně se opět nawracugjícího na milost. — Ach, dobře welmi to znamenám, že není pro mě spasenj, kromě v Ježíši, žádné potěchy, kromě v ranách — žádného uzdravenj, kromě v křvi geho. Za wjra mě slij, fdyž aužkost srdce mé setřiti chce, v té wjře dychi setřwati až do smrti. Tuto mocnau wjru denž mi, a zachoweyž mě v nj ó Bože! škrze Ježíže Krista syna twého Pána našeho. Amen.

Modlitba po zpovědi.

O, Bože, ó můg nendobrotiwěgšj Otče z gať kji mám, bych tobě za milost obdrženau, za odpustěnj hříchůw mých, gať se patřj poděkowal? — Budiž gméno twé welebno, tys milostiw, odpustil gšj mi, a ulčil gšj rány duše mé. — O, mne šťastného! i opět gsem synem svého milého Otce, kterýžto se nade mnau smilowal a hříchy ode mne odňal. — O, Bože můg! gať dobrotiwý gšj;

netoliko lásku otcovskou opět gšmi daroval, nýbrž i zásluhy utrpení a smrti Syna svého Ježíše Krista, gehožto nejsvětější křoví očistěn nyní před tebe předstaupím. S anjelé radugi se z dosažení mého milosti své, na věky velebjce dobrotu tvoau.

Bože dobrotivý! zkusil jsem, že Ježíš mocným gest prostředníkem mezi tebou a hříšným kagícím. Sřrže něho, sřrže Pána Ježíše jsem opět milost obdržel a stal jsem se synem Božím, a dědicem nebes. — Bůh, Pán nevyšší, gest Otce mým, genuž se w Synu a Duchu swatém klaním, a gehož brzy giž w království geho viděti, věčně milovati a chváliti budu. — Ježíš, přítel hříšníků, smiloval se nade mnau, miluge mě opět, vede mě vlastní rukau, — a an mi Ježíš přege, koho bych se měl obáovati? — Ježíš bude mi w hodinu smrti utěšitelem a wysvoboditelem. — Ježíš mě smrtí křije vykoupil, gemu přináležím, a svým on nedá zahynauti. — Ježíš sám smrt zkusil, a wí, co to gest umřítí; a on, až umřati budu, sám vlastní rukau podhlavníček mi podrží, by odchod můg k otci byl snadný a gistý. Ba, Ježíš, kterýž k lotru kagícimu Iloma milostná promluvil: „geště dnes budeš se mnau w rági," i mne přigme do království svého. Amen.

Modlitba před swatým přigimáním.

Wšemohaucj milosrdný Bože! s uctivostí se k božské Velebnosti své přibližugi, a prosím w nej-

hlubší poškození srdce svého, bys pomněl na onen slavný slib Ježíšem, Synem tvým nám učiněný: „Tělo mé právě jest pokrm a krev má právě jest nápoj, kdo jí tělo mé a pije krev mou, ten zůstává ve mně a já v něm. Být jsem chléb živý, kdo me mne věří, má život věčný,“ a t. d. Jan 6.

O Bože můj! gať potěšitelné a radostné jest toto ugištění pro mne bídneho hříšníka, když se opomazugí svátostí Nensvětější oltární, nensvětější tělo a krev Boha člověka na cestu k věčnosti přigmauti. — O, Bože! denž mi peronau rojru, synow-skau důvěrnost, a planauci lásku, bych ten duchovní pokrm s pravou pobožností a hodně přigal.

O, Ježíši můj! věřím v slova tvá. — Daufám dosáhnouti toho, co jsi slibil. — Tebe nade všecko miluji, poněwadž Bůh můj, lásky nenhodnější a nevněšší dobré jsi. — A poněwadž tě ze srdce miluji, bolí mě to, že jsem tě hříchů svými tolikráte, a tak tuze urazil. Ba roznávám se srdcem kagícím a strausseným Pánu Bohu všemohajícímu, Marii nenblaženější Panně, a všem svatým, že jsem gedem z nensvětějších hříšníků, a nehoden nensvětější Tělo Pána a Spasitele svého přigmauti. Než ach, přiliš toho pokrmu duchovního potřebugi, a žádostim jsem chleba života. — O, Ježíši můj! klaním se tobě gafožto Pánu svému, Bohu svému, svému Vykupiteli a Spasiteli. Ale, negsem hoden, ó Ježíši! bys messel pod střechu mou, pročez žádal bych sobě, bych dosti čist byl, a tebe do srdce

svého přigiti, a s tebou se spogiti směl; neboť
 netoliko tělo mé, nýbrž i duše má stůně; pročej
 prosím ó Sežjssi! rci toliko slovem, a uzdravena
 bude duše má. — O, Sežjssi, beránku Boží! ode-
 gmi hříchů mé ode mne, bych nejsvětější tělo
 tvé a krev tvoau hodně požíval. — Přigdiž ó
 Sežjssi můj! chlebe mocný! posilň duši mau k
 boží poslednímu. — Přigdiž ó Sežjssi můj! ty
 posílá má na cestu do věčnosti. — O, nejsvětě-
 ší tělo Pána Sežjssie Krista! posvět mne, a do-
 ved mne k životu věčnému. Amen.

Modlitba po svatém přigjdní.

O, Sežjssi můj, můj Bože a Pane! tobě
 chválá a díky, čest a klanění, žeš mne ubohého
 hříšníka namistjwiti ráčil. O gať šťastný jsem,
 že tě mohu w srdci svém pohostiti, tebe, gehož
 miluge duše má! — O, gaťá to milost, mjtí Bo-
 ha svého u sebe! — svého Stvořitele, Wykupi-
 tele, Spasitele! — Čehož bych se nyní obáwal,
 mage u sebe Boha živého Pána nebes i země?
 — Blahoslavený jsem, gaťo swatj w nebi. Bůh,
 věčný král, Pán zástupůw, wywolil sobě u mne
 přebýwati. Na tisíce blahoslavených duchůw rozná-
 ší se okolo lůžka mého, klanějce se Bohu w srdci
 mém. — S poklonau gegich spogugi i swau po-
 klonu, a prawjm nábožně: Swatý, swatý, swatý
 gš ty Bože, a Pane! O, neymilegší Sežjssi, wy-

kupiteli a spasiteli můg! gať šťastným činj mne
přítomnost twá.

Pro tobě taužilo srdce mé. O, slitownjče můg!
odegmiž ode mne vše, což hříšného gest, a den,
by umučenj twé, křem a smrt twá slaužila k po-
swěcenj dusse mé. — Sežjssi nemilegssj! wida
bjdu a nauzi mau, pomozjž mi, chlebem nebeským,
kterhž gsem požjwal, ztwerď mě u wjře, den mi
pewaaau a důwěrnau naděgi, a na wěky trwagjci
lásku. — O, nemilegssj Sežjssi! přispěg mi w
poslednj hodině, a pomni na wlastnj zármutek,
kterhž gsi měl wše na křjži, a wida se opustěna
od Otce. Pro utrpenj twé neopausstěg mě ubo-
hého; zůstáwen mi pobljž s pomoci swau, a den,
bych cjtíl potěšitelnau přítomnost twau. — Ny-
nj mohu říci s potěšenjm: Sežjssi, Bože můg!
w tebe wěřjm. — Sežjssi wykupiteli můg! w te-
be daufám. — Sežjssi, mé nemohěssj dobré! tebe
milugi. — Sežjssi, milosrdenstwj twé zbawilo mě
hříchů, a přizalo mě na milost; ale gestě gedem-
kráte željím swých chyb, a prosjm, byš vše, co
trpjím, a gestě trpěti budu, považomal za poká-
nj, a dal mi zemřjti w kagjcnosti. W ruce twé
s Sežjssi! poraučjm dusši mau. Amen.

Modlitba k Pánu Sežjssi, w způsobě litanie.

Sežjssi, synu Boha živého! Smilug se nade mnau.
Sežjssi, synu Marie panny! Smilug se nade mnau.
Sežjssi, Pane můg, a Bože můg! Smil. se nade mn.

Sežjssi, vykupiteli můg!

Sežjssi, spasiteli můg!

Sežjssi, těšiteli můg w trápenj!

Sežjssi, autočistě mé w aužkosti, strachu a malé mysli!

Sežjssi, pomoci má w smrti!

Sežjssi, odměno má na věčnosti!

Sežjssi, w něhož bez uštánj daufám!

Sežjssi, w něhož silně se důvěřugi!

Sežjssi, gehož synowsky ze srdce milugi!

Sežjssi, budiž mi milostiv!

Sežjssi, slitug se nade mnau!

Sežjssi, odpust mně hřichy!

Ode všeho zlého wyswobod mne ó Sežjssi!

Ode všeho pochybowánj o milosrdenstwj twém, wyswobod mne Sežjssi!

Ode všech aukladůw dábejských, wyswobod mne Sežjssi!

Skrze twé hořké umučenj, ó Sežjssi! potěš mne w utrpenj mém.

Skrze přebolestnau smrt twau, ó Sežjssi! den mi pokojné a blahoslawené skonánj.

Skrze twé slavné z mrtvých wstánj, ó Sežjssi! popřeg mi blaženého wzkříšenj.

Skrze twé na nebe wstaupenj, ó Sežjssi! přigmi dussi mau k sobě do nebe.

Skrze zásluhy a přjmluwu twé nymilegssj matky, ó Sežjssi! wyslyš lkánj mé, a smilug se nade mnau.

O, Sežjssi, beránku Boží! genž snj máš hřichy své-
ta, — buď milostiv mně hříšnému.

Smilug se nade mnau.

D Sežjissi, beránku Boží! genž snjmaš hříchů světa, — smilug se nade mnau.

D Sežjissi, beránku Boží! genž snjmaš hříchů světa, — odpust' mi hříchů mé.

M o d l i t b a.

D Bože! genžto gš' neyšlawněgšši gměno Sežjěš, gměno Syna twěho, Pána nasseho, wš'em wěrjcjm přigemné a ljbezne, zlym pať duchům hrozne a strašlivo učiniti ráčil, popřeg milostiwě, bych w nyněgššim trápenj totěž neyšwětěgšši gměno š uctiwostj wžywal, a geho potěšitelnau moc w hodince smrti pocjtil; deňž, bych to swaté gměno wžywege konečně dušši swau wypustil, tať, by do slawy wěčné přigata byla, šrže téhož Pána nasseho Sežjisse Krista, který š tebau žiw gest, a kraluge w gednotě Duchu swatěho Bůh po wěky wěkůw. Amen.

Sežjissi! ty gš' má šla, a mé autočistě, a pro gměno twé swaté zachowáš dušši mau. — Auzkosti srdce mého rozhognily se, opustěn gsem na lůžku swém, přigdiž ó Sežjissi! a nawšstiw mě. Wžhledni na bjdu mau a wyswobod mě!

Tri Otčenáš'e za blahoslawenau smrt.

D Sežjissi můg! šrže twau wraucnau modlitbu na hoře olivetšké, twůg krawný a auzkoštný pot, kterýž gš' tenkrát ze sebe wydal, pro šjmtě, byš onu auzkost, ono utrpenj Dci swému ne-

nebeskému za mne obětoval, bych smrti blahoslavených zemřel, a umjrage s útěchau říci mohl: „Otče! buď vůle tvá.“

Otče náš, a t. d.

O Ježíši! genž gfi za nás hříšné na kříži zemřel, prosím tě, byš ony tři bolesti plné hodyny, po které gfi na kříži umjrage wšel, Otci svému nebeskému za mne obětovati ráčil, bych hříchůw odpustění dosáhl, a w hodině smrti slova potěšitelná od tebe uslyšel: „Běstě dnes budeš se mnau w královstwj Otce mého!“

Otče náš, a t. d.

O Ježíši! genž gfi ústy proroka řekl: „Věcnau láskou milowal gsem tebe, a že smilowánj přitáhl gsem tě k sobě“ — prosím tě pro lásku, s kteraužto gfi na smrt kříže se wydal, byš mě trestů za hříchůw mé zbawiti, a mně smrt šťastnau popřiti ráčil. Otevři mi bránu nebes, by duše má do sláwy věčné wzejti, se wssemi swatými se radowati, a u věčném milowánj tě welebiti a tobě se klaněti mohla; genž gfi žiw a kralugeš s Otcem a Duchem Swatým rovný Bůh po wěky wěků. Amen.

Otče náš a t. d.

Odwzdánj-se do vůle Boží.

Věčný, neskonalý dobrotivý Bože! čas se blýží, bych odšel k tobě, k tobě Otci mému milému, genž gfi mi hříchůw odpustil, a mě gačožto

liturgij dítě přigimáš. Hotov jsem, a svět s po-
těšením opauším, neboť i na věčnosti gest Bůh
mým opatrovujkem, a on mě neopustí. Schotně
tedy z božské ruky otcovské přigimám smrt, a vy-
znávám před tebou všemohaucí Bože! Marij
nenblaženější pannau, všemi angely a svatými,
že gafožto syn swaté církve katolické umjrdm. —
Nesmírných zásluh umučení a smrti vykupitele
mého Ježíše Krista aučasten, věrau dosáhnu o-
noho vznešeného cíle, který dafám, a k němuž-
to gfi mě, ó Bože! stvořil. Věrau osvojcen mi-
luci tě, ó Bože můj! gafožto smrchované dobré,
a taužjm po nebi, bych tě tam věčně, a z celé
duše milovati mohl.

O, Bože neymilejší! nyní nahlížjm, že hřích
gest nevwětší zlé, a že bych byl na věky zahynauti
musel, kdyby Pán Ježíš byl za mne netrpěl, a drahau
krev swau, ba život swůg byl za mne nedal. Je-
žíš gest základ mého spasení, smrt geho vyžisť-
la mi život věčný, a ve gménu Ježíšově umj-
rám, pln wíry, naděje a lásky. Amen.

Tobě, ó Bože a Otče! zanechávám všedky,
kterj mi drahocennj gsau, a na srdci mi ležj, a
které gfi mi swěřil, ó Otče! — Zachowen wsse-
cky we wjře w tebe, Boha pravého. Weď, řiď,
sprawug a ostrjhen ge ode wsseho zlého; neboť
odcházm k tobě, a nebudu moci dále starati se o
ně. Obstaráwen ty ge gafožto otec, a den, by
někdy w královstwj twém se mnau spogeni byli,
kdežto bychom tě melebili, a tobě se klaněli. Amen.

Modlitba k uctění smrtelné angšosti Kristovy.

Člověk v nemoci postavený vída smrt, ana se blíží, lehce sobě může představit, co asi Pán Ježíš, Bůh a člověk trpěl, když poslednj života svého večer v zahradě olivetské na kolenu kles se modlil, a vssedky ony hrozné muky před sebou viděl, které měl druhého dne trpěti. — Toto hluboké tagemstwj nábožně chtě ctíti, představ sobě Boha-člověka, an se krmj potj, a modli se třikráte „Otče náš“ a „Zdrávaš Maria“ následujícím způsobem :

Ježíš padl na hoře olivetské na kolena svá, klonil tvář svou k zemi, a řekl : Otče můj ! možná-li, odstup kalich tento ode mne ; vssak ne gá gá chci, nýbrž gá ty chceš.

Otče náš. Zdrávaš.

M o d l i t b a.

Ježíši nehmilegši ! prosím tě pro svou ochotnost, s kteraužto gš kalich utrper : přigal, bys mi dal umřiti s odemždaností synovstau do vůle Boží. Amen.

Ježíš se modlil a zápasil se smrti ; i přišel angel z nebe a posílil ho.

Otče náš. Zdrávaš.

M o d l i t b a.

Ježíši nehmilegši ! prosím tě pro svou opatřovanau modlitbu, a přetrpenau angšost na hoře olivetské, bys v hodinu smrti mé wjru mau po-

silniti, a mě vši aužlosti a bázně zbaviti ráčil.
Amen.

Sežjš se modlil po třetí, a pot geho kapal
na zem, gafo řew.

Stče náš. Zdrávaš.

M o d l i t b a.

Sežjši neymilegšj! prosím tebe, učiň, by twá
opařovaná modlitba, a twůg řewamů pot w
hodince smrti mé byly mi posilau a potěchau.
Amen.

Modlitba na řazbě přátel

před říjem, řterů gsi ř umjranj swému sobě
odhobla.

Sežjši neymilegšj! Bože a Spasiteli můg!
gá bjdnů hřjssnjř poždwiugi ruce, řrdce, a myš
řwau ř tobě, řádage o prominutj mých hřjchů. Uch
od řoho bych w bjbě swé aužlostně očekáwal po-
těch, než od tebe lařawého myřupitele swého,
řterůžto pro mne řmrt neybolestněgšj, řmrt řřje
trpěl? Slowa twá na řřji mluwená, naplňugi
mne důwěrnostj; a gestř mi, gařoby žwlášř mně
praweno bylo, coř umjrage hlasem ochabugjcim
ráčil řřci: „Stče! odpustř gim, neboř neměbj, co
řinj.“ S neymilegšj Sežjši! řádost wyplnila ře
na mně, Stec odpustř mně hřjssnjřku ubohému, a
přřgal mě na milost; pro twau řmrt, pro twau
řrew bylo mi odpustřěno, wina má řmazána, a

daufám, že umjrage ušlyšim od tebe slova poetěšitelná: Pogď požehnaný do přibytku blaženého, který gsem ti připravil.

Sežijši neynilegšij! nemjm gať bych wděčnost swau k tobě lépe na gemo dal, leč že ochotně z kalicha smrti píti, a tebe w hodince smrti na zamolání twé ochotně následowati budu, a to proto, že ty tomu tať dyceš. — Ba Spasiteli můg! poslussen gsem, dey mi toliko milost, bych we wjře stálý, a w důvěře newrtkawý s lástkau synowstkau dušši swau tobě odewzbal. Amen.

Swatá Maria! matko Spasitele mého, a uzdravenj nemocných! ó wyslyš mě zarmauceného! prosjm tě, až nastanau smrtelné aužkosti, sily mé budau mizeti, a až smyslowé mogi mne opustj, byš mě tenkrát neopauštěla, nýbrž od syna twého skonání šťastné mi wyprosila. Připomeň sobě, kolik tisjcekrát za žiwobytj swého modlil gsem se tobě: Swatá Maria, matko Boží! pros za náš hříšné nynj i w hodinu smrti. Amen.

Čtrnáctý Otčenáš a Zdráwas s připamatowáním oněch třj hodin, po které Pán Sežjš na třjji wisel.

Sežjš pněl na třjji, hřeby přibit, a zápasil se smrtj. S stalo se zatměnj po celé zemi.

Otče náš — Zdráwas Maria — plod žiwota twého Sežjš, kterýž mě gačkožto swětlo prawě račiž ochrániti od wěčného zatměnj pekla. — Swa-

tá Maria, matko Boží! pros za mne hříšného nyní i v hodinu smrti mé. Amen.

Ježíš volal hlasem velikým: Bože můj! Bože můj! proč jsi mě opustil? Otče náš a t. d. — Zdrávas Maria — plod života tvého Ježíš, kterýžto, sám na kříži byv opuštěn, račiž mě v hodinu smrti mé neopauštetí. Svátá Maria, matko Boží! pros za mne hříšného nyní i v hodinu smrti mé. Amen.

Když měl Ježíš skonati, řekl: „Žijnim“; i bylátě mu podána hauba octem napuštěná; a o-
kusiv octa, otevřel opět ústa svá, a řekl: „Do-
skonáno jest.“ — „Otče! v ruce tvé poručím
ducha mého.“ A skloniv hlavu vypustil duffi.
Otče náš a t. d. — Zdrávas Maria — plod
života tvého Ježíš, který smrti svou bolestnou
račiž mi šťastného skonání popřiti. Svátá Ma-
ria, matko Boží! pros za mne hříšného nyní i
v hodinu smrti mé. Amen.

Při Ijbaní kříže.

O, kříži Spasitele mého, tebe v ruce mace
žádného se nebogím. — Tímto znamením přemo-
hu každé nebezpečství, a bezpečně poputuji do
příbytku Božího.

Měj se dobře, zemi! Ježíš mě volá. Při-
gdu, Ježíši můj! — Býra mi bude svítiti, do-
šawadž neužijm Boha mého tvář v tvář, a
došawadž se hluboce a uctivě před ním nepoklo-

njm. Naděje, kteráž mi z Kríže plyne, šliti bude důvěru mou, dočamadž neodpočinu v náručí Otce nebeského, dočamadž na otcomském srdci božském nezapočnu život nový, jenž v lásce věčně trvati bude, a nikdy konce nemezme.

O uctižovaný Ježíši! lituji, že jsem tě dříve neznal, a že jsem nebyl vždy pro tebe, a toliko pro tebe žil. — Ale nyní ó Ježíši můj! tobě k vůli umírám, a umírám v oné spasitelné vůli, kterou jsi mi dal, a v lásce, kterou ti služím.

O můj nehmilejší Ježíši! ty jsi umírage na Kríži neměl žádné potěchy, bys opustěn od Otce svého nebeského, a posmíván od Židů; a předce v nehybnějším utrpení chvíli zvolal jsi: „Odpusť jim Otče!“ —

A s tautěž láskou i lotru po boku tvém misticmu řekl jsi: „Gesťe dneš budeš se mnau v rági.“ — O Ježíši! odpusť i mně, a nech i mne tak šťastnou smrti zemřít, a s tebou v rági býti. Amen.

Modlitby k rodičce Boží.

O neyblahošlavenější Panno Maria, matko Spasitele mého! k tobě já hříšnější hýbný se utýkám, a prosím tě za přimluvu svou u Boha. Vidau, jak hýbný a nužný jsem, neodepři mně opustěnému pomoci své. Vypros mi u Ježíše, tvého božského syna, odpustění hříchův, a synov-

sté se odewzdání do vůle Boží, kterážto se cele podobugí, gať wzhledem žiwota tať smrti. Prošm toliko matko nymilegssj! neopausstěg mě w mé poslednj aužkosti, a uwidjě-li, žebych byl malé myslí, a aužkost by mne potřiti chtěla, přispěg mi milostně k pomoci, a přigmi mě pod ochranu swau. — O, swatá Maria matko Boží! newjm, gaťbych tě srdečněgi potěšil, gaťo kdrž upřjmně djm: W Sežjše Krista, syna twého wěřj, — w něho dafám, a z celého srdce ho milugi.

O, swatá Maria, dobrotiwá, lastawá, a milostiwá panno; proš za mě nynj i w hodinu smrti. Proš, bych kagjcně smenšlege a w Boha se důwěřuge zemřel, a aby slowa má poslednj byla: Sežjssi, Maria a Josefě! w ruce wasse poraučjím ducha mého. Amen.

Modlitba k bolestné rodičce Boží.

Etče z nebeš, Bože! Smilug se nade mnau.

Synu, wylupiteli, Bože! Smilug se nade mnau.

Dusse swatý, Bože! Smilug se nade mnau.

Swatá Trogice, gediný wěčný Bože! Smilug se nade mnau.

Swatá Maria, matko bolestná!

O matičko! kteráž gfi, ncmohssj w Betlémě hospodyn naleznauti, w chlěwě se uhostiti, a božské dětátko swé w gesličky uložiti musela.

O matičko! kterážto gfi pro ukrutné wraždění djetě Herodesa s swatým djetětem swým do Egypta uteci musela.

Strobug za mne.

○ maticčko ! genž gšī žtraceného dwanáctiletého synáčka swého po tri dni s neywětšj aužko-
fostj hledala, až gšī ho konečně opět w chrá-
mě našla.

○ maticčko ! genž gšī bolest pocjtila, uslyšew-
šj, že milovaný syn twüg od gednoho ž
učednjšw swých žrazen, od nepřátel swých gat
před saudce postawen, a od lidu s powykem
ná smrt požádán byl.

○ maticčko ! kteráž gšī plačje a bēdugje na cestě
k místu popravnjmu še synem swým se po-
tkala.

○ maticčko ! kteráž gšī při hrozném syna twého
na hoře Kalwarii ukřižowánj přitomna
gsauc widěla, an na kříž byl přibit, a až
k ustrnutj powyššen.

○ maticčko ! genž gšī s trnaučjm srdcem, celá
se třesauc pod křížem stála, a s myslj udat-
nau a podivenj hodnau poslednj slowa u-
mij-
ragjčjho syna slyšela.

○ maticčko ! genž gšī až do poslednjho syna
swého wždnchnutj s křwácegjcm srdcem k ně-
mu hledjč těšiti ho nesměla.

○ maticčko ! genž gšī, an bož syna twého milo-
waného křpjm byl otewřen, též gafo me-
čem proklána byla.

○ maticčko ! gjžto mrtwé tělo synowo před po-
hřbem na křjn bylo položeno.

○ maticčko ! gegjžto utrpenj k žádným mukám
nemůž býti přirownáno.

○ plačjčj a žarmaucená maticčko Žejššowa !

Stobug za mne.

Ve vsí bídě, aužlosti a nauzi přigdiž mi k pomo-
ci, ó bolestná matko Maria! Drodug za mne.
Stče náš. Zdrávaš.

M o d l i t b a.

O Pane Ježíši Kriste! propůgč milostivě,
bych zásluhami, a přimlouveu tvé bolestné mat-
ky, aučinů tvého utrpení a smrti tvé byl auča-
sten, a šťastného skonání došel. Amen.

K ney svěťegší rodičce Boží.

Svatá rodičko Boží! ty gší po Bohu mé
autočiště, a můžeš swau mocnau přimlouveu mě
z bydn mé wytrhnauti. O milá matko! widauc,
gať weliké gest nebezpečenstwí, w kterém se wyha-
cházím, neodepři mi swau mateřskou pomoc, nýbrž
pod ochranu swau mě přigmi, a budiž orodowni-
cí mau u Syna tvého. Wyproš mi, bych swatá
gména, Ježíš, Maria, Jozef wyhýwage zemřel, a
aby smrt má byla smrti spravedlivých.

Nenpotřebněgší ctnosti.

41
Milý příteli nemocný, genž gší giž na tom,
co nenbýtwe ubjratí se do země blahoslavených,
tyt byž neměl očí, usší a gazytka k ničemu giné-
mu wíce užjwati, nežli k chwále Boží. Sči tvé
mělyby býti pozdwiženy k nebi, kamž obmexšíš
odputowati. Usší tvé mělyby nenradší nábožné
modlitby slýchati, a gazyt twůg nemělby o ničem

tať rád mluvíti, gaťo o nebi, kterěj očekáváš, a které ti wjra slibuge. — Wjš, že Sejš ráčil ge-
dnau řici: „Gá gdu k Dci, byh wám přibytý
připrawil, a t. d.“ — Mělbys tedn taužití po
těh přibytých, kdezto budeš Boha widěti a milo-
wati. Proš tedn mileho Boha, by swými tagem-
stwými wjry noc smrti twé oswjtil, a brány ne-
beš otewřel. Modlimes se častěgi, na hlas neb
z ticha:

Gá bjdný hřjssnjš wyznávám se před nebem
a zemí, že wěřm w Boha Dce, wssemohaucjho
stworitele nebe a země, a daufám, že ho brzy u-
žřm w kralowstwj geho, kdezto kraluge od wěků
wěkůw. — Wěřm, že mne Bůh gakožto stwoře-
nj swé zná, miluge a widj, an nyh srdce swé k
němu pozdwiuhugi, a že každau chwilku utrpenj mé-
ho napřed řčtal, a odwážil. — Wěřm také w
Sejšse Krista, Syna zplozeného od Dce od weč-
nosti. A wěřm také w Ducha swatého, který
od Dce i Syna pocházi, a s oběma rowný Bůh
gest. — Wěřm, že Syn Boží člowěkem učiněn
gest, a z Marie panny se narodil. Wěřm, že
Sejš Kristus, aby člowěka wykaupil, smrtj ney-
bolestněgšj na řjži zemřel, a že pohřben byw
třetjho dne z mrtwých powstal, a na nebesa wstau-
pil, i na prawici Boží sedj, odkudž přigde saudit
žiwých i mrtwých. — Wěřm w swatou wsseobec-
nau, apostolstau cirkew, těla z mrtwých wzřisse-
nj a život wěčný. — W této wjře, ó Bože můg!
gsen žil, a w téže zgemené swaté wjře žádám so-
bě také umřiti. Amen.

Wěrau swau posilněn daufám žásľuh Zežíšće Krista, geho umučenj a smrti aučasten býti. Ba s důwěrností auplnau očekáwám wěčnau blaženost, poněwadž Zežíš wěčná neomylná prawda mi gi sľibil. —

O Bože můg! gahých djěů gsem tobě ža mě wykaupenj dlužen. — Nemysľowitelná dobrota twá nabjži mne, že srdce tebe milowati. Ano, Bože můg! nade wšedko milugi tebe, poněwadž nehybněššj a wšj lásky nehybněššj dobré gšj. — Zežíššj, Bože a Spasiteli můg! láska twá netoliko tě obětowala na křiži, nýbrž i za pokrm duššim naššim tebe dala. Tyš onen chléb sľjci, kteržž mne ubohého hřiššniķa na cestu k wěčnosti posilnj. — O Zežíššj! tyš láska nehybněššj; a pomocj té lásky w hodince smrti spogen budu s tebau, a žůstanu s tebau spogen na wěky. Tomu wěřjm, to daufám, poněwadž ty, Spasitel můg, a láska sworchowaná, blaženost wěčnau gšj mi sľibil.

O Bože můg! wjm, že swými wlastnjmi skutky od winy své se niķterak nemohu wykaupiti; wjce wšak důwěřugi se we twé smilowánj, nežli se obáwám neprawostj swých, wěda, že gahau cenu mě Spasitel můg wykaupil. —

Dalšj w ctuostech se cwičenj.

O Bože můg! tak gafo opravdu a prawně w Zežíšće, Syna twého wěřjm, tak gistě a důwěrně očekáwám pro geho žásľuhy, umučenj a

smrt odpustěnj mých hříchů. Dašám od něho
smilování, milost a život věčný. Tato naděje
dodává mi v utrpení i v smrti sladké potěchy.

Také jsem okusil nebeského chleba, kterýmž mě chrání od bázně smrti a pekla; neboť Ježíš sám ráčil říci a slýbati: „Kdo jí tělo mé, a pije krev mou, žít bude na věky.“ — Nesmrtelné tělo a krev Spasitele mého netoliko poformem mi bude na cestu, nýbrž i životem věčným duše mé.

O, můj nedobrotivější Spasiteli a Bože!
což může srdci mému, an již u brány věčnosti
stojím, býti potěšitelnějšího nad blažené s tebou
spojení, s tebou Bohem svým a Pánem svým?

Sežijš! neymilegšij! wjra twá we twau wsse-
mohaucnoš, naděge má k twému smilowánj wzbu-
zugj we mně wřelau žádost tebe milowati! bych
tě mohl gaš toho zasluhugeš milowati, k tomu
mám wěčnošti zapotřebj. — Protož, že tě srdečně
miluji, cítjm ljtost neytrpčegšij nad hřichy swými,
a obětugi ti bolešti, které trpjm, můg aužkoštný
pot, mau slabost a mdlobu, ba i samu smrt mau
za počánj, a prosjm bys že zaljbenjm přigal obět
mau. — Budiž bolešť má gessťe boleštněgšij, ka-
lich utrpenj, ž něhož pigi, gessťe hořčegšij; přede
nebude srdce mé na nic giného mysliti, a ústa
má nebudau nic giného mluwiti, než: Bože můg!
miluji tebe ž celého srdce, že wšij dusse, a že wšij
sij. — Ach! srdcem štrausseným, šagjicjm, ó Bo-
že! neopowrhneš. —

Nesvĕtĕgšŝi Maria Panno! matko mĕho
Spasitele! tyš byla nesprĕnĕgšŝi ctitelkynĕ a mi-

lornice Boha člověkem učiněného. Tyš měla onu
 wznesenau milost, moci wykupitele světa gačožo
 dítě své milovati, a gemu gačožo Bohu svému
 se kláněti. — O, neyblaženějši ze wssech matek!
 z lůžka svého bolesti plného wolám k tobě, a
 prosím, wyproš mi u Syna svého milost, bych
 w poslednj hodině wšši malomyslnosti a bázně byl
 zbaven, abych w perwém w milosrdenstwj Božj
 se důvěrowánj ducha svého wypustil. Stůg, ó
 matko! w poslednj hodině mé po boku mém.
 Twá přítomnost ulehčí mi bog, posilnj wjra,
 uperwj naděgi, a rozhognj mau lásku. A když
 konečně dusse od těla laučiti se bude, uweď gi k
 Sežjši, synu twému, a orodug za ni, by gi při-
 gal do králowstwj svého, kdežto by ho melebila,
 milowala, a gemu na wěky wěků se kláněla.
 Amen.

Ljtosť a důvěra.

Bože a Dče můg! gá bjdný hřjšnjš čigi
 se opusťtěna a zhljčena; neboť počet hřjchů mých
 gest weliký přjliš. Zřesu se sice, pomnjm-li na
 hřjchy své; nicméně we weliké milosrdenstwj twé
 se důvěruge djm k Dawidem: Pomoc lidšťa
 marná gest; ale u Boha gest smilowánj! Ty ga-
 diný můžeš pomoci, a kdo se w tebe důvěruge,
 nebude zahanben. Š gestjť také Kristuš Pán
 wykupitelem mým, a rukogmj, genžto řekl:
 „Začfoliw prositi budete Dče mého we gměnu

mém, dát vám; prosťe a vezmete; tlucte, a bude vám otevřeno a t. d." — Ach, Stče! gá bj-
tě tvé nemocné prosím a tluřu. — Bylť jsem
tebe, Stče milý! owssem častu neposluřen; ale u-
znávage winu swau, prosím, byš mi odpustil.
Škrze Sežijše, Syna tvého prosím, neben mi w
trýzni, gýžto mě káráš, zahynauti. Den mi síly
a šatečnosti, neboť w tebe dauřá duře má. Tyš
autočijšťe mě w auřkosti, řterá mě obřlijčila, a
osud můg geř w ruřau trých. — Ach Stče!
zmizela síla má. W bjďě zachýžegj dnové mogi,
a w řelu mizj noci mé; ale důwěřuge se w ot-
cowsřau lářku twau, wssečo ž ruřy tré ochotně
přigjmám; neboť geř ti posluřenřtwj nad oběti.
— Ž posluřenřtwj teby na lůžku swém gařo na
řřijži dci wěřeti, pořánj činiti, a na řřijži tom řa-
gicně zemřiti. Den mi ř tomu ó Sežijši, milost
řwau! Amen.

Nábožné myřřlénky, wřdechy a modlitby,
řteré nemocnému ř rořgimánj řlaužitř, aneb
w uocjch beřřenných gemu se přebřřřáwati
mohau.

Dobrā to rada, milý přřiteli nemocný! by-
ř se ř posluřowāci swými umluwil, aby tobě,
mřřto uřřawicňňch otāžel: Řepe-li se gřž wynachā-
žjř? Nepřestāwā-li geřřťe bolest? a t. d. ř ná-
řledugjčjch myřřlénel něco četli. Řagistě by gedno
neb druhé řowo gařo hogitelné řapky balsamo-
wé na duřři twau padlo, a w nj aučineř wypřř-

sobilo, gať činj sľlci lěf w těle twém, gehoť tobě rovně po kapkách dáwáno býwá. — Máš-li wšak sám gešťe dostatečné sľly, čti sám, a wy-mol sobě něķterau řadu, pamatug si gi, byš gi častěgi w saukroni na mysli přemjřtati, a gi roz-gjmati mohl. Na přjřklad:

I.

Š Bože! ř stářj mému, genť samo w sobě břemenem gešť, přřdal gři i bolestně na loži leženj, tať že w prawdě řjci mořu: Pane! těžce dolehá na mě ruķa twá. — Přřdc ale nahľřžjm, gať dobrotiwě ře mnau smenřřľjř, že gři ře mi roz-nemoci dal. Cele gináť smenřřľjm nynj o smřti, řaudu a wěčnolřti, nežli gřem řa řřdramj řvého o tom smenřřľel. — Bože dobrotiwý! ř gaťřm duřře poľřřdem mohľbnych gá ľeta řřřáwená nynj přřřľřdnauti, řřřbnych po toľř rokř býľ nemocen býwal, řoliť gřem gich ľeķomřřľně bláźnomřřtwjm a řřřřhř promařřľ! — Š Stće, Stće nebesřř! odpuřř mi mau ľeķomřřľnost, mé řřřřhř a řřřřhř. Přřřřřm tě, Stće! wysľřř modľřbu mau, a ne-wegdiř ře mnau, řřřřřem twřřm w řaud. Šdpuřř mi poľřľřřř mladolřti mé; neboť paměťľiw-ľi bu-deř řřřřřřř řěř, řřř obřřřřř přřř řebau? —

II.

Bože, Bože můg! wřřřľedni na mne, genť ř ěľubolřřřti bjřř řvé ř tobě wolám. Wřřřľedni na mne ř řřřřnu řvého, a wysřřřřľobř řuřřř mau, řřřřřřř w řebe řauřř. Cele řni wřřřřřřřřř, a řa no-ci řřřř řřřřřřř řuce řvé ř tobě. — Šřřř neřřřřřřřřř! nawřřřřřřřřř gřř mě utrpenjm, ne byš mne

tenral, ne gaľobnš mšľ žalibenj w tom, tržžniti djetě swé, nřbrž byš mē polepšil, a na wěky spašil. — Medenž, by den nawšstjwenj twého uplynul mi bez užitku a požehnánj.

III.

Blaze mi, an ž oné weliké oběti lidšého wykaupenj to potěšenj mi wyplýwá, že Pán Sežjš i za mne trpěl! Sežjš swau neyčistšj, nedražšj, neyšwětěgšj křwj winu mau smazal, a za mne na smrt se wydal. O Sežjši! nedopušt, by smrt twá na mně žmařena byla.

IV.

Sežjši! klanjm se tobě, a wyznámám tě za Boha a wykupitele swého, uzney i ty mne za swého wykaupence, za mzdu křwe swé. Ach Sežjši! tyš wražedlnjškům swým, tēm, genž tě ukřižowali, odpustil; i gá dle příkladu twého odpauštim wsšem, kteřj mně žle činili; a prosjm tebe, ó Spasiteli neymilegšj! odpušt mi winu mau taľ, gaľž i gá odpauštim. — Pomni taľé, ó Sežjši! kolik ran gšj pro mne dostal, gaľ mnoho křwe gšj pro mne wycedil, a obdař mē toliko křupěgi té drahé křwe k očištění a poswěcenj dusse mé.

V.

Kuľa Páně poľárala mne sice, ale předce zachowala. Nežahnyu, nřbrž žiw budu, a dymáľiti Pána na wěky. — Ba, Bože můg! meľbiti tě budu, a djety tobě wzdáwati; poněwadž Spasitelem mým se učinim, dussi mau od smrti wěčné gšj oswobodil.

VI.

Sežijši Kriste, Spasiteli můg! gá bjdný hřijš-
njš wyznáwám před Bohem wšsemohaucjm, Ma-
rij neyblaženěgšj matkau twau, wšsemi angely a
swatými, že pewně wěřjm, že každému kagicně a
litosně k tobě wolagjcinu hřichy odpauštjš. —
Gačožto kagicj hřijšnjš prosjm tebe šrže zásluhy
twého umučenj, a twé smrti, šrže twau swatau
wylitau krew, byš mi odpustiti, a mne, gačo lo-
tra na křjži, na milost a do králowstwy swého
přigmauti ráčil. — Tať gačo gšj ty, ó Sežijši!
ducha swého do rukau Dce swého nebeského po-
raučel, tať i gá poraučjm ducha swého w ruce
twé. Přigmi ho milostiwě!

VII.

O, neymilegšj Sežijši! žádám od tebe po-
moc i potěchu, ó wyslyš mé synowšké wolánj, a
přispěg mi k pomoci. Trpjm, a cjtjm na těle
swém ruku Páně, ana mě tresce, a audowé mogi
trnau bolestj a aužkostj. — Ach, Sežijši! kalich,
který pigi, hořký gest; pocházej wšak z rukau ne-
beského, a hořkost geho nenj k přitornánj ku ka-
lichu utrpenj, gěgž gšj ty, Spasiteli můg, pil.
Gá toliko za swá proviněnj trpjm; tyš wšak
snášel tresty za hřichy celého swěta. — Nebudu
prositi, by Bůh ginál se mnau naložil, nýbrž
prositi, by se geho neyswětěgšj wůle stala. Lépe
gest, zde na krátce potrpěti, nežli tam po celau
wěčnost ohněm mučenu býti. — Bohu známo gest,
co trpjm, a nežádám si zbawen býti strašti swé,
pokudž se Bohu nezljbj wyswoboditi mě od nj.

Posilniž mě toliko, Sežijš! milostj twau, by ochotné utrpenj mého snášenj hodna mne učinilo milosrdenstwj Božjho.

VIII.

O Bože můg! bytnosti nedokonalégšj! dobré, milovánj nehodnégšj! z celého srdce tebe miluji, a proto nic se nebogjm smrti, genž mne uvede w náručj twé. — Proč by se mělo trásti dítě, wedeno gsalc do domu otcowa? — A ačkoliv zemru, přede nepřestanu býti! wšročjm do swěta lepšjho, a přigdu bljže k tobě. Přestane-li srdce mé tlauci, přestane také trpěti, a žádná slza neumoj wjce oko mé, neboť k tomu přigdu, gemuž se klanj dusse má, a gehož miluge. — Budeš sice Bože můg! ty, gehož gsém častěgi uražil, saudcem mým — nikoliv ale saudcem takowým, gakými lidé býwagj; neboť nepřestáváš býti otcem těch, které saudjš. Tyť saudjš dle milosrdenstwj swého, kteréž přemysšuge wšlechtj skutky twé. Tyš onen pastýř dobrý, který owci opět nalezenau nepředhodj wlkům. — Tyš Otec neyněžněgi milujicj, gemuž se s důwěrnostj synowstau wrhnu w náručj. Ach odpusť toliko, že gsém tě tak málo milowal. Promiň mi mé chyby, a nepomažug mě gináť než za dítě, kteréž tě za odpustěnj prosj.

IX.

O Sežijš! lásko uřizowaná! wzhledni na mne, a wiž, gať tuze trpjm. Pot twáre, aužkostné srdce tlučenj, planaucj horkost wnitřnj, má žizeň, a aužkostné trnutj činj mě obětj, a gestíť mi,

gafobych na křiži wisel. O, Spasiteli milý, ó křžbych byl niewinný, a křžbych mohl gafožto obět z lásky za tebe trpěti, tať gafo ty gsi z lásky za mne hřisného trpěl a umřel! — Ach Sežisii! cjtjm na sobě, že se smrt blížj. Dci mé se zatmíwagi, gazně tuhne, pot studený se wyrážj po těle, oddychowánj počjná býti obtížné, a srdce popřestává bítj. Wjm, že krom tebe žádný mi nemůže pomoci; pročez, ó Sežisii! pospěš mi k pomoci, a přigmi milostiwě dussi mau!

X.

O Sežisii, Bože a Spasiteli můg! neopauštég mě nuzného. Wšsemědauci! ty prozjráš až do dna srdce mého, a wjš, že všsemu wěřjm, co gsi ty, prawdo wěčná, zgemil, a co dle rozkazu twého cjrkw twá k wěřenj nám představuge. — Wjš tať, že tě z celého srdce a nade wssecko milugi. Grozjm se sice toho, žeš wssecký zlé skutky mé widěl a sčeti; ale potěssen tať gsem z toho, že do srdce mého widjš, a wjš, gať welmi tě milugi, a gať mi lito gest, že gsem tebe, milowánj nehodněgšj dobré, tať často urazil. O Bože nehodobrotiwěgšj! odpušt mi hřichy mé, a neopušt mne, až se přiblížj hodina, w kteraužto se budu museti odtud ubjrati, a w kteraužto mimo tebe žádnému lze nebude mi pomoci. Welikátě to milost, kterau od tebe žádám, gať ale giné milosti, leč weliké od Boha tať welikého mám žádati? O Sežisii! genom twého přispěnj w hodině smrti mi neodepři. Denž bych ducha swého w lásce wy-pustil, a aby k wěčnému w nebi tobě se klaněnj

připuštěn byl. Přigdiž, Spasiteli můj! přigmi vykaupence svého k sobě, a den mu vejti do přibytí, kterýž již mu připravil!

XI.

Modlitby k rodičce Boží.

Nesvětější panno Maria! Matko milosrdstvoj, a potěšení zarmaucených! sřze tebe přístup máme k Bohu. Sřze Syna tvého přistupujeme k Otci, a sřze tebe k Synu. Nynblahoslavenější! ty rozdáváš milostí Božích, proto tě rozývám, byš za mne orodovala, by mi, hříšník ubohému, Bůh popřiti ráčil milost poškogného a šťastného v Pánu zesnutí.

O, svatá Maria, nynblazenější ze všech matek! orodownice mocná, pros za mně, a smilugeš-li ty se nade mnau, celé nebe s tebau přimluvej se za mne, bych na milost byl přigat, a mage tak mocnau přimlumu, možná-li, bych byl oslyšen? —

Matko bolestná! a také my všichni milí svatí, přátelé Sežijšowí! kteří jste při smrti Spasitele na hoře Kalvářské přítomni byli, i také při mé smrti stůgte. Potěšte mě přítomností svou, a doprovodte duši mau vycházející z těla do věčného pokoje.

Svatá panno Maria, weleslavná matko Spasitele mého! tyš po Bohu gediná má naděge, a gediné autočistě. Pod ochranu twau utjkám se, ó budiž mau wyswoditelkyni, a nejamjten mě. Všě, matko nynmilejší! gať draze twůg božský Syn duši mau vykoupil; stůg při mně v posle-

dní mé auřkosti, a pečug o mě, by nezahynula
duše má. Nezamrhug prosbu mau, ó swatá ro-
dičko Boží! Synu swému mě poraučeg, a nepřes-
táwen přimlauwati se za mne, dořkadž mě Bůh
blaženým na twár geho patřením neobweselj.

Ó bolestná matko Ježíšova! pro bolest, kterou jsi vystála, vidouc svého vraucně milovaného Syna, an na kříži umíral, prosím tebe, přispěj mně ubohému hříšníkovi v hodinu smrti mé k pomoci; odvrát ode mne každé pokušení ďábla, a proufaž mi se nápomocnou a milostnou matkou.

O Maria! těšitelkyně zarmoucených! pomoci
křesťanům! — Uzdramení nemocných, a au-
točistě hříšníků! — přispěj mně ubohému hříš-
níku k pomoci nyní i v hodinu smrti.

**O Maria! matko milosti! matko milosrden-
stvoj! chraň mě, a uveď mě k Synu svému, v
něhož věřím a doufám, a gehož miluji.**

Ó můj swatý anjele strážce! genž gšl od narození mého byl duchem mě ostříhající, genž gšl mě od mnohého neštěstí ochránil, prosím tě, budiž mi nápomocen také v mé poslední hodince. Odvrát ode mne všeliké nebezpečné pokusění, a pomáhej mi v posledním boji, bych přemohl, a by duše má do království nebeského se dostala, kdežto bych s tebou a se všemi wyvolenými Boha věčně miloval, ctil a velebil. Amen.

Krátká cvičení-se v ctnostech,

čterdž nemocným při nabržngici slabosti
předbrždmati se mohou.

Někdy pro nedůstatek, někdy pro vzdálenost kněží aneb také gegich mnohonásobná zaměstnání stává se, že nemocní celé týdny na lůžku bolestném ležíce bývají bez potěšení duchovního; ba, často i smrtelný bog bez pomoci pastýře duchovního dobogovati musěj. A potěšení takových nemocných a umjragicich příkládají se tuto kratičké modlitby, z nichžto každý magici k nemocnému přístup, některé mu předbrždmati může.

O můg Sežissi, Synu Boží! v tebe věřím — o můg Sežissi! v tebe důfám — o můg Sežissi! tebe miluji. — O Sežissi můg! odpusť mi hřichy mé, že srdce gich lituji, poněwadž gsem gi-mi tebe, Boha mého, smrchované dobré, urazil.

O Sežissi nedobrotivěgšši! v tebe se z cela důvěřuji, nezawrhug mě pro milosrdenstwj twé.

O Sežissi můg! miluji tě z celého srdce; ach! kňž bych tě byl po wšsecken čas milowal! kňž gsem byl raděgi zemřel, nežli že gsem dobrotivého Boha swého urazil!

Otče z nebe! před tebau gsem zhřessil, a glého se dopustil, ach! nezamjten mě, a odpusť mi pro Sežisse Syna twého!

Sežissi Kriste! genž gš pro mě na křiži zemřel, nedopusť, by smrt twá a krew swatá u mne na zmar přišla.

Ach Sežissi! budiž mi saudcem milostivým, a

neobsuzug mě i zahynutí. Do tvých svatých ran poračím dusiti svou.

Bože a Pane můj! tyť jsi sčítal masy na hlavě mé, tobě znám jest také počet hodin v trápení mém ztrávených, tyť víš, jak bolestně byly. Ale staň se vůle tvá; kterať, a jak dlouho chceš, tak těžce a bolestně staň mi se!

O Bože můj! vssecko z lásky i tobě trpím. Spogugi utrpení své s utrpením Ježíšovým.

Ježíši ukřižovaný! tyť mě vidíš, hříšníka ubohého, bez pomoci a opustěného. Ach! buď mi milostiv, smiluj se nade mnou, a odpusť mi hříchy mé.

O svaté srdce Ježíšovo! přigmiž vzdech srdce mého stroupeného místo modliteb.

Otče z nebež, Bože, smiluj se nade mnou!

Synu vykupiteli světa, Bože, smiluj se nade mnou!

Dusse Svatý, Bože, smiluj se nade mnou!

O Ježíši můj! pln důvěrnosti i tobě vrhnu se v náručí tvé. Tyš Bůh můj — můj Vykupitel — můj Spasitel. — Ježíši ukřižovaný! na srdci tvém žádám sobě umřítí, bych ranau bohu tvého vesel do nebe.

Pane! co ty chceš, dci i já, z lásky i tobě trpěti, z lásky i tobě umřítí. —

Ach! jak mnozí nyní, podobnau jako já nemocí obtíženi, leží na lůžku bolestném, a trpí, což i já trpím! — O, jak mnoho lidí zemře se mnou v okamžení smrti mé! — O, jak mnoho lidí ať dnes již zemřelo, kterať žijí nyní v nebi na vě-

ky! — Sežijši milosrdný, denž i mně s tebou věčně žiti.

O, bolestná matko Spasitele mého! pomozíš mi. Matko milosrdná! proš za mne. — O, svatý Jofese! proš za mne. Svatá Barboro, a všichni přátelé moji nebesští — gež denně ctím, přimluďte se za mne.

Sežijši, Maria, Jofese! v ruce vaše poračím ducha svého. Sežijši! tobě žigi a umírám!

Nemocný může sobě nemocj svou mnoho zásluhy zísťati, častěji-li kříž do ruky bere, geg celuge, a s citem litoštným k srdci wine, při tom utrpení své spogené s utrpením Sežijšowým Bohu obětuge, a sobě ponyslí: Bůh dobře wí, gakoých trápení mi udělil, ani ošamžení netrpím na darmo. Rozhogni-li se nemoc twá tak, žebyš se domníwal, gako by nebylo možná déle gi snášeti, buď ubezpečen, že winy své, budeš-li trpělivě snášeti, co nevdějwe giž smazány budau, a že se očistec twůg giž končj. Nci tedy s s. dcem wraucným:

Bože, Spasiteli můg! obětugi tobě bolesti své gakožto pořání za hříchů své. Zrešci a misřen mě tuto, genom tam mě zachowey. — O Bože! nalož se mnau gaf dyceš, tebe se ani w smrti neřpusťim. Dyt, ó Pane, gsa milosrdný, nedopusťš, by marné bylo dařfání w tebe.

Pravda geř, milý nemocný příteli! že mnoho trpíš, a že bolesti své weliké gšau; ale na řrátce genom trčagj, a an denně ku konci swému se blížj, gšau gako za nic k powažowání, zvlášťe přirovnáme-li ge k oně pláwě, řterau ti wyřdobu-

dau. **W** otčině bude odpočinek věčný. Spoko-
gen tedy budiž s tím, co Bůh na tebe seslal. **W**
každém utrpení pomni na utrpení Ježíšovo; —
u příkladu: Má-li lék tvůž odpornou chuť, přichá-
zí-li ti za těžko ho užjvati, aneb sauzí-li tě na-
smjrná, palčivá žizeň, pomni: Pán Ježíš, vykupitel
můž na kříži umjrage zvolal: „Žjznm.“ Byltě
Syn Boží, a ž lástj k nám hřjšným tať mnoho
muť přetrpěl. Genu, Bohu a člověku k útěm
podána byla žluč, a gá hřjšný zpěčoval bych se
poknauti léku nečutného? — **O** Ježíši můg, od-
pušť mi hřichy, kterých gsem se nestřjdmostí do-
pusťil! —

Těžko-li býšješ, tať že bez aužkosti rožduchu
nelze ti lapati, anebo-li proležen gest hřbet tvůž,
a pociťugeš-li pálení a pjhání v ranách; ó ten-
krát blaaho patří na kříž, neboť ranami smým
podobáš se svému Vyšup teli. Dbětug tedy bo-
lesti své Bohu a rci:

O Ježíši můg, můž Spasiteli! S ty trpěl
gši aužkost volage na kříži k Stci: „Bože můg!
proč gši mě opustil?“ — Tys byl newinný, ó Je-
žíši! a žády do křve prosslehanými ležel gši na
tvrdém kříži, gá pať hřjšný gsem, a trpjm, bych
žadosť činil za hřichy své. **O** Ježíši nemileg-
šj! bolesti své spogugi s trými, a prosjm, byš
milostiwě přigal tu obět.

Ůsí-li zateklý, a nelze-li ti ani ružau, ani
nohau hnauti, budiž ti opět Pán Ježíš na kříži po-
těchau. Svaté ruce a nohy geho byly hrubými
železnými hřebi na kříž přibity. Gindy za ždra-

voj svého patřival gfi na Ježíše ukřižovaného, ale netrpěl gfi s ním; nyní pak leže v bolestech, nyní wišš s ním na kříži. — — Trápi-li tě gestě svědomí, ačkoliw tě kněz we gménu Ježíšowě giž byl od hříchů rozvázal, obrať toliko cčí své bez meškání ku kříži, a pomni, že lotr, genž podle Pána Ježíše na kříži wisel, teprw w poslední hodině života svého počal litovati, a že mu přede Spasitel řekl: „Gesťe dnes budeš se mnau w rági.“ S do svého srdce nahlíží Bůh, slyší wzdechy twé litošné, ačkoliw gfi tať zundán, že ušta twá ani hlasu wydati nemohau. Upokoj se a důvěřug se w milosrdenstwj Boží. W duchu pohřížug wsfečny nepravosti své w swatau křew Ježíšowu, kteráž gest tať weliké ceny, že gebiná křupěg s to gest tisícero swětů wykaupiti.

A konečně, milý příteli nemocný! nech sobě onen den, w který Nesmětégšij Swátost Státnj na cestu přigjmáš dnem práwě slawným býti. — Nynj často na kříž popatrug, a mŕžeš, ačkoliw ti nelze ani slowa promluwiti, přede Boha ctíti a chwáliti. Giž twé těsné oddychowání, tlučení srdce, čerstwě po sobě gdaucj, twrdé aneb tať i nepozorowání slabé bitj žiln pulsownj, gsau modlitbami, kteréz Bůh slyší. — Den přigjmání twého gest den spasení, a twého s Bohem se spogej, a počátek twé wěčné blaženosti. Od nynjčka gestě častěji než gindy žetel swůg obrať ku kříži, a pomysli sobě:

O, mne štastného! gať uleweno gest srdci mému! — Smjřen gsem s Bohem, smjřen i s blíž-

njm. — Knězem zproštěn jsem všech hříchů; ve gménu Otce, Syna a Ducha Svatého odpustil mi ge. — O, mne blahoslaveného! Srze Sežije Krista, genž se uhostil v srdci mém! Ohvála, díky, a úcta budiž Bohu mému za lásku a milost, kterau mi dnes proufázal. — O, štěstí nevyřlovitelného! — gačo Petr — gačo Magdalena, gačo kagjci lotr na křiži, ba gačo giných hříšníků na tisíce na milost přigato bylo, podobně i gá na milost přigat, synem Božím a dědicem nebeš učiněn jsem.

Příteli nemocný! upadáwáš-li pro přílišnou slabost do mdloby, býwáš-li bez sebe, tať že tě přibuzní twogi za mrtvého mjwagi, až opět dáš znamení života, nebudiž malé myšli, popatřug na křiž, a myšli sobě, gako byš rozestřel ruce své k obgetj svého Spasitele na tebe čefagjčjho; a myšli:

O Sežijši neymilegšji! tať gačo nynj z mdloby jsem se probрал, podobně z oné silněgšji mdloby procitnu, kteráž smrti slowe. Pať ale dusse wywolených wstije přigdau mi radostně na mne wolagjce: Blaze tobě, wywolený! wěrau w Pána Sežije gšji zwjtěžil, a nynj gšji na wěky a nevyřlovitelně blažený; gá pať na tebe, na Sežije mého, s Otcem nebeským, a s Duchem swatým, twáří w twář budu patřiti, a wěčně ze štěstí svého se radowati. Amen.

Přidavek.

Milý příteli nemocný! o péči církve svaté katolické, by zaopatřila děti své nemocné svátostmi umírajících, jakož i o svaté přípravě k platnému a hodnému gich přijímání, dosti gsme již mluvili; lášta vsať té matky milé na tom nepřestává. Známó nám, gať i za zemřelé děti své Ltcí nebeskému modlitby a vběti koná; a mimó to pro nemocné a k smrti řagící děti své dvě prostředků udělila, gimiž nemocný 1) nemoc svou v zásluhy obrátiti, a tato zdravým k užitku slaužiti může, 2) vyřkočení pať z tohoto světa nemocným usnadněno bývá. Prostředkové ti gsau: dmogj odpustkové, na kteréž se wespoleť upamatugme, a k gichžto žiřtání se připravme.

I.

O d p u s t ě y

od Jeho Swatosti papežské Pia VII. na věčné časy udělené věřícím těm, řterji za bratry ře smrti zápaljci modlití se budou.

„Jeho Swatost papežská, Pius VII. gat láslau otcorřkau, řterauž wřřecky věřjci obgjmá, wraucně pečlivo o řpasení gřgich věčné, spolu vsať i důležitosti poslední hodiny, w řterěžto řpasení člowěka w nehměťřjim nebezpečenřjw býwá, a řonečně pln taužebnosti duřřjim w auřřosti řmrtelné postawenřm potěchy a pomoci zaopatřiti, řowe věřjci k řlutku lářřu, bratřjim totiž trpjcim a bogugjcim, modlitbami přináležegjcimi napomáhati, a

nezapomínati na to, že i oni brzy do těchže ošlosti přigbau, a tétěž pomoci zapotřebi míti budau."

„Z příčin těch uděluje Svatoť otec z pořádku církevního, gemu od Boha k rozdávánj svěceného, všem těm věřícím, kteří srdcem šrausseným na kolena swá padše (pokud slabost tělesná jim w tom nepřekážj) třikrát modlitbu Páně s upamatovánjm-se na geho umučení a aužkost smrtelnau, a též tolikráte pozdravenj angelšké s upamatovánjm se na bolesti neyblahošlaveněgšj Panny, a královny mučednjků, kteráž Syna svého na křížj trpěti widěla, pobožně se pomodlj, a modlitbu tu za věrné se smrti zápasjci wykonaj, po každé, a tolikrátkoli gi wykonaj, w obyčegné způsobě tři sta dní odpustkůw, čili odpustění jim uloženyh, neb ajsou uloženu býti magjicj, neb gačkoli zaslažených pokut a časných trestů."

„Mimo to uděluje Otec swatý všem těm věřícím, kteří dotčenau pobožnost po celý měsíc denně wykonaj, a w některý den téhož měsíce srdcem šrausseným z hříchů svých se wyznaj, ney-swětěgšj Swátost Oltární přigbau, a spolu za zachowánj gednoty křesťanských mocnářů, za wykořenění kacířstwa, a za wyslyšení swaté matky církwe nábožně se modliti budau, plnomocné odpustění všech hříchů."

„Těž také dowoluge w Pánu, by všecch odpustky ty dušim věrných křesťanů, kteří nábožně ze světa wytkočili, způsobem prosebnjm přivlastňowány býti mohly."

Gebo Swatost papežská milostivě nám řá-
žala, udělenj těchto duchovních prostředků milosti
wssem wěrným křesťanům oznámiti, by ti, kterým
netoliko své vlastnj, nýbrž i bratřj svých spasenj
na srdci ležj, toho zvlášťnjho dobrodinj užjwali.

Dáno w Římě dne 18. dubna 1809.

A. Card. Despuig, Provicarius.

(L † S) Ph. Canon. Liberti, Secretarius.

Pozn. Považ, milý bratře nemocný! gať
mnoho dobrého na lůžku svém za sebe i gi-
ně wykonati můžeš, řdyž sedě neb leže (nemůžeš-
li kleseti) ke cti umučenj Páně a gebo smrtelné
aužkosti, též bolesti Marie Panny třikráte modlit-
bu Páně a pozdrawenj angelské se pomodljš.

II. W š e o b e c n é r o z h ě š s e n j.

Obecné rozhřešsenj, neboli odpustky umjragj-
cjh gsau odpustky plnomocné, kterých každý zpo-
wědně umjragjcimu dle nařizenj papeže Benedik-
ta XIV. od 5. dubna 1747 způsobem od Gebo
Swatosti papežské předepsaným uděliti moc má.
Poněwadž se k získánj plnomocných odpustků, své-
domj od hřichů očistěné, a duše swatě přigj-
mánj s Kristem sgednocená žádá, obvyčgně ne-
mocný, genuž w nebezpečnstwj smrti odpustky ty
uděleny býti magj, žádosti té giž žádost učinil.
Wzbudiž tedy toliko gestě gednau wjru, naděgi,
lásku, a litoř s perwním předsowzetjm, budoucně
každého hřichu se wstřjhati, a wzňwenž častěgi
nábožně nejswětěgšj gméno Sežjš; nemůžeš-li wřať
wjce mluwiti, ať alespoň zpomináš na Pána Sežjše,

našeho božského Spasitele, bez něhož žádný nemůže býti spasen, a ať snášíš všechny bolesti nemoci své s křesťanskou trpělivostí a s odemzdáním se do vůle Boží, jsa hotov dáti Pánu život svůj za oběť genu lžbezna. Zpověďniť, an mocj od Papeže sobě denu odpustky uděluje, koná modlitbu, by nemocnému odpustěny byly hříchy, by dusse jeho milostivě od Soudce božského byla přigata, a od něho do života věčného byla uvedena; pať se říká obecná zpověď, neb confiteor; po čemž obvyčgné rozhřešení následuje, po kterémžto kněz uděluje odpustky na odpustěni hříchů a pokut za hříchy, by šťastně messel člověk do radosti věčné; a konečně uděluje požehnání.

Uvažug, milý bratře nemocný! gať o tebe církev svatá pečuge, a za gať šťastného i na smrtelné posteli můžeš se pokládati! Dělug Bohu za taková nemyslovitelná dobrodiní, gichžto tě v církvi svaté katolické aučastna činj, a učín se gich dle možnosti hodna; seč však negsi ty, to dosadj a wynahradj umučení a smrt Ježíše Krista Pána našeho, kterýžto weleben budiž, s Otcem a Duchem Svatým rovný gsa Bůh, na věky věků. Amen.

Obsah

(dílů druhého.)

	Str.
1. Nemoc a pekáň	1
2. Uč se sebe samého znáti	7
3. Na světě gest samá marnost	12
4. Stáří, pozvání k smrti	18
5. Přijíždí	23
Pokračování	27
6. Běhlost	31
Pokračování	37
7. Nemec pomáhá nám smátě žemřiti	44
Pokračování	50
Další pokračování	53
8. Znamení, neb předchůdcové smrti	57
9. Strach smrti	65
Pokračování	72
10. Lůžko nemocné, škola člověka	77
Pokračování	82
11. Bábama nemocného	87
12. Smrt	94
Pokračování	101
13. Almužnau šplácíme bludy	109
Pokračování	115
14. Břemeno stáří	118
Pokračování	124
15. Velké stáří gest usťědření Boží	126
16. Mlloba stáří gest uzbau wáší	139
Pokračování	140
17. Člověče ! pomni na smrt	145
Pokračování	150
18. Křesťan nábožný smrt přirozenau nepomažu- ge za trest	153
19. Godiny wnitřního swěcení	159
20. Uzlost smrtelná	168
21. Po smrti nastane saub	171

22. Co se častěji opakuje, stává se zvykem	175
23. Čím výše zvon, tím šířeji se rozléhá jeho zvuk	182
24. Mysl křesťanská	189
25. Štích a běda	198
26. Co prospěje, byť byš i celý svět žil atd.	204
27. Peřlo	212
28. Žádejš cti a gmění	217
29. Modlitba křesťanská	223
30. Blahoslavení, kteří newiděli, a uwěřili	227
31. Wětšim dílem člowěk netoliko tělesně, nýbrž spolu i duševně nemocen býwá	232
32. Zopatření swátostmi umiragících	237
Pokračování	242
33. Potěcha dobrého swědomí	246
34. Wůh gest našim Dtcem	250
Pokračování	254
35. Trpěliwost w utrpení	258
36. Smrt webe k nesmrtelnosti	262
37. Bez utrpení není foruny	269
38. Ježíš Kristus, Syn Boha žiwého	273
Pokračování	277
39. Cesta do nebe	281
Pokračování	286
40. Blažené s Bohem se zabývání	291
Pokračování	294
41. Nemocného poslední dnové žiwota	298
42. Přijímání duchovní	301
Pokračování	302
43. Dítě náš	306
44. Dítě náš, rozjímání w bezsenných nocích	308
45. Klefání	311
46. Zdráwas Maria	314
47. Křesťan w sladkém očekávání wěčnosti	315
Pokračování	317
48. Gať se má poslední pomazání způsobem duchovním přijímatí	320

Chwála Boží w světničce nemocného.

Modlitby ranní, a rozgimání na každý den .	325
Modlitby večerní, a rozgimání na každý den	336
Oběť mše svaté	347
Zauzebnost nemocného přítomnu býti při oběti mše svaté	350
Modlitba za uzdravení	352
Modlitba před zpovědí	354
Modlitba po zpovědi	355
Modlitba před svatým přijímáním	356
Modlitba po sv. přijímání	358
Modlitba k Ježíši Kristu w způsobě litanie	359
Tri Otčenáše za blahoslavenou smrt .	361
Odevzdání se do vůle Boží	362
Modlitba k uctění smrtelné úzkosti Kristovy	364
Modlitba na každý pátek	365
Trikrát Otčenáš a Zdrávas s připamatováním oněch tří hodin, po které Ježíš na kříži visel	366
Při líbání kříže	367
Modlitba k rodičce Boží	368
Modlitba k bolestné rodičce Boží	369
Nepotřebnější ctnosti	371
Další w ctnostech se cvičení	373
Litoř a důvěra	375
Nábožné myšlenky, vzdechy a modlitby .	376
Krátká cvičení se w ctnostech	384
Přidavek. Připomenutí dwogich odpustků .	390

